

TESTI E DOCUMENTI PER LO STUDIO DELL'ANTICHITA'

Fondata nel 1958 da IGNAZIO CAZZANIGA

Direttore: GIOVANNI PUGLIESE CARRATELLI

LVIII - 2

L'ATTIVITA' DI STUDIO E DI RICERCA DEDICATA DALLA
DOTT. V. DE ANGELIS A QUESTO VOLUME E' STATA INTE-
RAMENTE FINANZIATA DAL CONSIGLIO NAZIONALE DELLE
RICERCHE, IL QUALE CONTRIBUI' PARZIALMENTE ALLE
SPESE DI QUESTA PUBBLICAZIONE.

PAPIAE ELEMENTARIUM

LITTERA A

Recensuit V. de Angelis

II

(AEQUUS - ANNIFERME)

CISALPINO-GOLIARDICA
MILANO

Tutti i diritti riservati
All'Istituto Editoriale Cisalpino - La Goliardica
Milano

Finito di stampare nel marzo 1978 dalle Grafiche G. V. — Milano

- 54 *aequus per naturam: iustus vero per legem.*
- 55 *aequaevus aequalis aevi dicitur, coetaneus.*
- 56 *Aequicula gens ab aequitate in Campania.*
- 57 *aequo -as ab aequo, unde aequalis et aequalitas; inde componitur aequi-manus qui utraque manu utitur.*
- 58 *aequinocitium cum dies et nox sunt aequales.*

54 = *Ansil. AE 250 (Is. Di. 68) = IU 227 (id.) qui plura (ex lege et secundum naturam). ex Serv. Verg. A. II 426 iustum secundum leges vel aliqua ratione constrictum, aequum iuxta naturam... cf. Ansil. AE 251 (= Is. 10, 7); IU 226 (Is. 10, 124).*

55 = *Ansil. AE 203 (Is. 10, 7) ae. ab eo quod sit alteri aequalis aevo id est coetaneus. ae. -aevi cf. Ansil. AE 209 (= 206?) aequaevus aequalis aetate; 206 (Verg. 2, 561) aequaevum aequalis aetate id est senum; 204 (Gloss.) aequaevos aequales annos; 205 (= Abstr.) aequaevum unius aequalitatis; CGL IV 474, 7 aequaevum unius aetatis = IV 204, 15; 12, 34 (aequaevus); Ansil. AE 208 (= Abol.) = CGL IV 12, 26; V 262, 32 aequaevus eiusdem aetatis. coetaneus = Ansil. AE 203 (= Abstr.) = CGL IV 11, 28; 474, 11; V 262, 47 aequaevi coetanei; 207 (= Verg. 2, 561) (aequaevum coetaneum) = CGL IV 306, 5 aequaevi coetanei id est eiusdem aetatis.*

56 ab aequitate cf. *Serv. Verg. A. X 14; Liv. 1, 32, 5 Numa... ius ab antiqua gente Aequicolis, quod nunc fetiales habent, descripsit.*

57 cf. *Gr. L. VIII 298, 23 (Orth. Einsidl.). aequi-manus - utitur = Ansil. AE 215 (Plac.?) = Plac. V 45, 16 (gladium incunctanter add.); Is. 10, 21 (gladio incunctanter add.); cf. Gr. L. VII 297, 8 (Albin.) ae. ... id est ambidexter qui utraque manu utitur pro dextera.*

58 cf. *Ansil. AE 216 (Is. 5, 34, 1; 3) aequinocitium appellatum quod tunc dies et nox horarum spatio aequali consistunt...; Is. nat. 8, 2 ae. quod tunc dies et nox in aequitatem horarum duodenarum revertantur coaequatis spatiis suis; Varro ling. 6, 8 quod dies aequus fit ac nox, ae. dictum.*

54 lemma adh. AE 53 P3 aequus V2.

55 lemma adh. AE 54 V2.

56 lemma adh. AE 55 V2 Aequi cula V2 genus a F V6 V7 μ_1 μ_2 mensurae add. P2 V3 ab V2 μ_1 μ_2 ab aequitate] abequi^{te} (-te s. l. add.) V2 Campanin B Campanu M3.

57 aequalitas aequalis V2 V6 V7 et om. P3 βb aqualitas M3 compositum V2 om. βa B V7 μ_1 inde] unde B om. V7 aequi manus ut novum lemma V2 aequinatus βa .

58 nox et dies B noctes V6 V7.

- 59 *aequipere* aequum comparare.
 60 *aequitas* est quod naturaliter ratio persuasit.
 61 *aeque quicquam* id est nihil.
 62 *aequor pelagus* ab aequalitate dicitur, unde et camporum *aequora* dicimus.
 63 *aer Iuno graece* dicitur.

59 CGL IV 12, 20 = *Ansil. AE* 220 (= *Abol.*) (aut *add.*) *aequero* comparo aequo. cf. CGL IV 64, 21; V 290, 30 *aequiperat* aequat; *Ansil. AE* 219 (= *Abol.*) = CGL IV 11, 52; V 263, 6 *aequiperat* aequat adsimilat; IV 306, 7 (vel *paria* facit *add.*); V 262, 44 *ae. aequat* id est *aequa* et *paria* facit; IV 474, 4 *ae. pares* facit aequat; 336, 35 *ae. aequalem* facit aequat; 203, 47 *aequiperant* aequant compensant simulant; *Ansil. AE* 217 (Gloss.) *aequiperas* adaequas; 218 (= *Abstr.*) *aequiperat* coaequat. sed potius cf. Gell. 20, 1, 34; Pallad. 3, 25, 16.

60 = Boeth. in Cic. Top. III, 5, 28 p. 321, 31 (naturalis).

61 = *Ansil. AE* 200 (= *Plac. V* 7, 23 = V 45, 14); = CGL V 530, 19; (quidquam) = *Don. Ter. Andr.* 434; 435.

62 *pelagus* = *Ansil. AE* 231 (Syn.) *ae. pontus pelagus decus marinum*; CGL V 340, 40 *ae. pelagus* vel *campus*. ab - dicimus = *Serv. Verg. G. III* 469 ... quia sunt et *campi aequora*; A. II 69 *ae. modo maria alibi campos* ... ab aequalitate; G. I 50 *ae. modo terram accipe* ab aequalitate ... unde et *maria aequora* dicuntur; *Ansil. AE* 238 (Gloss.) = CGL V 164, 14 *aequora* non tantum *aquae* sed et *campi* propter aequalitatem dicti; *Ansil. AE* 239 = CGL V 164, 15 *ae. maria* aut *campi* diffusi ab eo quod *aequales* sint; CGL IV 11, 32; 474, 42 *ae. maria* vel *campi* ab aequalitate dicti; V 546, 13 *aequor mare* sive *campus* ab aequalitate dictus; V 262, 41 *aequor mare* vel *campus*; IV 203, 51 *aequora maria* ab aequalitate; 204, 1 *ae. campi*.

63 = *Ansil. AE* 252 (Gloss.) *aera* I. gr. appellatur. ex *Aera* (scil. Ἡρα) ut apud *Ansil.*, *aer factum, quod est elementum Iunoni deputatum*: cf. *Serv. auct. Verg. A. II* 296; I 47; G. II 325; *Macr. somn.* 1, 17, 15; *Aug. civ.* 4, 11; *Gr. L. VIII* 234, 33 (*Comm. Einsidl.*); *Rem. ad Mart. Cap. I* 7 p. 7, 15; 34 p. 22, 10 *Iovis ipse est aether, Iuno aer* ...; *Schol. Stat. Theb. I* 258 *ipse aer Iuno est. aliter Mart. Cap. II* 160 p. 67, 20 *qui ex eo quod Heram terram veteres dixere Heroes nuncupati unde CGL V* 364, 33 *hera terra* unde *heroes*; *Is.* 8, 11, 98; *Ansil. HE* 157 (*Plac. V* 24, 30 = V 73, 24 = V 108, 33).

59 lemma adh. AE 58 V2 *aequipare* βα B

60 est om. V5 μ1 μ2 quod] per M3

61 *aeque*: scil. neque nichil M3

62 *aequor]* id est *add.* V7 et] etiam V6 V6 *camporum* om. V6 *pellagus* V2

63 *Iuno* om. V7

- 64 **aera** est aura aeris.
- 65 **aerus** -a dominus -a.
- 66 **aera** singulorum annorum constituta ex eo quod omnis orbis aes redde-
re sub Augusto compulsus est per annum.
- 67 **aera** latus sicut quadrati octonarii binarius est angulus.
- 68 **aeramentum** aes; [a]equum vulgus vocat quod in modum sit coloris ae-
ris.

64 = *Ansil. AE* 256 (= *Verg. I* 300?); cf. *Ansil. AE* 255 aera ventum vel aura. cf. *Gr. L. VIII* 114, 7 (*Ars Anon. Bern.*) aer et aether masculina sunt quamquam aera et aethera poetice legitur. cf. *Is.* 13, 11, 17 aura ab aere dicta quasi aeria. cf. *AU* 80.

65 = *CGL V* 542, 16 erus et era dominus domina; *Ansil. ER* 9 (= *Plac. V* 21; 9 = *V* 65, 11 + 21) era domina erum dominum. erus dominus = *Ansil. ER* 314 (= *Abstr.*) = *CGL IV* 11, 40; 64, 39; 336, 51; 514, 53; *V* 290, 37; 541, 6 e. d.; *CGL IV* 85, 33; 523, 55; *V* 108, 23 herus d.; *Ansil. HE* 183 herus d. proprie; *Ansil. ER* 111 (*Abstr.*) = *CGL IV* 64, 40; *V* 194, 23; 533, 19 (*Ter. An.* 175) eri domini; *Ansil. HE* 144 (*Abstr.*) = *CGL IV* 243, 8 heri d.; *Ansil. ER* 187 = *CGL V* 194, 35 eris dominis. era domina = *Ansil. AE* 253 (= *Abol.*) aera d.; *Ansil. ER* 9 (= *Plac. V* 21, 9 = *V* 65, 11 + 21) eram dominam; *CGL II* 578, 40; a post *IV* 65, 25; 232, 47 era d.; 508, 41 esa d.; 243, 11 hera d.; cf. *V* 290, 38 era dominica. cf. *Pap. HE* herus asper et malus sed et proprie dominus.

66 = *Ansil. AE* 254 (*Is.* 5, 36, 4). a. sin. ann. const. a Caesare Augusto ex eo q. om. or. aes red. professus est rei publicae.

67 aera: *arithmetice idem ac 'numerus datus'*. cf. A. Grilli, 'Interpretazione di *Papia AE* 67 Aera' in "Grammatici latini di età imperiale", *Ist. Filol. Cl. e Mediev.*, Univ. di Genova 1976, pp. 115-122. aliter *CGL*: numeri nota *V* 638, 8 (*Non.* 103, 3); numerum capitalium pars *V* 560, 24; numerum capitulum *V* 560, 21.

68 aer. - aes = *CGL IV* 306, 11. *Ansil. AE* 289 (*Abstr.*?) aes aeramentum num-
mus; 263 (= 289?) = *CGL IV* 474, 14 aere aeramentum; *CGL IV* 204, 23; 306, 17; *V* 437, 56 aes aeramentum; *IV* 11, 42 aere eramen (aere *codd.* aeramentum *abc*); *Paul. Fest.* 25, 11 aeribus... ab aere id est aeramento... cf. *AE* 77.
equum - aeris = *Ansil. AE* 258 = *ER* 12 (*Is.* 12, 1, 53) aeramen... aeris (aerei *Is.*

64 lemma adh. AE 63 V2 M3 aeris} nunc genitivus aereus add. V2

65 lemma om. α μ1 μ2 dominus -a] dicimus βa B F

66 ex om. M3 μ1 compulsus per annum est ab per annum compulsus est
μ2

67 aer^a (-a s.l.add.) V2 litus P3 a. c. quadratus V6 V7 angulus est V2
angelus μ2

68 aerame i um μ2 aequum ω.

- 69 **aerarium** thesaurus publicus, locus in quo reponuntur thesauri vel pecuniae; ab aere unde prius pecunia fuit.
- 70 **aer** elementum plurimum habet raritatis quam cetera elementa, unde derivatur **aerius** -a -um id est excelsus -a -um, **aereus** -a -um id est de aere.
- 71 **Aeriani** haeretici ab aere dicti: hi vetant pro defunctis sacrificium.
- 72 **aeripedes** dicuntur cervi quia veloces sint quasi pedem ponant in aera; cuius nominativus **aeripes** ex tetrasillabo fit trisillabum.

[68] *Linds., sed cf. adp.*) sit coloris. = *Pap. ER.* equum: *scil. aeranen quod, cum et aeramentum et aeramen idem sint atque aes (cf. CGL IV 11, 42), cum aeramen confunditur.*

69 aer. - pecuniae *cf. CGL V 262, 36 ae. thesaurum publicum (-ae codd.) et ubi pecuniae mittuntur. aer. - publicus = Ansil. AE 259 = CGL IV 11, 39; 474, 12 (-um -um -um); CGL IV 204, 8; 306, 15 ae. thesaurum. locus - pecuniae cf. CGL IV 306, 12; V 344, 29 ae. l. in quo pecuniae rediguntur; 339, 27 ae. ubi aerarii inclusi sunt; Ansil. AE 260 (Plac. V 5, 25 = V 45, 17) ae. templum ubi pecunia publica ponitur. ab - fuit *cf. Ansil. AE 261 (Is. 15, 15, 3) qui plura; cf. et Is. 16, 18, 5.**

70 aer - elementa = *Ansil. AE 286 (Is. 13, 7, 1); Gr. L. VIII 220, 8 (Comm. Einsidl.) aer ventus spiritus vel flatus modicus plur. habens rar. aerius...excelsus = Ansil. AE 272 aerias excelsas; cf. CGL V 437, 52 aeria ὑψηλή excelsa.*

71 = *Ansil. AE 270 ("Is." 8, 5, 38) qui plura; cf. Aug. haer. 53; Filastr. 72.*

72 cervi - aera *cf. Serv. Verg. A. VI 803 et Gramm. Scriptt. (Char. I 279, 7; Diom. I 442, 22; Prisc. III 113, 5; [Prob.] Ult. Syll. IV 263, 26; Don. IV 396, 31; Sacerd. VI 449, 5) qui Vergilianam aeripedem cervam non χαλκόποδα intellegunt sed ἀερίποδα. cf. Pap. ER. cuius - trisillabum cf. Gr. L. III 113, 5 (Prisc.).*

69 lemma om. βα ponuntur V3 pecunia prius B

70 aerius ut novum lemma P3 aerius] aerus V2 aereus B M3 id est om. V5 D2 G V6 idest excelsus] rexcelus M3 (excels)a, -um om. V1 B V2 V6 V7 aereus ut novum lemma P3 B V2 M3 aereus] aerius V3 id est] idem V2 om. D1 P3 de aere] d. re V2

71 lemma om. V2 μ1 aeriani] id est add. V3 eretici P3 B ab are μ2 (aeri *Ansil. HE: scil. Aerio*) hi] ii V3 om. P3

72 aeripedes] aeripe μ2 cervi dicuntur V6 V7 pedes V6 V7 cuius] cui B eius βα μ1 μ2 aeripes αα βb (non V2) aeripedes V3 αb αc βα μ1 μ2 exipes V2 exte trasillabao V2 ex terasyllabu P1 ex detrasillabo V3 trisillabu V2

- 73 aericiāna lanx aeris.
- 74 aeromantia divinatio ex aere.
- 75 aeruscans aes minutum.
- 76 aerumna miseria laborum calamitas.
- 77 aes aeramentum alienum debitum pecunia a splendore aeris dictum.

73 cf. *Ansil. AG 88* (*Plac. V 7, 1 = V 45, 26 = V praef. V*) agina scapum trutināe (tritimāe *Plac. R*; eritiana *Ansil. Plac.*) quod eo mensura ponderis agatur; *Ansil. TR 524* (= *Plac. V 42, 17 = V 102, 18*) trutina dicitur libramentum vel unde ponderamus, stateram lancem vel examen filum; *Is. 16, 25, 4.* cf. *AG 44.* aeris adiectum puto ad excogitandam etymologiam aericiāna.

74 ex *Ansil. ER 223* (= *Is. 8, 9, 13; 11*); cf. *Serv. auct. Verg. A. III 359*; cf. *Schol. Weber. Lucan. I 585 ἀερόμαγνρία* dicitur quia in aere exercetur, sicut in gladiis... *Lc.*

75 = *Ansil. AE 285* (*Plac. V 7, 32 = V 45, 19*). cf. *Paul. Fest. 22, 23* aeruscare aera undique, id est pecunias, colligere. *duae glossae ortae ex Plac. (R) V 7, 32* aeruscans aes minutum; 33 accurate construens (contrahens *Ansil. Plac.*) ubi fortasse glossa una. cf. *AC 30.*

76 = *Ansil. AE 276* (= *Syn.?*) ae. laborum miseria = *CGL IV 11, 31* ae. labor vel miseria; *CGL IV 65, 1* ae. calamitas vel miseria aut labor; *IV 475, 39* ae. miseria calamitas labor infelicitas; *IV 12, 14* ae. calamitas miseria vel labor aut infelicitas; *CGL IV 86, 9; 306, 16; V 262, 42* ae. miseria vel calamitas. ae. - miseria = *Ansil. AE 274 = HE 180 (Abol.) = CGL IV 65, 31; 233, 4; V 546, 12.* ae. laborum cf. *Ansil. AE 279* (= *Syn.?*) = *HE 181* ae. labor. cf. *CGL IV 204, 22* ae. labor inopia; *V 300, 13* ae. clades vel labor. cf. *Ansil. AE 276* (= *Syn.?*). ae. calamitas = *Ansil. AE 275* (= *Syn.?*) = *CGL IV 515, 23; V 290, 36.* *Ansil. ER 200* (= *Abstr.*) = *CGL IV 65, 7; 232, 49; 509, 7* (ermana c.: cf. *Gr. L. VII 109, 10 Caper*); cf. *IV 337, 7* ae. pestilentia calamitas. cf. *Paul. Fest. 22, 16* aerumnae labores onerosos... cf. *Pap. ER* aerumna miseria clades labes.

77 aes aeramentum cf. *AE 68 I adp.* alienum - pecunia = *CGL V 344, 34* aes alienum debitum vel pecunium; cf. *V 262, 62; 63* aes alienum dubiae vel (debita?) pecuniae. cf. *Ansil. AL 171* (= *Abstr.*) = *CGL IV 15, 2; V 264, 23; 345, 1* alienum aes pecunia feneraticia = *CGL IV 474, 13* aes (alienum) pecunia feneraticia.

73 lemma post *AE 74 transp. B, AE 75 V1 M3 (adh. M3)* aercina V6 lans aeris D1 P2 P3 F V2 lanxaeris V5 μ1 μ2 lanx eris βa lans aeris αb αc B lans eris V6 V7 laus eris M3 latix aeris V3 lanx aeria P1

75 lemma post *AE 72 transp. V6 V7* aes om. B

76 lemma om. α μ1 μ2 adh. *AE 73 M3* labor V1 V6 V7: laborum cett. (scil. labor vel) canlamitas M3 a. c.

77 eramentum om. μ1 μ2 aeris dictum om. V2

- 78 aes aliud dicitur Corinthium, aliud Campanum, a regionibus quibus fit.
 79 aescia cibus dicta quod eam os capiat.
 80 aescia vulgo dicitur quod fomes sit ignis.
 81 Aesculans pater Argentini qui putati sunt dii quasi aeris et argenti.
 82 aescaurus piscis dictus quod solus escas ruminare perhibetur.
 83 Aesculapius Apollinis filius qui medicinae artem laude et opere ampliavit.
 84 Aesculapius, pro Ἀσκληπιός, 'ae' pro 'a' et interposita 'u'.
 85 aesculus arbor glandifera per ae scribitur; dicta ab esu quod ex ea prius escam sumpserunt homines.

[77] a - dictum = *Ansil. AE 292* (= *Is. 16, 20*) qui *plura.* ex duabus glossis unam factam puto: alienum scil. aes.

78 ex *Ansil. AE 292* (*Is. 16, 20*) qui *plura.*

79 aescia cibus = *Ansil. AE 293* (*Gloss.*) aescia victus cibus. dicta - capiat = *Ansil. AE 294* (*Is. 20, 2, 1*). cf. *Pap. ES.*

80 = *Ansil. AE 295* (*Is. 17, 10, 18*) (et nutrimentum *add.*). cf. *Pap. ES.*

81 cf. *Ansil. AE 300* (*Aug. I 189, 9-12*) (Aesculanum *Ansil.*, Aescol. *Aug.*).

82 = *Ansil. AE 297* (*Is. 12, 6, 30*) qui *plura.*

83 = *Ansil. AE 298* (= *Is. 4, 3, 1*). cf. *Ansil. HE 184* (*Plac. V 25, 11 = V 74, 2 = V 108, 37*) Hesculapius, Asclepios, medicinae inventor. cf. *AS 27.*

84 ae pro a = *Gr. L. II 38, 5* (*Prisc.*). interposita u = *Gr. L. II 29, 6* (*Prisc.*).

85 aes. - glandifera = *Ansil. AE 301* (*Gloss.*); cf. *Ansil. AE 304* (*Is. 17, 7, 28*); 303 (*Plac. V 4, 8 = V 45, 20*) (glandaria); 302 a. arbor maxima glandis. per ae -esu = *Serv. Verg. G. II 291* (contra 'ab esca' et *Plac. et Is. II. II.*). dicta - homines cf. *Ansil. AE 303* (*Plac. V 4, 8 = V 45, 20*); 304 (*Is. 17, 7, 28*). = *Pap. ES.*

78 regionibus] in *add. V3* quibus *om. P3* quibus fit *om. M3.*

79 dicta *om. V6 V7* cibus] esca *add. V6 V7* eam] eum *V5 μ1*

80 lemma *adh. AE 79 M3* dicta βa B M3

81 lemma *om. μ1 post AE 82 transp. P3* Aesculans P3 V5 V1 B V2 V6 V7 M3 dei V6 V7

82 qui B M3 prohibetur V6 V7

83 lemma *om. D1 P3* laudem V6

84 lemma *adh. AE 83 V2, in mg. ante AE 54 transp. P1* Aesculapius] Apollinis filius *add. V6 V7* (cf. *AE 83*) Ἀσκληπιός] ackaHpioc D1 P1 ab ac βa F ackanpioc B M3 ackanpios V5 acampios P2 V2 aeranpios P3 ae brampōs (-i s. l. *add.*) V3 achianpioc V7 aclichpios V6 asclepios μ1 μ2.

85 ae] e V2 M3 homines sumpserunt μ1 μ2

- 86 aessedā carpenta.
- 87 Aesebon interpretatur cogitatio vel cingulum maeroris.
- 88 aestitare id est dubitare ab haereo -es videtur derivare.
- 89 aestimare est quod non est putare, unde aestimium id est aestimatio, quae species opinionis est velut de visu.

86 cf. *Ansil. ES 11* (= 18); 18 (*Abstr.*) (esserta) = *CGL IV 65, 43; 69, 6* (exeda); *V 194, 48; 454, 1* esseda basterna; *IV 509, 14; V 598, 6* eda basterna. *Ansil. ES 12* (= *Abstr.*) = *CGL IV 65, 33; 233, 8; 337, 11; V 194, 49; 290, 59* essedum vehiculum; *IV 410, 16; V 598, 44* emedium vehiculum. cf. *Serv. Verg. G. III 204; Porphyrr., Ps. Acr. ad Hor. epist. II 1, 192; cf. Prud. perist. 10, 156 et 154; cf. Pap. ES* esseda; *ES* essedum.

87 = *Hier. nom. hebr. 17, 26* = *Eucher. instr. 2 p. 142, 7* = *Ansil. ES 10* (*Euch. 142, 7*) = *Pap. ES*. cf. *Ansil. ES 9* (*Gloss.*) *Es. cogitationes; CGL V 359, 41* *Es. cogitatio merosus; G. L. Corp. E 308* *Es. maerorum; Hier. nom. hebr. 54, 8* *Es. cogitatio maeroris*.

88 *aes. - dubitare* = *Ansil. AE 306* (= *Abstr.*) = *CGL IV 12, 37* *aesitans dubitans; Ansil. AE 307* *aesitante dubitante; CGL V 437, 54* *haesitabat dubitabat; IV 86, 3* *haesitavit dubitavit; 243, 15* *haesitat dubitat; Ansil. AE 305* (*Abstr.?*) *aesitabant cogitabant aut dubitabant; CGL IV 337, 13* *haesitat minatur dubitat trepidat; 85, 53* *aesitat haerit dubitat cogitat; Ansil. ES 23* (= *Abstr.*) = *CGL IV 65, 34; 511, 38* *esitabant commendabant aut dubitabant*.

89 *aestimare - putare* ex *Ansil. AE 313* (*Fulg. Fabian. fr. 11*) *aestimatio ... dicitur enim aestimare sive qui aliquid putat esse quod non est sive qui certissime scit [et] esse quod est. ad aestimationem incertae cognitionis pertinet ... aestimium - aestimatio* cf. *Paul. Fest. 24, 15* *aestimias aestimationes; CGL V 437, 55* *aestimiam aestimationes; 560, 27* *aestimias aestimationes; IV 204, 21* *aefunnae (aestimiae Warren) aestimationes* (cf. *Loewe Prodr. 15*); *Ansil. AE 316* ("*Abol.*") = *CGL V 164, 17* *aestimium aestimationem puto dici*.

86 lemma om. α μ1 μ2 carpeneta V2

87 lemma om. α μ1 μ2 scil. Esebon

88 lemma om. α μ1 μ2 ab] e add. et exp. M3 ereo -es B V1 V6 V7 derivari V1 V6 V7 M3

89 lemma post AE 90 transp. β aestimare] quod add. V2 est¹] vel add. V2 aestimium B V2 id aestimatio est βα aestimatio iter. ut novum lemma V1 V6 V7 M3 novum lemma B2 V2 quae om. β velud V2 M3 de visu] divisu V2 ceterisque (certisque V7) sensibus add. V6 V7

- 90 *aestus* quasi *ustus* dicitur calor vapor aviditas tempus calidum est, et *aestus* maris accessus et recessus vel *procella*, unde *aestuaria* dicuntur per quae mare vicissim vadit; pertinet autem ad oceanum, fretum ad utrumque mare; inde derivatur *aestas* ab *aestu*, meridiano datur quod pars illa flagrantior sit; inde etiam *aestiva* loca umbrosa in quibus vitatur ardor solis; hinc etiam *aestivus* -a -um velud tempus quod pertinet ad aestatem.

90 *aestus* - *ustus* cf. *Ansil. AE 312* (Is. 5, 35, 4; 8; 3) *qui plura*.
calor = *Ansil. AE 322* = *CGL IV 203, 45; 204, 2; V 339, 49. Ansil. AE 324* *aestus* calores; *CGL IV 204, 9* *aestu* turbatione calore; *IV 474, 19; V 262, 69* *aestus* vapores calor; *Ansil. AE 323* *ae. temporis* calor; *CGL IV 306, 25* *ae. calor* cauma *procella*; *474, 20* *ae. calor* vapor anxietas; *V 262, 40* *ae. motus* maris vel calor. vapor = *CGL IV 474, 20; 474, 19; V 262, 69; fortasse cf. 428, 30* *aestus* pavores. aviditas = *Ansil. AE 326* (Syn.) *aestus* ardor aviditas desiderium; cf. (?) *CGL IV 474, 20* (anxietas). tempus - est cf. *Ansil. AE 323* *ae. temporis* calor. *aestus*² - mare = *Ansil. AE 331* (Is. 13, 18, 1). *aestus*² - recessus = *CGL IV 428, 31* (*Verg. A. I 107; VII 495*). cf. *CGL IV 474, 21* *ae. motus* maris; *V 262, 40* *ae. motus* maris vel calor; *Ansil. AE 330* = *CGL V 164, 20* *ae. reciprocus* maris tractus; cf. *Serv. auct. Verg. A. III 419* ... commotione reciproci cursus...; *XI 627* *aestus* ... maris incerta commotio. *aestus* *procella* = *Ansil. AE 319* (= *Abstr.*) (*aestor*) = *CGL IV 474, 22; 23. IV 11, 26; V 262, 45* *ae. procellae*; *CGL IV 306, 25* *ae. calor* cauma *procella*; *Ansil. AE 328* (Syn.) *ae. ventorum* vis, vis marina, *procella* fluctus. *aestuaria* - vadit cf. *CGL V 344, 24* *ae. ubi* duo maria conveniunt. *aestas* - sit = *Ansil. AE 312* (Is. 5, 25, 4; 8; 3) *qui plura*. *aestiva* - solis = *Ansil. AE 317* (Is. 14, 8, 37) = *ES 58* (ib.) = *Serv. Verg. G. III 472*; cf. *Schol. Stat. Theb. I 363*. *aestivus* - aestatem cf. *CGL V 262, 52* *aestivum* et *aestiva* tempora vel castra. cf. *Th. l. L. I 1111 18-24* s. v. *aestivus*. cf. *AE 91*.

90 calor] nunc add. β vapor aviditas] vaporitas V6 auditas V2 calor vapor post calidum transp. V2 est et om. β est om. V3 s. l. add. P3 *aestus*² - vadit ut novum lemma β post AE 91 transp. V1 V2 V6 V7 M3 *procella* V2 vadit] *aestus* add. β ut novum lemma V1 V2 V6 V7 M3 vicissim] incissum M3 autem om. β (non V2) oceanum M3 inde derivatur om. β *aestas* inde der. D1 P1 P3 V5 ac id est add. da (non V5) D2 G μ2 derivatur om. P3 *aestas* ut novum lemma β post *aestus*¹ - calidum (vapor V2) transp. V1 F V2 V6 V7 M3 *aestu*] extu V2 dicta add. βa B V2 M3 datur om. V3 flagrantior L sit flagrantior B inde etiam om. β *aestiva* loca - solis ut novum lemma β post *aestivus* - aestatem transp. V1 V6 V7 M3 ardor] calor M3 (cf. *Serv. l. l.*) solis] aestate add. V2 V6 V7 (per aestatem *Serv. l. l.*) hinc etiam om. β *aestivus* ut novum lem-

- 91 aestivolum aestivum tempus.
- 92 aesus, ab edo, cibus manducatio, unde esurio id est edere volo.
- 93 aetas dicitur pro anno uno et pro VII et pro C vel pro quovis tempore, unde aetas de multis saeculis dicitur. dicta aetas quasi aevitas id est similitudo aevi; nam aevitas est perpetua aetas cuius initium vel finis ignoratur, quod Graeci dicunt aeonos.

91 = CGL V 615, 17. *Ansil. AE 318 (Abstr.)* = CGL IV 11, 45; V 164, 18
ae. aestiva tempora. cf. AE 90.

92 cibus = CGL V 625, 35 esum cibum; *Ansil. AE 339 (= orth.)* = CGL V 164, 27 aesus quod est cibus per a et e scribendum = Gr. L. VIII 291, 5 (*Orth. Bern.*). manducatio = *Ansil. AE 338* = CGL V 164, 26; 634, 11. *Ansil. AE 333 (Abstr.)* = CGL IV 65, 37; V 164, 21 esu manducatione (-es *Ansil.*); *Ansil. AE 335 (= Abstr.)* = CGL IV 65, 39; 515, 21; V 164, 23, 634, 12 esui manducationi; cf. *Ansil. AE 334* = CGL V 164, 22 ae. comestio aut manducatio; *Ansil. AE 337* = CGL V 164, 25 aesum comestum manducatum; *Ansil. AE 336* = CGL V 164, 24 aesui datum manducationi datum; CGL IV 515, 20 esu manducatione comestione. esurio - volo = Gr. L. VIII 152, 10 (*Serg.*). cf. 207, 34 = 253, 1 (*Comm. Einsidl.*) es. esse cogito; cf. *Ansil. AE 341* = CGL V 164, 28 esuritio famēs id est edendi cupiditas.

93 = *Ansil. AE 347* (Is. 5, 38, 3-5) qui plura (dicitur) instruitur; aevitas¹] ae-
vum). cf. *Ansil. AE 172* (Is. 5, 38, 4) = 404 (= Is. 5, 38, 4). cf. AE 47; 48;
101; 111.

[90] lemma β post aestas - sit transp. V1 V6 V7 post AE 89 V2 M3 velut
P1 P2 P3 F B ad aetatem pertinet βa B M3.

91 lemma post aestiva - solis (AE 90) transp. V1 V2 V6 V7 M3

92 lemma om. α μ1 μ2 post mare² (AE 90) transp. V1 V6 V7 M3 edo] e-
so V7 cibos βa ciborum F unde] et V2 id est om. V6 V7 adere V1 V6
V7 adere id est V1.

93 uno anno da (non P2 V3) ac β (= *Ansil. Is.*) et²] vel V2 aevitas¹] ci-
vitas V7 id est om. V6 aetas (vita V6 V7) perpetua (perpepua M3) β (= *An-
sil. Is.*) aeneos V2 αἰών aeon μ1 μ2: scil. αἰώνας

- 94 aetas prima hominis per septem ducitur annos quae infantia dicitur. secunda aetas per alios VII usque ad XIII quae pueritia nominatur. tertia per duo septena usque ad XXVIII annum. haec adolescentia nuncupatur. quarta tribus septenis adiunctis usque ad XLVIII prote-
- 5 latur quae iuventus vel virilitas habetur. quinta tribus itidem hebdomadibus usque ad LXX portenditur et senior dicitur declinata a iuventute in senectutem nundum senectus. sexta aetas est hominis senectus quae nullo annorum terminatur numero; haec quoque senium dicitur. Aetates spirituales habet interior homo non in annis sed pro-
- 10 vectibus distinctas: primam in huberibus utilis historiae quae nutrit exemplis. secundam iam obliviscentem humana et ad divina tendentem quando non humanae auctoritatis sed passibus rationis nititur. tertiam iam gaudentem intrinsecus in quadam coniugali dulcedine quando anima menti copulatur nec iam libet peccare. quartam in id
- 15 ipsum firmiorem et contra omnia adversa paratam. quintam ex omni parte tranquillam, viventem in opibus incommutabilis regni et

94 = *Aug. vera relig.* 26, 48, 130-1; 49, 134-5, *contract.*

94 lemma adh. AE 93 M3 aetas] sex aetates corporales in mg. add. V3 primo $\mu 2$ primi V6 V7 annos post septem transp. M3 ducitur] dividitur βa B M3 2 secundam V7 aetas om. β ad] in V6 om. P1 P2 P3 β (non F V6) 3 usque om. D2 G XXVIII] XXVIII V2 XVIII M3 a. c. annum om. D1 P1 P2 P3 D2 G β (non M3) haec] huius V7 4 nuncupatur B nuncupatur (-u. s. l. add.) M3 quarta] pro add. V2 septenis om. V2 adiunctis] adinuētis V2 ad om. β (non V6 V7 M3) XLVIII] XLVIII V3 F $\mu 2$ XLIX M3 procelatur V2 protelant V6 V7 prolatur ac βa 5 qua P1 P2 P3 V5 V1 $\mu 1$ $\mu 2$ viriditas P1 V5 quinta] aetas add. β (non F) tribus in mg. add. V3 itidem tribus D1 P3 V5 itidem] videlicet βa hebdomadibus $\mu 2$ abdomadibus M3 ebdomadis D1 ab ac $\mu 1$ 6 portenditur D1 P1 P2 ab ac βa F $\mu 1$ profertur V6 V7 protenditur P3 V3 V5 B V2 M3 $\mu 2$ declinate V2 7 in] ad $\mu 1$ $\mu 2$ nondum D1 P3 V3 F B V2 M3 sexta hominis aetas est V6 V7 hominis est V1 B M3 8 numero terminatur V1 βb (non B) dicitur] aetas proprie dicitur duobus modis aut enim hominis sicut infantia pueritia adolescentia iuventus et senectus ex AD 95 iter. V6 V7 9 aetates ut novum lemma V3 V2 sex spirituales in mg. add. V3 spirituales] spiritales M3 spiritates B spirituales $\mu 2$ speciales D1 P1 P2 V5 F V2 V6 V7 $\mu 1$ homo interior B M3 in om. V6 V7 sed] pro add. V5 $\mu 1$ $\mu 2$ 10 prima V6 uberibus P3 V3 B ubibus M3 mulieribus V2 ystorie V2 nutrit P3 V3 ab ac βa B V2 nutrit M3 nutritur D1 P1 P2 V5 F V6 V7 $\mu 1$ $\mu 2$ 11 obliviscente B humana om. M1 addivinam V7

summae sapientiae. sextam omnimodae mutationis in aeternam vitam quae perfecta forma facta est ad imaginem et similitudinem dei. septima iam quies est aeterna.

- 95 aetas proprie dicitur duobus modis: aut enim hominis, sicut infantia, pueritia, adolescentia, iuventus et senectus, aut mundi, cuius prima aetas est ab Adam usque ad Noe; secunda a Noe usque ad Abraham; tertia ab Abraham usque ad David; quarta a David usque
5 ad transmigrationem Iudae in Babyloniam; quinta deinde usque ad

95 1-7 aetas - finiatur = *Ansil. AE 347 (Is. 5, 38, 3-5). 7-157 quarum - fiunt = Is. 5, 38, 6-39, 42. desunt apud Is. or.: Semiramis - Babilonem (28) = Is. chron. 70 (Migne 83, 1024); hic - Aegyptum (30-31); Cecrops - condidit (33-34) = id. 72 (ibid. 1026); tres - agni (34-36); annis - huius (36); CX - vixit (37); Zacharias - filius (55); Amos - prophetat (56); Assyriorum - Isaias (57) = id. 78 (ibid. 1031); Osee Iohel (58) = id. 78 (ibid. 1032); Israel - transfertur (59) cf. id. 79 (ibid. 1032); Cyrus - XXX (65); hic - VII (67-68); qui - Longimanus (68) = id. 81 (ibid. 1034); et - Dario (73); Alexandriam condidit (74); Varro - Naso (82) = id. 84 (ibid. 1037); completis - CLXXXXIX (86-87) cf. id. 87 (ibid. 1039); Nero - sunt (90-92); qui - Vespasiani (94); evangelium scribit (96) = id. 90 (ibid. 1042); cum - suo (109); una - Numeriano (113-114) = id. 96 (ibid. 1048); tunc - regnum (115-131); et - Constantius (133-134); cum - Gratiano (137) cf. id. 99 (ibid. 1050); synodus - condemnat (140-141) = id. 100 (ibid. 1051); fratres - Honorius (142-143); concilium - condemnavit (145) = id. 101 (ibid. 1052); huius - testante (150-151); Gregorius praedicatur (155). Heraclonas - Henricus minor XIII (157-167) cf. *Ekkehard chron.*, Migne P. L. 154, 478 D - 492 A.*

[94] 12 quando non] quam non in D2 G auctoritatis] auctis P3 nititur rationis V3 rationibus D1 nititur] nituntur V6 13 dulcedine (dilectione M3) coniugali β (= *Aug. l. l.*) 14 in om. μ2 15 parata adversa V6 V7 16 tranquillam M2 operibus P3 V6 incommutabilis] et add. μ2 18 forma om. V6 V7 est facta V6 facta om. V7 et similitudinem om. V6 V7 19 est om. α (non V5) F aeterna] ema V2

95 lemma adh. AE 91 B, AE 94 M3 aetas] sex temporales in mg. add. V3 proprie om. V2 dicitur proprie R aut om. R 2 pueritia adulescentia om. V2 V6 V7 (= *Is. l. l.*) adolescencia M3 om. D2 G et om. V2 2-3 aetas prima D1 V3 F μ1 μ2 3 est om. B ab Adam] adadam V2 ad Noe] ad anoe V2 4 Abraham¹] habraam V2 Abraham²] abraam V2 ad David] addavit V3 ad.dde V2 a David] adavit V3 V2 5 Iudae om. P1 s. l. add. P3 (Iuda *Is.*) in om. P1 Babiloniam V2 Babilloniam V3 Babilonis P1 quinta - salvatoris iter. μ1 deinde] de illa V6 V7 ad om. P2 P3

- adventum Salvatoris in carne; sexta quae nunc agitur usque quo
mundus iste finiatur: quarum decursus per generationes et genera
ita inspicitur. p r i m a a e t a s in exordio sui continet creationem
mundi. primo enim die deus lucis nomine condidit angelos. secun-
do in firmamenti appellatione caelos. tertio in discretionis vo-
cabulo speciem aquarum et terrae. quarto luminaria caeli. quinto
animantia ex aquis. sexto animantia ex terris et hominem quem
appellavit Adam. Adam anno CXXX genuit Seth a quo filii dei.
Seth anno CV genuit Enos qui coepit invocare nomen domini. E-
nos anno XC genuit Cainam. Cainam anno LXX genuit Malaleel.
Malaleel anno LXV genuit Iareth. Iareth anno CLXII genuit Enoch
qui translatus est. Enoch anno LXV genuit Matusalem. Matusalem
anno CLXVII genuit Lamech. Lamech anno CLXXXII genuit Noe.
factum est diluvium. Noe anno D genuit Sem Cam et Iaphet. an-
no DC secunda aetas post diluvium. Sem C anno II diluvii genuit

[95] 6-7 agitur - per om. V6 V7

6 quo om. D1 P1 P3 V5 ab ac F V2 7 decursus] detur sus V2 genera-
tiones] agnitiones V7 genera] generationes D2 G (regna Is.) 8 ita om. B
inspicitur ita F inspicitur β (=Is.) conspiciatur $\alpha \mu 1 \mu 2$ prima aetas ut novum
lemma V3 V2 continet s. l. add. P3 9 deus om. B 10 apellatione M3 di-
scretionis] dispositionis V7 11 et om. V2 luminari V2 12 animantia sex-
to V2 terris] terra P2 $\mu 1 \mu 2$ (= Is.) 13 Adam appellavit M1 Adam² ut
novum lemma V3 V2 M3 (CXXX] CCXXX Is. cf. adp.) Seth ... Seth] Sem
... Sem βa Sedh ... Sed V2 M3 (CV] CCV Is.) 15 XC] XX D1 P1 B F
M3 $\mu 1$ CX $\mu 2$ (CXC Is.) anno XC] XX anno B Cainam¹ om. βa Caynan
V2 M3 Cainan V3 Cainam²] Cainan V3 V2 anno² om. B 15-16 LXX -
Malaleel² om. R (LXX] CLXX Is.) Malaleel¹] Malelehel V2 M3 s. l. add. P3
16 Malaleel] Malalehet M3 LXV] LXX P2 (CLXV Is.) genuit om. P2
CLXII] LCLXII V2 a. c. Enoc V2 17 LXV] LXVI $\mu 2$ (CLXV Is.) Matu-
salam P1 P3 B M3 Mathussalam F Matussalan V3 Matussalem V2 Matusalem²
om. V5 18 CLXVII] CLXII M3 C $\mu 1$ CLXXXVIII $\mu 2$ Lamech om. V2
CLXXXII] LCLXXXII V2 a. c. CLXXX P3 vero (scil. II) add. D1 P3
(CLXXXVIII Is.) 19 factum est] autem add. V3 V5 ab V6 V7 $\mu 1 \mu 2$ fact.
-dil. post anno DC transp. ac V2 V6 V7 anno] autem V5 ab β (non V2 M3
om. B) autem anno P3 $\mu 2$ anno D] d. c. in mg. a. m. add. V3 20 anno DC
ut novum lemma V3 post fact. -dil. transp. D2 G anno d⁸ M3 anno de V2
anno sescentesimo D2 G (Noe¹-DC cf. Is.) Cham V3 V2 M3 a quo Chal-
dae] add. V1 M3 M2 L B (post Iaphet transp. M2 L B: post Arfaxat¹ V2 V6
V7 Is.) et om. V2 Iaphet B Nafet V2 secunda aetas ut novum lemma
V2 M3 Sem ut novum lemma V2 M3 C] CII V3 II] secundo V5 D2 G
V2 V7 $\mu 2$ enim βa om. V3 M3: vero cett. diluvii in mg. P2

- Arfaxat. Arfaxat anno XXXV genuit Sale. Sale anno XXX genuit Heber a quo Hebraei. Heber anno XXXIII genuit Falech: turris aedificatur. Falech anno XXX genuit Ragau: dii primum adorantur. Ragau anno XXXII genuit Seruch: Scytharum regnum inchoat. Seruch anno XXX genuit Nachor: regnum Aegyptiorum nascitur. Nachor anno XXIX genuit Thare: regnum Sicyoniorum exoritur. Thare anno LXX genuit Abraham: Zoroastres magicam reperit; Semiramis condidit Babylonem. *tertia aetas*. Abraham anno C genuit Isaach et Hismael a quo Hismaelitae. Isaach anno LX genuit Iacob: Argivorum regnum inchoat. Iacob anno XC genuit Ioseph. hic Iacob anno CXXX cum suis ingressus est Aegyptum. Foroneus Graeciae leges dedit. Ioseph annis CX vixit. Graecia segetes habere coepit. Hebraeorum servitus annos CCCCXXX in Aegypto. Cecrops Athenas condidit. Athlans astrologiam invenit. Tres mille sexcenti

[95] 21 Arfaxat¹]

a quo Caldei *add.* V2 V6 V7 (= *Is.*) (*cf. l. 20*) anno¹] annum M3 (XXXV] CXXXV *Is.*) anno¹ - Sale² *om.* aa F μ 1 Sale¹] a quo Salemitani (Salam-V1 Salamantani V2 V6 V7 Samaritae *Is.*) et (*om.* V2) Indi (inde β a B) *add.* β a B V2 M3 (= *Is.*) Sale²] *ut novum lemma* V2 (XXX] CXXX *Is.*) genuit² *om.* ab 22 Heber²] Eber M3 XXXIII] XXXIII M3 μ 1 XXX M1 (CXXXIV *Is.*) genuit *om.* P2 μ 1 μ 2 Falech -genuit (23) *in mg. add.* P2 aedificatur] aedificatio V7 23 XXX] XXXIII V2 *a. c.* (CXXX *Is.*) XXX anno D1 μ 1 μ 2 Ragaum P3 dii - Ragau (24) *in mg. add.* P3 24 XXXII] XXX vero (*scil.* II) D1 P3 XXXV μ 2 (CXXXII *Is.*) Scytharum] cytharum P3 citarum D1 sitarum V2 regum (*in mg. corr.* regn-) V3 25 XXX] XX V6 (CXXX *Is.*) regnum - nascitur *om.* M1 Aegyptiorum] Egipciorum M3 Assiriorum V7 (*cf. l. 26*) 26 Nathor V2 XXIX] XXVIII V2 (LXXIX *Is.*) Thare] Thara V1 β b (*non* V6) Tharam V7 regnum] Asiriorum *add.* V2 V6 V7 et *add.* V6 V7 (= *Is.*) (*cf. l. 25*) Sicyoniorum] Sitioniorum V2 (Siciniorum *Is.*) exoritur] oritur M1 nascitur F 27 Thare] Thara B V2 M3 genuit *om.* P3 Abraha V2 Zoroastes V3 Zoioastres V2 magica V2 repperit V3 B V2 M3 artem *add.* G M1 V6 V7 μ 1 μ 2 (*post* magicam M1) 28 Semireamis P3 Babylonem condidit D1 μ 1 μ 2 Babillonem V3 Babiloniam B M3 *tertia aetas ut novum lemma* V3 V2 M3 anno] LXXXVI genuit Hismael a quo Hismaelitae et anno *add.* μ 2 29 Ysaac¹ V3 M3 Ysahac V2 Ismael V3 V2 M3 Ismaelite V3 Hysmaelite M3 Ismadite V2 Ysaac² M3 LX] XL (*in mg. corr.* LX) V3 30 Arginorum V2 regnorum R XC] XX B M3 31 est] *in add.* β a B V2 Egitum (-*p.* *s. l. add.*) V3 Graeciae *om.* V7 32 legem D1 P2 V3 ab F μ 1 annis] anno M3 *om.* P2 CX annis V3 ab μ 1 CX] XC R M2 LB C M1 V1 vixit] iux M3 (*om. Is.: fortasse numerus subest: cf. adp. Linds.: CVIII K*) 33 CCCCXXX] CXLIH μ 2 (= *Is.*) Cicrops P3 V3 B M3 Cecropes P2 34 Athlans P3 V3 Athlans (-*n. exp.*) B Athans M3 *a. c.* Atlans D1 P1 P2 F Athalans V1 Adans V2: Atlas V5 ab ac M2 L V6 V7 μ 1 μ 2

- 35 triginta novem anni sunt ab exordio mundi usque in noctem occisi agni. Moyses annis CXX vixit: huius XL anno Hebraei litteras habere coeperunt. Iosue CX annis vixit. anno XXXVI Erichthonius primus quadrigam iunxit. Octoniel annis XL: Cadmus litteras Graecis tradidit. Aoth annis LXXX: fabulae fictae sunt. Delbora
40 annis XL: Apollo citharam repperit. Gedeon annis XL: Mercurius lyram condidit. Abimelech annis III: chorus in Graecia inventus. Tolla annis XXIII: Priamus regnavit in Troia. Lair annis XXII: Carmentis repperit litteras latinas. Iepte annis sex: Hercules flammis se iniecit. Abesan annis VII: Alexander Helenam rapuit. Abdon annis
45 VIII: Troia capta est. Sanson annis XX: Ascanius Albam condidit. Hely sacerdos annis XL: arca testamenti capitur. Samuel et

[95] 34-35 tres -

novem] in dcXXXVIII V2 inde dcXXXVIII V3 III DCXXXVIII β a B M3
tres mille] tria milia D1 P3 inde V3 (*m mg. corr.* tria milia) tres - sunt *post*
agni (*l. 36*) *transp.* V2 V6 V7 35 ab] ad P2 P3 V5 *ab ac* μ 1 a mundi exor-
dio β usque] ad *add.* V3 36 agni] anni B annis] annos D1 P3 R F anno M3
om. V5 μ 1 μ 2 CXX] XXX V2 huius - vixit *om.* β a B M3 XL anno] LX
anno P2 V3 *ab* anno CXX μ 1 Ebrey V2 litteras μ 1 litera V2 37 CX]
CXX β a B V6 μ 1 μ 2 annis CX F V2 V7 annis] annos D1 P3 *om.* *ab*
ac anno - Aoth *in mg. add.* V3 anno] annum M3 XXXVI] XXVI β (*non*
B F) CXXVI B XXXVII P3 (XXVII *Is.*) Erictonius M3 Ericicomus V2 Eric
...us V3 38 iunxit V2 Othoniel P3 V3 V2 M3 annis] annos D1 P3 an-
num P2 M3 anno V3 XL] LX D1 P2 V3 V5 V6 V7 μ 1 Cathmus F M3
Cadimnus (-*m exp.*) V2 39 Graecis] Graeciae V3 Aioth B annis] annos
D1 P3 anno M3 fictae] factae D1 P1 P2 D2 G *ac* V1 μ 2 Debbora P1 M3
Debora D1 P3 V2 Deblora P2 40 annis¹] annos D1 P3 anno M3 Apollo -
XL *om.* V6 V7 Gedon P3 annis²] annos P3 anno M3 41 annis] annos
P3 anno M3 inventum μ 2 est *add.* V3 μ 2 42 Toia P3 V3 V2 Hola M3
annis¹] annos P3 anno M3 XXIII] XXXHI M1 Troya V2 Jair P2 V2 M3
annis²] annos P3 anno M3 *om.* D1 μ 1 μ 2 XXII] XVII M1 XXVII M3 43
repperit latinas litteras M1 litteris P3 *om.* F latinae V2 *om.* *da* Gep-
te V2 M3 annis] annos P3 anno M3 *om.* *ab* flamis μ 1 44 Abesa P3 A-
basan F Ebasan B M3 Gbasan V2 Abessan V3 annis] annos P3 anno M3
Alexander] Alezander P3 Paris M1 Helenam] Alenam V2 rapuit] Hailon an-
nis *add.* D2 G Abdon annis VIII] Abilon (Ha- V3) annis X Labdon (Labton
V3) VIII P2 V3 45 VIII] XIII μ 2 VIII - annis *om.* V6 V7 Troya V2
est *om.* M1 Samson V3 M3 annis] anno M3 *om.* P3 Albam Ascanius M1
46 Eli V2 Ely M3 Heli V3 annis] anno M3 *om.* P3 archa V3 V2 M3

Saul annis XL: Homerus fuisse probatur. quarta aetas. David annis XL regnat: Carthago a Didone conditur: Gad Natam et Asath prophetant. Salomon annis XL: templum Hierosolymis aedificatur. Ro-
 50 boam annis XVII: regnum Israel et Iuda dividitur. Abia annis III sub quo Abimelech pontifex fuit. Asa annis XLI: Achias Amos I-eu Ioel prophetant et Azarias. Iosaphat annis XXV: Helyas Abdias Micheas et Helyseus prophetant. Ozias anno primo: Helyas rapitur. Athalia annis V: Ionadab sacerdos claruit. Ioas annis XL: Helyseus moritur Zacharias Ioiadae filius. Amasias annis XXIX: Carthago condita est, Amos prophetat. Ozias annis LII: Olympiades a Graecis instituuntur: Assyriorum regnum in Medos transfertur. Isaias. Ionatham annis XVI: Romulus nascitur: Osee Ioel. Achaz annis XV: Roma conditur. Israel in Medos transfertur. Ezechias annis

[95] 47 annis¹] anno M3 annos P3 Omerus V3 Homerus V2 fuisse] fuit βa B M3 probatur] putatur V2 V6 V7 (= Is.) om. βa B M3 quarta (-uarta V2) ut novum lemma V3 V2 M3 Davit V3 annis²] annos P3 annum M3 47-48 XL annis D1 V3 μ1 μ2 48 regnavit P3 V3 V5 Cartago V2 M3 Gat V1 Gath B M3 Nathan V3 B V2 M3 Natha P3 Asath D1 P1 V5 ab ac M2 L F μ1 Asaph P2 P3 V3 B V2 M3 Ataph μ2 Iasaph V1 Saph V6 V7 49 Solomon P1 ab ac βa B μ1 μ2 annis] annos P3 anno M3 V6 Ierosolimis V3 V2 Ierusalimis P1 50 annis¹] annos P3 anno M3 om. V3 XVII] XXV V5 XVII - Abia in mg. add. V3 Israelis B Iserael μ1 et om. V2 Iuda] nuda V2 annis²] annos P3 anno M3 III] IIII μ2 51 Abimelec V2 fuit] claruit μ2 annis] annum P3 anno M3 XLI] XL μ2 Amos] a mos V3 annos V2 52 Iohel M3 et Azarias post Ioel transp. M1 (= Is.) Azacharias P3 a. c. Iosaphat V2 annis] annum P3 XXV] XXVII V5 μ1 XXII B M3 XII βa Helias V3 V2 Abyas P2 53 Heliseus V3 V2 Ozias] Ochozias V2, V3 in mg. p. c. anno] annos P3 annum M3 primo] uno μ1 I M3 Helias V3 M3 Elyas V2 54 annis¹] annum P3 M3 V] X μ2 Ionadal V3 annis²] annum P3 M3 55 Zacharias] et add. F filius] occiditur add. V3 M1 μ2 lapidatur add. V6 V7 annis] annos D1 annum P3 anno M3 55-56 Carthago (Cartago V2 M3) condita est om. μ1 μ2 post prophetat transp. V6 V7 56 prophetat] propheta P3 V2 M3 annis] annos D1 anno M3 annum P3 om. μ1 μ2 Olympiades V3 V2 M3 (-ias Is.) 57 Assiriorum V3 Assiriorum V2 Medos] Medios P3 a. c. meos V2 transfertur] Salas add. V2 Isaias om. V2 propheta add. B M3 prophetat add. V3 prophetavit add. M1 58 Ioathan P2 V3 Ionathan V2 annis¹] annum P3 anno M3 nascitus V3 a. c. Iohel Osee F Iohel V3 Iohel M3 e add. V2 prophetant add. V3 Athath M3 annis²] annum P3 anno M3 59 XV] XVI V2 V6 V7 (= Is.) Medios P3 a. c. Azechias V2 annis] annos P3 anno M3

- 60 XXIX: Senatus fit Romae. Manasses annis LV: Sibylla Samia claruit. Amon annis II: census primum agitur. Iosias annis XXXI: Thales philosophus noscitur. Ioachim annis XI: Nabuchodonosor Iudaeam capit. Sedechias annis XI: templum Hierusalem incensum est. quinta aetas. Hebraeorum captivitas annis LXX fit. Iudith historia scribitur. Cyrus primus Persarum regnavit annis XXX. Darius Medorum rex annis XXXIII: Iudaeorum captivitas solvitur. Xerxes annis XX: Sophocles et Eurypides tragoedi sunt. hic Archabani regnavit mensibus VII. Arthaxerxes qui et Longimanus annis XL: Hesdras incensam legem renovat. Darius Nothus annis XIX: haec aetas habuit Platonem. Arthaxerxes Memnon annis XL: Hester historia expletur. Arthaxerxes Ochus annis XXVI: Demosthenes et Aristoteles sunt. Xerxes annis IIII: Xenocrates illustris habetur. Darius annis

[95] 60 Manases V2 M3 annis] anno M3 Sibilla V3 Simbilla V2 61 annis¹] annos P3 anno M3 (H) XII Is.; agitur Is.) annis²] anno M3 (XXXI] XXXII Is.) Tales M3 talis V2 62 noscitur M1 P1 V1 βb (non V6 V7) M3 (agnoscitur Is.) nascitur αa (non P1) ab R M2 L V6 V7 μ1 μ2 Ioachim P3 V3 V2 M3 annis] annos P3 anno M3 Nabugodonosor P3 63 cepit F annis] annos P3 anno M3 Ierusalem V3 V2 (Hierosolymis Is.) quinta aetas ut novum lemma V3 V2 M3 64 annis] annum P3 annos B hystoria V3 ystora V2 historiam V1 historia - regnavit in mg. add. M3 conscribitur β (non F) (= Is.) 65 Cyrus] rex add. R βα μ1 μ2 regni add. M1 primus] idest (scil. I) P3 Persarum primus M1 Persarum iter. M1 regnavit] regnum P2 B regum V6 regnum obtinuit D2 G annis] annos P3 annum M3 Barius P3 V2 66 annis¹] annos P3 Xerses V3 V2 annis²] annos P3 annum M3 67 Sophodes B V2 M3 Euripedes P3 V3 traiedi B M3 tragredi V3 a. c. 67-68 hic - VII post solvitur (l. 66) transp. V6 V7 67 hic] hinc P2, V3 a. c., μ1 μ2 Artabanus V3 V2 V6 V7 M3 μ2 Arthabani D1 P1 P2 F regnavit] regnum V6 V7 68 mensibus V3 V5 P4 μ1 μ2 menses P2 D2 G V2 V6 V7 annos D1 P3 ac annum M3 annis P1 V5 βα F B Artaxerses V2 M3 Archaxerses V3 longi manus V3 V2 annis] annos P3 annum M3 Exdras V2 69 renovavit P3 V5 M1 F Barius V2 annis] annos P3 annum M3 haec - XXVI (l. 71) in mg. add. P2 70 Archaxerses M3 om. D2 P4 Memnom (-n corr.) M3 Memnon - sunt (l. 72) post Arthaxerxes (l. 68) transp. D2 P4 annis XL - Ochus om. αa (non V3) ab F μ1 Hester - expletur post renovat (l. 69) transp. M2 V1 B M3 om. αa (non V3) ab F μ1 μ2 Ester V2 V6 V7 hystoria V3 ystoria V2 71 Artaxerxes V2 V6 V7 Artaxerses V3 V1 B M3 μ2 Ocus V3 μ2 Oclus V2 Othus V6 V7 Oetus V1 XXVI annis V2 annis] annum M3 om. P3 Demosthenes V3 V2 M3 Aristotiles P3 B V2 M3 72 sunt om. V2 Xerses M3 annis¹] annum M3 Barius V2 annis²] annos P3 annum M3

- VI: Alexander Hierusalem capit et Babyloniam interfecto Dario.
 Alexander annis V: Alexandriam condidit, Asiam obtinuit. Ptholo-
 75 maeus annis LX: Machabaeorum liber primus inchoat. Philadelphus
 annis XXXVIII: septuaginta interpretes agnoscuntur. Euergetes an-
 nis XXVII: Iesus sapientiae librum composuit. Philopater annis
 XVII: Machabaeorum secundi libri historia componitur. Epiphanes
 annis XXXIII: Romani Graecos obtinuerunt. Philometer annis
 80 XXXV: Scipio Africam vicit. Euergetes annis XXVIII: Brutus His-
 paniam subiecit. Soter annis XVII: Thraces Romanis subiciuntur:
 Varro et Cicero, Naso. Alexander annis X: Syria Romanis subiec-
 ta est. Ptholomaeus annis octo: rhetoricam Roma recepit. Diony-
 sius annis XXX: Pompeius Iudaeam capit. Cleopatra annis II: Aegyp-
 85 tus Romanis subditur. Iulius annis V: hic prior monarchiam te-
 nuit. sexta aetas. Octavianus annis LVI: Christus nascitur comple-
 tis annis quinque millibus CLXXXIX. Thyberius annis XXIII:

[95] 73 Hierusalem] Ierusalem V2 Iherosolimam B Ierosolimam V1 V2 V6
 V7 M3 Iherolosima D1 Ierusalimam P1 (= Is.) cepit M1 Babiloniam V2 M3
 Babilloniam V3 Babiloniam capit et Ierusalem V1 V6 V7 Dasio V2 74
 annis] annos P3 annum M3 V] XII P2 V6 V7 optinuit V3 Ptolomeus M3
 75 annis] annos P3 annum M3 LX] XL ac β a B V2 M3 V7 (V3 non legitur)
 (= Is.) primus] prior V6 Philadelphius P3 Philadelfius V3 Filadelfius V2 M3
 76 annis¹] annos P3 annum M3 Ebergetes P1 F Ebergeces M3 Ebregetes V2
 annis²] annum M3 non legitur V3 om. D1 P3 μ 1 μ 2 77 XXVII] XVII V7
 (XXVI Is.) Iesus] Iho M3 sapientiae in mg. M3 composuit] sapientiae add.
 M3 Filopater V2 annis] annum P3 M3 78 XVII] XXVII V6 ystoria V2
 componitur om. V2 (= Is.) Epyphanes M3 79 annis¹] annos P3 annum M3
 (XXXIII] XXIII Is.) optinuerunt V3 Filometer V2 M3 annis²] annos P3
 annum M3 80 Affricam V2 Aufricam M3 Euergetes V3 μ 2 Ebergetes M3 E-
 bergestes P1 F Ebregetes V2 annis] annos P3 annum M3 (XXVIII] XXIX Is.)
 Britus V2, P3 a. c. Brutus - subiecit] Britania et Hispania Romanis subiciuntur
 μ 1 yspaniam V3 V2 sibi add. M1 81 subiugavit μ 2 (subegit Is.) Sother V3
 M3 annis] annos P3 annum M3 Traces V3 M3 Graces V2 Romani μ 2 82
 Vara V2 Cicero et V1 B M3 Cicero] et add. M2 L Naso] nati sunt V2 V6
 V7 μ 1 μ 2 (= Is.) clarent add. D2 G annis] annos P3 annum M3 83 annis]
 annos P3 annum M3 retoricam V2 rethoricam M3 Romam recipit P3 Dyo-
 nisius V2 Dionisius V3 M3 84 annis¹] annos P3 annum M3 annis²] annos
 P3 annum M3 II] XXII P3 85 subditur β (= Is.) subicitur a μ 1 μ 2
 annis] annos P3 annum M3 Iulius - tenuit om. V6 V7 86 sexta aetas ut novum
 lemma V3 V2 M3 annis] annos P3 annum M3 LVI D1 P3 V3 D2 P4 ac B
 V2 V6 M3 LXI P1 P2 V5 G β a F V7 μ 1 μ 2 Christus] xpc M3 ipse V6
 87 annis¹ om. F M3 post VCXCVIII transp. D1 P1 P3 Tiberius V3 V2 M3
 annis²] annos P3 annum M3

- Christus cruci figitur. Caius Callicula annis IIII: Matthaues evangelium scribit. Claudius annis XIII: Marcus evangelium edidit. Nero
 90 annis XIII: Petrus et Paulus necantur. Nero idem non nisi tredecim annis post eum Galba et Otho uno anno et VI mensibus defuncti sunt. Vespasianus annis decem: Hierosolyma a Tito subvertitur. Titus annis II: hic facundus et pius fuit. Domitianus annis sexdecim qui et Flavius frater Titi filius Vespasiani: Iohannes in
 95 Pathmon relegatur. Nerva anno primo: Iohannes Ephesum redit, evangelium scribit. Traianus annis quattuordecim: Iohannes apostolus requiescit. Hadrianus annis viginti unum: Aquila interpret habetur. Antonius annis viginti tres: Valentinus et Marcion agnoscuntur. Antonius annis novem: Cathaphrygarum haeresis oritur. Com-
 100 modus annis tredecim: Theodotion interpret habetur. Eborus Pertinax anno primo nihil habet historiae. Severus annis XVIII: Syma-

[95] 88 Christus] xpc M3 Gaius V2 M3 cuius V3 μ 2
 Gallicula V3 V2 M3 annis] annum P3 M3 *om.* B Matthaues - XIII (l. 89) in
mg. a. m. V3 euvangelium M3 89 scripsit V3 M3 (= *Is.*) edidit V2 scribit e-
 vangelium D1 μ 1 μ 2 annis] annum P3 M3 Marcus - XIII *om.* V1 euvan-
 gelium M3 edidit] edistit μ 2 scribit V2 dedit P2 μ 1 90 annis] annos P3 an-
 num M3 91 annis] annos P1 P3 V5 R F annum M3 Ocho M3 et Vitellius *add.*
 V6 V7 mensibus] etiam *add.* P2 et *add.* V3 92 annis] annum P3 M3 Hye-
 rosolima V2 Jerosolima V3 a Tito] amto V2 93 annis¹] annum P3 M3 II -
 annis² *om.* V2 fuit *om.* D1 P3 annis²] annum P3 M3 annos D1 94 sexdi-
 cim] XVI M3 XVII D1 frater] super V3 (in *mg. corr.* frater) Vespasiam M3
 Vaspasiani V2 Iohannes] apostolus *add.* P2 V3 ab μ 1 μ 2 95 Pathmos aa V1
 β b (non V6 V7) Pathos (-m- *add. s. l.*) M3 religatur V1 B M3 (regigatur M3
a. c.) religitur V7 anno] annum P3 M3 primo] uno μ 2 *om.* V6 Iohannes]
 apostolus *add.* μ 2 Ephesum] Effessum V2 Euhesum μ 2 rediit V3 B V2 M3
 μ 2 96 euvangelium M3 annis] annum M3 annis XIII F quattuordecim]
 IIII β a (XIX *Is.*) 97 Audrianus V2 annis] annos P3 annum M3 annis vi-
 ginti unum] XII annis V6 XXI annis V7 annis - Antonius (l. 98) *om.* V2 Anto-
 nius (*scil.* Antoninus)] pius *add.* μ 2 (tres] II *Is.*) Valentinus] Valentius μ 2 Va-
 lencius M3 et *om.* V6 V7 agnoscuntur] agnoscitur B V2 M3 99 Avotinus
 V2 (*scil.* Antoninus) minor *add.* μ 2 annis¹] annum P3 M3 novem] XVIII
 V6 V7 (XIX *Is.*) Catafrigarum V3 Catafricarum V2 M3 oritur] nascitur (ori-
 tur *s. l. corr.*) P3 100 annis²] annum P3 M3 Theodocion V3 Teodocion V2
 Teodocio D1 P3 Theodorion B habetur] Helius Pertinax anno uno hic poscen-
 te senatu ut filium Caesarem faceret noluit dicere sufficere sibi quod vel ipse im-
 perare meruisset *add.* μ 2 Eborus - historiae *post* habetur (l. 98) *transp.* a F μ 1
 Eboius P1 F V2 M3 Ebyus V6 Elvius V3 Elius M1 Helius μ 2 Pertinax anno
om. μ 2 101 anno - historiae *om.* V6 anno] annos D1 annum M3 primo] u-
 no μ 2 nihil - historiae *om.* μ 2 Severus - habetur *post* invenitur (l. 103) *transp.*
 a F μ 1 μ 2 annis] annum P3 M3 Simachus V2 M3 Symacus V3

- chus interpretatur habetur. Antonius annis septem: quinta editio Hierosolymis invenitur. Macrinus anno primo: cuius brevis nihil habet. Aurelius qui et Antonius annis IIII: Sabellius oritur. Alexander annis quattuordecim: Origenes habetur. Maximinus annis III: iste vicit Germanos. Gordianus annis VI: hic de Parthis et Persis triumphavit. Philippus annis VI: hic primus imperator christianus fuit. Decius anno primo: Antonius monachus claruit. Gallus anno secundo: Novatus haeresim condidit. Vallerianus cum Gallieno filio suo annis quindecim: Cyprianus martyrizatur. Claudius anno secundo: iste Gothos ab Illyrico expulit. Aurelianus annis quinque christianos persequitur. Tacitus anno primo nihil memorabile egit. Probus annis VI: Manichaeorum haeresis orta est. Carus annis II una cum filiis Carino et Numeriano: iste de Persis triumphavit. Dioclitianus annis XX: iste divinis libris adustus martyria fecit. Tunc Maximianus qui et Herculus Constantium posuerat regnare in occidente.

[95] 102 Antonius: *scil.* Antoninus Antonius - invenitur *om.* V6 annis] annum P3 M3 103 Hierosolimis V2 M3 Ierosolimis V3 anno] annum P3 M3 primo] uno μ 2 cuius *iter.* V3 (huius *Is.*) Macrinus - oritur *post* habetur (*l.* 100) *transp.* M1 104 et *om.* D1 V5 μ 1 μ 2 annis¹] annum M3 Sabellius V2 (IIII] III *Is.*) annis²] annos P3 annum M3 105 quattuordecim] XIIII V2 Maximianus M1 V6 annis] annum P3 M3 III] IIII D1 V5 M2 V1 V6 V7 VII L iste] hic D1 P3 Germanos vicit D1 P3 β (= *Is.*) 106 Germanos] Iermanos P3 V2 Gordianus μ 2 annis] annum P3 M3 Parthis] ipsis *add.* V2 et Persis *om.* V2 et] de *add.* D1 P1 V3 μ 1 107 Philippus M3 Filipus V2 annis] annum P3 M3 VI] VII V2 V6 V7 (= *Is.*) imp. christ. P2 V3 α B M1 β B M3 μ 1 μ 2 chris. imp. D1 P1 P3 V5 R F V2 V6 V7 imperator *om.* M1 fuit *om.* D1 108 Decius V2 anno¹] annum P3 M3 primo] uno μ 2 Authonius M3 monachus V2 claruit] fuit V6 V7 anno²] annis P3 μ 2 annum M3 secundo] II M3 μ 2 109 condidit] credidit V2 Valerianus V3 M3 Galieno V3 V2 M3 cum - suo *post* quindecim (*l.* 110) *transp.* V6 V7 suo *om.* M3 110 annis] annum M3 Cyprianus V3 V2 M3 martyrizatur α M1 β b martirizatus est α B R β a μ 1 μ 2 anno secundo] annis duobus V3 D2 G V2 annis II μ 2 anno] annos P3 annum M3 111 Gothos M3 ab illyrico V2 ab illyrico V3 annis] annum P3 M3 112 persequitur] et fulmine cadit *add.* μ 2 Tatitus V2 anno] annum P3 M3 primo] uno M3 μ 2 nil V3 nichil V2 M3 memorabile] memoriale M1 113 annis¹] annum P3 M3 est] eius V2 annis²] annum P3 M3 114 Numeriano] Muneriano B 115 annis] annum P3 M3 adustus V2 martiria V3 V2 M3 facit V6 V7 Maximianus] Maxianus P3 116 Hercules β B M3 P3 Herculis P1 F Erculius V2 Constantinum D2 G, P3 *a. c.* et stantium V7

- qui Maximianus cum a Maxentio filio in Roma tyrannidem tenente fuisset expulsus, post ad generum suum Constantium Constantii filium fugit, a quo dum fugisset susceptus insidias ipsi tendens, turpiter periit; nam pater Constantius religiosus religiosiorem filium dereliquit Constantinum regni bene parti heredem. Maximinus quoque in oriente solus Caesar erat ex genere Dioclitiani et Maximiani. tunc vero Lycinius additur in imperium; quia prius fuerat bonus dedit sibi sororem Constantinus. Maxentius igitur tyrannus in urbe
- 120 Roma primo fidei nostrae se simulat veneratorem et ob hoc omnes iniurias a christianis reprimi; in vita autem nimis erat facinorosus, ita ut per ceteras quoque civitates eius crudelitate detererentur habitatores. in oriente simili crudelitate Maximinus furit, sed Maximino Maxentio et Lycinio superatis qui quidem prius socii regni fuerant sed dolosi et infesti et deo contrarii, solus Constantinus cum filiis obtinet regnum. Galerius annis II: nihil dignum
- 125
- 130

[95] 117 qui]

qua D1 V5 V1 V6 $\mu 1$ $\mu 2$ cum] etiam P2 V5 $\mu 1$ $\mu 2$ a om. ab ac βa a-maxentio V3 V2 amaxencio M3 tyrannidem] tirendidem (-n. corr. s. l.) M3 tenentem V3 V1 118 expulsus fuisset $\mu 1$ $\mu 2$ Constantium] Constantinum V3 V2 P3 (-tium V3 a. c., P3 p. c.) 119 susceptus] ceptus B M3 captus βa ipsi] ipsius B M3 tempore V3 tendens ipsi P2 120 religiosus P3 V3 B V2 M3 religiosiorem P3 V3 B relogisiozem V2 religiozem M3 121 dereliquit B V2 M3 V3 reliquid V6 V7 Constantinum] Constantium M2 L $\mu 2$ Canstandum (-n. s. l. add.) M3 Constantium dereliquit β (non F) regni] regem V3 om. V6 V7 parti bene M1 Maximinus] Maximianus D1 P2 V5 F V2 $\mu 1$ Maximus B 122 in oriente] moriente V3 V2 Caesar solus D2 G ex] de V1 Dioclitiani V2 Dioclitiani M3 a. c. Dioditiani B 123 vero] quoque β Licinius V3 M3 Liscinius B Lucinius V2 vicinus V6 V7 additur] adscitur βb (non V6 V7) ascitur D1 P1 P3 adscitur (-c. s. l. add.) V2 nascitur $\mu 2$ in] ad B bonus fuerat prius β (non F) fuerat prius bonus P2 124 dedit] dederit V2 125 Roma om. D2 G se om. D2 G similat V2 smulat (sic) V3 126 a om. D1 P1 P3 V5 ac β reprimet M1 V5 $\mu 1$ $\mu 2$ reprimet V2 nimis] nimium V2 V6 V7 om. D1 facinorosus erat V3 erat nimis D1 $\mu 1$ $\mu 2$ 127 detererentur P3 V3 128 simili] similiter V6 V7 Maximinus] Maminus B Maximus M1 Maximianus V6 V7 furit] fuit D1 V7 fuerit V1 M3 $\mu 2$ 129 Maximino] Maximiano P2 et add. M1 Licinio V3 M3 Lucinio V2 superatus M3 qui quidem] quicquid V2 prius om. V5 130 regni socii M1 V7 infesti et dolosi P1 deo] ideo B M3 contrarii] ideo adversas (diversas V2) leges tunc bonas et (in V2) nimium malas constituerant add. β Constantinus] filius add. V2 131 cum filiis om. V2 obtinet regnum cum filiis $\mu 1$ $\mu 2$ optinet V3 M3 obptinet V2 Galearius V2 annis] annos P3 annum M3

- historiae tulit. Constantinus annis XXI: Nicenae synodus congregatur. Constantius annis XXIII et fratres eius Constans et Constantinus, qui tamen duo fratres prius mortui sunt quam Constantius:
- 135 Antropomorphitarum haeresis oritur. Iulianus annis II: hic ex christiano paganus efficitur. Iovinianus anno uno: iste iterum christianus effectus est. Valentinianus annis XI cum fratre Valente et Gratiano: Gothi haeretici fiunt. Gratianus annis VI: Priscillianus haereticus agnoscitur. Valens annis IIII: Hieronymus in Bethlem praedicatur.
- 140 Synodus in Constantinopoli cum CCCCL episcopis haeresim condemnat. Theodosius annis IIII: Iohannes anachorita claruit. Arcadius annis XIII (Arcadius et Honorius fratres fuerunt filii Theodosii: in oriente Arcadius, in occidente Honorius): Iohannes Chrysostomus claruit. Honorius annis XV: Augustinus episcopus claruit.
- 145 Concilium carthaginense CCXIII episcoporum Pelagium condemna-

[95] 132 ystoriae V2 historiae dignum P3 μ 1 μ 2 (tulit] contulit *Is.*) annis] annum P3 M3 (XXI] XXX *Is.*) Nicena P1 P3 V3 V1 β b (non F) μ 2 (= *Is.*) sinodus V2 congregatur] aggregatur V2 133 Constantius] Constantinus D1 P3 V2 M3 annis] annos P3 annum M3 XXIII] XXXIII μ 2 fratres] frater M3 Constantinus et Constans M1 V6 V7 134 prius] post β a om. M3 135 Anthropomorphitarum] Antropomortificarum (*in mg. corr.*) V3 annis] annum P3 M3 II] inde V2 hic om. V6 136 Iovianus B V2 M3 (= *Is.*) Ioviniatus V3 anno uno] annum unum P3 annum I M3 iste om. β a B M3 137 effectus est] efficitur M1 Valentinianus] Valencianus M3 annis] annum P3 M3 (XI] XIV *Is.*) Valente] Valentino V3 a. c. Gratiano] Gratino V2 138 Gratianus] Grānus (-ci- s. l. add.) P3 Garcianus V2 annis] annum P3 M3 Priscillianus M3 (= *Is.*) 139 (Valens] Valentinianus *Is.*) annis] annum P3 M3 (IIII] IX *Is.*) Jeronimus V3 V2 Bethlehem V3 V2 M3 praedicat B M3 140 sinodus V2 synodus M3 CCCCL] CCCL D2 G V2 V6 V7 141 condemnant V2 condemnavit V3 condemnavit M1 condemnatur V7 condemnat M3 Theodosius V2 annis] annum P3 M3 IIII] III P3 (= *Is.*) XIII V2 anachoreae V2 anachorita V3 a. c. claruit] Alexius claruit add. μ 1 μ 2 Archadius V3 V2 M3 142 annis] annum P3 ante D1 XIII] XIII (XIV) β a B M3 om. V5 Honorius] Theorius add. V6 V7 Arcadius² - Honorius] Arcadius et Honorius annis XIII P2 V3 V5 M2 L μ 1 μ 2 Arcadius² - Honorius *fortasse glossa expungenda* fratres - filii om. V6 V7 fuerunt om. V2 Theodosii] Theosii M1 claruit add. V2 143 Archadius V3 V2 M3 Chrysostomus] Crisothomus B Crisostomus V2 Crisostomus M3 144 claruit¹] fuit M1 om. V2 Honorius - claruit² om. M1 M3 annis] annum P3 claruit²] floruit D2 G (= *Is.*) 145 concilium] contilium V2 conciliavit V6 Cartaginense V2 M3 Carthaginenses V6 CCXIII] CCXXIII β a B Pelagium] Pelagianum F Pelagus V2 condemnat] condemnavit V3 condemnat P1 F V2 M3 condemnat P3 V1 V6 V7 condemnant P2

- vit. Theodosius annis XXVII: Nestorius haeresiarches extitit. Marcianus annis sex: Calchidonensis synodus agitur. Leo maior annis XVI: Aegyptus errore Dioscori latrat. Zenon annis XVII: Acephalorum haeresis orta est. Anastasius annis XXVII: Fulgentius praedicatur episcopus. huius tempore Boetius scripsit commenta categoriarum se ipso testante. Iustinus annis quinque: Acephalorum haeresis abdicatur. Iustinianus annis triginti octo: Vandali Africam extinguunt. Iustinus annis XIX: Armenii fidem Christi suscipiunt. Thyberius annis septem: Longobardi Italiam capiunt. Mauricius annis XXI: Gothi catholici efficiuntur. Gregorius praedicatur. Focas annis septem: Romani caeduntur a Persis. Eraclius annis viginti septem: Iudaei in Hispania christiani fiunt. Heraclonas annis II. Constantinus filius Eraclii anno uno. Constantinus annis viginti octo. Constantinus annis decem et septem: sexta synodus. Iustinianus an-

[95] 146 Theodosius] Theodosus V2 annis] annos P3 annum M3 haeresiarches] heresi artes V2 Marcianus] Martianus V3 Narcianus V2 Marcianu M3 147 annis¹] annum P3 M3 Calcedonensis P3 V2 Calcidonensis V3 B M3 sinodus V2 sidonus (-n- s. l. add.) M3 annis²] annum P3 M3 148 errore] erore V2 ex rore V5 latrat] lattat V2 om. V7 annis] annum P3 M3 XVII annis P1 Acephalorum] Archefalorum M1 Acefalarum P3 149 episcopus praedicatur D1 P2 $\mu 1$ $\mu 2$ (= Is.) 150 huius] episcopi add. B tempore om. B cathogiarum M3 cathogiarum P3 catahogiarum V3 151 Iustinus] Iustinianus F annis] annum P3 M3 (quinque] VIH Is.) 152 abdicatur] abdicator $\mu 2$ Iustinianus annis iter. et exp. P3 triginti octo] XXVIII V2 (XXXIX Is.) Wandali (corr. in mg. Wandili) V3 Vuandali V2 M3 $\mu 2$ Vutandali P3 Vandali - extinguunt in mg. add. F (Africa extinguuntur Is.) Africam] Affricam V2 Aufricam M3 extingunt P3 V3 V2 M3 153 Iustinus - XIX in mg. add. F annis] annum P3 M3 XIX] decem et octo D2 G (XI Is.) Armeni V2 M3 Christi fidem D1 P2 F $\mu 1$ $\mu 2$ suscipiunt] accipiunt V6 Tiberius V2 Tiberinus M3 Tyberius V3 154 annis¹] annum P3 M3 septem] setem $\mu 2$ Mauritius V2 annis²] annum P3 M3 155 catholici] catholi P3 Gregorius praedicatur in mg. add. P3 annis] annum P3 M3 156 caeduntur] cecluntur M3 a Persis] apersis V2 aspersis V3 Eradius B V2 Gracchus D1 P2 V5 F $\mu 1$ Gradius V6 V7 Eraclius - fiunt post praedicatur (l. 155) transp. V2 annis] annum M3 annos P3 157 in Hispania] inspania V2 in yspania V3 in Hispaniam M1 fiunt Christiani ab Haradonas B annis] annum P3 M3 annos V6 158 Eradii V3 V2 anno] annum P3 M3 Constantinus - octo post annis II (l. 157) transp. V6 annis] annum P3 M3 om. V2 annis viginti octo] XXVIII annis F V6 159 Constantinus - septem om. V7 annis] annum P3 M3 decem et septem] XXVH B synodus sexta M1 synoclus M3 annis] annum P3 M3

- 160 nis II. Pipinus senior XXVII. Karolus XXVII: Beda obiit. Pipinus
qui supra XVII. Karolus et Karlomanus simul IIII, Karolus qui su-
pra XLIII: papa Leo. regnum Francorum annis CXXX. Lodovicus
XXV. Lotharius XV. Lodovicus XVIII. Karolus II. Karolus ultimus
IX. Berengarius XXIX. Ugo XXXI. Lotharius III. Berengarius XI: ab
165 incarnatione domini DCCCCXLII. Otto maior XII: regnum Theutoni-
corum. Otto minor XXII. Otto puer sex. Henricus maior XXIII.
Conradus XVI. Henricus minor XIII.
- 96 aether summa pars caeli syderea sive superior aer fervens; nam ponitur
pro aere et igne et elemento.

96 aether-caeli... aer fervens = *Ansil. AE 354*. aether-caeli = *CGL IV 428*,
34. *Ansil. AE 373* (= *Abol.*) = *CGL IV 12*, 1; 473, 19; *V 262*, 50; 344, 36 ae-
thera partes caeli superiores; *Ansil. AE 361* aethera partes caeli altiores; *Ansil. AE*
353 (= *Verg. I*, 90?) aether altissima caeli pars. cf. *Ansil. AE 371* (= *Abol.*) =
CGL IV 66, 9 aetheria plaga de parte caeli; *CGL IV 428*, 36 (*Verg. A. I 394*;

[95] 160 senior] annis *add.* D2 G Karolus] Karlos B V2 ob-
iit] Pipinus et Karlo Magnus X post Karlo fit mon (mon *om.* V6 V7) *add.* V2 V6
V7 161 Karolus¹] Karlos B M3 Karllus V2 Karlomanus D1 P1 P2 V5 F V6
V7 $\mu 1$ $\mu 2$ Karlomannus V3 M3 Karlo Mannus V2 Karolomannus B Carolomannus
P3 Karlo Magnus αb αc βa Karolus²] Karlos B V2 M3 P3 162 annis] annum
M3 Lodovicus] Lodoineus V3 Ludowicus M3 Hludoitus V2 annis *add.* B M3
163 Lotharius] Holtarius V2 annis *add.* D2 G XV] viginti quinque P1 V5 $\mu 1$
 $\mu 2$ triginta D2 G Lodovicus] Ludovicus V2 Lodowicus M3 annis *add.* B M3
XVIIH] XVIII P1 V5 (*non* B V2) XVII B viginti octo $\mu 1$ $\mu 2$ 164 XXIX] vi-
ginti octo D1 P1 V5 F V6 V7 M3 $\mu 1$ $\mu 2$ Hugo V3 V2 M3 Lotarius V2
III] IIII D1 V5 V1 F V6 V7 $\mu 1$ $\mu 2$ 165 DCCCCXLII αa M1 V1 βb CCCCXLII
 αb R M2 L $\mu 1$ $\mu 2$ Otto] Occto V3 Otto maior XII *in mg.* *add.* P3 Theo-
tonicorum V2 Thetonicorum M3 Theoctonicorum V3 166 Occto... Occto V3
Otto minor XXII *iter.* V7 minor] annis *add.* D2 G Otto² *om.* V7

96 aeter M3 atther V2 siderea V3 sidera V2 sydera M1 sideram P3 et i-
gne elemento D2 G V2

- 97 aethra vero splendor elementi aeris.
- 98 aethra, generis feminini, locus in quo sidera sunt.
- 99 aethereus caelestis.

[96] IX 638) aetheria plaga pars caeli; *Ansil. AE 355* (= *Abstr.*) = *CGL IV 11, 29; 473, 16* aether aer superior aut (an *CGL*) caeli pars. aether... superior aer = *CGL V 262, 51. cf. Ansil. AE 355* (= *Abstr.*) = *CGL IV 11, 29; 473, 16. syderea cf. Ansil. AE 365* (*Verg. 7, 768*) aethra sidera in aethra in quo sidera sunt; *CGL IV 428, 37* aetheria sidera sider(e)a aetheris plaga; *Ansil. AE 364* (*Plac. V 3, 11 = V 45, 21*) aethra generis feminini et est locus in quo sidera sunt, unde aethra sidera dicimus ...; *Verg. A. III 585-86* aethra siderea polus. *fortasse syderea ex alio lemmate* (aetherea) syderea huc fluxit. nam - elemento *cf. Ansil. AE 357* (= *Is. 13, 5, 1*); *Serv. Verg. A. I 47; 90; II 113; V 695; VII 65; III 585; G. II 325. cf. AE 97-99.*

97 = *Ansil. AE 363* (= *Is. 13, 5, 1*) = *Ansil. AE 357* (= *Is. 13, 5, 1*) qui plura aethra splendor aeris est sermo graecus; = *Serv. Verg. A. III 585* aether... elementum, aethra vero splendor aetheris. *cf. AE 96; 98; 99.*

98 = *Ansil. AE 364* (*Plac. V 3, 11 = V 45, 21*) qui plura. *cf. Is. 13, 5, 1 = Ansil. AE 357 qui plura. cf. AE 96; 97; 99.*

99 = *Ansil. AE 359* (= *Abstr.*) = *CGL IV 473, 21* aethra caelestia; *Ansil. AE 370 = CGL IV 12, 31; 405, 13* aetheria caelestia; *Ansil. AE 374* aetherio caelesti. *cf. CGL IV 204, 16* aethra caelestia vel possessio caeli ignea; *V 438, 4* aethereis sensibus caelesti(bus) mentibus; *Ansil. HE 202* (heterum) = *CGL IV 473, 20; V 263, 2* aetherium sensum caelestem spiritum.

-
- 97 aethra $\mu 2$ aeris] non quod deo competit *ex AE 100 transp. V2*
- 98 lemma post *AE 99 transp. D1 P2 V3 ab $\mu 1$* aethra *P2 ab ac βa $\mu 1$: aethra αa (non $P2$) βb $\mu 2$ (= *Ansil. codd.*) generis feminini] genus finis *V6 V7* in quo locus *V3**
- 99 lemma adh. *AE 98 V2 post AE 97 transp. D1 P2 V3 ab $\mu 1$*

- 100 aeternitas est interminabilis vitae tota simul et perfecta possessio quod deo competit.
- 101 aeternus sine termino quod non habet initium nec finem.
- 102 Aethni fortis.
- 103 aethica moralis.
- 104 Aetiani haeretici ab inventore dicti.
- 105 aetiologia causae redditio, promissae rei pulchre ratio reddita.

100 = *Boeth. cons.* 5, 6 p. 139, 9.

101 = *Ansil. AE* 387 (*Is.* 7, 1, 22) (tempore) *qui plura.* cf. *AE* 47; 93 *I adp.*

102 cf. *Ansil. ET* 5 (*Gloss.*) Ethan interpretatur fortis robustus; 6 (*Is.* 7, 8, 27) Ethan robustus sive ascensus; *CGL IV* 65, 45 a Ethan fortitudo; *Is.* 7, 8, 29 Ethan robustus. cf. *Hier. nom. hebr.* 18, 12 Etham fortis; 41, 28 Ethan robustus sive adscensus; *sit. et nom.* 99; 17 Aethan . . . quam Aquila validam . . . interpretatur . . . cf. *Pap. ET.*

103 = *Ansil. AE* 389 (*Gloss.*) = *CGL V* 342, 40; 344, 22 (*cod. Epin.*); 359, 12; 436, 24. *CGL IV* 12, 28; 35; *acd post IV* 65, 49; 511, 46 ethica ars m. cf. *Ansil. ET* 18 (*Gloss.*) ethica moralis dicitur in qua de moribus agitur; 19 e. id est moralis quae vivendi ordinem continet; 20 (*Is. Di.* 2, 154); 21 (= *Is.* 2, 24, 5). = *Pap. ET.*

104 ex *Ansil. AE* 388 (*Is.* 8, 5, 39) *qui plura.* cf. *Aug. haer.* 54.

105 aet. - redditio = *Carm. de fig.* 26 *rhet.* 64, 26. causae - redditio cf. *Iul. Ruf. rhet.* 8 p. 40, 19; *schem. dian.* 17 p. 73, 17; *Is.* 2, 21, 39. cf. *Ansil. ET* 26 (= *Is.* 2, 21, 39).

100 est] locus *add.* F interminabilis P3 simul *om.* M1 tota simul interminabilis vitae V6 V7

101 quod] qui B M3 initium V2 principium D1 P3 nec M1 P3 (= *Ansil. Is.*): vel *cett.*

102 lemma *om.* M1 Aethim P1 P2 V2 Aetim P3 M3 Aethym V3

103 lemma *om.* a. *adh.* AE 102 V2 M3

104 lemma *adh.* AE 103 V5 βa F V6 V7 μ1 Aeciani V3 Aethiani B Aeciacioni (-ci- *exp.*) M3 Aeciam V2 inventore] inventi *add.* V6 V7

105 aetheologia V2 aethologia M3 aethimologia V3 promissae *om.* βa pulcre V2 publice V7 redita V2

- 106 Aethiopes homines nigri a filio Cham dicti, ex quo originem trahunt, qui et Chus dicitur. Chus enim hebraica lingua Aethiops interpretatur. hi quondam ab Indo flumine consurgentes iuxta Aegyptum inter Nilum et oceanum in meridie sub ipsa solis vicinitate insederunt; quorum tres sunt populi, Hesperii Garamantes et Indi: Hesperii sunt occidentis; Garamantes Tripolis, Indi orientis. quicquid autem eius est, sub meridiano cardine est. circa occiduum vero montuosa est, arenosa in medio, ad orientalem plagam deserta. cuius situs ab occiduo Atlantis montis, ad orientem usque in Aegypti fines porrigitur, a meridie oceano, a septentrione Nilo flumine clauditur.
- 107 Aethiopia interpretatur tenebrae.
- 108 aethiopicus lapis ferreus.

106 Aeth. - nigri = *Ansil. AE 407 (Abstr.) = CGL IV 65, 47; 511, 39; V 291, 6. cf. Ansil. AE 415 Aetiops teter niger. a filio - orientis = Ansil. AE 408 (Is. 9, 2, 127-8). Chus² - interpretatur = Hier. nom. hebr. 4, 14; 48, 14. quicquid - clauditur = Ansil. AE 409 (= Is. 14, 5, 14-6) qui plura.*

107 = *Ansil. AE 410 (= Euch. 144, 16) = CGL V 164, 32 = Hier. nom. hebr. 2, 16 (vel caliginis add.). cf. Ansil. AE 411 (Gloss.?) = CGL V 164, 33 Aethiopes tenebrosi.*

108 ex *Ansil. AE 413 (Is. 16, 15, 13) (ferrei coloris) qui plura. cf. Plin. nat. 37, 94.*

106 lemma post AE 109 transp. F V2 M3 Athiopes V2 nigri om. M1 ex quo - trahunt om. β lingua hebraica P3 hebraice V6 V7 ebree V2 om. βa B F M3 hi - clauditur om. β ab Indo] a Nilo P1 Hesperii V3 et Indi - Garamantes in mg. add. P3 occidentis scripsi cl. *Ansil. Is. occidentes* αa μ1 μ2 (= *Ansil. H; -is E I*) occidentales ab ac orientis scripsi cl. *Ansil. Is. orientes* αa μ1 μ2 orientales ab ac (s. l. corr. orientes R) vero om. μ1 μ2 deserta] est add. P2 V3 R ab μ1 μ2 situs] sitis μ2 Athlantis V3 montis] motis P3 in] ad μ1 μ2 fines Aegypti μ1 μ2 a meridie ut novum lemma μ2 septentrione μ1 flumine] fulmine D1 P2 μ1

107 lemma adh. AE 106 B V2 tenebrae interpretatur D1 μ1 μ2

108 lemma adh. AE 107 B

109 Aetolia urbs quaedam est.

110 aethon aquila.

[110 bis Aethon nomen equi Hectoris.]

111 aevum aetas; inde aevitas aeternitas perpetuitas; componitur coaeternus sempiternus longaevus.

AF

1 affatus allocutus ab affor affaris, ex ad et fatus; componitur inde affamen id est allocutio; inde affabilis id est loquax delectabilis.

109 = *Ansil. AE 380* Aetolia urbe. cf. *Ansil. AR 297* (Gloss.) Argiripa urbs; *AC 321* (*Verg. 11, 239*) Actolera urbe Argirippa... ex una glossa ad *Verg. A. XI 239* (*scil. Arpis et vide Serv. ad loc.*) tres glossae ortae sunt: cf. *AC 149; AR 121*.

110 = *CGL IV 204, 11* (*Hyg. fab. 31 p. 165, 13*) = *Serv. auct. Verg. A. I 394*. cf. *CGL V 263, 13* aethiorion aquila.

110 bis cf. *Hom. II. 8, 185*.

111 aevum - aeternitas cf. *Gr. L. II 81, 6* (*Prisc.*); *Varro ling. 6, 11*. aevitas - perpetuitas ex *Ansil. AE 392* (*Plac. V 3, 12-13 = V 45, 22*) aevitas... in usu magis perpetuitas vel aeternitas dicitur...; *CGL IV 306, 28* aevum aeternitas perpetuitas saeculi vel aetas longaeva; cf. *CGL V 437, 57; 490, 32* aevitas aetas vel aeternitas; *V 344, 32; 625, 36* ae. aeternitas aetas. aevum aetas = *Ansil. AE 391* (Gloss.) aevi aetatis; *AE 400* (= *Abol.*) = *CGL IV 66, 13* aevum aetatem vel saeculum; *393* (= *Abstr.*) = *CGL IV 11, 36; 474, 9* aevo tempore vel saeculo vel aetate; *395* (= *Abstr.*) aevo aetas vel tempus aut saeculum; *CGL V 262, 60* aevum saeculum et aetas; *IV 204, 3* ae. aetas vel tempus; *IV 63, 39; 514, 13* eou aetas vel tempus. longaevus cf. *CGL V 359, 58* aevum longaevas; *IV 12, 9; V 262, 35* aevum aetas longa; *IV 306, 28*. cf. *AE 93*.

1 aff. allocutus = *Ansil. AF 20 = AD 167* (= *Abol.*) = *CGL IV 11, 18 = Ansil. AD 166* (= 167) (adilicatus) adf. adlocutus. *Ansil. AF 16* (Gloss.) = *AD 164*

109 lemma om. M2 L post *AE 105 transp.* V1 F V2 V6 V7 M3 Aetholia V3 V2 V6 M3 Aethetolia P3 regio et add. $\mu 1$ quaedam] quae dicta V3

110 lemma adh. *AE 108 V2* aeton D1 F aetos $\mu 1$ aeto $\mu 2$ athon P3

110 bis lemma om. ω , add. *Mombricius*.

111 lemma adh. *AE 110 B* aetas om. α $\mu 1$ $\mu 2$ inde] in die (-i exp.) P3 aeternitas om. D2 G perpetuitas] perpe B componitur - longaevus om. α F $\mu 1$ $\mu 2$ coeternitas V2 sempiternus] -nitas (-vitas V2) add. V2 V6 V7

1 alloqutus V2 ut novum lemma P3 affamen] -minis add. P1 F $\mu 1$ $\mu 2$ inde om. B M3 affabilis inde V2 V6 V7 affabilis ut novum lemma V1 β b (non V6 V7) post *AF 2 transp.* V1 B F M3 id est - delectabilis om. D2 G id est om. V6 V7

- 2 **afazia** graece impassibilitas.
- 3 **affatim** ab affatu, inde **affator** id est orator, paenultimam producit; vel magis a graeco ἀφάτως id est abunde unde corripitur 'fa'.
- 4 **affatim** abunde largius: adverbium intentivum est.

[1] *Verg.* 2, 644) affati allocuti; *Ansil.* AD 157 adfata adlocuta. affamen - allocutio cf. *Ansil.* AF 5 (*Gloss.*) = AD 158 = CGL IV 204, 33; V 490, 38 adfatibus adlocutionibus; *Ansil.* AF 18 (= 19?) affatu alloquio; *Ansil.* AF 19 = AD 168 (= *Abol.*) = CGL IV 12, 47 affatu eloquio. cf. CGL V 436, 34 affatu adlocutione; IV 428, 44 affato conloquium. affabilis delectabilis = *Ansil.* AF 1 (*Abstr.*) = CGL IV 7, 41; 12, 54; 472, 27; V 261, 30; 344, 9. cf. CGL IV 306, 31 a. adulator delectabilis urbanus.

2 cf. *Ansil.* AP 26 (*Aug.* II 22, 10) apacia graece dicitur quae latine impassibilitas nominatur; *Rem. ad Mart. Cap.* II 150 p. 64, 22 apathesque i. e. impassibiles. cf. AP 9; 10.

3 affator - orator cf. *Ansil.* AF 17 (= *Abstr.*) = CGL IV 12, 53 affator optime loquens. *Ansil.* AF 9 = AD 161 = CGL IV 7, 40 affatim optime loquens. cf. CGL IV 471, 14 affatim abunde satis vel optime loquens, continuo mox ast; V 261, 2 affatim abunde vel statim aut optime loquens. affatim ab affatu... paen. - fa = *Gr. L.* III 75, 7 (*Prisc.*). (a fatu). affatim ἀφάτως = CGL II 252, 35. cf. AF 4.

4 affatim - largius cf. *Ansil.* AF 7 = AD 160 = CGL IV 7, 18 a. abunde vel (vel om. CGL) satis; CGL V 436, 45 a. large seu abunde; V 436, 44 a. abunde largiter ad satietatem ad fastidium vel ad lassitudinem; IV 306, 32 a. optime vel abunde; IV 471, 14; V 261, 2. cf. (abundanter) *Ansil.* AF 10 = AD 163 = CGL IV 204, 31; 471, 12; V 263, 15; 546, 9; *Paul. Fest.* 10, 25; *Serv. Verg. A.* I 123; *Fulg. exp.* 43; CGL IV 471, 1 a. statim vel abundanter; IV 303, 50 a. abundanter vel saltim large; IV 13, 2 a. statim continuo vel abundanter. largius = *Ansil.* AF 11 (*Syn.*). adverbium - est?

2 lemma post AF 4 transp. V6 V7 apphazia P3 aphathzia V1 apharzia βα M3 affazia B V6 affatia ab aphasia D1 P1 P2 F μ1 μ2 scil. apathia impossibilitas M3 impossibilitas P2 V3 D2 G B afazia - impassibilitas] aphazia ἀφασω taciturnitas latine μ1 μ2

3 lemma om. μ1 μ2 affatum D1 P1 P2 F inde] unde P3 B V2 M3 affator id est om. β (non V6 V7) ἀφάτως scripsi: ἀφάτος B ἀφάθος F ἀφάθα βα aec M3 aoeoc V2 om. V6 affatos cett. abunde D1 P1 P2 V3 F V2 ab unde M3 hab. cett. abunde] corripitur paenultima add. D2 G unde] inde B M3 et V1 V5 V6 V7 et add. D1 P3 V3 βb (non V6 V7) (= *Prisc. l. l.*) corripit P3 V3 V5 V1 B V2 V6 V7

4 lemma adh. AF 3 B affatum V5 ab ac βα V6 V7 μ1 intentivum est adverbium D1 μ1 μ2 intensivum P1 F iterativum V5 V1 V6 V7 adverbis M3 est om. P1 P2 P3 V3 B

- 5 **affectare** desiderare temptare appetere, ab affectu frequentativum; inde **affectator** petitor.
- 6 **affectus** ab afficio -cis, id est maceratus caesus, ex ad et facio.
- 7 **affectus** participium laceratus; nomen vero quartae declinationis id est voluntas animi.
- 8 **affectus** actio vel passio desiderium voluntas; inde **affectio** dilectio vel maceratio.

5 desiderare = *Ansil. AF 25* (= *Syn.?*) affectat desiderat; *CGL V 341, 32* adfectaret desideraret; *Ansil. AD 173* (= *Syn.*) adfectat valde desiderat; *Ansil. AD 170* (= *Syn.*) = *CGL IV 7, 39* adfectat vult (aut *add. CGL*) desiderat; *Ansil. AF 26* (= *Syn.?*) affectat captat aut valde desiderat; *CGL IV 12, 52* a. vult aut desiderat vel appetit; *IV 473, 13* a. temptat appetit vel desiderat; *303, 52* a. appetit temptat vel desiderat vel attingit. temptare = *Ansil. AF 24* (= *Syn.?*) = *AD 172* (= *Syn.*) affectat temptat. *Ansil. AF 26* (= *Syn.?*) a. appellat et temptat vel adtractatur; *CGL IV 8, 18; 13, 1; V 261, 1; 263, 24* adf. temptat appetit; *IV 473, 13; 303, 52*. appetere = *CGL IV 9, 8* adfectare appetere; cf. *Ansil. AF 23* (= *Syn.?*) affectat studet appetit vult; *AD 171* adf. captat sive appetit; *CGL IV 8, 18; 13, 1; V 261, 1; 263, 24; IV 12, 52; 473, 13; 303, 52* (v. *supra*). ab -frequentativum cf. *Gr. L. II 430, 14 (Prisc.)*. affectator petitor = *CGL IV 303, 53* affectatores petitores. cf. *Ansil. AF 29 (Abstr.)* = *AD 174* = *CGL IV 10, 44; 12, 42; 473, 12; V 164, 35* adfectatores adpetitores = *V 261, 4* (adfactores).

6 maceratus caesus = *Ansil. AF 35* (= *Abstr.*) = *AD 180* (= *Abstr.*) = *CGL IV 10, 21. CGL IV 474, 35* a. maceratus. cf. *AF 7*.

7 aff. -laceratus cf. *AF 6 I adp.* (maceratus). affectus... voluntas = *Gr. L. VIII 266, 17 (Comm. Einsidl.)* affectus dicitur desiderium id est voluntas. cf. (affectio) *Ansil. AD 177* (= *Abstr.*) = *CGL IV 10, 37; 204, 30* affectio vol.; *Ansil. AF 30* (= *Abstr.*) = *CGL IV 12, 41* affectio voluntas vel dilectio; *CGL IV 306, 34* a. vol. observatio. cf. *AF 8*.

8 aff. -passio cf. *Gr. L. II 373, 10 (Prisc.)*. affectus scil. verbi. a. desiderium

5 appetere] appete B affectu] effectu P3 frequentativum] frequenter V2 M3 affectator] affector V3 a. c. affectatorus V2 petitor] appetitor M1 om. V2 (cf. *Ansil. CGL II.1*)

6 id est om. V6 V7 $\mu 1$ $\mu 2$ cessus V2 om. M1 et *add.* M3

7 lemma *adh. AF 6 B* participium] parum V2 part M3 maceratus $\mu 1$ $\mu 2$ quartae vero V2 vero - animi om. P2 declinationis] de V2 d M3 om. M1 generis masculini voluntas animi in *mg. add.* V3 id est] om. V3 inde D1 F V2 V6 V7 graece interpretatur P2 ac id est - animi om. ab $\mu 2$ voluntas] vo^{tas} (-tas s. l.) V2

8 lemma *adh. AF 7 V3* voluntas] animi affici iniuriis ex *AF 10 transp.* ab inde - maceratio om. ab affectio ut novum lemma V2 om. D1 inde] unde P2 ab β a B V2 frequenter inde affectator *add.* V2 (cf. *AF 5*) vel² om. M1

- 9 **affectiva** voluntaria.
- 10 **affici iniuriis** gravari macerari.
- 11 **Afer** unus ex posteris Abrahæ fuit a quo Africa; inde Afer Afra Afrum.
- 12 **aferesis** abscissio de principio verbi ut 'temno' pro 'contemno'.
- 13 **affirmare** approbare; unde **affirmatio** est enuntiatio alicuius rei ad aliquid, ut 'Plato philosophus est'.

[8] voluntas = *Gr. L. VIII 266, 17 (Comm. Einsidl.)*. cf. *CGL IV 476, 34 a. desiderium amor dilectio*. cf. *AF 7 I adp.* affectio dilectio = *Ansil. AD 176 (= Abstr.) = Ansil. AF 33 (Gloss.) (affectus)*; *Ansil. AF 30 (= Abstr.) = CGL IV 12, 41 affectio voluntas vel dilectio*; *IV 476, 34 affectus desiderium amor dilectio*; cf. *CGL V 341, 51 affectui megi sibi vel dilectioni*; *IV 12, 43; 476, 35 affectus dilectionis teneritudo vel propinquitas*. affectio maceratio = *Ansil. AF 31 = AD 175*. cf. *AF 7; 6*.

9 = *Gr. L. III 130, 24 (Prisc.)*. aff. scil. verba.

10 aff. - gravari = *Ansil. AF 42 = AD 196 (Gloss.) afficit i. gravat*; *Ansil. AD 192 (= 193?) adfigimur iniuriis gravamur*. cf. *AF 18*. macerari cf. *AF 6; 8 I adp.*

11 Afer - Africa = *Ansil. AF 39 (Is. 14, 5, 2)*. cf. *Ansil. AF 101 (Is. 9, 2, 115)*; *Eueher. instr. 2 p. 150, 22*. cf. *AF 27*.

12 = *Ansil. AF 40 (= Is. 1, 35, 3)*. cf. *Ansil. AF 41 (= Iul. 4, 9)*; *CGL III 489, 19; 508, 46 aph. ablatio de principio dictionis*. (cf. *Gr. L. I 441, 22 (Diom.)*; *IV 396, 8 (Don.)*); *Serv. Verg. A. I 546 temnitis pro contemnitis per aphaeresin dictum*.

13 aff. - approbare? affirmatio - est cf. *Ansil. AD 209 (Is. 2, 27, 6)* aff. - alicuius de aliquo ut Socrates est; *Boeth. herm. pr. 1, 6 p. 78, 24*.

9 lemma adh. *AF 8 μ2 post AF 12 transp.* B M3 om. ab βa affecti^{va} (-va s. l. add.) P3 voluntaria] voluntas animi P2 μ2

10 lemma om. βa adh. *AF 8 ab AF 9 V3 P3 V2 affici]* in add. V2 gravi macerari om. ab (cf. *AF 8*)

11 lemma post *AF 8 transp.* V1 B M3 Affer P3 V3 V2 M3, B a. c. Abrahæ] Abrahæ V2 fuit om. B M3 Affrica V2 M3 inde] unde B affer affra affrum V3 V2 M3 afrum] ibimus affricos Virgilios add. V2 (*Verg. E. I 64 Afros*) Africa - Afrum ut novum lemma post *AF 10 transp.* B M3

12 afferesis P3 V3 M3, B a. c. affersis V2 vel an add. P2 id est add. βa abscissio V3 V2 M3 abscisso μ2 ut novum lemma P3 verbi] om. βa B M3 dictionis M1 (cf. *CGL II. II.*) temno] empno V2 tepndo V3 a. c. tenno M3 contemno] contempno V3 a. c., V2 M3

13 enuntiatio] annuntiatio ab μ1 μ2 rei om. P1 P3 V5 ac β philosophus P3

- 14 **affinis** proximus vicinus unde **affinitas** propinquitas.
 15 **affinis** est extraneus, post vero coniungitur affinitate.
 16 **affiliatio** adoptio in loco filii.
 17 **affidoxa** sententia cuius pars honesta est, pars inhonesta.
 18 **affici** malis, **adfici** vero bonis dicunt.

14 aff. proximus = *Ansil. AF 45* (= *Abstr.*) = *CGL IV 8, 4; 10, 1; 12, 55; 203, 34; 306, 36; V 261, 3. CGL V 263, 23* adfines proximi; *Ansil. AD 202* (= *Abstr.*) adfinis proximus propinquus; *CGL IV 306, 37* aff. proximus cognatus amicus; 480, 35 a. cognatus proximus aut proximus parens. vicinus cf. *Ansil. AD 210* (= *Syn.*) adfines iuxta positi adiuncti proximi confines accolae vicini; *Paul. Fest. p. 10, 15* adfines in agris vicini sive consanguinitate coniuncti. affinitas propinquitas = *CGL IV 480, 36. cf. Ansil. AF 46* (*Is. Di. 110*). cf. *AF 15*.

15 cf. *Ansil. AF 46* (*Is. Di. 110*) qui plura: . . . affinis extraneus venit, propinquus mixto sanguine per affinitatem coniungitur. *Diff. Beck p. 32, 34; 57, 22*.

16 aff. adoptio = *Ansil. AD 512* = *CGL V 162, 50* adoptio affiliatio. *CGL IV 303, 56* affiliatio adoptio paene naturae imitatio; 304, 44; 45 affiliatio adoptio pae. nat. im. in - filii cf. *AD 70; 71 I adp.*

17 = *Ansil. AF 43* (*Is. 2, 21, 26*) qui plura; cf. *Sulp. Vict. rhet. 8 p. 317, 7* amphidoxos est anceps causa ex parte honesta et parte inhonesta; *Rhet. min. p. 587, 2* amphidoxon est si aut honesta persona et turpis causa . . . aut honesta causa est et turpis persona.

18 cf. *Ansil. AD 193* (*Is. Di. 28*) . . . adficimur iniuria afficimur vero honore, male ex *Gr. L. VII 119, 22* (*Agroec.*) = 264, 14 (*Bed.*) adficimur honore et adficimur iniuria. cf. *Gr. L. I 295, 5* (*Char.*) = 316, 6 (*Diom.*) adficior dolore; 295, 7 (*Char.*) adficio te gaudio; *Non. 836, 32* affici (de) malis tantum consuetudo praesumpsit, cum sit positum et (de) bonis; *Gr. L. VIII 187, 20* (*Ars anon. Bern.*) . . . indifferenter et in bono et in malo dicatur 'affectus' et 'affectio'. cf. *AF 10*.

14 unde] inde B propinquitas] proximitas B

15 lemma adh. AF 14 B post AF 18 transp. V2 V6 V7

16 lemma adh. AF 15 B affiliatio M3 a. c. adoptacio M3 a. c. in om. βa B M3

17 affidoxe V3 V5 V1 V2 V6 V7 M3 (= *Ansil.*): scil. amphidoxa sententia] est add. μ1 μ2 cuius] quarum V2 quam V6 V7 (= *Ansil.*) pars] est add. μ1 μ2 pars inhonesta om. D2 P4 a. m. scr. V3

18 affigi D2 G affici V2 malis] et add D1 P1 P2 F μ1 μ2 adfici vero om. P1 μ1 μ2 adfici] affici D1 P2 F V2 M3, V3 B a. c. vero om. P3 bonis vero V2 dicunt] dicitur P2 F μ1 μ2

- 19 afflare aspirare aspergere attingere, unde afflatus aspiratus.
 20 affligere malis opprimere.
 21 affluere abundare, inde affluentia et affluenter adverbium.
 22 affore evenire: afforet, afforent.

19 aff. - aspirare = *Ansil. AF 49 = AD 211 (Abstr.) = CGL IV 9, 31 (Verg. A. I 591); 12, 49; V 162, 33; IV 428, 47 adflarat adspiraverat; Ansil. AF 51 = AD 213 afflatus adspiratus; CGL IV 208, 39 adspirat afflat; 428, 6 (Verg. A. II 385; V 607) adspirat favet adflarat. cf. Serv. Verg. A. II 385; IX 523. cf. (insp-) Ansil. AF 48 (Gloss.) = CGL IV 472, 14; V 263, 22 afflarat inspiraverat; Ansil. AF 50 (= Abol.) afflata adusta aut inspirata = CGL IV 12, 56 (Verg. A. VI 50) (vel incensa add.); Ansil. AF 52 afflatus inspiratus = CGL IV 472, 15 (vel inluminatus add.). aspergere = *Ansil. AD 212 adflarat adsparserat; Ansil. AF 54 (Verg. A. 2, 649) afflavit spersit; cf. Verg. A. I 591. attingere cf. Ansil. AD 229 = CGL V 162, 34 (Verg. A. II 649) adfulavit leviter tetigit. cf. Serv. ad loc.; E. I, 17 (quercus) tacta i. e. adflata et leviter fulminata. afflatus aspiratus = Ansil. AF 51 = AD 213. cf. AF 39.**

20 = *Ansil. AF 69 (Abstr.) = AD 218 (id.) = CGL IV 9, 32; 12, 50; 479, 51 afflictus malis oppressus. cf. CGL IV 428, 48 (Verg. A. I 452) afflictis oppressis vexatis crematis; Ansil. AF 80 (= Syn.) affligit animam eripit, opprimit; 84 (= Syn.) afflixit protraxit abiecit vel oppressit.*

21 affluere abundare = *Ansil. AF 96 (Gloss.) = CGL V 164, 37 affluunt abundans; CGL IV 12, 39; V 263, 16 affluit abundat; Ansil. AF 87 (Abol.) = CGL IV 12, 48; 303, 57 affluens abundans. cf. CGL IV 486, 8 affluens abundans factus; V 344, 30 affluens abundans copiosus. affluentia = Ansil. AF 90 = CGL V 164, 36 (affluentia) = IV 204, 35; 486, 9 (affl-). affluenter = CGL V 490, 36.*

22 affore evenire cf. *Ansil. AD 223 (Gloss.) adforet adveniat; Serv. Verg. A. I 576 adforet adveniat temporis est futuri. cf. Ansil. AD 224 (= Abol.) adforet adesset adviveret = CGL IV 10, 48 (vel videret). affore - afforent cf. CGL V 261, 37 (Verg. A. II 522) adforet adesset; V 436, 50 adforet adhesit appare(re)t; Ansil. AD 225 (= Abstr.) = CGL IV 10, 13; 483, 32 adforet adesse; 226 adforet futurum adesse; Ansil. AP 106 apyforet adesset.*

19 lemma post AF 15 transp. V2 afflare - attingere om. V6 aspergere] asperiere P3 om. V1 aspiratus] aspiratu μ 2

20 malis] malos μ 1 μ 2 male D2 G oprimere V2

21 lemma om. β habundare V3 adverbium] dicitur add. D1 P1 P3 ac

22 advenire D2 G (= *Ansil.; Serv. ll. ll.*) afforet V2 V6 V7: om. cett. afforent] adesset D2 G an duae glossae restituendae affore evenire. afforent adesset?

- 23 afforismus sermo brevis, integrum sensum propositae rei scribens.
- 24 afforismus: 'af' ab aliis sumptus, 'orismos' sermo definitivus.
- 25 afforus pisciculus parvissimus.
- 26 affratum caro, quod latine spumeum vocatur: nam graece afros, latine spuma dicitur.
- 27 Africa dicta quasi ἀφρικῆς vel aprica quod sit aperta caelo vel soli, vel ab uno ex posteris Abrahæ de Cethura qui dictus est Afer.

23 = *Ansil. AF 97 (Is. 4, 10, 1). cf. Rem. ad Mart. Cap. V 562 p. 281, 16* aforismos id est integrorum sensuum . . . brevis sermo qui additur ad perficiendam rem . . . *cf. AF 24.*

24 ? *cf. AF 23.*

25 aff. pisciculus *cf. Ansil. AF 98 (= Is. 12, 6, 40) a.* pisciculus est qui propter exiguitatem hamo capi non potest.

26 = *Ansil. AF 99 (Is. 20, 2, 29). cf. Anthim. 34* afratus graece quod latine dicitur spumeum, quod de pullo fit et de albumine ab ovo.

27 = *Ansil. AF 105 (Is. 14, 5, 2-3) qui plura.* aprica - soli *cf. Ansil. AP 173 (Is. 14, 8, 34). cf. AP 109; AF 11.* ἀφρικῆς restitui ex *lectt. codd.:* *cf. Paul. Fest. 2, 16* apricum . . . a graeco vocabulo φρίκη appellatur quasi ἀφρικῆς . . . ; *vix ἀπὸ τῆς φρικῆς (cf. Serv. Verg. A. V 128) vel ἀνευ φρικῆς (cf. ibidem adp. et AP 109 II adp.).*

23 afforismus D1 P1 P3 V3 B V2 M3 affonismus P2 V5 ab ac βα F V6 V7 μ1 μ2 sensum] diffinitivus *add. et exp. V2* rei propositae B M3 definitivus *add. V2 (cf. AF 24).*

24 afforissmus V2 af P3 V3 V5 M1 V2 as D1 P2: *om. eett.* sumptum ab orismos - definitivus *ut novum lemma* B diffinitus V3 diffinitivus P3 B V2 M3

25 parvissimus ac β (*non F, om. M2*) paucissimus aa ab F μ1 μ2

26 lemma *adh. AF 25 B* afratum μ1 μ2 caro *om. μ1 μ2 (= Ansil.; sed apud Is. l. l. inter carnes)* spumeum] spumetum B vocatur] vocant B M3 dicitur P1 afros *ut novum lemma* V2 afros V3 V2 M3 afforos V6 V7 ἀφρος *add. μ1 μ2* dicitur] vocatur P1 M1

27 lemma *post AF 28 transp. D2 P4, AF 31 β (non F)* Affrica V3 V2 M3, B a. c. ἀφρικῆς] affota V3 V2 affor^{ta}a (-f- *exp. -ta s. l. corr.*) B affora M3 afrota F: afota *cett.* vel aprica *om. β (non M3) (in mg. a. m. add. B)* aperta] soli *add. et exp. V3* ex posteris] expoteris V2 cethura] cetera P1 est dictus V6 V7 est *om. V1* Affer V3 V2 M3

- 28 Africa incipit a finibus Aegypti pergens iuxta meridiem per Aethiopiam usque ad Athlantem montem, a septentrionali vero parte mediterraneo mari coniuncta clauditur, ab occidente in Gaditano freto finitur, a meridie oceanum contingit habens has provincias: Libyam, Cyrenensem, Pentapolim, Tripolim, Byzantium, Carthaginem, Numidiam, Mauritaniam Sitifensem, Mauritaniam Tingitaniam, et circa solis ardorem Aethiopiam: hic est universus Africae terminus.
- 29 Africus ventus a meridie flans versus Africam, qui et Libs.
- 30 affrostrata reditus.

28 Africa - Aethiopiam² = *Ansil. AF 105 (Is. 14, 2, 2-3) qui plura.* hic - terminus = *Oros. 1, 2, 95.*

29 Afr. - flans = *Ansil. AF 106 (Gloss.). cf. CGL IV 481, 13; V 263, 21 A. ventus meridianus.* Afr. - Africam: *cf. CGL V 346, 51 A. uestsuduind; Is. 13, 11, 1-5.* versus Africam: *fortasse cf. Is. 13, 11, 9 v. l. C¹: in Africa (Africas C¹) initium flandi sumit.* qui et Libs *ex Ansil. AF 107 (Is. 13, 11, 9) qui plura. cf. CGL II 361, 50; III 11, 20; 245, 44; 295, 19; 354, 16; 395, 71; 400, 59* africanus $\lambda\iota\psi$.

30 = *CGL V 589, 10 (Scal.) affostrata reditus (apostrophā Scal., Vulc.; Aphrodita Aphroditus Semlerus). an apostata? cf. Ansil. AP 150 (= Syn.?) = CGL V 167, 35 apostata qui recedit de via iusta; 151 (= ib.) = CGL V 167, 36 a. idolorum cultor; 152 (= ib.) = CGL V 167, 37 a. transgressor a fide; 154 (Abol.) = CGL IV 19, 19; V 440, 38 apostatare retroire praevaricare; CGL V 412, 29 apostatare retrorsum ire; IV 207, 2; 483, 51 apostata refuga; III 510, 29 a. refuga qui de bono redit ad malum; II 169, 20 margo apostata rebellio; V 342, 35 a. discessus a fide; Ansil. AP 153 (Is. 8, 10, 5). cf. AP 91; 90. an apostrophe? cf. Ansil. AP 163 (Abstr.) = CGL IV 19, 13; 207, 9; 483, 10; V 491, 41 apostrophā transitum facit; Ansil. AP 164 apostrophā regressu; CGL IV 19, 34 apostrophos regressio; IV 207, 21 apostrophā conversio quando ad aliam rem subito commutationem facit; IV 430, 2 apostrophā conversionem. cf. Aquila rhet. 9 p. 25, 9; Iul. Ruf. rhet. 26 p. 54, 24; Mart. Cap. V 523 p. 259, 16. cf. Du Cange I 132,*

28 lemma om. β Affrica V3 a finibus] affnibus V3 vero om. $\mu 1 \mu 2$ mediterraneo] meridiano M1 in] vel $\mu 1$ meridie] meridiano $\mu 1 \mu 2$ Cyrensem P3 Cirensem D1 P1 Bysantium P3 a. c.: scil. Byzacium Numidam P3 M^uarithanam¹ (-u. s. l. add.) V3 om. V5 Sitifensam P1, V3 p. c. Sitisensam in mg. P3 Maritaniam² P1 P2 Mauntinuum V3 om. D1 $\mu 1$ in mg. P3 Tingitaviam V3 est om. M1 Africae] artificae D1

29 lemma post AF 27 transp. D2 P4 Affricus V3 V2 M3, B a. c. est add. M3 vetus P3 meredie M3 versus] ussus V2 adversus P2 Affrica V2 Affricam M3 ut novum lemma B qui et Libs non legitur M3 Libs P1 P4 V2 V6 $\mu 1 \mu 2$ Libus D1 P3 V5 M2 L B F M3 Limbus P2 D2 G libet ac V1 liber V7 dicitur add. $\mu 1 \mu 2$

30 lemma om. $\mu 1 \mu 2$ afrostrata P3 affrostrata V3 reclitus M3 redditus V3 V2

- 31 affros graece latine spuma.
- 32 Affrodite dicitur Venus, apo toy afroy id est spuma maris, et sanguine testiculorum Caelii quibus dicitur nata; generis est feminini.
- 33 Affroдин Graeci vocant deam paganorum quam nos Venerem dicimus; affros enim graece, latine spuma sanguinis.

[30] II s. v. affostrata qui de apostata cogitat. maluerim autem υποστροφή, cl. CGL II 468, 3.

31 = *Ansil. AF 114* a. spuma graece; 108 (*Is. 8, 11, 76*) qui plura. cf. CGL II 569, 37 [b]afer spuma marina. cf. AF 32; 33.

32 Affrodite - nata ex *Serv. Verg. A. V 801* = *Myth. Vat. Lat. II 30, 27-30* ... falce virilia (naturalia *Myth.*) amputavit ... de quorum cruore et maris spuma nata est Venus unde et 'Αφροδῖτη dicitur ἀπὸ τοῦ ἁφροῦ (ἀπὸ-ἁφροῦ *om. Myth.*); ἁφρός enim graece spuma dicitur; *Fulg. myth. 2, 4* 'Αφροδῖτη dicta est, ἁφρός enim graece spuma dicitur ... exsectis falce Saturni virilibus atque in mare proiectis exinde Venus nata sit; *Rem. ad Mart. Cap. I 7 p. 8, 8* Afrodite spuīnea interpretatur; afro enim graece spuma dicitur. vocatur Venus Afrodite quia de spuma maris et amputatis Caelii patris virilibus secundum fabula nata est ...; *Myth. Vat. Lat. III 9, 2 p. 214, 29* Venus vero 'Αφροδῖτη id est spuīnea interpretatur; ἁφρός enim dicitur spuma; *Macr. sat. 1, 8, 6* Venus a spuma unde coaleuit 'Αφροδῖτην nomen cepit. cf. *Ansil. AF 108* (*Is. 8, 11, 76*) Afroдин deam paganorum quam nos Venerem nuncupamus Graeci vocant propter spumam sanguinis generantem. afros enim graece spuma dicitur; CGL IV 204, 27 aphroдин spumam sanguinis generante; *Ansil. AF 114* afros spuma graece. cf. AF 31; 33.

33 cf. *Ansil. AF 108* (*Is. 8, 11, 76*) ... dicimus propter spumam sanguinis generantem; afros enim graece spuma vocatur. cf. AF 32. affros - sanguinis cf. CGL IV 204, 27 afroдин spumam sanguinis generante; *Ansil. AF 114* afros spuma graece; CGL II 569, 37 [b]afer spuma marina. cf. AF 32 I adp.; 31.

31 lemma *om. P3 V3* ab *ac post AF 35 transp. M2 L B M3* afros
V1 V6 V7 spuma *om. M3* latine] insipiens *ex AF 36 transp. M3*

32 lemma *post AF 26 transp. V1 V2 V6 V7 M3 adh. AF 25 B* Afrodite
P3 Affrodite V3 a. c. Venus dicitur M3 ventus V3 a. c. apo
toy afroy] apothoy affroy V3 (*ut novum lemma*) apotoy afroy V2 ἀπὸ τοῦ ἁφροῦ
add. μ1 μ2 nata dicitur βα B V7 M3 est *om. αα M1 F V2* generis - femi-
nini] *om. M3* Affrodite (*ut novum lemma post AF 30 transp. AF 31 V1*
B V6 V7) genus (genere V2 graece V1 V6 V7) femininum (femina F V2 V6 fe-
minae V1 V7) V1 β

33 lemma *om. μ1 post AF 30 transp. M3* Affroдин V5 Affrodim D1 P1 P3 F M3
Afroдин μ2 Affrodimen V2 V6 V7 Graeci] graece P3 deam] deum β (*non B F*) dic-
ta μ2 quam] quem β (*non B F*) dicimus venerem μ2 nos - dicimus *non legitur*
V3 affros- sanguinis *om. μ1 μ2 ut novum lemma β* afros V1 V6 V7 enim *om.*
B sanguis V7

- 34 Afrosios Hellenorum lingua Augustus mensis dicitur.
- 35 afronitrum graece spuma nitri.
- 36 afron graece insipiens.
- 37 Afrum dicimus civem; Africum ventum; Africanum negotiatorem.
- 38 afrutabulum vasculum.

34 = *Ansil. AF 109 (= Mens.) = CGL V 164, 38 (Afrodiseus Ellen.) cf. Ansil. AF 110 (= Mens.) = CGL V 164, 39 Afrosios Bitiniensium lingua Augustus mensis dicitur.*

35 = *Ansil. AF 112 (Is. 16, 2, -8) qui plura. cf. Mart. 14, 58 spuma vocor nitri: Graecus est? aphonitrum.*

36 = *Ansil. AF 113 (Gloss.); CGL V 490, 37 aphron fatuus insipiens; II 254, 5; III 250, 30 insipiens ἀφρων; post II 86, 50; III 177, 61 insapiens ἀφρων.*

37 = *Ansil. AF 115 (Is. Di. 61).*

38 = *CGL IV 405, 17 = V 591, 4. cf. Th. l. L. I 1263, 62-3 s. v.: ab afrutum, forma adsimilata ad defrutum (sed afratum codd.) ductum putat, quocum consentio: Du Cange I 75, III: "forte acetabulum"; alii 'affutabulum', futis comparantes. cf. (?) rutabulum Fest. 318, 32-320, 1 rutabulum est quo rustici in prouendo igne, panis coquendi gratia...; Paul. 319, 7-8 r. a prouendo igne vocatum, quo panes coquuntur; Is. 20, 8, 6 r. dictum a prouendo stercora sive ignem panis coquendi gratia.*

34 Affrosios P3 V3 B M3 Helenorum V5 V1 V6 V7 M3, V3 a. c. Hellenorum D1 Hellinum μ1 μ2 dicitur om. β

35 afronitrum D1 V5 ab ac βa F V6 V7 afronitum P3 B V2 M3 afronditum V3: afronitum P1 P2 μ1 μ2 graece om. V6 V7 vitri V2 interpretatur add. βa

36 lemma post AF 30 transp. βa B AF 31 M3 afron graece om. M3 afron P3 V3 V2 affros B graece] latine add. βa B

37 lemma om. β Afrum V3 Affricum V3 ut novum lemma ω praeter P3 Affricanum V3 ut novum lemma ω praeter P3 neguciatorem P2 ab ac μ1

38 lemma post AF 39 + 40 transp. R adh. AF 36 V2 affritabulum (-u- s. l. corr.) V3 affritabulum R affrutabulum B V2 M3

39 + 40 affulare leviter tangere. assentari oboedire.

41 affurcillare labefactare.

42 affusus humilis ab affundor.

AG

1 agabo qui negotia praecedit.

2 agagula conciliator id est leno lenocinator.

3 agalmata figura.

39 + 40 aff. - tangere = *Ansil. AD 229* = *CGL V 162, 34* adfulavit leviter tetigit. *cf. Serv. Verg. A. II 649; E. I 17. cf. AF 19. cf. Du Cange I 130, III - 131, F s. v. affolare; 75, III s. v. adfulare qui confert affolamentum, affoler. assentari oboedire: an assentiri? cf. Gr. L. I 381, 27 (Diom.) adsentio autem observio significat; an assectari? scil. duae glossae.*

41 = *Ansil. AF 117 (Plac. V 6, 25 = V 45, 24)* affurcillavi subruī labefactavi (levif. *Ansil. Plac.*) concussi. *cf. Funck, 'A.L.L.' IV, 1887, 81.*

42 aff. humilis ex *Ansil. AF 118* = *CGL V 164, 40* affusi humiles defecti vel supplices. *Lucanus (VII, 71): Affusi vinci socerum.*

1 = *CGL V 344, 46; 591, 30* (agaso). *cf. CGL V 342, 16* (agapo) = *IV 204, 50* agaso qui aliena negotia anteambulat; *V 490, 40* agaso qui ante aliena negotia ambulat. *cf. Schlechter, 'A.L.L.' X, 1898, 190: pro praecedat commendat procurat. cf. Th. gl. em. VII 152 s. v. proxeneta. cf. AG 14; 15.*

2 ag. - leno = *Ansil. AG 2* = *CGL V 164, 42. cf. V 652, 12* agagulis lenonibus. lenocinator = *Ansil. AG 1 (Abstr.)* = *CGL IV 13, 22; 204, 47; 471, 43; V 164, 41; 490, 42; 590, 17. cf. CGL V 589, 19 (Scal.)* a. lenocinator pantomimus; *Ansil. AG 3* = *CGL V 164, 43* a. vanus fornicator. *ad agagula referendas censet Goetz (Th. gl. em. VI 41) has glossas: V 590, 65; IV 404, 23; V 591, 25; V 162, 26, quas vide ad AC 165 adp.*

3 = *Rem. ad Mart. Cap. 6, 567 p. 285, 15* 'qui firmant agalmata': id est componunt vel fingunt imagines vel figuras...

39 + 40 assetari V2 ut novum lemma B

41 affurcillare P3 V3 B V2 M3 labefacbare (sic) B

42 lemma adh. AF 41 V2 affusius P2 ab affundor] abfundor V2 figura add. D1

1 gabo M3

2 lemma post AG 3 transp. V1 M3 agacula P2 agabula V6 V7 μ1 μ2 id est om. β leno om. P2 V3 ab B μ1 μ2

3 lemma post AG 1 transp. V1 M3 agalma μ1 μ2 speculativa add. V3 figura ω simulacrum add. μ1 μ2 fortasse agalmata pro nom. sing. I decl. acceptum.

- 4 Agamemnon rex fuit Graecorum.
- 5 agamus absque coniuge.
- 6 agama hostia.
- 7 agan graece nimis.
- 8 Aganippe fons est Boetiae quae et Aonie dicitur; vallis Pegasi.
- 9 agape caritas dilectio labor alienus graecum. haec agapis caritas et proprium fratrum.

4 unde?

5 = *Ansil. AG 6.* cf. *CGL V 263, 59* agamus sine nuptiis; Graecus a pro non ponit; gamus nuptias. cf. *Hier. adv. Iovin. 1, 15* primus Adam monogamus, secundus agamus.

6 cf. *CGL IV 13, 40; 306, 40; V 263, 40; 344, 42; 438, 19; 590, 41* agonia h.; *IV 205, 2; V 438, 11* agoniae hostiae victimae; cf. *Ansil. AG 171 (Plac. V 45, 28 + V 8, 3)* agoniae victimae vel hostiae. hostia autem minor, victima maior... (= *Gr. L. VII 532, 13*); *Paul. Fest. 9, 26* agoniae hostias putant ab agendo dictas; *9, 15...* hostiam enim antiqui agoniam vocabant... cf. *AG 70.*

7 = *CGL II 215, 42; III 413, 10* nimis ἄγαν; *II 134, 2* nimis ἄγαν πάνν, κομῶν, σφόδρα; *Gr. L. VII 280, 31 (Bed.); Aug. in psalm. 118; serm. 4, 1.*

8 Aganippe - dicitur = *CGL V 490, 43* A. fons Boetiae qui et Aonie: scribendum censet Goetz Aonia scil. dicitur; potius e loco *Serv. (E. X 12)* 'Aonie Aganippe nominativi sunt singulares. Aganippe autem fons est Boeotiae quae et Aonia dicitur. glossae auctorem intellexisse puto Aganippe quae et Aonie; cf. enim *Schol. Bern. ibid.* 'Aoniae mons Boetiae. Aganippe fons Thraciae', unde fortasse *Ansil. AG 201* Agrippe mons (et cf. *Vib. Seq. 6, 15: montes Aganippe Boeotiae*). vallis cf. *Iuv. 7, 6* desertis Aganippes vallibus. cf. *AG 92.*

9 agape - dilectio = *Ansil. AG 8* agape dilectio vel caritas; cf. *CGL II p. XIII* agape elemosyna distributio erogatio. nam agapis est dilectio: unde agapitus dilectissimus dicitur; *III 424, 47; 441, 24* caritas ἀγάπη; *II 553, 51* caritas ἀγάπησις; *III 524, 8; IV 316, 40* caritas dilectio; *Is. 8, 2, 6* caritas graece latine dilectio interpretatur...; *CGL IV 202, 26* agapitus dilectus. agapis caritas = *CGL IV*

4 lemma adh. *AG 3 V2* agamus (cf. *AG 5*) *V7*

5 lemma post *AG 7 transp. βa B M3* absque] sine *P1 V3 μ1 μ2*

6 lemma adh. *AG 5 V2* agania *μ2 scil. agonia* hostilia *V1*

7 lemma post *AG 2 transp. M1 AG 4 βa M3 adh. AG 6 V2*

8 Aganipe *P3 V3 M3* est om. *M1* Aoenie *V3* Adonie *P2*

9 agape] *H αγαπη add. μ1 μ2* karitas¹ *F* karitas² *V1* labor alienus... haec fratrum om. *μ1* graecum] gracce post agapis transp. *β* haec om. *V2* caritas² - fratrum] proprium est fratrum caritas a charitas² *μ2* proprie *M2 V1 B M3* et] est *L* proprium fratrum] opprobrium femininum *V2*

- 10 Agar interpretatur advena vel conversa. fuit enim amplexibus Abrahae advena causa generandi data, quae post contemptum angelo increpante conversa est ad Sarrham.
- 11 Agareni ab Agar; iidem et Sarrhaceni quasi ad Sarrham.
- 12 Agareni proseliti.
- 13 agaricum radix vitis albae.
- 14 agasan minister officialis.

[9] 202, 25 acapis c. labor alienus = *Ansil AG 7* agapem laborem alienum. proprium fratrum *cf. Tert. mart. 2* per ... agapem fratrum ... *cf. Io. Scot. in Mart. Cap. III 291 p. 115, 19 ('Didaskaleion' II 52)* Agape proprium nomen, potest etiam et commune et interpretatur caritas.

10 = *Ansil AG 9 (Is. 7, 6, 30)*. Agar - conversa = *Hier. nom. hebr. 3, 3; 76, 15* (vel convertens); *cf. Ambr. Cain et Ab. 1, 6, 23 A.* quae advena latine dicitur atque accola ...

11 = *Ansil AG 10 (= Is. 9, 2, 57). cf. Hier. chron. a. Abr. 88* ex Agar ... qui (*Ismahelitae*) postea Agareni et ad postremum Saraceni dicti.

12 = *Ansil AG 11 (Hier. epist. 129); Aug. in psalm. 82, 7.*

13 = *Ansil AG 12 (Is. 17, 9, 84). cf. Ansil AG 13 (Gal.)* agarico idem vite alba quod notia; *cf. CGL III 543, 45* agaro id est radicis lisa aqualis.

14 = *CGL IV 204, 49; 306, 41; V 339, 18* (agasson); 520, 5 (-so); 590, 42 (-ron); 591, 31 (-so). *cf. AG 1; 15.*

10 advena vel conversa interpretatur M1 advena¹] adversa βa adverna M3 enim om. μ1 μ2 enim - Sarrham om. β (non B) Abrae V3 generandi causa M1 contemptum ab (= *Ansil Is.*) contentum ac conceptum αa μ1 μ2 concrepante V3 a. c. Sarram (-r exp.) P3 Saram D1 P1 P2

11 Agareni] Agares V5 iidem] idem P3 V3 V5 B V2 V6 V7 M3 Saraceni V5 M3 quasi ad Saram om. β μ1 μ2 quasi] qui P4 Sarram (-r exp.) P3 Sarram V5 (a Sara *Ansil Is.*): (conversi) *supplendum?*

12 lemma om. M3 adh. AG 11 β μ1 μ2 Agareni om. β μ1 μ2 ab Agar add. P2 (cf. AG 11) proseliti adh. AG 13 B om. P2

13 lemma post AG 16 transp. V2 albae] proseliti ex AG 12 transp. B

14 lemma om. μ1 μ2 ab P2 post AG 1 transp. V2 V6 V7 minister officialis] caritas P2 V3 ab (in mg. min. offic. add. V3)

- 15 agaso domesticus leno custos equorum vel asinorum.
- 16 agapeta vel agapes lenocinator et qui cum feminis illicite conversatur procacius clericus.
- 17 Agathyrsi populi sunt.
- 18 agatis gemma primum reperta in Sicilia iuxta fluvium eiusdem nominis.
- 19 Agave mater Penthei quae filium interfecit.

15 domesticus = *Ansil. AG 14 (Abstr.) = CGL IV 13, 12; 204, 38; 306, 42; V 263, 38; cf. II 565, 34 a. domatio extractoria ubi domesticus Loewe GL. N. 9; stratoria Buech. domesticus cum tractoria Stowasser. leno cf. AG 2 (et AG 1) quocum contam?* custos - asinorum *cf. CGL V 583, 7 agasones dicuntur custodes equorum quos rustici marscalcos vocant; IV 13, 37; 472, 13 agasone equitione; Paul. Fest. 23, 18 agasones equos agentes id est minantes; Porphy. ad Hor. S. II 8, 72 proprie agasones dicuntur qui equos agunt; Serv. auct. Verg. A. III 470 duces equorum scilicet quos vulgo agasones vocamus. cf. CGL V 263, 43 agasones qui vinum portant vei triticum ad victuras; Ps. Acr. Hor. S. II 8, 72... satyricae escarum ministrum agasonem appellavit... cf. AG 1; 14.*

16 *cf. CGL II p. XIII agape elemosyna distributio erogatio. nam agapis est dilectio: unde agapitus dilectissimus dicitur; IV 202, 26 agapitus dilectus. cf. Hier. epist. 22, 14 agapetarum pestis. cf. Du Cange I 136, III s. v. agapes lenocinator: cf. agabo (-po)?*

17 *cf. Serv. Verg. A. IV 146 A. p. s. Scythiae...; Schol. Iuv. 15, 124 'Cimbri-Agath.' gentes diversae barbarorum.*

18 = AC 27 *qui plura = Ansil. AC 35 (Is. 16, 11, 1) ex Plin. nat. 37, 139. cf. Ansil. AC 34 (Plac. V 4, 15 = V 43, 17).*

19 *cf. ex. gr. Hyg. fab. 239; 184; Schol. Stat. Theb. I 168; 11; II 80; Serv. Verg. auct. A. IV 469; Fulg. myth. 2, 12; Myth. Vat. Lat. I 120; 151; II 78; 83.*

15 domesticus leno *om. βa B M3 equarum B M3 sardum est add. βa B M3 vel asinorum om. βa B M3 s. l. add. B asinorum] minister officialis add. ac M2 L μ1 μ2 (cf. AG 14)*

16 lemma post AG 14 *transp. V2 V6 V7 agapes: fortasse agapetes ex agapeta vel -es, ut saepius in scholiis ad auctores. lenociator V2 lenēciator (-n- s. l. add.) M3 et om. V2 conversatur illicite V3 illicito P2 procacius V3 V2 M3 praecacius D1 P1 P2 F: procax? clericus V3 dericus M3 om. V6 V7 dictus add. V2 procacius clericus om. μ1 μ2*

17 lemma post AG 18 *transp. βa B V2 M3 om. V6 V7 Agathyrsi M3 Agatharsi P1 P3 V3 Agatarsi M1 Agatrisi V2: Agatyrsi cett.*

18 lemma post AG 15 *transp. V2 agathis P3 V3 V2 M3 Silitia V2*

19 lemma adh. AG 17 V2

- 20 age dic fac incipe. age adverbium hortantis, exhortativa vox.
- 21 agea via vel loca in navi per quae ad remiges hortator accedit.
- 22 agellus nuntius, gaudium.
- 23 agellus ager parvus diminutivum.
- 24 agenevotes qui se sanctificant.

20 dic = *Ansil. AG 16* (= *Syn.*?) age dic insta. fac ef. *Serv. Verg. A. VI 343; II 707* 'age facite' (v. l. agite facite: cf. *adv. Thilo-Hagen*). incipe = *Ansil. AG 15* (*Abstr.*). cf. *AI 9*. age² - vox cf. *Ansil. AG 20* (*Plac. V 6, 1 = V 45, 25*) age adverbium optantis (hortantis *Plac. R*) est accipit autem dum et fit una pars agedum. est ergo dum hortativa particula. vel pro cito aut modo; *CGL V praef. XVI; Paul. Fest. 21, 29* agedum . . . adhortantis sermo; *Serv. Verg. A. II 707* age . . . hortantis adverbium; *Gr. L. III 86, 17; 238, 2* (*Prisc.*) age adverbia hortativa.

21 glossa apud *Loew. Prodr. 143* agea via in navi longa qua remiges hortantur cum nolunt ambulare; *Paul. Fest. 9, 24* agea via in navi dicta quod in ea maxime quaeque res agi solet; cf. *Osbern. 29* ab ago agea -eae id est locus in navi per quem ad remos acceditur, unde *Ennius (Ann. 492)*. cf. *CGL V 520, 9* (ageia); *490, 44; 560, 30* agela via navis in aqua dextra laevaue; *263, 51* ageta utagirum navis (via in gyrum n.); *632, 15* aegae vagirum navis vel recurrens unda; *IV 479, 26* agia recurrens unda. cf. *AE 7; 8; cf. R. Arena, 'R.I.L.' 1970, 99-110*. via vel loca in navi: *emend. putat Loewe Prodr. 143 n. 2* via in navi longa.

22 *CGL IV 405, 19* angelus nuntius gaudii; *476, 45* (*Eucher. instr. 2 p. 160, 2*) a. nuntius; cf. *Ansil. AG 71* (= *nom. bibl.*) Aggeus nuntius; *Ansil. AN 140* (= *Is. 7, 5, 5*). scil. angelus, ἄγγελος. cf. *AG 39*.

23 cf. *Gr. L. II 109, 16* (*Prisc.*) agri diminutivum quod est agellus; *CGL II 565, 41* a. ager diminutive; *V 263, 44* agello diminutive modica possessio; *V 438, 6* a. modicus ager.

24 = *Ansil. AG 26* (*Abstr.*) = *CGL IV 13, 24; V 164, 44*. cf. *AG 58*.

20 age² ut novum lemma V3 V2 hortantis P1 P2 αb M1 ortantis V3 hortatis R hortandi V5 ortandi D1 exhortandi (ex-*exp.*) P3 exhortantis F μ1 μ2 optantis β (non F) (= *Ansil. Plac.*) vox] nominis add. V6 V7

21 loca vel via D1 μ1 μ2 ortator V2 accidit P3 a. c. hortator accedit om. B

22 lemma om. μ1 μ2 post AG 23 transp. V2 V6 V7 nuntius] nuntians D2 G om. M1

23 ager om. βa M3 s. l. add. B

24 agenevotes: scil. ἀγνεύοντες

- 25 **Agenoria** dea paganorum.
- 26 **Agenor** quidam rex Asiae pater Cadmi Phoenicis et Europae.
- 27 **agger** terrae congeries ab aggerando, vel cuiuslibet rei coacervatio, vel media strata, vel vallum.
- 28 **aggerare** id est accumulare, ab aggere, vel ab aggero -ris -gessi id est congreco.

25 ex *Ansil. AG 24 (Aug. I 183, 13)* A. dixerunt pagani deam esse quae homines ad vertendum aliquid excitaret.

26 Agenor . . . Phoenicis = *Myth. Vat. Lat. I 149 = II 77 (cf. Lact. narr. fabb. 3, 1); I 204, 40.*

27 agger - congeries = *Ansil. AG 55 (Verg. 2, 496?) = CGL IV 13, 8; 205, 8* aggeres t. c.; *CGL IV 473, 41* agger monticulus manu factus vel t. c.; *306, 44* a. monticulus vel t. c. congeries = *Ansil. AG 34 (= Syn.)* agger strues congeries; *46 (= Verg. 1, 112?)* aggere tumulo vel congerie; *CGL IV 13, 38* agger monticulus vel congeries; *V 261, 42* adgeres strues congeries via. terra = *CGL II 565, 59* agger terra; *V 263, 28* a. monticulus vel terrae; *549, 13 (cf. Serv. Verg. A. IX 564)* a. terra illa quae vallo facto propius iacitur. ab aggerando ex *Ansil. AG 38 (Is. 15, 9, 3)* quod autem deest apud *Is. l. l.* cuiuslibet - coacervatio = *Ansil. AG 38 (Is. 15, 9, 3) = Serv. Verg. A. IX 564.* media strata = *Ansil. AG 39 (= Is. 15, 16, 7)* qui plura. cf. *CGL IV 476, 50; V 625, 37* agger strata via publica; *IV 405, 20* aggere cumulo vel strata. vallum = *Ansil. AG 49 (Abol.) = CGL IV 13, 43* aggerem vallum vel viam publicam; cf. *Ansil. AG 48 (= Is. 15, 9, 3); CGL V 549, 13 (cf. Serv. Verg. A. IX 564).*

28 a. - accumulare = *Ansil. AG 41 (= Syn.?) = CGL IV 11, 16* aggerat accumulat. a. - aggesi = *Gr. L. V 481, 18 (Eutychn.)* quo verbo (aggerere) nomen fit agger vel ab eo verbum derivatum aggero -as. aggero - congreco = *Ansil. AG 67 (Gloss.) = CGL IV 306, 46* aggressit congregavit. sed cf. etiam *Ansil. AG 40 (Abstr.) = CGL IV 13, 11; 475, 5; V 263, 36* aggerat congregat acervat; *IV 205, 9* aggerat congregat; *306, 45* a. c. acervat adtolit: saepius vix dicas de aggerendo an de aggerando cogitandum sit.

25 lemma adh. AG 24 V2 Agenoria dea] Agenoriade M3

26 Agenor] Aienor P3 Asiae] ex Asia V1 βb (Asia B) Cathmi P2 Chtami V2 Phonicis V2 Aphoenicis ut novum lemma P3

27 ager P3 conieries P3 V2 aggerando V2

28 lemma adh. AG 27 P3 aggerare] aggegare M3 a. c. id est¹ om. V6 V7 ab om. D1 V3 V5 B V2 V6 V7 μ1 μ2 gessi] aggressi P1

- 29 ager agri latine; nam graece agros dicitur; significat ecclesiam.
- 30 ager latine dicitur eo quod in eo aliquid agatur, vel a graeco agros, unde graece villa coragros dicitur. omnis ager aut seminatur, qui sationalis dicitur, aut inseritur arboribus, qui consitus, aut pascuis aptatur, qui et compascuus, aut floribus, qui et floreus id est hortus apibus congruens. Item ager alluvius dicitur quem paulatim fluvius in agrum reddit; arcifinius vero qui certis linearum regulis continetur; novalis autem qui vacat anno intermisso; squalidus qui sine cultura est; uliginosus qui numquam sine humore est; subsecivus sterilis, palustris.

29 ager - dicitur = *Gr. L. I 24, 5 (Char.); II 272, 5 (Prisc.); VIII 100, 30 (Ars Anon. Bern.); Serv. Verg. A. I 374.* sign. ecclesiam = *Prosp. in psalm. 108, 15; Hier. in Matth. 24, 40 p. 200; Ambr. vid. 14, 83.*

30 ex *Ansil. AG 66 (Is. 15, 13, 1; 6-15).* cf. *AL 174; AR 64; cf. Pap. CO consitus; CO compascuus; FL floralis; NO novalis; SA sationalis; SU subseciva; UL uliginosus.*

29 lemma adh. AG 28 V2 ager - dicitur post ecclesiam transp. V2 agri] igitur M1 om. V2 graece] ὁ ἀγρός add. μ1 μ2 agros] ager V6 V7 dicitur] Augustinus (Augri M3) add. D1 P1 P3 V5 P4 ac βα F B M3 μ1 μ2 significat ecclesiam post latine transp. V6 V7

30 lemma adh. AG 29 M3 ager - dicitur² in mg. V2 dicitur¹ in mg. P3 aliquid in eo M1 agros om. V1 βb (non B) ἄγρος add. μ1 μ2 villa graece ab ac βα gravilla V6 V7 villa coragros om. M1 dicitur²] agellus χωρίον choria χωρά chora villa pagus add. μ1 fationalis B sacionalis M3 sautionabilis V2: sationabilis cett. ardoribus M3 pascius P3 M3 aptatur] coaptatur V2 compascuis D1 V5 ab ac M2 L μ1 compascius V3 a. c. pascuis V1 V6 V7 qui et floreus om. D1 P1 P2 V5 floribus B M3 floribus M1 βα F floridus P2 V3 ab R item om. B ager³ om. V6 V7 ut novum lemma B alluvius B V2 M3 alluvius P3: aluvius cett. quem] qui V6 quidem V7 arcifinius ut novum lemma V3 V2 arcifininius V3 arcifinus D1 P1 F M3 arcisicfus (-n- s. l. add.) P3 artisicinus B artificinus V1 V6 arficinus V5 V2 ligneorum M3 (non continetur *Is.*: sed cf. v. l. *Is. N* minsuris non tinetur; cf. AG 35) vocat V2 squalidus] scaldus D1 P1 P3 V5 V1 V2 V6 V7 M3 subsecitus μ2 subsecius P2 subseci vel V2 palustris] plaustris V2 M3 ager significat mundum (-us V2) add. β μ1, ut novum lemma ω praeter B V2

- 31 ager divisus et assignatus est coloniarum.
- 32 ager limitatus decumanis et cardinibus continetur.
- 33 ager per strigas et scanna divisus similis est arvis publicis quae in provinciis coluntur.
- 34 ager mensura comprehensus cuiusmodi universus civitati est assignatus.
- 35 ager arcifinius ab arcendis hostibus dictus, prius sine mensura, postea interventu litium terminos cepit.
- 36 ager subsecivus, a subsecante linea dictus, vel cum centuria in extremitate finium assignatorum expleri non potuit, vel cum inter quattuor lineas minus fuerit assignatum quam est intra clusum.

31 = *Frontin. grom. p. 1, 6. cf. Ps. Agenn. grom. p. 53, 13. fortasse AG 31-37 unum lemma.*

32 = *Frontin. grom. p. 1, 13. cf. Ps. Agenn. grom. p. 54, 4.*

33 *cf. Frontin. grom. p. 1, 14 ager per strigas et per scamna divisus et assignatus est more antiquo in hanc similitudinem qua in provinciis arva publica coluntur. cf. Ps. Agenn. grom. p. 54, 15. cf. Pap. SC scannatus.*

34 = *Frontin. grom. p. 1, 18. cf. Ps. Agenn. grom. p. 55, 1.*

35 *cf. Frontin. grom. p. 2, 12. cf. Ps. Agenn. grom. p. 55, 29. cf. Ansil. AG 66 (Is. 15, 13, 1; 6-15). cf. AG 30; AR 64.*

36 *cf. Frontin. grom. p. 2, 16-22. cf. Ps. Agenn. grom. p. 56-57. cf. Pap. SU subseciva.*

31 lemma adh. AG 30 B M3 signatus V2 coloniarium (-i exp.) P3 et fort. expungendum: sed cf. *Frontin. p. 3* ager per strigas et per scamna divisus et assignatus est . . .

32 lemma adh. AG 31 B V2 M3 limitatus] divinitatus P3 dimitatus V5 dimidiatus P1 P2 V3 (limitatus in *mg. corr.* V3) cardinalibus V1 cardinis D1

33 lemma adh. AG 32 V2 B M3 scamna B scamna V2 scantia V3 provinciis] publicis add. V6 V7 colluntur V2

34 lemma adh. AG 33 B V2 M3 compr.] deprehensus $\mu 1$ $\mu 2$ cuiusmodo B M3 (cuius modus *Frontin.*) universi P3 a. c. universitatis V6 V7 assignatus M3

35 lemma adh. AG 34 B V2 M3 arcifinus V3 arcisinus P3 arficinus F V2 africinus B affricinus M3 postea] post ea M3 om. V6 interventu om. B licium V2 terminos iter. in *mg.* P3

36 lemma adh. AG 35 B V2 M3 subsecivus V2 succecivus F subsecivus B a. c. est dictus add. β subsecante] subsequente B M3 lignea M3 dictus post subsecivus transp. B om. V1 V6 V7 assignatorum] assignator M3 centuriam M3 cum centuria] concenturia B expleri] expelli P3 potuit β (non F) = *Frontin. l. l.*: potest a F $\mu 1$ $\mu 2$

- 37 **ager** subsecivorum similis condicione **extra clusus** et nondum alicui assignatus.
- 38 **ager** significat mundum.
- 39 **Aggeus** interpretatur festivus vel sollemnis, nuntius.
- 40 **Agialei** a rege Agialeo dicti; idem et Sicionii, idem et Arcades.
- 41 **Agialeia** civitas illorum quae nunc Peloponensis dicitur.
- 42 **Agyalei** vici dicuntur quo nomine Apollo ideo dictus est **Agyaleus** quia in vicis ei sacrificabant.

37 = *Frontin. grom. p. 3, 6. cf. Ps. Agenn. grom. p. 57, 26.*

38 = *Eucher. form. 3 p. 14, 15; Vulg. Matth. 13, 38. cf. AG 29.*

39 Agg. - sollemnis = *Ansil. AG 70 (Hier. nom.) A. i. festus sive soll. = Hier. nom. hebr. 52, 22. cf. Ansil. AG 72 (Is. 7, 8, 21) qui plura: A. in latino festinus et laetus resonat...; cf. CGL ac post IV 306, 56 Agga festivitas de qua Hildebrand p. 6 male coniecit agonia; est autem hebraicum Aggai = Hier. nom. hebr. 2, 30. nuntius = Ansil. AG 71 (= nom. Bibl.).*

40 = *Ansil. AG 73 (Is. 9, 2, 71) = Hier. chron. a. Abr. 668 (Aegialei). cf. AR 40.*

41 = *Ansil. AG 74 (Is. 9, 2, 71) (A. civ. Archadum... a Pelope rege suo add.). cf. Hier. chron. a. Abr. 1 Aegialeus... a quo Aegialia nuncupata quae nunc Peloponnesus vocatur; ibid. 45 Apia, quae nunc Peloponnesus primum Aegialia nuncupata. cf. AR 40.*

42 = *Ps. Acr. ad Hor. C. IV 6, 28 Agiei (Agilei A V c) vero Atheniensi*

37 lemma adh. AG 36 V2 M3 similis subsecivorum V2 V6 V7 subsecivorum] subsecutorum D2 P4 et] ut P2 nundū (-u- s. l.) M3

38 lemma post AG 30 iter. μ1 transp. β (adh. B V2) mundus V2

39 lemma adh. AG 37 V2 Ageus V2 M3 festivus] festus P3 B V2 M3 (= *Ansil. Hier. ll. ll.*) festivus: an festinus? cf. Is. 7, 8, 21 sollempnis P1 F M3 sollempnis V3

40 lemma adh. AG 39 V2 Agialeo V2 a. c. idem¹] id est V5 ab ac βa V6 V7 μ1 et¹ om. V6 V7 Sitionii V3 V2 idem²] id est V5 ab ac V1 V6 V7 μ1 Archades V3 V2 M3 Archides V7

41 lemma adh. AG 40 V2 Agialea P1 V3 B V2 M3 (cf. *Hier. ll. ll. Aegialia*) αγιαλεια add. μ1 μ2 civitas] om. D1 P1 P2 F et regio add. μ1 μ2 Pelopenensis D1 P1 P2 V3 V1 F V2 M3 Poloponnensis P3 Pelopennesis B Peloponessus cett. (Peloponensis *Ansil. Is. Peloponnesus Hier.*) illorum] earum D2 P4

42 lemma adh. AG 41 V2 Agyalei ω: cf. vv. ll. Hor. l. l. Apollo V2 ideo Apollo D1 P1 P3 V5 ac β (non M3) Agileos V3 a. c. vicis] lucis P3 sacrificabut V2 nam avia vicus add. μ1 μ2

- 43 agilis efficax impiger tenuis, ab agendo celerius, unde agilitas dicitur efficacitas; agilior agillimus.
- 44 agina scapum ericiane dictum quod eo mensura ponderis agatur.
- 45 aginare explicare agere fugare negotiari.

[42] lingua vici dicuntur quo nomine ideo Apollo vocatus est quia ex oraculi responso in vicis publicis urbis suae statutis altaribus ei sacrificia instituerant unde Ageus (Agileus *A V c*) dictus *A V*; *ibid.* Ageus Apollo dicitur quia in omnibus vicis colitur: agyas enim Graeci dicunt vicos Γ (γα) *b*; *Porphyr. ibid.* Agyae viae[t] graece dicuntur; Varro autem quod ex responso oraculi in viis publicis urbis suae Athenienses statutis altaribus sacrificare Apollini instituerint, Agyieum appellavere; *Macr. sat. 1, 9, 6* idem Apollo apud illos et Ἀγυεύς nuncupatur quasi viis praepositur urbanis; illi enim vias quas intra pomeria sunt ἀγύας appellant. *cf. ibid.* Ageieu: villanus quia in villis eius statucae erant *gloss. Γ. Agialeus pro Agileus fortasse ex Agialeia -i (cf. AG 40; 41).*

43 a. efficax ... tenuis = *Ansil. AG 75 (Gloss.)* a. e. studiosus tenuis acer efficax *cf. CGL IV 334, 40* efficax perdoctus effabilis agilis. impiger = *Ansil. AG 78 (Syn.)* a. i. aut indeclinatus. ab - celerius = *Ansil. AG 82 (Is. 10, 6)* a. ab ag. aliquid c. sicut docilis; *Non. 81, 1* agilem celerem ab agendo. agillimus *cf. Gr. L. I 114, 11; 556, 28 (Char.); II 96, 14 (Prisc.); VII 262, 13 (Bed.); VIII 78, 21 (Ars Anon. Bern.).*

44 = *Ansil. AG 88 (Plac. V 7, 1 = V 45, 26)* (tritimane *Plac. R.* trutiniae *corr. b² c²*; eritiane *Ansil. Plac.*). *cf. Paul. Fest. 9, 12* agina est quo inseritur scapus trutiniae id est in quo foramine trutina se vertit unde aginatores ...; *CGL IV 13, 41 a.* [h]ictus vel qua trutiniae <pensio> perspicitur; *Porphyr. ad Hor. epist. II 1, 72* 'exactis': examine vel [p]agina[e] quae pars <tr>utinae est. *cf. AE 73.*

45 aginare explicare = *CGL V 343, 9; 263, 30; 591, 34; 625, 38* aginantes explicantes = *Ansil. AG 103 = CGL IV 13, 19 ab* agitantes e. agere *cf. CGL V 560, 31* aginatus qui agit aliquid id est negotiator; 438, 9 aginatus qui agit aliquid id est negotiat(or) aut tricator[em] morator vacuus; *vel potius Ansil. AG 104 (= Abstr.) = CGL IV 13, 18; 479, 55* agitare agere; *Ansil. AG 105* agitare dixi agere; 109 (*Syn.*) = *CGL IV 13, 20; 479, 56* agitat agit aut (an *CGL*) cogitat; *Ansil. AG 110 (Abstr.)* agitat agit excogitat. fugare = *Ansil. AG 90 (Verg. 2, 421)* aginavimus fugavimus; 112 agitate fugate. negotiari *cf. Ansil. AG 89 (= Plac. V 7, 4 = V 45, 27)* aginatorem negotiatorem actus (actus *tutatur Roensch Coll. phil. 235*; Accius? *scil. dicit Goetz*); *CGL V 560, 31; 438, 9; Paul. Fest. 9, 13* agina ... unde aginatores qui parvo lucro moventur. *ef. AC 82. cf. Loewe*

43 lemma adh. AG 42 V2 abagendo V2 dicitur] idem V2 agilior] ut novum lemma V3 agillior V2 et add. V2 agillimus V3

44 lemma adh. AG 43 V2 scaphum P3 a. c. scampum V3 eritia ne V2: scil. trutiniae quod] in add. ab ea D1 P3 agitur V7

45 lemma adh. AG 44 V2

- 46 **agiographa** sancta scriptura.
 47 **agiographi** sancta scribentes.
 48 **agios** namque graece, sanctus latine; **graphia** scriptura.
 49 **agitare** frequenter agere ab ago -gis, ablata 's' et addita 'to'.
 50 **agitator** elasius minator aselli.
 51 **agglinatum** obliquum curvum.

[45] *Prodr.* 428; *Hagen Grad. ad cr.* 47. *agitare inrepsit pro aginare* (cf. *Ansil. AG* 90) *attraxitque* agere fugare.

46 = *Ansil. AG* 91 (*Abstr.*) = *CGL IV* 13, 13; 205, 6; 479, 52; *V* 340, 45. cf. *AG* 47; 48.

47 = *Ansil. AG* 92. = *Is.* 6, 1, 7 *Agiographorum sancta scribentium.* cf. *AG* 46; 48.

48 *agios* - sanctus = *Ansil. AG* 93 *agios graece latine sanctus*; *CGL IV* 204, 37; 481, 32 = *Eucher. instr.* 2 p. 160, 2 *hagios sanctus*; *Gr. L. II* 562, 23 (*Prisc.*) *sanctus ἁγιος*. *graphia scriptura* = *Is.* 1, 27, 1; cf. *Ansil. GR* 21 (= *Is.* 6, 9, 1-2) = *CGL IV* 587, 32. cf. *AG* 46; 47; *AI* 12.

49 = *Gr. L. II* 430, 2-4 (*Prisc.*); 466, 20 (*id.*); cf. *Serv. Verg. A. IV* 471 *agitatus* ... quasi frequenter actus.

50 *ag. elasius* = *Ansil. EL* 21 (*Gloss.*) = *Pap. EL* *Elasis graece agitatio bene ergo elasius agitator.* cf. *CGL III* 357, 80 *agitator ἐλατήρ*; *II* 294, 15 a. *ἐλάτης ἡπών*; *II* 11, 26 a. *ἡνλόχος ἐλάτης*. *minator aselli* = *Verg. G. I* 273 *agitator aselli*; cf. *Serv. ibid.* = *Is.* 18, 33, 2 a. *verberator ab agendo* = *Ansil. AG* 114 (*Is. ibid.*). *fortasse duae glossae* ('*Agitator aselli: minator*'. '*Elasius agitator*') *coniunctae perversoque ordine dispositae*.

51 = *Ansil. AD* 231 (= *Abstr.*) (*adglivatum*) = *Ansil. AD* 45 (*adclivatum*) = *CGL IV* 9, 56 (*acclivatum* ... vel *add.*). *CGL V* 490, 18 *acclivatum oblicum tortum curvum*; *IV* 8, 2 *adclivatum obliquum*; *V* 344, 1 *adclivatum obliquum*; 591, 24

46 *lemma adh. AG* 45 V2 *agiogrofa* M3 *sacra* P1 *scripta* P2 V5 *ac* μ1

47 *lemma adh. AG* 46 V2 *agiografi* M3 *agiographis* μ2 *sancti add. et exp.*
 V2 *scribentes sancta* V2

48 *lemma adh. AG* 47 P3 V2 B μ2 *nanque* μ1 *om.* βa B M3 *latine sanctus* βa B M3 *grafia* M3

49 *lemma adh. AG* 48 V2 *ablato* βa V6 V7 s] *sed* V2 *addito* (*abditto* V2) β (*non* F) *adita* V3 *to* *om.* V2.

50 *lemma adh. AG* 49 B V2 M3 *elasius*] *asinarius add.* ab *asseli* P3 *asselli* V2

51 *lemma om. a* (*non* V3) F μ1 μ2 *post AG* 52 *transp.* V3 (*mg. inf. a. m. add.*) *agglivatum* V2 M3 *aglinatum* V3 *oblicum* V2

- 52 **agglomerare** aggregare.
- 53 **agmen** exercitus ambulans ab agendo id est eundo in longitudine a portis.
- 54 **agmenestionus** primus sinochus.
- 55 **agmasticus** vero secundus sinochus.
- 56 **agnati** consanguinei sunt per viros descendentes, dicti quod accedant pro natis dum desunt filii.
- 57 **Agnes** graece, latine interpretatur casta vel martyr, ab agon.

[51] acciibanum o.; V 261, 21 acclivatum obliquum erectum; cf. CGL IV 8, 17; 480, 31; V 260, 66 adclive oblique erectum; IV 303, 41 adclive oblique vel recte; Ansil. AD 46 adclive leviter erectum. cf. AC 104; 105.

52 = Ansil. AD 233 (= Verg. 12, 458?) adglomerant adgregant; aliter CGL.

53 ex Ansil. AG 126 (Is. 9, 3, 64). agm. - ambulans cf. Ansil. AG 125 = CGL V 164, 48 a. ordinata multitudo id est exer. amb.

54 cf. Ansil. AU 180 (Gal.) augmasticum hoc est secundorum sinocorum. cf. AG 55; AU 41.

55 = Ansil. AU 180 (Gal.) augmasticum hoc est secundorum sinocorum. cf. AG 54; AU 41.

56 consanguinei = Ansil. AG 145 (Syn.) a. consanguineus genere et sanguine proximus. per - dicti cf. Ansil. AG 140 (Abstr.) = CGL IV 13, 10 a. filii per viros. 205, 1 ab agnati liberi qui per adoptionem veniunt, interdum cognati, adfinis (per viros add. ab). quod - filii = Ansil. AG 141 (Is. 9, 6, 1) = Gaius inst. 1, 156; 3, 10; cf. Ulp. reg. 11, 4; 26, 1; conlat. 16, 7, 1; 16, 4, 1; dig. 38, 16, 2, 1; Paul. dig. 38, 10, 10, 2; conlat. 16, 3, 13.

57 cf. Aug. serm. 273, 6.

52 aggregare a. m. scr. V3 est add. $\mu 1 \mu 2$

53 id est om. D1 P1 P2 V5 F ab ag. a portis eundo in lon. D1 P3 V5 ab ag. in lon. a portis eundo P1

54 lemma om. $\beta \mu 1$ agmen estionus P4 agmerestionus D2 G agmestionus P3 V5 R aginestionus D1 P1 $\mu 2$ fortasse ἀπακμαστικός ex απ. suprascr. synodus $\mu 2$

55 lemma adh. AG 54 $\mu 2$ agmasticus P3 V3 B agmasticum F V2 M3 (augm. Ansil.) aginesticus D2 P4 aginasticus cett.: scil. ἀκμαστικός vero om. $\beta \mu 1$ sinothus V2 synodus V6 V7 $\mu 1 \mu 2$

56 desunt] dester V7

57 latine om. βa B M3 casta interpretatur P1 casta vel] castalis V2 vel martyr s. l. add. P3 martir M3

- 58 agneiotes qui se castificant.
- 59 agnet accidiant.
- 60 agnitio cognitio.
- 61 agni immaculati.
- 62 agnomen quod ex familia venit, ut Scipio, Cornelius a Cornelia familia ortus.
- 63 agnomen accidens nomen ut Scipio Africanus qui Africam vicit.
- 64 agnoscimus notos cognoscimus ignotos.

58 = *Ansil. AG 26 (Abstr.)* = *CGL IV 13, 24; V 164, 44* agenevotes qui se sanctificant. cf. *AG 24*.

59 = *CGL IV 405, 21* agnet: acidiat; cf. *V 591, 7* aegret acidiat. de agn-
pro ang- cf. et *Ansil. AG 152* agnit suffocat (= *Syn.?*). fortasse angit: acidiat.

60 = *Ansil. AG 148 (Gloss.)* = *CGL V 164, 49* agnitione cognitione. cf. *Ansil. AG 147* (= *Is. Di. 388*) = *Hier. in Eph. 1, 2*.

61 ? cf. *AG 58; 24*.

62 = *Ansil. AG 150 (Is. Di. 338?)*. cf. *AG 63*.

63 agn. nomen = *Ansil. AG 551 (Is. 1, 7, 2)* qui plura. cf. *Gr. L. I 152, 22* (*Char.*); 321, 27 (*Diom.*); *IV 536, 9 (Serv.)*; *II 58, 5 (Prisc.)*. cf. *AG 62*.

64 = *Ansil. AG 155 (Is. Di. 62)*. cf. *Diff. Beck 34, 53* agn. notos vel veteres; cogn. novos vel ignotos; *Serv. Verg. A. VIII 155* cogn. novos agn. antiquos; *Ansil. AG 156 (Is. Di. 134)* cogn. ignoratos mores, agn. quae nobis exciderant; *Gr. L. VII 97, 12* (= *Caper*) = 264, 25 (*Bed.*) cogn. ignota et invisita, agn. quae nobis exciderant; *Serv. Verg. A. III 351* ea agn. quae iam pridem vidimus; *Gr. L. VIII 228, 19* (*Diff.*) agn. (quos) prius habuimus amicos, cogn. quos nunquam vidimus.

58 agneiotes D2 G: scil. ἀγνεύοντες sanctificant B (= *Ansil. CGL II. II.*).

59 lemma om. μ1 μ2 agnent D2 G agnech V3 accidiat V3 M2 V1 B accidant D1 accidat M3 accideant V2

60 lemma om. V3 post *AG 62 transp.* βa B M3

61 lemma om. F post *AG 66 transp.* β (adh. βb) agni] agnitio (-o exp.) V3 immaculatum M3 a. c.

62 lemma post *AG 59 transp.* βa B M3 quod] est add. V7 Cipio V3
Comelius B a. c. familia om. βa B M3 ortus] in mg. add. P3 om. P1 natus P2

63 lemma post *AG 64 transp.* βa B M3 (adh. B M3) Affricanus V2 Aufri-
canus M3 Africanus qui iter. P2 Affricam V2 Aufraicam (-a- exp.) M3 vincit
D1

64 lemma post *AG 60 transp.* βa B M3

- 65 agnus dicitur quod prae ceteris animalibus matrem agnoscat.
- 66 agnus significat Christum.
- 67 agon certamen desiderium; inde agonia idest certatio.
- 68 agonizor -aris id est certo -as; inde agonista certator.
- 69 agonitheta proelii auctor, qui certantibus praeest.

65 = Is. 12, 1, 12. cf. *Ansil. AG 163* (Is. 12, 1, 12) + (*Ambr. 6, 4, 25*) qui plura.

66 cf. *Eucher. form. 4 p. 28, 19* agni Christus vel apostoli aut sancti.

67 agon - desiderium = *Ansil. AG 165* (desiderius). certamen = *Ansil. AG 164* (*Abstr.*) = *CGL IV 205, 10; V 263, 31. Ansil. AG 167* (*Gloss.*) agone certamine = *CGL IV 13, 6* agone certamen = *CGL V 438, 14* agonem certamen; *Ansil. AG 176* agonum certaminum; cf. *CGL IV 306, 51* agon certamen conflictum; *IV 204, 45* agone pugna certamen. agonia - certatio cf. *Ansil. AG 170* = *CGL V 164, 52* agoniat certatur. cf. *Reich. gl. 2172; cf. Comm. instr. 2, 12* cum videris bellum agonia sume propinquus; cf. *Th. l. L. I 1413, 54-60 s. v. agonia l.* cf. *AG 71, l. 18.*

68 agonizor - certas cf. *Ansil. AG 170* = *CGL V 164, 52* agoniat certatur; *CGL V 560, 28* agonizans pugnans; *615, 13* agonizor est luctor. agonista certator = *Ansil. AG 172* (*Abstr.*) = *CGL IV 13, 15; 483, 41; V 165, 1.* cf. *Ansil. AD 4* (*Gloss.*) adagonista incitator certatoris; *5* adagonista provocator; *AN 60* = *AD 5* (ambustum); *325* (*Abstr.*) = *CGL IV 16, 46* = *471, 46* (incept-); *V 166, 38* (in- cit-) antagonista recertator incertator provocator; cf. *CGL IV 206, 31; 309, 32; V 345, 41* antagonista recertator. cf. *AD 3; AN 182; AG 71, l. 18.*

69 agon. - auctor cf. *Ansil. AG 173* (= *Abol.?*) agonoteta praemii auctor; *CGL IV 13, 34* agon. praemii indultor; *cod. Bern. A 91* (*Loewe Prodr. 160*) agonitheta praeliator vel praemii auctor (= *Ansil. AG 174* + *173*); *Gr. L. VIII 95, 10* (*Ars Anon. Bern.*); *Ansil. AG 174* agonoteta proelior. qui - praeest = *CGL IV 306, 52; V 438, 15* (praesidet); cf. *Ansil. AG 175 a.* qui agoni praesidet; *CGL IV 205, 3* agonit. qui ipse praeest in bello = *483, 42* (ipse *om.*); *V 263, 58* agonit. qui praeest luctu. cf. *Hil. Hel. 21, 78* agonithetae... qui agoni praeest...

65 lemma post AG 66 transp. V6 V7 AG 63 βa B M3 dicitur βa B M3 (= *Ansil. Is.*) animantibus D1 P2 V3 V5 ab V6 V7 μ1 agnoscant V7

66 Christum] agnus immaculatus ex AG 61 transp. βb (non F)

67 agonia in mg. add. B

68 -as *om.* V2 inde *om.* V7 agonista] id est add. V1 M2 M3 cerator V2

69 lemma adh. AG 68 M3 agoniteta M3 agonothea D1 P2 V3 V2 μ1 praelii μ1 μ2 certaminibus βa B M3

- 70 *agoniae victimae vel hostiae*. Derivationes quoque vel compositiones quarundam partium quibuscumque modis possint fieri apponimus ut ex his in ceteris si quid dimissum est partibus per similitudinem pateat. sicut enim ab ago actuarius, sic a promo promptuarius. sicut ab ago agilis sic a facio facilis. sicut ab ago actualis, sic a spiro spiritualis, sicut agilitas vel actualitas, sic spiritualitas si reperiatur non absurdum erit cognoscere. sicut ab ago ager sic a subeo suber. sicut ab agro agrimonia ita ab acri acrimonia vel a parsi parsimonia et a queror querimonia. et sicut componitur agricola sic caelicola, sic quoque poterit villicola et sic similia. si bene quaesiveris aut usus fueris quae hic non inveneris aut nondum forsitan reperta fuerint cognoscere vel reperire poteris.

70 *agoniae - hostiae* = CGL IV 205, 2; V 438, 11; Ansil. AG 171 (Plac. V 8, 3) + (Plac. ? V 45, 28) *qui plura*; Paul. Fest. 9, 15; 26 *agonias* . . . ab agendo dictas. cf. CGL IV 13, 40; 306, 40; V 263, 40; 344, 42; 438, 19; 590, 41 *agonia hostia*; IV 483, 43; V 263, 60; 589, 11 *agoniae victimae*. cf. AG 6. derivationes, scil. ab ago, ut ab ago *agonia derivatur*: cf. Paul. Fest. 6, 26. *actuarius* cf. Is. 19, 1, 24. *promo promptuarius* Is. 15, 5, 6. ab ago *agilis* = Is. 10, 6. a facio *facilis* = Is. 10, 98. *actualis* ab ago = Is. 1, 7, 23. ab ago *ager* = Is. 15, 13, 1. *subeo suber* cf. Gr. L. II 398, 23; 435, 17 (Prisc.) *ubi subeo subeor*. ab agro - *querimonia* = Gr. L. II 120, 2-3 (Prisc.). *agricola caelicola* = Gr. L. II 144, 5; 183, 7 (Prisc.). cf. AG 71.

70 lemma post AG 66 transp. D1 *agoniae*] vero add. P2 P3 V3 ab $\mu 1$ *ae-* *rivationes* M3 *irivationes* V2 ut novum lemma V3 V2 M3 *quoque*¹] *quaeque* V6 V7 *parcium* V2 M3 *appomimus* V2 *apponemus* β B M3 *pateat*] *pareat* P3 *enim*] ex vero V5 *promo*] *proamo* V6 V7 sic add. V2 *prumptuarius* P3 *promptuarius* V2 et add. V1 B M3 *sicut*²] *sicu* M3 et sic β *spiritualitas*] *spiralitas* (*spiritualitas* V2) vel *spiritualitas* β (*non* F) si *reperiat* $\mu 2$ *om.* $\mu 1$ *absurdum*] *absur* V2 *agro*] *agri* V1 βb $\mu 2$ ab *agro* - *ita* *om.* P3 V3 ab $\mu 1$ *ita*] *sicut* add. V7 *acri acrimonia*] *aeri aerimonia* $\mu 1$ *vel*³] ut F et D1 P1 sic P2 V3 ab $\mu 1$ *sic quoque*] *quaeque* sic V6 V7 *villicola* V2 M3 *quaesieris* B M3 *usus fueris* *om.* D1 *nundum* V2 *reperta* *om.* V6 V7 *fuerunt* V3 a. c.

- 71 ago -gis: inde derivatur agens actus -ta -tum; ab agentis -tis in -dus fit agendus -da -dum participium, et nomen -dum significat rem dignam agi. ab actus quoque participio actus participiale nomen quartae declinationis, a quo hic et haec actualis et hoc actuale et actualiter adverbium; inde actuarius -ria -rium et actualitas actor actrix actio. ab ago etiam hic et haec agilis et hoc agile agilius et agillimus, a quo agiler adverbium et agilitas forma; inde quoque ager agri, a quo diminutivum agellus, inde agrimonia agrimoniae et agrestis derivatur. ab ago quoque agis agito frequentativum cum participiis suis
 5 et nominibus agitatus agitatus quartae declinationis et agitator agitatrix agitabilis agitatio et cum compositis ut subagito exagito peragito cogito cogitatus -tus quartae declinationis cogitator cogitatrix cogitatio. ab ago ager: ab agro componitur agricola et agricultura, onager onos agri; inde derivatur agro quod non est in usu, unde com-

71 1-3 ago -agi cf. Gr. L. II 410, 14-411, 10; 417, 22 (Prisc.). 3-4 ab actus -declinationis cf. Gr. L. II 425, 20-22 (Prisc.). 4-6 a quo -actio cf. AG 70 I adp. 6-7 ab ago -forma cf. AD 70 I adp. 6 agillimus cf. Gr. L. II 96, 14 (Prisc.). 7-8 ager -agellus = Gr. L. II 109, 15 (Prisc.). 8 agrestis = Gr. L. II 133, 22 (id.). 9 ab ago -frequentativum = Gr. L. II 430, 1-4 (id.); III 276, 16; 466, 20. 12 cogito = Gr. L. II ibid. 15-17 cogo subigo exigo = Gr. L. II 439, 15; 441, 4-5; 437, 11; 179, 9 (id.). 13 ab ago -agricola = Gr. L. II 144, 5; 183, 7 (id.).

71 lemma adh. AG 70 V2 1 derivatur] dicitur V2 derivatur agens] deri-
 gens M3 (act)um] a quo activus -a -um acturus -a -um (iacturus V2 -a -um
 om. V2) add. V2 V6 V7 agentis] agendtis V2 a. c. agens V6 V7 in dus] in-
 dus V3 2 fit om. βa V2 V6 V7 (agen)dum² om. ac βa 3 ab actus M3:
 abactus cett. ut novum lemma V3 participio] participium V1 F V6 V7 para
 V2 part¹ M3 participiale] participiale V2 particepiale V3 4 actuale] auctua-
 le M3 6 ab ago ut novum lemma V3 etiam om. P3 M2 V1 B M3 et²
 om. P3 V3 βb agilius et om. μ2 agillimus V2 8 diminutivum] diminuitur
 V2 agrimoniae om. V3 egrestis V2 derivatur] dicitur V2 V6 9 ab ago
 ut novum lemma V2 V3 agis om. βa B M3 frequentivum M3 participiis]
 participibus D1 P3 10-11 et nominibus -agitatrix om. M3 quartae -agitatrix
 om. V6 V7 10 agitatus² om. βa B -tui add. D1 P1 ab μ1 μ2 et² om. F
 agitator] agitor V2 agitator agitatrix om. β 11 agitatio agitabilis β agitatio
 om. M3 subagito] et add. D1 P1 P2 F μ1 μ2 12 cōgito cōgitatus (-a s. l.
 corr.) V3 (cogita)tus om. V2 cogitatui add. D1 P1 μ1 μ2 quartae declinatio-
 nis om. V2 V6 V7 13 ab ago ut novum lemma V3 ago] agro B a. c. ab
 ago ager om. V2 V7 14 derivatur] dicitur V2 μ1 dirivatur V3 usum V2

- 15 ponitur peragro -gras et peregrinus. ab ago componitur exigo, cum participiis et nominibus suis exigens exigendus exactus et exacturus exactor exactrix exactio et exiguus -a -um, adigo circumago peragro transigo abigo dego subigo. ab ago agon agonis, agonia, unde agonista, hoc actum -ti, agmen agminis; componitur rego unde rex [regulus]
- 20 regina regius -gia -gium regalis regimen regulus regillus regula; a rege regno -as cum suis derivativis et compositivis; a regno -as regnum regni; a rege componitur interrex regificus; a rego derivatur rectus -ta -tum rectitudo, componitur auriga arrigo erigo corrigo surgo, unde componitur assurgo insurgo resurgo consurgo porrigo pergo cogo, ambigo
- 25 cum suis derivativis ambiguitas; prodigus prodigi prodigalitas prodigaliter adverbium; coagulum coaguli coagulo coagulas; igitur adigitur; remex remigis unde remigium et remigo -as; navigo -as; imago id est natura unde [agens; virago virum agens unde] imagino -as; castigo -as

[71] 14-15 agro ... peragro cf.

Mar. Victor. in. verb. script. 6. 19-21 rego - regificus = *Gr. L. III* 478, 25 - 479, 10; *II* 432, 18; 27 - 433, 1; 549, 12; 140, 12; 421, 22 (*id.*). 23-24 pergo surgo *Gr. L. III* 509, 10 (*id.*). 27 virago - agens = *Is. II*, 2, 22; cf. *Gr. L. III* 465, 31 (*Prisc.*).

[71] 15 (pera)gras] peragris V6 peregrinus] peregris V7 ab ago *ut novum lemma* V3 exigo] exigis exegi *add.* V2 V6 V7 16 participiis suis et nominibus P2 P4 β a B M3 μ 1 μ 2 et *om.* V6 V7 17 et *om.* V3 V5 V6 V7 adigo - subigo *post* componitur (15) *transp.* V2 V6 V7 18 dego] nego V1 B abnego M3 surgo *add.* β a ab ago *ut novum lemma* V3 M3 ago *om.* V7 unde] inde V2 19 rex unde V3 regulus] rogulus μ 1 μ 2 *expunxi* 20 regalis regimen *om.* V7 regula *om.* ab *in mg.* *add.* V3 21 (regn)as¹ *om.* P2 V1 V6 V7 derivativis et compositivis] compositivis et derivativis P3 derivatur (dicitur V2) et componitur B V2 M3 (et componitur *om.* M3) compositivis] compositis D1 V3 V5 β a F V6 V7 μ 1 μ 2 et compositivis - derivatur (22) *om.* M3 a regno *ut novum lemma* V3 (regn)as² *om.* β a F V2 (re)gni *om.* β 22 a rege *ut novum lemma* V3 regificus] registus V6 V7 a rego *ut novum lemma* V3 rego] regno ab regis *add.* B derivatur] *om.* V2 dicitur V6 (rec)ta -tum *om.* V2 V6 V7 23 arrigo] aurigo V2 *ut novum lemma* V3 errigo V2 unde] inde V3 24 assurgo *om.* μ 1 μ 2 consurgo *om.* V3 P4 ac V7 μ 1 μ 2 pergo porrigo V7 porrigo - nugae (32) *om.* a μ 1 μ 2 25 derivativis] derivatis V1 F V6 V7 derivationibus B der(ivatur?) M3 prodigus prodigi] ambiguus ambigi B prodigaliter prodigalitas M2 V1 prodigalitas M3 prodigaliter M3 *om.* V7 26 adverbium *om.* V2 adverbium - coaguli *om.* V6 V7 igitur *sic* abigitur B a. c. remes L V1 F V2 V6 V7 27 unde] inde V1 V6 V7 28 unde] nondum V6 V7 *post* imago (27) *transp.* V2 agens - unde² *expungendum* virago virum agens *glossam censeo ex interlineo vel ex margine in textu receptam.* inde V1 V6 V7 (castig)as *om.* V1 V2 V6 V7

indago -as indaginis, prodigium, pango, pedagogus, purgo, exactorium,
 30 vagor; vulgus vulgaris vulgariter; vestigium; angus angustus angustior angustissimus, anguis anguilla angina; ferrugo, virgo; litigo litigium; simulago, nego, denego; nugor nugaris nugax a nugae, et cetera quae quisque studiosus poterit invenire.

72 **agraria** lex lex agri populi Romani.

73 **Agrantos** Bizantinorum lingua Augustus mensis.

74 **agratisma** graece iantaculum.

75 **Agragas** mons Siciliae est.

72 = *Ansil. AG 177 (Gloss.)* = *CGL V 165, 2* agralia (-ria *Ansil. H E I*) lex lex agri pop. Rom.

73 = *Ansil. AG 178 (= Mens.)* = *CGL V 165, 3.* cf. *Hermann 'Philol.' II 267; Bischoff 'Leipz. Stud.' XVI 156.* scil. 'Αγρίαντος.

74 = *Ansil. AG 179 (Gloss.)* = *CGL V 165, 4* agratisma iantaculum (-tat- *Ansil.*) graece. cf. *Ansil. IA 129 (Plac.?)* = *Plac. V 75, 3* iantaculum gustare quod Graeci ἀκράτισμα vocant; *CGL III 14, 22; 87, 13; 126, 64; 314, 16* iantaculum ἀκράτισμα; *II 75, 62; 223, 39; 500, 31* iantaculum ἀκρατισμός; *II 75, 47* iantaculum ἀκράτισμα ἐνάγισμα; *III 183, 23, 254, 51* iantaculum ἀκρατισμός. cf. *Is. 20, 2, 10.* cf. *Pap. IA.*

75 = *Ansil. AC 269 (Gloss.)* (Achragans) = *CGL IV 428, 18* (Agragas). cf. *CGL IV 205, 5* Agragas nomen montis in Sicilia; *V 549, 10* Agragas mons est = *Serv. Verg. A. III 703.* cf. *Vib. Seq. 6, 9.* cf. *AC 121; AE 17.*

[71] 29 (indag)as] vel add. V1 V2 V6 V7
 pango] pando B 30 vulgariter B a. c. angus om. V7 31 anguis] agnis B
 angius V2 ferugo V2 litigium litigo F 32 nugax a nugae] nuga nugar βa
 a nugae] anuge V2 F cetera quae] quaeque cetera βa B cetera quaeque F
 quaecumque cetera M3 quisque] quisquam V7

72 agarria μ1 μ2 agraita P3 lex¹ V1 V7 M3 (= *Ansil. CGL*): om. cett.
 agri om. V6

73 Agrantos (-i s. l. corr.) M3 Bizantinorum (-n-exp.) B aug¹ (-i s. l. add.) M3

74 agratis ma V2 agrantisma B augrantisma M3 agratissima V3 id est add. V2
 graecum V7 iantaculum graece V1 βb (= *Ansil.*) iantaculum β (non B V7)
 (iantatulum *Ansil. Linds.*) iantaculum V5 μ1 iactabulum P2 V3 ab: iactaculum
 cett. iactabulum (-culum): scil. confunditur cum ἀκόντισμα

75 lemma adh. AG 74 V2 Agregas V2 Scillitiae V2 est] om. V1 B V2
 M3 Servius add. V7

- 76 **aggreditur** incipit.
 77 **aggressit** congregavit.
 78 **agredulae** ranae parvae in agro morantes.
 79 **aggredior** -ris commune antiquitus, ex ad et graditur.
 80 **agrestis** asper saevus silvester.
 81 **agresten** graece latine gramen.
 82 **agrian** graece ferrum.

76 = *Ansil. AD 236 (Verg.?)* = *CGL IV 303, 60* adgredi incipere; *CGL V 263, 57* adgrediar incipiam; *Ansil. AD 244 (Verg. 6, 387?)* adgreditur incipit vel adprehendit; *CGL IV 303, 61* adgreditur accedit incipit; *Ansil. AD 240 (Abstr.)* = *CGL IV 9, 37* aggredior arripio vel incipio; *Ansil. AD 241* aggredior invado incipio; *CGL IV 13, 32* aggredior ingredior vel incipio; 9, 36 aggredior adspiro vel incipio.

77 = *Ansil. AD 250 (Gloss.)* aggressit congregabit; 230 (*Gloss.*) adgressit congregabit; *Ansil. AG 67 (Gloss.)* = *CGL IV 306, 46* aggressit congregavit. cf. *CGL IV 205, 9* aggregat congregat; *Ansil. AG 40 (Abstr.)* = *CGL IV 13, 11; 475, 5; V 263, 36* aggregat congregat acervat; *CGL IV 306, 45* ag. co. ac. adtolliit. ag-gressit: *contam.* aggero *cum* aggrego.

78 = *Ansil. AG 180 (Is. 12, 6, 59)* ag. ra. pa. multum in sicco vel agris morantes unde et nuncupatae; (multum *om. Is.*); *Plac. V 7, 21* = *V 46, 1* agr. ra. pa. multum in sicco morantes. cf. *W. Heraeus 'Fleckeis.'* 1897, 356.

79 cf. *Gr. L. II 379, 6 (Prisc.)*.

80 asper = *Ansil. AG 186 (Syn.)* a. trux acerbus asper vel inmitis. saevus = *Ansil. AG 184.* silvester = *Ansil. AG 187 (Syn.)*.

81 = *Ansil. AG 188* agrestem Graeci vocant quod nos gramen dicimus; *Is. 17, 9, 104* gramen a situ... unde et eum Graeci ἀγρωστω (agrestem *codd.*) vocaverunt. cf. *Ps. Apul. herb. 77; Diosc. 1, 8; Galen. alfab. 37; Hier. in Os. 10, 4 p. 904^A.*

82 = *Ansil. AG 192 (Gloss.)* (latine *add.*). *scil. feram.* cf. *AG 82 bis.*

76 agreditur V3 V2

77 lemma adh. AG 76 V2 aggressit V2 aggregor V6

78 aggredule M3

79 agredior V2 -ris] -eris V2 aggrediris (*corr. s. l.*) V3 *om.* V6 graditur] gradior ac βa B M3

80 lemma adh. AG 79 V5 V1 V6 V7 μ1 post AG 81 transp. μ2 agrestis M3

81 lemma *om.* μ1 post AG 79 transp. μ2 agresten (agg- L M3) β (*non* M2 F) agriston μ2 agreston M2 F a μ1: *scil. ἀγρωστω* graece *om.* V1 B M3 gramen] gramus V5 V1 V6 germanus V7

82 lemma adh. AG 81 V2 *om.* μ1 μ2 graece] latine *add.* D2 G (= *Ansil.*)

[82 bis agros ἄγριος graece ferus agrestis.]

83 agricola significat Deum patrem.

84 agricola rusticus agrum colens: componitur ex accusativo et nominativo.

85 Agrigentum urbs Siciliae.

86 Agrigentinum sal Siciliae: in igne fluit, in aqua salit.

87 Agriophagitae dicti quod solas carnes ferarum edunt: hi cyclopes vel monoculi dicuntur.

82 bis cf. AG 82.

83 cf. *Eucher. form. 3 p. 15, 1* agricola Deus: in evangelio dominus; *aliique passim.*

84 rusticus = *Ansil. AG 193 (= Abol.). 195 (Gloss.)* (-ae -i); cf. *CGL IV 13, 26* agricola rusticus vel cultor agri; *306, 54* agricola colonus rusticus; *V 263, 37* agricolae rustici agrestes vel cultores agri. agrum colens *Ansil. AG 194 (Is. 10, 16)* a. a colendo agros nom. sicut silvicola; *CGL IV 13, 26; 480, 37; V 263, 37* a. cultor agri; cf. *Aug. serm. ed. Mai 128, 5.* comp. - nominativo = *Gr. L. II 144, 5; 183, 7 (Prisc.).*

85 = *Ansil. AG 197 (Oros. 4, 18, 2).* cf. *CGL V 263, 42 (cf. Serv. Verg. A. III 703 sq.)* Agrigentum ab Agrigent[in]jo civitate Siciliae. cf. AG 86.

86 = *Ansil. AG 196 (Is. 16, 2, 4)* A. s. S. flammis patiens in igne fluit contra naturam, in aqua exilit. cf. *Is. 14, 6, 34* in igne solubiles in aqua crepitantes (*Sol. 5, 18*); *Aug. civ. 21, 5* igni velut in aqua fluere... aquae velut in igne crepitare; cf. *21, 7.*

87 A. - cyclopes = *Ansil. AG 198 (Is. 11, 3, 16).* cf. *Plin. nat. 6, 195; Sol. 30, 6.* vel monoculi ex *Ansil. Is. II. II.* (unum habere oculum in fronte media...).

82 bis lemma om. codd. add. Mombricius ferus] fetus μ2

83 lemma post AG 84 transp. V2 deus pater V2 V6 V7

84 agricola] ἄγρικος add. μ1 μ2 agricola V2 componitur] compositum. V7 ex nominativo et accusativo μ1 μ2 accusativo] in mg. iter. P3 accentu B et nominatio V3 et om. V2 noto V2

85 lemma post AG 86 transp. β (non F) Agrigentum μ2 Siciliae] est add. D1 P3 hi cyclopes vel monoculi dicuntur ex AG 87 transp. V2 V6 V7 (hi - vel om. V7)

86 lemma post AG 84 transp. β (non F) Silitie V2 fuit P3 a. c. in aqua salit in igne fluit β (= *Ansil. Is.*)

87 lemma post AG 85 transp. β (non F) Agriophagitae V3 V2 M3 Agriofagite V5 V1 V6 V7 μ2 Agriofagitae B P3 (Ahofagitae B a. c.) Agriofagi μ1: Agriophagitae cett. quod] que V2 edunt] e B comedunt V6 V7 hi] hii V3

- 88 *Agrypnia* vigilia. ἀγρυπνῶ enim hoc est vigilo.
- 88 bis *agrippa* unguentum quoddam calidum.
- 89 *agrippa* dicitur qui in pedibus nascitur.
- 90 *Agrippa* proprium fuit: hic est Marcus Agrippa.
- 91 *Agrippa* nepos Augusti qui Pompeium freto Siculo bello navali superavit et ab Augusto corona rostrata donatus est littore Rubro.

88 = *Rem. ad Mart. Cap. II, 112 p. 47, 9.*

88 bis *non intellego.*

89 = *Ansil. AG 199 (Abol.) = CGL IV 13, 33; 204, 51; 306, 55; 479, 23 (pedis); V 165, 5; 263, 29; 632, 16. V 344, 44; 438, 17 (in pedes). cf. CGL II 565, 32 a. (a) pede natus (Loewe GL. N. 9); Leid. 67 D (Loewe Prodr. 396) a. a pedibus natus; CGL II 11, 39; 379, 33 a. δ ἐπὶ πόδας γεννηθεῖς; gloss. Casin. apud Loew. Prodr. 396 a. qui in pedes nascitur, inversus quasi aegripes; gloss. Monac. apud Loew. GL. N. 145 a. qui cum dolore nascitur; Gr. L. VIII 239, 18 (Comm. Einsidl.). cf. Ansil. AE 80 (Plac. V 7, 14 = V 45, 12); Serv. auct. Verg. A. VIII 682; Non. 894, 1; Plin. nat. 7, 45; Gell. 16, 16, 1. cf. AE 22.*

90 = *Ansil. AG 200 (= "Abstr.") (prop. fuit om.) una cum AG 91. cf. AG 91.*

91 = *Ansil. AG 200 (= "Abstr.") (nep. Aug. om.) una cum AG 90. nepos Augusti unde? scil. Agrippa Postumus. cf. AG 90. fortasse duae glossae restituendae: Agrippa proprium fuit nepos Augusti. Agrippa hic est Marcus Agrippa qui - Rubro (= Ansil. AG 200).*

[87] hi - vel om. V7 hi - dicuntur adh. AG 85 V2 V6 V7 cidopes V2

88 *agrimpnia* P3 *agrumnia* R B *agruumia* P2 *agrimonia* V2 *agruninia* V3 *agrimnia* V1 V6 V7 *agriminia* P4 M3 (*Agrimnia Rem. l. l.*) ἀγρυπνῶ ut novum lemma ω praeter P3 B V2 αγραπνο R agrūno P3 agrouno P2 agrorno V2 agronno P1 V3 agromno cett. agrypneo μ1 μ2 αγρυπνεω add. μ1 μ2 (*agrimno Rem. l. l.*) enim om. V5 μ1 μ2 hoc est] id est β om. D1 P3

88 bis lemma om. ω praeter D1 P3 post AG 87 transp. P3 calidum P3 calin D1

89 *agripa* V2 M3 enim add. P1 dicitur] morbus add. D1 P3

90 *Agripa* V2 M3 hic est] id est V1 βb *Agrippa*²] nepos Augusti ex AG 91 transp. V6 V7

91 lemma adh. AG 90 V2 V6 V7 *Agripa* V2 M3 nepos] fuit add. V3 Augustini V3 a. c. qui - Rubro om. β ab s. l. add. P3 donata D1 V5 μ1 μ2 est om. ab

- 92 Agripe mons Boetiae.
 93 Agripeos Hellenorum lingua Februarius mensis.
 94 agripenni agri illi dicuntur qui non ex toto quadrati sed in longo sunt.

AI

- 1 ai articulus graecus.
 2 aiantos unde vestes contextae contra ignem resistunt, similis alumini.
 3 Aiden infernum.

92 = *Ansil. AG 201* fons scr. *Lindsay*: at non consentio: *Vib. 8eq. 6, 9* (montes)
 Aganippe Boeotiae, ante Enippe. cf. *AG 8*.

93 = *Ansil. AG 202* (= *Mens.*) = *CGL V 165, 6*. 'Αγρίππειος *Ruehl*.

94 agripenni quid? fortasse ex arrip- factum est agrip-: scil. arepennis. cf. *Ansil. AR 32* (*Is. 15, 15, 4*) arapennem Baetici vocant ab arando scilicet. ipse est actus quadratus undique finitus pedibus CXX. cf. *AR 26; 162; AC 157*. cf. *Grom. 372, 17* arapennis . . . semiugerum; *Boeth. grom. 407, 21* arripennis . . . semiugerum.

1 = *Gr. L. III 5, 4* (*Prisc.*).

2 ex *Ansil. AI 18* (= *Is. 16, 4, 19*) = *AM 182* (*Is. 16, 4, 19*); cf. *Plin. nat. 36, 139*; cf. *Ansil. AM 181* (*Hier.?*) amianton genus ligni est vel lini habens similitudinem quanto plus arserit tanto mundius invenitur; cf. *CGL III 509, 74* amianton genus li[g]ni. cf. *AM 100; 102*.

3 = *Ansil. AI 1* (*Abstr.*) = *CGL IV 13, 49; 479, 61*. cf. *CGL IV 8, 45* Ade invisibili locum hoc est infernum; *Ansil. AD 103* (= *Abstr.*) = *CGL IV 474, 49; V 162, 32* Adeo invisibile locum hoc est infernum. cf. *CGL II 218, 31; III 237, 11; 434, 40* infernus "Αἰδης; *III 470, 4* inferna "Αἰδης; *II 82, 16; III 168, 1* infernus "Αἰδης.

92 Agrippe V3 Agripa P3 Agripe (vel a s. l. add.) Boetiae aa ab F V2 V6 V7 Siciliae ac βα B M3

93 Agrippeos V2 Agrepeos M3 Agrippe os V3 Hellenorum M3 Hellinum D1 F μ1 μ2 Februarius mensis om. B

94 agri om. μ1 μ2 ex] in μ1 μ2 in^{ex} (ex s. l. add.) V3 longo] logo V3 longe F longitudine V2 longum V6 V7

1 lemma post *AI 8 transp. V2 V6 V7* (adh. V2) ai] ai add. μ1 μ2

2 lemma om. μ1 μ2 post *AG 94 transp. V6 V7* jantos V2 aiantos M3 scil. amiantos contestae V2 asistunt P3 a. c. similes D2 simili V6 V7 alumini V5 ab ac βα alumini V6 V7 similis alumini post *AI 9 transp. V2*

3 lemma adh. *AI 2 M3* aiden infernum] Ais aidos infernus αἰς αἰδός μ1 μ2

- 4 Aileu frontem.
 5 aila veritas fabae.
 6 Ain oculus interpretatur.
 7 ain pro aisne.
 8 aini naves feminini generis.
 9 aio incipio dico. aio -is -it deficit praeterito perfecto, sed ait ponitur pro praeterito.

4 = *Ansil. AI 7* = *AE 91* (*Hier. Ezech. 41, 3*) = *Eucher. instr. 2 p. 149, 18.*
 = *AE 23.*

5 = *Ansil. AI 8* = *CGL V 165, 8* ailia (alia *Ansil. H*) vermis (veritas *Ansil. H* E verbus I) fabae. <cur>culio vermis f. (cf. *Ansil. CU 299*) conī. Thomson; ala culmus f. (cf. *Serv. auct. Verg. G. I 75*) Goetz.

6 = *Hier. nom. hebr. 24, 11* Ain oculus vel fons; 48, 9 = *epist. 30, 5* A. fons si-ve oc.

7 = *Cic. orat. 154. Ansil. AI 6* (= *Abstr.*) = *CGL IV 13, 47* ain aisne; *Don. Ter. An. 875* ain quasi aisne; cf. *CGL IV 306, 57* ain ergo aisne; *V 263, 69* ain aisne, ain tandem.

8 = *Ansil. AI 5* (*Gloss.*); *Comm. Bern. Lucan. II 427* alnos naves. cf. *Ansil. AL 267* ("Abstr.") = *CGL V 165, 26* alnus arbor unde naves fiunt. *Lucanus (III 442)* et fluctibus aptior alnus; *V 340, 41* alnus ratis vel navis.

9 aio - dico = *Ansil. AI 3* (= *Abstr.*) = *CGL V 165, 7* aie incipe dic. aio incipio: scil. ago. cf. *AG 20*. aio ... dico = *Ansil. AI 9* (= *Abstr.*) = *CGL IV 13, 46; 205, 13; 307, 1; 481, 19* aio dico. *Ansil. AI 12* (*Gloss.*) = *CGL IV 205, 12; 307, 1* ais dicis (cf. *gloss. Salom., Loewe Prodr. 366, Birt. 'Rhein. Mus.' LI, 1896, 86* agis: ais dicis). *Ansil. AI 13* = *CGL IV 205, 11* ait dicit. *Ansil. AI 14* (= *Abstr.*) = *CGL IV 13 45; V 530, 16* (= *Ter. An. 353* ait dixit). *CGL IV 205, 14; 307, 2* aisti dixisti. *Ansil. AI 16* (= *Abstr.*) = *CGL IV 13, 50; 307, 3* aiunt dicunt. *V 637, 14* (= *Non. 98, 16*) aiat dicat; *IV 13, 51* aiebant dicebant; cf. *Ansil. AI 4* (*Plac. V*

4 lemma om. $\mu 1$ $\mu 2$ post *AI 7* transp. *V2 V6 V7* aileu *V2 V3* $\frac{1}{2}$ alen (i- s. l. add.) B fontem B

5 lemma om. $\mu 1$ $\mu 2$ adh. *AI 4* M3 verita *V3* fabulae *D2 G*

6 lemma post *AI 1* transp. *V2 V6 V7* ai *D1 P3* oculus *V2 M3* vel fons (= *Hier. ll. ll.*) add. *D1 P3*

7 lemma adh. *AI 6* *V2 V6 V7* M3 asne *V3 a. c.* asme *V2*

8 lemma post *AI 9* transp. *V2 V6 V7* aini: scil. alni naves] significat add. *V1* feminini generis om. βa

9 aio¹ - dico adh. *AI 3* *V2* aio² -is ut novum lemma *V2* ait] proximus add. *V6 V7* ponitur - praeterito om. *V6 V7* praeterito²] perfecto add. $\mu 1$ $\mu 2$

- 10 Aioi graece excelsum in conversatione.
 11 Aioin interpretatur frater meus.
 12 aius sanctus.
 13 Aiuvani haeretici sunt qui negant esse unius substantiae trinitatem.

AL

- 1 alabastrum genus marmoris unde fit vas in quo diutius unguenta servantur et ideo pro unguento ponitur.
 2 Alabanda Asiae regio.

[9] 5, 1 = V 46, 2) aiens dicens, ut aio, ais, ait participium facit. aio² - praeterito = *Gr. L. II* 420, 16; 494, 4 (*Prisc.*).

10 = *Ansil. AI* 11 (*Hier.*) qui plura (aypi).

11 = *Ansil. AI* 10 (= *nom. Bibl.*). cf. *Hier. nom. hebr.* 3, 15 Achi fr. m.; 34, 19 (Achis); *Lib. geneal. chron. I* p. 177, 355 (Iachim); *Is.* 7, 8, 27 (Ahia).

12 = *Caes. Arel. suggest.* 305 sanctus graece deus aius interpretatur; cf. *CGL IV* 204, 37; 481, 32 (= *Eucher. instr.* 2 p. 160, 2) Hagios sanctus; *Ansil. AG* 93 agios graece latine s. cf. *AG* 48.

13 = *Ansil. AI* 17 (*Is.?*)... unius naturae vel essentiae trin., sed filium creaturam patris, spiritum vero sanctum filii creaturam existimant. cf. *AR* 141.

1 cf. *Ansil. AL* 4 (= *Is.* 16, 5, 7) vel potius cf. *Is.* 20, 7, 2. alab. - marmoris = *CGL IV* 472, 26 a. genus marmoris pretiosi apud Persas; 205, 22; *V* 265, 3 (= *Eucher. instr.* 2 p. 148, 21) a. genus marmoris pretiosi. cf. *CGL V* 340, 53 a. vas de gemma. pro - ponitur cf. *Greg. M. epist.* 8, 33 mulier quae alabastrum fudit. cf. *AL* 5.

2 = *Ansil. AL* 1 (*Gloss.*). cf. *Ansil. AL* 3 (= *Is.* 16, 14, 6). cf. *AL* 4.

10 lemma adh. *AI* 11 V2 V6 V7 graece] om. μ 1 μ 2 in add. V2 conversio-
 ne V2

11 lemma om. ab β a post *AI* 12 transp. ac *AI* 5 V2 aiom V2 aioni P3

12 lemma post *AI* 10 transp. V2 scantus D1 P2 F V2

13 lemma adh. *AI* 12 M3 Adiuvani ab P2 P3 (-vani s. l. P3) Avi vani V2 M3
 unius substantiae esse F

1 labanstrum V2 vas fit P1 diutius] divinus P3 unguenta] pigmenta D1
 P3 et ideo] unde β ponitur pro unguento F ponitur et pro unguento β a B
 V2 M3 ponitur et primae graecum est V6 V7

- 3 alabandicus genus marmoris.
- 4 alabandina gemma ab Alabanda dicitur.
- 5 alabastrites genus marmoris.
- 6 allabi decurrere.
- 7 allatantis palmulis qui circa latera gerunt palmas.
- 8 ala qua avis in aerem levatur, unde alo -as.
- 9 ala pars multitudinis, exercitus, turmae equitum, equites XXX. alae dic-tae quia tegunt pedites alarum vice.

3 = *Ansil. AL 2* (*Is. 16, 5, 9*) qui *plura*.

4 = *Ansil. AL 3* (= *Is. 16, 14, 6*) qui *plura*. cf. *AL 2*.

5 cf. *Ansil. AL 4* (= *Is. 16, 5, 7*) qui *plura*. cf. *AL 1*.

6 cf. *Ansil. AD 387* = *CGL IV 205, 52; V 264, 52* adlabitur leviter decurrit. cf. et *CGL V 625, 40; IV 472, 17* (*Verg. A. X 292*) adl. leniter decurrit vel infer-tur; *Ansil. AD 385* = *CGL V 162, 42* adlabimur navigando decurrimus. cf. *AL 22*.

7 = *Ansil. AD 390* (*Plac. V 6, 4* = *V 44, 23*) (adlateratim *Ansil. Plac.*; alla-terati *Plac. R*).

8 cf. *Ansil. AL 90* (= *Is. 12, 7, 6*). cf. *AL 53; AL 19; AL 126*.

9 ala - exercitus = *CGL IV 14, 7; 206, 4; V 264, 19* (m. p. ex.); *IV 307, 4 a*.

3 lemma adh. *AL 2 V2* alabandicum V2 allabandicus P3

4 lemma in mg. add. M3 Alambandiria (-m- exp.) B Alabandiria V2 Alabanda] Alanda D2

5 lemma in mg. add. M3 alabasttes (-i- add. s. l.) M3

6 lemma adh. *AL 5 V2 post AL 3 transp. V1*

7 allatantis (-l- exp.) V3 alatantis M3 allatantis V2 scil.: adlateratis palmu-
lis] palmulus $\mu 2$ palmas] palmulas D1 F V6 V7 $\mu 1$

8 aere F V2 V6 V7 aera βa B M3 $\mu 1$ $\mu 1$ alo -as: scil. halo -as -as] in
qua pennae per ordinem (ardorem V6 V7) fixae sunt (sunt fixae V2 V6 V7) add.
 β (= *Ansil. Is. l. l.*): cf. *AL 53*.

9 lemma post *AL 12 transp. M2 L post AL 13 V1* βb alapars V2 M3 alas-

- 10 ala axilla dicta, quia motus brachii ex hac in modum alarum inchoet.
- 11 alacer vel alacris hilaris velox argutus laetus. alacer commune est; alacris vero femininum invenitur; in utraque tamen terminatione commune invenitur.
- 12 alacrimonia laetitia.
- 13 alacritas gaudium.

[9] turma pars multitudinis; 471, 44 a. pars mult.; *Ansil. AL 5 (Abstr.)* (multitudinum). turmae equitum = *Ansil. AL 87* (turmas); cf. *CGL IV 307, 4; 5* ala pars exercitus vel equitum; *V 345, 14* ala equus; *IV 15, 20* alae equites; 429, 4 (cf. *Verg. A. IV 121*) alae equestri sive ventus; *Ansil. AL 6* ala cuneus turma. equites - vice = *Ansil. AL 89* (*Is. 9, 3, 62*) = *Serv. Verg. A. IV 121; XI 604; cf. Cinc. apud Gell. 16, 4, 6; CGL V 264, 34* alae equitum qui(a) equites quasi volant et quod in acie extrema (utrimque?) componuntur. cf. *AL 53*.

10 = *Ansil. AL 91* (= *Is. 11, 1, 65*) = *Ansil. AS 22 (ibid.)* qui plura. cf. *AL 53; AS 18*.

11 hilaris velox = *CGL IV 13, 53; 472, 54* alacer velox hilaris; *Ansil. AL 11* (= *Syn.?*) = *CGL IV 307, 7* a. velox hilaris gaudens. hilaris cf. *CGL IV 307, 10* alacriter laetanter hilariter; *Ansil. AL 23 (Syn.?)* alacritate gaudio exultatione hilaritate. velox = *CGL IV 14, 31* a. fortis expeditus velox; *V 264, 8* (laetus add.); *Ansil. AL 21* alacritas velocitas; 22 (= *Syn.?*) alacritate velocitate; *CGL IV 15, 12* alacritatem velocitatem. argutus = *Ansil. AL 7 (Gloss.)*. laetus = *Ansil. AL 20. CGL IV 472, 52* a. laetus gaudens; 205, 18 a. laetus gaudens expeditus; *V 264, 8* a. fortis expeditus velox laetus. cf. *CGL IV 307, 10* alacriter laetanter hilariter. alacer² - invenitur² = *Gr. L. II 152, 18-20; 229, 20 (Prisc.)*. cf. *Serv. Verg. A. VI 685; Gr. L. I 82, 31 (Char.)*.

12 = *Ansil. AL 19 (Abstr.)* = *CGL IV 14, 1; 206, 12; 307, 8; V 165, 9; 264, 14* (alacrimonia: corr. *Oehler*); 344, 58; 591, 49. cf. *IV 359, 1* laetitia gaudium alacrimonia.

13 = *Ansil. AL 23* (= *Syn.?*) alacritate gaudio exultatione hilaritate. cf. *Ansil. AL 8* (= *Syn.?*) alacer gaudens; 11 (= *Syn.?*) = *CGL IV 307, 7* alacer velox hilaris

[9] pars V3 equitum] quiritem B equites om. D2 G $\mu 1 \mu 2$ videlicet add. D2 G alae ut novum lemma V3 aledictae V2 dictae] decem V3 a. c. vice alarum V2

10 exilla $\mu 2$ allarum V2 inchoat V2

11 lemma post AL 8 transp. V1 βb ilaris V2 argutus om. B laetus om. D2 P4 alacer² ut novum lemma V2 V3 M3 invenitur¹] in se venit (se exp.) V2 tamen in utraque β utrumque V3 invenitur commune P2 $\mu 1 \mu 2$ βx add. M3

12 lemma adh. AL 11 V2

13 gaudium] velocitas add. V2 (= *Ansil. AL 21; 22; CGL IV 15, 12*)

- 14 **alaicum** pentametrum constat pentimemeri spondaica et duobus trochaicis ut illud: 'relaxat taedia pectoris'.
- 14 bis **Alachites** id est longitudo.
- 15 **alaicum** tetrametrum ex duobus dactylis et duobus trochaicis ut 'luna rubens zephyros minatur'.
- 16 **alalachmos** graece vox quam belli tempore exercitus unanimiter cum clamore emittit.
- 17 **alam** herba radice aromatica: ipsa est inula.
- 18 **Alani** a fluvio Alano dicti qui ultra Danubium fertur, in Europa.

[13] gaudens; CGL IV 472, 52 alacer laetus gaudens; 205, 18 (cf. *Serv. Verg. A. XII* 337) alacer laetus gaudens expeditus.

14 = *Ansil. AL* 27 (*Is. metr.*) = *Gr. L. VIII XLIV*, 1 (cod. Bern. 16); cf. *Gr. L. IV* 466, 17 (*Serv.*): 'carmen relaxat taedia pectoris' ω cf. *AL* 15.

14 bis cf. *Hier. nom. hebr.* 37, 13 Arachi longitudo mea.

15 = *Ansil. AL* 28 (= *Is. metr.*) = *Gr. L. VIII XLIV*, 4 (cod. Bern. 16); cf. *Gr. L. IV* 466, 20; 463, 24 (*Serv.*); *VI* 111, 29 (*Victorin.*). cf. *AL* 14.

16 = *Ansil. AL* 29 (*Orig.*) qui plura. cf. *Hilar. tract. in psalm. 65 ἀλαλάγμος* quem latine iubilum ponunt significat vocem exercitus proeliantis aut in concursu proterentis hostem aut successum victoriae exultationis voce testantis.

17 = *Ansil. AL* 30 (= *Is. 17*, 11, 9) alam dicit radice aromatica odoris summi cum levi acrimonia: ipsa est inula.

18 Alani - fertur = *Ansil. AL* 31 (*Is. 9*, 2, 94) A. a fluvio qui Lanus vocatur... qui ultra Danubium fertur, cognominati sunt. in Europa = *Ansil. AL* 32 (*Gloss.*) A. gens in Europa trans Danubium posita.

14 lemma post *AL* 10 transp. V2 V6 V7 post *AL* 15 M3 iter. V5 alaicum μ1 μ2 costat M3 pentime meri V2: scil. pentemimeri spondaico P3 spondaica M3 iambica μ1 μ2 troncheis V2 trocheis mg. a. m. V3 dactylis μ1 μ2 illud] in hoc (hoc V6) β relaxet V6 V7 relaxat - pectoris] vides ut alta stet nive candidum (candilum μ2) μ1 μ2

14 bis lemma om. ω praeter D1 P3 longitudo] in ea add. D1 (cf. *Hier. l. l.*)

15 lemma post *AL* 10 transp. M3 alaicum μ1 μ2 recte tetrametrum] pentametrum M3 a. c. trochaicis] tro M3

16 alachinos V2 μ2 alalachinos cett.: scil. ἀλαλάγμος quam] quoniam M3 a. c. cum clamore unanimiter μ1 μ2

17 alam: cf. *Ansil. l. l.*: scil. ala. est om. V2 V7 inula ipsa est F inula F V2 M3 innula V3 insula V7 hinula μ1 μ2

18 lemma post *AL* 19 transp. V6 V7 post *AL* 20 βα B M3

- 19 alare spirare redolere.
 20 alapa colaphus.
 21 alapare alapas minari id est fedum per ph.
 22 allapsus incaute veniens.
 23 alanes equitum turbae.

19 spirare = *Ansil. AL 33* = *HA 51* (= *Abstr.*) alant spirant; cf. *CGL IV 14*, 39 halant spernant (vel sperant *codd.*: spirant *Nettleship*); 444, 17 (*Verg. A. I 417*: cf. *Serv.*) halant olent spirant; 85, 4 halant spirant alias reficiunt (cf. *Nettleship 'Journ. of Phil.' XIX 125* ha. sp. alunt reficiunt); 523, 16; 348, 21 (respirantes) halantes spirantes vel redolentes. redolere = *Ansil. HA 55* (= *Abstr.*) = *CGL IV 84*, 40; 242, 53 (*Verg. G. IV 109*) halantes redolentes; *Ansil. HA 52* halant redolent; *CGL V 206*, 29 halant redolent odorem dant; cf. *CGL IV 348*, 21 halat olet oscitatur; 523, 16 halat citatus aut olet; *Ansil. HA 57* (= *Abstr.*) = *CGL IV 84*, 37; *V 206*, 30 halat oscitatur vel olet; *IV 348*, 22 halat olet oscitatur; *V 299*, 43 halat oscitur vel olet; 523, 15; *Ansil. HA 58* halet olet. cf. *Pap. HA*.

20 = *Ansil. AL 34* (*Gloss.*) = *CGL V 165*, 10. cf. *Ansil. CO 191* = *CGL V 180*, 24 colaphus alapa vel pugnus; 192 = *CGL V 180*, 25 colaphis pugnus alapis; *CGL IV 220*, 17; 497, 12; *V 278*, 25; 354, 29 colaphus pugnus. cf. *AL 21*.

21 = *Ansil. AL 35* (= *Plac. V 4*, 11 = *V 46*, 3) alapari alapas minare id est fedam et superbam caedem vel (ut *Plac. R*) pro iactantia; cf. *Roensch 'Beitr.' I 14*; *III 7*; *Coll. Phil. 25*. falso ad alapa refert: cf. enim *Comm. apol. 457*; *Itala Iac. 3*, 14 ubi idem ac gloriari, ex *Paul. Fest. 90*, 24 halapanta... omnia mentientem... quod halet omnia. per ph puto spectare ad orthogr. alapare, quod cum halophanta confunditur. cf. *Du Cange I 159*, I s. v. alapha; alaphare.

22 = *Ansil. AL 36* (= *Abol.*) = *CGL V 165*, 11 (allapsa). *Ansil. AD 389* (= *Abol.*) = *CGL IV 11*, 19 (*Verg. A. XII 319*) adlapsa caute veniens; cf. *CGL IV 206*, 22; 304, 18; *V 437*, 9; 540, 5 allapsus sensim veniens (cf. *Mart. Cap. I 39 p. 24*, 13... adlapsa sensim Pallas). incaute: in- fortasse ex id est vel ex (sens)im. cf. *AL 6*.

23 = *Ansil. AL 37* (*Gloss.*) alares (alanes *Ansil. L A B E*) equitum turmae. cf. *AL 24*.

19 alare: scil. halare.

20 lemma post *AL 17 transp.* βa B M3 alapha P3 V3, V2 p. c. alaphas M3, B a. c.

21 lemma adh. *AL 20 V2* alaphare P3 V3 B V2 M3 alaphas V3 V2 M3 minare V1 βb fedum D1 P1 P2 V5 V1 F V6 V7 phedum P3 V3 ab ac M2 L B V2 M3 μ1 μ2 per] pro D1 P1 P2 F per ph om. V2 V6 V7 id est-ph om. μ1 μ2

22 lemma post *AL 24 transp.* V6 V7 alapsus V3 V2 M3

23 alanes: scil. alares. turmae M3

- 24 **alaris** caballaris.
- 25 **alarica** hasta vehemens triangulum ferrum habens.
- 26 **Alarus** Oilei filius.
- 27 **alatus** ab ala dicitur, quod alam habeat.
- 28 **alba** vestis sacerdotalis linea et stricta quae **camisium** dicitur et **poderis** et **talaris** et **subucula**.
- 29 **Alba** urbs Italiae ab Ascanio facta.
- 30 **albatus** candida veste usus.

24 = *Ansil. AL 39* (= *Abstr.*) = *CGL IV 14, 8; V 165, 13. cf. CGL IV 206, 5; V 560, 39* alares caballares; *IV 307, 12; V 264, 21; 345, 2; 625, 39* a. caballarius. *cf. AL 23.*

25 = *Ansil. AL 38* = *CGL V 165, 12* (trium angulorum). *cf. Serv. Verg. A. IX 702; Is. 18, 7, 8; Non. 891, 14; Ansil. FA 240* (= *Abstr.*) = *CGL V 197, 35.*

26 = *Ansil. AL 43* (*Alax Ansil. Linds.: Alarum Ansil. L E H.*) *cf. Verg. A. I 41 et Serv. ibid.; II 414; III 399; XI 265.*

27 *ef. CGL IV 307, 13; V 438, 25* alates alas habentes; *IV 429, 5* (= *Verg. A. IV 259*); *V 345, 10* alatis alas habentibus. *cf. Serv. auct. Verg. A. IV 259* alatis: participium sine verbo.

28 *cf. Ansil. PO 19* (*Euch. 156, 10-12*); *SU 418* (*Euch. 156, 10-1*); *PO 20* (= *Is. 19, 21, 1*); *CGL IV 273, 20* poderes sacerdotalis linea (quae et subucula dicitur et talaris *add. d.*) vestis-linea *cf. CGL V 514, 26* subucula tunica linea. *camisium . . . subucula cf. Paul. Fest. 404, 6* supparus . . . lineum quod et subucula id est camisa dicitur; *CGL V 623, 27* subucula vel supparis est camisa. *poderis talaris = Ansil. PO 21* (*Gloss.*) = *CGL V 134, 27* poderem talem. *alba cf. Romanus ordo XV, 20* (*Migne P. L. 78, 1282*).

29 = *Ansil. AL 45*; *cf. Ansil. AL 46* (*Is. 15, 1, 53*) qui plura. *cf. Serv. Verg. A. I 7; 269; III 390. cf. AS 16.*

30 = *Ansil. AL 53*; *cf. Ansil. AT 55* (= *Is. 10, 15*). *cf. AT 59.*

24 lemma adh. AL 23 V2

25 allarica V2: scil. falarica

26 Alazus V2: scil. Aiaz Olei P2 V3 D2 G μ2

27 lemma adh. AL 26 V2 M3 alla V2 in mg. P3 quod] qui V2 allam V2 habet V2

28 vestes V2 linca P3 a. c. et¹ om. D1 P1 μ1 μ2 quae] et add. V2 V7 camisum M3 ponderis D1 tabularis V2 subuda M3

29 Ascano V2

30 lemma om. β

- 31 Albania regio orientis, unde Albani dicti ab albo capillo. Haec ab oriente sub mare Caspium surgens per oram Oceani septentrionalis usque ad Maeotides paludes per deserta et inculta extenditur. Huic terrae canes ingentes sunt tantaeque feritatis ut tauros premant et leones perimant.
- 32 Albani gentes sunt in partibus Asyaticae sitae quae se posteros Iasonis credunt. horum glauca oculis, id est picta, inest pupilla adeo ut nocte plus quam die cernant: hii iuncti Amazonis fuerunt.
- 33 albo -bas activum est; inde albeo -es absolutum, unde albesco; dicitur tamen albico pro albesco.
- 34 Albanea una de decem Sibillis dicta est. Albanea castellum in Samis. Albunea nympha a qua nemus nomen accepit.

31 Albania - orientis = *Ansil. AL 47.* unde - perimant = *Ansil. AL 48* (= *Is. 14, 3, 34*). cf. *AL 32.*

32 = *Ansil. AL 49* (*Is. 9, 2, 65*) (partes *Ansil. Is.*; Scythiae *Is. Linds.* scite gentes *Ansil. H* sitae gentes *Ansil. E I*; Amazones *Ansil. H I* Amazonis *Ansil. E, Is. B T*). cf. *Solin. 15, 5.*

33 = *Gr. L. II 397, 411; 432, 1* (*Prisc.*); *V 468, 19; 464, 18; 486, 25* (*Eutychn.*). cf. *AL 41.*

34 Albanea¹ - est = *Ansil. AL 66* (= *Is. 8, 8, 6?*) (Albunea *Ansil. Linds.*: Albanea *Ansil. L H E I*... duodecim *Ansil. H* undecim *Ansil. E*); cf. *Lact. inst. 1, 6, 12* decimam Sybillam fuisse Tiburtem nomine Albunea. Albanea² - Samis = *Ansil. AL 67* (*Verg. A. 7, 83*) A. castellum in Samis (?) ubi planus (?) (in summis (montibus) ubi Faunus *coni. Goetz*) consecratus est in quo et lucus ei et fons est. cf. *Serv. Verg. A. VII 83.* Albunea - recepit = *Ps. Acr. ad Hor. C. I 7, 12* delectabile nemus est, consecratum Albunae nymphae a qua et nomen accepit. cf. *AL 37.*

31 unde] inde P3 V2 M3 Albani] albam V2 dicti] sunt add. B ab] ubi D1 M1 $\mu 1$ om. $\mu 2$ haec ab oriente] est vero V2 V6 V7 haec - perimant om. β a F B M3 surgens - perimant om. V2 V6 V7 septentrionalis oceani V3 septentrionali $\mu 2$ Meotides P1 P3 V3: Meotidas *cett.* paludes (-a s. l. add.) P3 inculta] inclita V5 extenditur] excluditur V5 $\mu 1$ huic] huius D2 G

32 lemma om. β Asyaticae] regionis add. P1 $\mu 1$ $\mu 2$ Scitae D1 P1 P2 P3 postero V3 a. c. glauca] clauda P3 hii - fuerunt om. $\mu 1$ hi V5 $\mu 2$ hii P2 V3 D2 G iuncti] victi D1 iunctae P2 D2 G (vicini *Ansil. Is. II, II.*) Amazonis fuerunt om. P1 Amazones V3 ab (Amazonum *Ansil. Is. II, II.*): Amazonis *cett.*, *scil. dat. plur.*: cf. *Th. I. L. I 1832, 21 s. v.*

33 inde] unde B

34 lemma post *AL 36 transp.* V2 Albanea¹] Albania B Albea M3 a. c. Albunea $\mu 1$ $\mu 2$ subillis M3 sillabis B $\mu 1$ Albanea²] Albunea V5 V1 V6 V7 $\mu 1$ $\mu 2$ ut novum lemma P3 V3 M3 in Samis M3 infamis *cett.* Albunea

- 35 **Albis** fluvius inter Saxoniam et Vafaliam cuius habitatores Suevi dicuntur.
- 36 **Albula** fluvius Italiae qui nunc Thybris dicitur, olim dictus quod nivibus sit albus.
- 37 **Albunea** mater Matuta; inde dictum est nemus quoddam et fons.
- 38 **alburnum** albescens exalbidum.
- 39 **Alburnus** mons Lucaniae iuxta Sellium montem.
- 40 **album** candidum: sed **album** natura, **candidum** fit studio.

35 cf. Schol. Weber *Lucan.* II 52 (B) (saec. XIII-XIV).

36 = *Ansil.* AL 64 (Is. 13, 21, 27) (Albola). Albula - dicitur = CGL IV 405, 33 (vocitatur). cf. CGL V 438, 28 A. fluvius Italiae id est Tiberis olim aqua (olim ab alba aqua *Buech.*) nominabant; *Paul. Fest.* 4, 16 Albula Tiberis fluvius... ab albo aquae colore; CGL IV 483, 44; V 264, 49 A. nomen fluvii (fluminis V 264, 49) vel civitatis. cf. *Verg. A.* VIII 332; *Varro ling.* 5, 30; *Plin. nat.* 3, 53; *Aug. gen. ad litt.* 8, 7 p. 241, 4; *Vib. Seq.* 1, 140; *Comm. Bern. Lucan.* I 185.

37 Albunea - Matuta = CGL IV 307, 17; V 590, 44. cf. *Hyg. fab.* 2; *Serv. Verg. G. I* 437; *A. V* 241. inde - fons = *Serv. Verg. A. VII* 83 unum nomen esse fontis et silvae. cf. AL 34.

38 = *Ansil.* AL 69 (= *Abstr.*) = CGL IV 14, 18 alburnum albescens aut exalbidum. cf. *Ansil.* AL 68 (= 69) alburno albescens; CGL IV 485, 30 alburnum albescens(m); *Ansil.* AL 70 (= 69) alburnum albidum vel albidum.

39 = *Ansil.* AL 71 (Lucaniae: habitans *add.*). cf. *Serv. auct. Verg. G. III* 146 ubi Silarus et Alburnus montes; *Serv. ibid.* Silarus flumen, Alburnus mons; *Prob. ibid.* Silarus flumen, Alburnus portus vel mons. cf. *Vib. Seq.* 6, 6 Alburnus mons Lucaniae; cf. I, 134 Siler flumen in Lucania oppido Alburno.

40 = *Ansil.* AL 72 (Is. Di. 35) qui *plura*. cf. CGL V 438, 27 album naturaliter

[34] V5 ab ac βa V6 V7 μ1 μ2 Albanea D1 P1 P2 P3 V3 F B V2 M3 ut novum lemma P3 V3 B V2 M3 a qua] aqua M3 nomen accepit om. V1

35 Albi B fluvium V2 Vafaliam V3 M3 Vas flum. (-a s. l. corr.) V2 Vassariam F: Vassariam cett.

36 lemma post AL 33 transp. V2 V6 V7 nunc] non D1 Thyberis P2 P3 V3 B V2 M3 μ2 dictus] est *add.* μ1 μ2 nubibus β

37 lemma post AL 38 transp. V2 V6 mater iter. V2 vel *add.* P3 matu ta V2 matuati P3 mutata V1 matura P2 G P4 natura L est om. P2 B M3 quoddam nemus βa B M3

38 lemma adh. AL 35 V2 exalbidum] et albidum ab ac

39 lemma post AL 37 transp. V2 Albirenus B Sellum μ2: scil. Silarum.

- 41 albus -ba -bum, unde albo albas et albedo quod nimium est canum in corpore. albus dicitur tabula in qua milites scribebantur; inde albiolus diminutivum.
- 42 alce graece, latine virtus.
- 43 Alcides Hercules dictus quia fuit virtuosus et formosus; nam alce graece, latine virtus; idea latine forma dicitur.

[40] candidum; *IV* 307, 18 alvum ventrem vel candidum; *cf. Gr. L. VIII* 277, 24 (*Diff.*) album naturale est, candidum cura facit; *VII* 296, 23 (*Albin.*) = 520, 3 (*Front. diff.*) aibum natura (*fit add. Front.*), candidum natura (*facit add. Albin.*); *124*, 2 (*Agroec.*) = 264, 29 (*Bed.*) album naturae tantum est, candidum frequenter et studii; *Serv. Verg. G. III* 82 candidum... id est quadam nitenti luce perfusum; ... aibum quod pallori constat esse vicinum (*cf. Is. Di. 35*).

41 aibus - albas *cf. Gr. L. V* 464, 18; 486, 25 (*Eutyph.*); *II* 432, 1 (*Prisc.*). *cf. AL* 33. albedo - corpore = *Ansīl. AL* 54 (= *med.*). albus² - scribebantur *cf. Ansīl. AL* 427 (*Abstr.*) = *CGL V* 165, 37; *IV* 15, 5; *V* 264, 35 alvus (album *CGL*) praetoris ubi conscripti (sunt *add. IV* 15, 5; *V* 264, 35) qui recitandi sunt. tabula est et habet albis litteris iudices et senatores. *cf. AL* 182; 181.

42 = *Ansīl. AL* 73 ("Abstr.") (alche). *cf. AL* 43 *adp.*

43 Alcides - dictus... alce - virtus = *Ansīl. AL* 76 (= "Abstr.") Alcides Herculis graeca significatione a virtute appellatur; alche enim Graece virtus dicitur = *CGL IV* 205, 16 (graeca sign. om.) ex *Serv. Verg. A. VI* 392 = *Myth. Vat. Lat. II* 149, 36 Herculem Alcidem ἀπὸ τῆς ἀλκῆς dictum id est a virtute; *cf. Ansīl. AL* 75 Alcides Herculis graece enim alche virtus dicitur; 74 (= *Verg. 6, 392*) Alchiden Herculem = *CGL IV* 481, 12; *V* 438, 30 (-es -es); *V* 264, 56 A. nomen Herculis. idea - dicitur *cf. Rem. ad Mart. Cap. VI* 567 p. 285, 15 idalma... ab idos vel idea id est forma vel species.

41 albus¹] alius *V2* est om. *D1 P1 P2 V3 B F M3* albus² ut novum lemma *V3 V2 M3* albus² - scribebantur post diminutivum *transp. B F* scribebantur milites *μ1 μ2* scribebantur] vel liber praetoris *add. βA B M3* (*cf. Ansīl. CGL II. II.*) inde om. *B M3* inde - diminutivum om. *D2 G V1* albiolus ut novum lemma post *AL* 40 *transp. F B M3* albiolus] albidiosus *V3* (in *mg. corr.* albiolus)

42 lemma *adh. AL* 41 *V2* om. *a* βA B alce - virtus] 'H AAKH potentia graece dicitur in *mg. a. m. add. V3* Alce AAKH robur *μ1 μ1* latine om. *V2* (= *Ansīl.*)

43 lemma post *AL* 44 *transp. βA B V2 M3* virtuosus] vir fortis *V3 V2 μ1 μ2* formosus *aa β* famosus *ab ac μ1 μ2 V3 a. c.* nam - dicitur post *AL* 44 *transp. V2* alce] alces *M2 L B M3* alcides *V1 aalce V2* ut novum lemma post *AL* 41 *transp. βA B ἀλκή add. μ1 μ2* graece latine om. *P3 V1 βb* ydea *V3* graece *add. V3 V1 βb μ1 μ2* (post forma *transp. βb V1* post dicitur *M3*) latine² om. *V5 V1 βb*

- 44 Alcinous rex Feacum, cultor hortorum pomiferorum.
- 45 alcione, quae et alcedo, avis marina quae in pelago nidum facit; tunc per VII dies mare non movetur.
- 46 alcione maritima avis: medio fere hiemis, quod tempus fovendis partibus habet deputatum, ova in harenis deponit et per VII dies fovet educitque pullos, septemque alios iungit quibus adolescant. Tantam gratiam divinitus indultam his XIII diebus habet haec avis ut in his nullos motus procellosae tempestatis nautae horrescant, quos dies alcionidas vocant. 'Nonne vos passeribus pluris estis' (*Vulg. Luc. 11, 7*) ait dominus. Confide ergo, o homo.
- 47 Alchioni silvae pomaria.

44 = *Serv. Verg. G. II 87* Alcinoi silvae: pomiferae arbores. nam Alcinous, rex Phaeacum, fuit diligens cultor hortorum; *cf. Prob. ibid. cf. AL 47.*

45 alcione - alcedo *cf. Paul. Fest. 7, 9* alcedo...pro alcyone; *Varro ling. 5, 79, 7, 88.* alcione - avis marina *cf. CGL III 487, 46* alcyon genus avis; *IV 14, 33; V 560, 42* alcyones aves marinae; *549, 18* alcyon avis marina vel nomen loci seu proprium nomen; *Loewe GL. N. 141 ex cod. Cas. 402* alcedo pelagi avis; *V 438, 29* alcedo avis dicta apud Graecos quae in mari nidificat. avis - facit = *Ansil. AL 78 ("Abstr.")* alchione avis marina quae pelago nidum medio facit cuius partus tertia die pullamina excluduntur quarto cibo fovetur septimo volatui ostenduntur; *cf. Schol. Bern. Verg. G. I 399.* tunc - movetur *cf. Ansil. AL 79 (Is. 12, 7, 25); 80 (Ambr. 5, 13); Plin. nat. 2, 125; 18, 231. cf. AL 46.*

46 alcione - vocant *ex Ansil. AL 80 (Ambr. 5, 13).* *cf. Ansil. AL 79 (Is. 12, 7, 25).* *cf. AL 45.* nonne - homo = *Ambr. hex. 5, 13, 41.*

47 = *Ansil. AL 81 (Gloss.); cf. Verg. G. II 87; Serv. Prob. ad loc. cf. AL 44.*

44 lemma post *AL 42 transp.* βa B V2 M3 Alcinous] Alomus V3 (*in mg. a. m. corr.* Alcinous) cultorum P3 Pheacum M3 pomiferum V3

45 lemma post *AL 43 transp.* βa V2 B M3 alcinoe P2 P3: scil. alcyon maritima D1 P3 V5 (*cf. AL 46*) in om. P1 P2 βb (*non V6 V7*) non movetur mare B movebitur V1

46 alcione] alcia V6 V7 est *add.* V6 V7 marina M3 (*cf. AL 45*) fovendus M3 partibus V2 pullosque educit ac β iungit] adiungit μ1 μ2 in his om. V6 V7 motus nullos ac βa horesscant V2 alcionadas F plures P3 V5 ab ac βa V6 V7 μ1 ergo om. μ1 o om. μ2

47 lemma om. μ1 μ2 Alchioni β (*non B*) (= *Ansil.*) Alcinoi (-n¹ exp.) V3 Alcinoi B Alcioni a: scil. Alcinoi

- 48 alchionium in littore maris invenitur, in locis scopulosis, quod alii asperam vocant, et generatur de spuma maris.
- 49 Alcme ne proprium civitatis, vel mater Herculis.
- 50 alchomanium metrum quod constat exametro hypercatalecto ut est hoc: 'vita quieta nimis caret ingenium'.
- 51 alchum latinum est.
- 52 aldius dicitur qui adhuc servit patrono.
- 53 alae dicuntur in quibus pennae per ordinem fixae sunt. alae turmae equitum, id est equites XXX, dictae quod tegunt pedites alarum vice. alae pilosa membra subbrachia dicuntur eo quod ex his in modum alarum motus brachiorum inchoet, quas quidam axillas dicunt quod ex his brachia moventur. Nam cillere est movere; has quidam subhircos vocant quod in plerisque fetorem reddant.

48 = *Ansil. AL 82 (Gal.)*; cf. *Plin. nat. 32, 86*.

49 proprium civitatis cf. *Schol. Stat. Theb. VII 330* Itoniam dixit et Alalcomenen (cf. *adp.*: alchmenen *Pa*) ipsam (scil. Minervam) significavit + *ibid. 331* Midee: civitas in qua Alcmena nata est Herculis mater. fortasse ex contaminatis scholiis (et Alalcomenen sicut Itoniam geogr. epithet.?) ortum est Alcme ne proprium civitatis.

50 = *Ansil. AL 84 (= Is. metr.)*. aliter *Ansil. AL 83 (= Is. metr.)*. a. - hypercatalecto = *Gr. L. IV 461, 17 (Serv.)*. vita - ingenium = *Gr. L. IV 460, 32 (id.)*, exemplum ad tetrametrum hypercatalectum.

51 = *Ansil. AL 85 (Gloss.)*. hebraicum nomen latine versus suspicatur *J. Mountford*.

52 ?

53 alae¹ - fixae sunt = *Ansil. AL 90 (= Is. 12, 7, 6)*. alae² - equitum = *Ansil.*

48 alchionium invenitur in lit. mar. F litore F M3 vocant] dicunt β (non F) (nuncupant *Ansil.*) generantur V6 V7

49 Alcme ne B P3 Alchemene V2 Alcinene (-t s. l. add.) V3 Alomene μ2 civit^{is} (-tis s. l. add.) P3

50 alchomanium: scil. alcmantium exametro] dimetro μ1 μ2 bita V3 (in mg. corr. vita) qui et animis β (qui in animis V6) ingenium P3 V5 ab ac β (= *Ansil.*) ingenio D1 P1 P2 V3 μ1 μ2

51 lemma om. μ1 μ2 alchium D1 P3

52 lemma adh. AL 51 V2 alchius V2 albius μ2

53 alae¹ - fixae sunt om. βa cf. AL 8 II *adp.* per ordinem pennae F sunt fixae V1 V2 V6 V7 M3 alae² - vice om. D1 P3 alae²] almae ut novum

- 54 **alebra** a quibus quis alitur.
- 55 **alea** tabula lusoria dicta a quodam qui hunc ludum invenit, Alea nomine. **pirgus** dicitur quod per eum tesserae pergant. **calculi** vocati quod leves sint et rotundi. **tesserae** dictae quia quadrae sunt ex omnibus partibus: hi sunt et **lepusculi** eo quod saliendo discurrant. **unio** id est canis, **trio** id est suppus, **quadrio** plana.
- 56 **allec** pisciculus ad salsamenta idoneus, vel liquamen ex piscibus.

[53] *AL* 87; cf. *Ansil. AL* 86 (*Abol.*) alae equitas; 88 alae equites nunc alis pinnis; *CGL IV* 307, 4 a. turma, pars multitudinis, exercitus. cf. *AL* 9. equites - alarum = *Ansil. AL* 89 (*Is.* 9, 3, 62). cf. *AL* 9. subbrachia - reddant = *Ansil. AL* 91 (= *Is.* 11, 1, 65). cf. *AL* 10; *AS* 18.

54 cf. *CGL IV* 477, 17; *V* 264, 59 alebre quod bene a quibus alitur; *IV* 481, 7 alisae quod bene alitur; *V* 590, 20 alebr(i)a bona quibus alimur; *Paul. Fest.* 23, 17 alebria bene alentia. cf. *CGL IV* 405, 24; *V* 342, 21; 345, 16; 591, 9 alibre nutrimentum; *II* 566, 4 alero nutrimentum; *V* 438, 34 alibre alimenta habens; *IV* 206, 6 alebre pulchrum bene educatum. cf. *AL* 87.

55 alea - lusoria = *Ansil. AL* 93. dicta - nomine = *Ansil. AL* 96 (= *Abstr.*) = *CGL IV* 205, 49; 473, 51; *V* 165, 17 alea ludum tabulae a quodam mago Alea nomine qui hoc lusum adinvenit; *IV* 14, 26 (invenit] id est iocum *add.*): cf. *Is.* 18, 60; cf. *CGL V* 410, 3 a. ludum tabulae a quodam mago. *alia* *Ansil. AL* 95 = *CGL V* 165, 16; *Ansil. AL* 94 = *CGL V* 165, 15; *V* 262, 22; 424, 21; 490, 51.

56 a.-idoneus = *Ansil. AL* 98 (*Is.* 12, 6, 39) (ad liquorem salsamentorum); *CGL V* 560, 34 a. a liquore salsamentorum. vel - piscibus cf. *CGL IV* 205, 37 allec pisciculus ex mare modicus aptus etiam liquaminibus; *Porphy. ad Hor. S. II* 4, 73 allec faecem condimenti genus; *Plin. nat.* 31, 95.

[53] lemma V3 V2 M3 equitum id est *om.* V6 id est - vice *om.* α βa quod¹] quia M3 tegunt] tegant V6 V7 regunt V2 tangunt μ1 pedites] equites B M3 vice] vite V2 vice alarum B M3 alae³ ut novum lemma V3 M3 subbrachia β sub brachiis α μ1 μ2 dicuntur] ex *add.* V5 μ1 axellas D1 P1 P2 P3 F B M3 asella^s (-s s. l.) V3 exellas V2 dicunt] dicuntur V2 vocant βa B M3 est² *om.* F movere β (*non* F) commovere α F μ1 μ2 subyrcos M3 subhiros V3

54 alebre D1 P1 P3 V5 V1 βb alebea V3 a *om.* P2 V3 μ1 μ2 alitur quis B aliter V2

55 luxoria M3 a quodam dicta F quodam] quo P2 lusum P2 V3 V1 M3 μ1 iussum μ2 pyroos M3 per *om.* V7 tesserae¹] thessera M3 vocati] dicti B necati V6 quod] qui V2 leves αa βb μ1 μ2 lenes αa αc βa sint] sunt B M3 rotundi μ1 μ2 tesserae²] thessere M3 epusculi M3 saliendo βa F V2 M3 discurrunt V3 V1 βb (*non* V6) discernuntur V7

56 alec V2 M3 pisciculus] piscides P3 pisculus B, M3 a. c. liquamen] liquamur V7 aliquam inde V3

- 57 ales femininum, sed etiam masculinum invenitur.
- 58 Alecto una ex tribus Furiis, luctifica interpretatur, maxima Furiarum et indeclinabile nomen dicitur a Virgilio.
- 59 allectare frequenter allicere spectare. allectus, ab allicio -cis, electus ad aliquid.
- 60 aletas eruditus.
- 61 aledita graece mendica.

57 = *Porphy. ad Hor. epod. 10, 1*; cf. *Ps. Acr. ibid.* (hic et haec ales). cf. *AL 69*.

58 luctifica = *Verg. A. VII 324*. maxima Furiarum cf. *Schol. Stat. Theb. VII 477* antiquissimam quasi natu maiorem. indeclinabile - Vergilio cf. *Gr. L. I 63, 26; 117, 24; 127, 19 (Char.)*; *Serv. Verg. A. VII 324* (tres casus...). cf. *Myth. Vat. Lat. I 109, 20; II 12, 33; III p. 187, 22; Fulg. myth. 1, 6; Schol. Stat. Theb. I 477*: im-
 pausabilis interpretatur.

59 allectare - allicere cf. *CGL IV 307, 43; V 438, 42; 560, 40* allectus allectatus. spectare = *Ansil. AL 102 (= Abstr.) = CGL IV 206, 14; 477, 36; V 264, 17; 344, 59* allectat spectat. *CGL IV 14, 5; 307, 42; V 410, 9 (de canon.)* allectat expectat. electus = *Ansil. AL 103 (= Abstr.) = AD 398 (ibid.) = CGL IV 14, 20; 477, 38; V 632, 17* allecti electi; = *Gr. L. VII 297, 21 (Albin.)*; *CGL IV 205, 45* allectum electum; *Ansil. AD 389 (= Is. 10, 20) = CGL V 491, 3* allectus quod sit palam electus; cf. *CGL V 490, 53* allectat electat (-it -it cod.). cf. *AL 89*.

60 cf. *CGL II 566, 13; IV 307, 20* alers eruditus; *V 438, 44* allers doctus eruditus; *V 560, 35* allers doctus; *520, 6* allers sollers; *II 401, 26* alers *πεναιδεύμενος* (solers e). cf. *Hildebrand p. 6* qui cf. *Francog. alerte*; *Hispan. alertar, alerta*; *Loewe GL. N. 11; Landgraf 'A.L.L.' IX, 1896, 362*. an conferendum cum *CGL II 224, 66* erraticus *ἀλήτης*?

61 = *Hyg. astr. 2, 4 p. 37, 9* sacrificium... aletida[s] appellant, quod eam ... mendicam appellabant, quas Graeci aletidas nominant.

57 femeninum M3 sed] et V1 masculinum] masculi non V3 invenitur] avis (alis M3 a. c.) qualibet (et add. V1 M3) dicitur ab alis add. βa B M3 (cf. *AL 69*)

58 luctifica D1 P3 et - nomen om. μ1 μ2 nomen om. V7 dicitur a Virgilio om. M2 L secundum (sed V1) Virgilium V1 B M3 a Virgilio] aureglus V2

59 allectare P3 V3 B V2 alectare cett. frequenter] frequentativum B M3 frequentare P2 βa F μ1 μ2 spetare P3 allicere P3 V2 M3: allicere cett. allectus ut novum lemma V3 V2 M3 aliciso M3 a. c. alitio V2 alitio μ1 μ2 electus] allectus V2

60 alletas V2 alethas M3

61 lemma om. μ1 μ2 post *AL 62 transp.* V6 V7 aleditas D1 P3 aledicta P2 V3 ab V6 V7: scil. aletida (ἀλήτιδα) medica V5 indica V6 V7 yginus (ygini

- 62 aleph prima littera Hebraeorum, apud nos a: deus interpretatur.
- 63 allegare insinuare mittere mandatis instruere.
- 64 allegoria mysterium, similitudo. allegoria alieniloquium, cum aliud sonat et aliud intelligitur, ut (*Verg. Aen. I 184*) 'tres littore cervos conspici-mus' id est tres duces. allegoria pro sententia praesentis loci[s] conside-rari oportet aliud et aliud significari. allegoria a quibusdam spiritualis intelligentia accipitur, sicut beatus Gregorius qui ea quae per figuram dicta vel facta sunt de Christo vel ecclesia allegorice interpretatur. ha-bet autem septem species: ironiam, antifrasin, aenigma, carientismon, paroemiam, sarcasmon, antismon. item allegoria verbis sive operibus ali-quando figurat historicam rem, aliquando typicam, aliquando tropologi-am, id est moralem rationalem, quandoque anagogen, id est sensum ad superiora ducentem, aliquando ista omnia in facto, ut 'templum', quod fecit Salomon, iuxta historiam domum domini, iuxta allegoriam vel ty-picum corpus domini, iuxta tropologiam ecclesiam, iuxta anagogen su-pernam patriam. similiter (*Psalm. 147, 12*) 'lauda Hierusalem Dominum' et cetera, ipsam civitatem et homines, ecclesiam, animam et patriam caelestem significat.

62 aleph - a cf. *Ansil. AL 131* (*Is. 1, 3, 10*) (alfa); cf. *Is. 1, 3, 4* deus interpre-tatur: immo Ia deus interpretatur (cf. *Is. 7, 1, 15*). scil. e corrupto a pro Ia in-terpretatio deus ad aleph apposita videtur.

63 allegare - mittere = *CGL V 410, 8* (cf. *can. concil. Afric. 96; Antioch. 12*). *Ansil. AL 106* (= *Syn.?*) = *CGL IV 14, 9; 307, 44; 477, 35; V 264, 22; 345, 3* al-legat insinuat mittit; cf. *CGL V 261, 55* alligare insinuare id est publice ante iudi-ces insinuare et confirmare. cf. *Diff. Beck p. 34, 60* allegare causam iudicibus inno-tescere vel gestum monumentis publicis innotescere. mandatis instruere = *Ansil. AL 107* (= *Syn.?*) allegat mandatis instruit.

64 a. mysterium = *Ansil. AL 108* a. misteria. similitudo = *Ansil. AL 109* (= *Abstr.*) = *CGL IV 13, 54; 14, 41; 477, 2; V 264, 11*. cf. *CGL IV 307, 45* (cf. *Is. 1, 37, 22*) a. similitudo vel alien(il)loquium; *206, 1* a. aliud pro alio significans id est similitudo. allegoria² - duces = *Ansil. AL 112* (*Is. 1, 37, 22*) qui plura; cf.

[61] V3 ygin V5 V1 V6 V7 ygun M3 Ig. B P3) add. P3 V3 V5 V1 B V2 V6 V7 M3

62 littera M3

63 mandantis P3

64 allegoria¹ - similitudo om. P1 mysterium] mistium P3 ministerium M3 al-legoria² ut novum lemma M3 id est add. β aliud¹] aliut V3 alium V2 aliud sonat aliud V5 μ1 μ2 intelegitur μ1 tris V5 ab ac βα V6 V7 μ1 conspi-cimus] prospicimus P1 V5 F μ1 μ2 duces] Aug (scil. Augustinus) add. V2 al-

- 65 **alligurire** degustare, ex ad et ligurire.
- 66 **alleluia** exprimitur laudate dominum. **alleluia** hebraice, latine dupliciter interpretatur, id est canta ei qui est; ad laudem dei qui est nos invitat, quia dudum cantabamus his qui non erant, id est diis gentium; aut certe benedic nos deus simul in unum, qui si simul sumus in unum per fidem et unanimatem, digni sumus simul a domino benedici. **alleluia** hebraice, latine laus dei, **Ia** nomen dei, laudate dominum.

[64] *CGL IV 307, 45; 206, 1; 476, 52* a. aliud ex alio significantia. allegoria³ - oportet aliud = *Aug. in psalm. 8, 13, 70.* aliud² - significari = *Bed. Rhet. 615, 31.* allegoria⁴ - accipitur = *Hier. comm. epist. ad Gal. II 4, 24.* sicut - interpretatur cf. *Bed. Rhet. 618, 4-7.* habet - antismen = *Bed. Rhet. 615, 34-35; Ansil. AL 112 (Is. 1, 37, 22).* item - ducentem = *Bed. Rhet. 617, 5-7.* anagogen - ducentem cf. *AN 21; 19.* aliquando³ - patriam¹ = *Bed. Rhet. 617, 27-36.* similiter - significat = *Bed. Rhet. 617, 36-618, 4.*

65 = *Ansil. AL 116 (Abstr.) = CGL V 165, 20; 342, 56* allegurrit degustat = *Ansil. AB 206 = CGL V 161, 5* alegurrit degustat; *IV 476, 37 (adli-); 14, 19 (abli-).* cf. *CGL V 643, 61* ligurire degustare abligurire vorare (cf. *Non. 195, 24; IV 109, 1* (cf. *Schlee schol. Ter. p. 45*); *V 218, 6* ligurrit summatem degustat; *IV 534, 9* (vel lingit add.); *V 218, 7* ligurrire summatim gustare. cf. *AB 62.*

66 **alleluia**¹ - dominum¹ = *Ansil. AL 118 = CGL IV 205, 42* (expr. om.). cf.

[64] legoria³ ut novum lemma V3 M3 considerare B M3 consideraro V3 notari μ1 μ2 aliud⁴] alium V2 significat V2 allegoria⁴ ut novum lemma V3 V2 M3 beatus om. β dicta vel vel B sunt in mg. add. P3 allegorice] allegoriam D1 P1 P3 V5 F V6 V7 allegoria V2 interpretatur om. D1 B yronia V2 ironia V6 V7 antiphrasim P2 antiphrasim V2 carientismen P1 P2 P3 V3 carientis mos V2 carientismos cett.: scil. charientismen paroemia V3 B V2 M3 parientia V6 V7 sarcasmon P3 μ2 sarcasmon V3 sarcasmon P2 sarmsmon D1 μ1 sarcasmos cett. antismos βa B V2 om. V6 V7 in mg. non legitur M3 antismen cett.: scil. astismen verbis om. V6 V7 sive] sine V2 aperibus V2 figurat] significat add. B historicam] hystoriam P2 ystoriam V2 aliquando² ut novum lemma V2 opologicam V3 rationalem ω: rationem? anagogem M3 ducentem] dicentem D1 F μ1 omnia ista B M3 domum] domus μ1 μ2 om. D1 P1 P2 V5 D2 G ac β domini] dei V7 post iuxta transp. V6 V7 iuxta] iux D2 G allegoriam] hystoriam F allegoricum V6 V7 typicum] tipum V3 sensum add. F lauda - cetera om. α μ1 μ2 dominum] domini βa et cetera] cetera V6 V7 ipsam om. D1 P1 P2 μ1 μ2 animam ecclesiam V3 μ1 μ2 anima B significant B

65 allegurrire D1 P1 P2 P3 B F M3 allegurie V2 allegurri rire V3 ex ad om. ab legurrire D1 P1 P3 B F M3 legurire V2 leguriare P2

66 **alleluia**¹ benedici post **alleluia**³ - dominum transp. V2 V6 V7 **alleluia**² - be-

- 67 Alemanni gens Galliae, dicti quod iuxta Lemannum fluvium stent.
- 68 allenae corrigiae frenorum.
- 69 ales avis quaelibet ab alis dicitur gerendis; femininum est, sed etiam masculinum invenitur, cuius genetivus alitis facit.
- 70 alere nutrire pascere.

[66] *Ansil. AL 117* (*Euch. 145, 12*) a. in latinum significat laudare sive clarificare dominum in unum; *CGL V 412, 28* (*reg. Bened. 9, 20; 11; 15 passim*) a. laudate dominum sive pater filius spiritus sanctus. alleluia³ - dominum = *Ansil. AL 119* (*Is. 6, 19, 19*) = *Aug. serm. 243, 8; 37, 27; Eucher. instr. 2 p. 145, 12; Is. 7, 1, 15.*

67 = *Ansil. AL 121* (stent] habitantes). cf. *Ansil. AL 120* (*Is. 9, 2, 94*) = *Serv. Verg. G. IV 278.*

68 = *Gloss. Salom. cf. Loewe GL. N. 163; Schlutter 'A.L.L.' X, 1898, 191 qui ex habena ortum suspicatur.*

69 ales - gerendis cf. *CGL IV 14, 27* ales aves aligeræ = *Ansil. AL 127* (= *Abstr.*) (alestes); *Ansil. AL 126* (= *Plac. V 5, 33 = V 46, 6 = V praef. XVI*) ales aquila: sed et omnes aves possunt dici ales. femininum - facit = *Porphyr. ad Hor. epod. 10, 1; cf. Ps. Acr. ibid. cf. AL 57; 116; 117.*

70 = *Ansil. AL 248* alitus nutritus pastus = 390 (*Abol.*) = *CGL IV 15, 20* alitus nutritus pastus. nutrire = *Ansil. AL 123* (*Verg. A. 3, 50*) = *CGL IV 15, 21; 205, 41* alendum nutriendum; 429, 9 (= *Verg. A. 3, 50*) (vel adiuvandam *add.*); *Ansil. AL 229* alire nutrire; 234 (*Verg. A. 4, 2*) = *CGL IV 14, 6; 15, 32; 206, 15; 307, 39* alit nutrit; *V 530, 5* (= *Ter. Andr. 250*) alunt nutriunt. *IV 205, 40* ale-tus nutritus; 486, 20 altus nutritus; *Plac. V 6, 16 = V 46, 10* alitos nutritos. pascere = *Ansil. AL 122* (*Gloss.*) alendum pascendum; 228 (*Gloss.*) alire pascere; 237 (*Syn.*) alit pascit vel augmentum habet.

[66] nedici *om. a F* alleluia² - gentium *om. μ1 μ2* aut certe - benedici *post* alleluia³ - dominum² *transp. μ1 μ2* cantate *M2 L V6 V7* ei *om. B* qui est¹] quod est *M2 L B M3* hiis *V2 iis V6 V7* id est - gentium *om. V1* genum *V2* si *om. μ1 μ2* animitatem *V2* simul³ *om. μ1 μ2* benedicti *V2* alleluia³ - dominum² *post* alleluia¹ - dominum¹ *transp. μ1 μ2* Ia] alleluia *P2 P4 μ1 μ2* dei²] domini *μ2* laudate dominum² *om. D1 P3*

67 Allemanni *P3 V3 B V2 M3* Galiae *V3 V2 Galileae M3* dicta *V2* dict *s. l. add. P3* Lemannum *V3* stent] morerentur *D2 G ac*

68 lemma *post AL 70 transp. βa* corrige *V2 a. c.*

69 lemma *om. βa B M3* quaelibet avis *V5 μ1 μ2* (cf. *AL 57*) gerendis dicitur *V2* masculinum invenitur *om. αa D2 G F* alicis *V2*

70 pascere] Vergilius mandaret alendum (*Verg. A. III 50*) *add. V2*

- 71 **Alexander** Magnus Alexandriam condidit urbem quae caput est Aegypti. Iste vicit Illyricos, Thracas, Thebas, Sardis, Iudaeam, Babilona, Hircanos et Mandos, Parothonium condidit, Babiloniam reversus veneno periit. **Alexandria** dicunt Graeci; Latini **Alexandria** et **Alexandrea**, sic **Nicia** et **Nicea** et similia. **Alexandros** dicunt Graeci, nos **Alexander** sicut **Menandros** **Menander**, **Meleagros** **Meleager**.
- 72 **alfa** prima littera apud Graecos quae significat unum; sicut ceterae secundum proprium ordinem significant.
- 73 **Alfeus** haebraice, latine millesimus sive doctus interpretatur. **Alfeus** fluvius Elidis iuxta Pisas, deus marinus.
- 74 **Alfenus** vagus vel proprium.

71 Alexander - periit cf. *Hier. Chron. p. 123-4 (Helm)*; *Oros. 3, 16, 1-19, 11. Alexandria* - similia = *Gr. L. II 73, 1-3 (Prisc.)*. *Alexandros* - *Meleager* = *Gr. L. II 224, 8-11 (Prisc.)*.

72 = *Is. 1, 3, 10.* alfa - unum = *Ansil. AL 131 (Is. 1, 3, 10)* alpha prima littera est apud Graecos et in numeris eorum vocatur unum. cf. *AL 62*.

73 *Alfeus*¹ - interpretatur = *Ansil. AL 132 (= Is. 7, 9, 15)*. cf. *Hier. nom. hebr. 60, 15* A. fugitivus, sed melius millesimus; 66, 27 A. m. sive super os, ab ore, non ab osse. *Alfeus*² - *Pisas* = *Serv. Verg. G. III 19*; cf. *id. A. X 179*; *E. X 4*; *Schol. Stat. Theb. I 271*; *VI 653 (675)*. cf. *AR 108.* deus marinus = *CGL IV 205, 29*; 405, 30.

74 cf. *Hor. S. I 3, 130*; *Schol. ibid.* vagus vel: scil. Varus n(omen).

71 Alexander¹ - periit post Alexandria - similia transp. V6 V7 urbem condidit V1 B V2 V7 M3 urbem om. V6 capud P3 V3 V2 Aegypti] gipti P3 Yliricos V3 Trachas M3 Tharchas P2 Tarchas V3 Sardos D1 P3 om. V7 Babilonem (-ll- V3) aa V1 βb (babilonemiam M3 a. c.) Mandros V6 V7 Medos μ1 μ2 Parothonum V5 V1 V6 V7 μ1 Parrothonium V3 Parothonium M3 Alexandria¹ ut novum lemma V3 V2 M3 Allexandriam V2 ἀλεξάνδρεια add. μ1 μ2 latine B M3 Alexandria²] Alexandriam D1 Latini Alexandria om. P2 P3 μ1 μ2 Alexandria] Alexandream D1 et¹ - dicunt om. P3 et similia] similiter V3 et similis B V2 M3 (et om. B) Alexandros ut novum lemma V3 V2 M3 Graeci² om. μ1 μ2 Menender Melegros V2

72 apha B secundum ordinem significant proprium P4 M1

73 lemma post AL 75 transp. βa B F M3 milleximus B V2 interpretatur] alphus - sacer ex AL 75 transp. V2 V6 V7 Alfeus² ut novum lemma P3 V3 B V2 M3 fluvius] filius add. μ1 μ2 iuxta Pisas Elidis βa M3 Pissas V2 piscis P3 a. c.

74 lemma post AL 75 transp. V2 V6 V7 Alphenus B Alfeus ab V6 V7 Alphemius μ1 μ2

- 75 ΑΛΦΕΙΟΣ alfeus id est candidus vel fluvius.
- 76 alfita id est polenta.
- 77 alfus morbus sacer.
- 78 alga nascitur in aquis stantibus, dicta ab algore aquae, vel quod alliget pedes; purgamentum maris vel herba.
- 79 algeo -es, unde algescio inchoativum, id est frigeo; inde alior -ris masculinum, id est frigus, quod etiam hic algius huius algius facit; inde algidus algida algidum. Algidus mons est ab urbe duodecimo milliario.

75 ἀλφεῖος alfeus = *Gr. L. II 41, 14; 71, 4 (Prisc.) ἀλφεῖος* alpheus; *Serv. Verg. A. III 694* Alpheum quia graece 'Αλφεῖος facit. candidus *glossam censeo ad ἀλφός*: cf. *Itala Levit. 13, 39 (Lugd.)* candidum splendens, alphas est. fluvius cf. *Serv. Verg. G. III 19; A. X 179; Schol. Stat. Theb. I 271; VI 653 (675) alibi passim.* cf. AL 73.

76 = *Gr. L. I 553, 25 (Exc. Char.).* cf. AL 139.

77 = *CGL IV 307, 48* alphas morbus sacer.

78 alga - pedes = *Ansil. AL 134 (Is. 17, 9, 99) qui plura; cf. CGL III 543, 37* alga nascitur in aqua et allegat pedes. purgamentum maris cf. *CGL IV 471, 28; V 263, 63* a. herba maris vel spuma maris. herba = *Ansil. AL 133 (Verg. E. 7, 42) = CGL IV 15, 10; post V 344, 53* a. herba maris; *IV 471, 28; V 263, 63* a. herba maris vel spuma maris; *IV 307, 19* a. herba marina; *II 565, 43* a. herba marina, uar. cf. *Serv. auct. Verg. E. VII 42* a. herba quae in mari nascitur.

79 algeo ... frigeo cf. *Ansil. AL 136 (Gloss.)* alget infrigit; 137 (= *Abstr.*) = *CGL IV 14, 10; 475, 11; V 165, 21; 264, 18* alget infrigidat; *IV 14, 11; 307, 49; V 345, 4* alsit frigiduit; 264, 24 alsit frigavit; *Ansil. AL 284 (Abstr.)* alsit infrigiduit. algescio ... frigeo cf. *CGL IV 478, 14* algiscit frigiduit. algeo - inchoativum = *Gr.*

75 lemma post AL 73 transp. V2 post AL 76 V1 B M3 ἀλφεῖος] alpheios B M3 aphHIOC F alphHIOC L alfeios V1 alphios V2 alfios V6 V7 alpheus μ1 μ2 alfeioc cett. alfeus] alpheus B alpheius P3 αλφεως μ1 μ2

76 lemma post AL 74 transp. βadh. AL 78 V3 alphita M3 scil. ἄλφῖτα polenta] sif add. V2 farina add. V6 V7 (= AL 139)

77 lemma adh. AL 75 μ1 μ2 post AL 72 transp. βα F B M3 post AL 73 (interpretatur) V2 V6 V7 alphas P3 V1 B L F alpheus D1 aliter μ1 μ2 morbus V6 V7 V1: moribus cett.

78 stantibus om. V6 V7 μ1 μ2 aliget V2 purgamentum vel herba maris D1 P3 V5 vel herba om. V7

79 inchoativum M3 id est² om. V6 V7 frigus] frigus P3 frigidus V6 V7 huius] algi add. V3 algius²] algris V2 inde²] unde V2 algidum] algema dolor ex AL 80 transp. V5 μ2 algidus ut novum lemma V3 V5 V2 M3 μ2 (post AL 80 transp. V5 μ2) miliario V3 V2 M3

- 80 **algema** dolor.
- 81 **Allia** urbs Italiae iuxta Cannas, ubi Annibal Romanos delevit.
- 82 **Allia** fluviuſ Campaniae.
- 83 **alias** id eſt alio in loco vel aliter, et eſt loci et temporis adverbium; interdum aliter, ad alios fines.
- 84 **alibi** in alio loco.
- 85 **alibrium** dictum quod in eo librantur id eſt volvuntur fila.

[79] *L. VI 200, 3 (Victorin.)*. algor... frigus = *Ansil. AL 139 (Abol.) = CGL IV 14, 29; 15, 16; 205, 19; 482, 53; V 263, 66. IV 307, 22 (frigidor add.); V 438, 33 algore frigore*. algor - facit = *Gr. L. II 235, 4 (Prisc.)*. Algidus² - milliaro = *Ansil. AL 138 (Eutr. 1, 17)*. cf. *AL 142*.

80 = *Ansil. AL 135 (Gal.)*.

81 = *Ansil. AL 140 (Gloss.)*. cf. *V. de Angelis, 'P. P.' CLVI, 1974, 192*.

82 Campaniae? cf. *Serv. Verg. A. VII 717; Comm. Bern. Lucan. VII 633 A. fl. haud longe ab urbe eſt*.

83 alias - adverbium = *Rem. ad Mart. Cap. II 150 p. 64, 19; cf. Gr. L. VII 262, 21 (Bed.); 97, 16 (Caper)*. aliter = *Ansil. AL 141 (= Abstr.) = CGL IV 13, 55; 205, 43; 481, 53 = Gr. L. I 194, 22 (Char.)*. interdum = *CGL IV 307, 23 a. interdum vel nonnunquam*. ad alios fines: *errate ex Ansil. AL 142 alias ad oras ad alios fines (cf. Verg. A. I 512 alias avexerat (v. l. advexerat) oras)*. *discrimen inter alias et alia ſtatuit Don. Ter. Hec. 80: alias alio tempore, alia aliter aut per alia*. cf. *AL 115*.

84 = *Gr. L. VII 262, 21 (Bed.); 295, 14 (Albin.)*. cf. *AL 83; 115*.

85 = *Ansil. AL 144 (Is. 19, 29, 2) (liberantur... ſolvuntur Is. Linds.: librantur... volvuntur Ansil. H E I)*.

80 lemma om. P1 β (non V6 V7) μ1 post algidum (cf. *AL 79*) transp. V5 μ2 algemia V3 algemo μ2

81 Allia P3 V3 B M3 (= *Ansil.*): Alia cett. Camnas B Hannibal M3 Anibal V3 V2

82 Allia V3 B V2 M3 Alia cett.

83 allias M3 a. c. in alio P2 V3 μ1 μ2 in om. M3 loco] tempore μ2 loco - adverbium om. μ1 μ2 et² om. M3 vel - adverbium adh. *AL 84 V3 fines] virgilius add. V2 videtur alibi cognoscere (Verg. E. I 41) ex AL 84 transp. V6 V7*

84 lemma adh. *AL 83 V2 V3 (post loco V3)* alibi] id eſt add. V3 cognoscere alibi (*Verg. E. I 41*) add. V2 V6 V7 (*post AL 83 transp. V6 V7*) alio in loco V3 F

85 alibrium B alibrium (a- s. l. corr.) V3 (cf. *Osbern. p. 57 alabrum*) eo] loco add. D1 P1 βa F μ1 μ2 id eſt om. V7 noluntur V2 vol V6 fila om. V6

- 86 alica graecum, genus frumenti.
 87 alibre alimentum.
 88 alicastrum simile est alicae.
 89 allicere persuadere, ex ad et licio, quod non est in usu.
 90 alicubi uspiam, in aliquo loco significat.
 91 allicula signum vestis, genus vestis.
 92 Allidi gemini Othus et Offialtes qui ex Ossa et Pelio deiecti sunt.

86 a. graecum = *Ansil. AL 145* (*Is. 17, 3, 9*) a. graecum nomen est. genus frumenti = *Ansil. AL 147* (*Gloss.*). cf. *CGL II p. XLVI adh. 2* halica triticum [cum] contusum aoptis sanas. cf. *AL 88*.

87 = *CGL IV 405, 24; V 342, 21; 345, 16; 591, 9* alebre alimentum; 438, 34 alibre alimenta habens; cf. *II 566, 4* alero nutrimentum. cf. *AL 54*.

88 = *Ansil. AL 146* (*Is. 17, 3, 9*) (pondere et bonitate praecipua add.). cf. *AL 86*.

89 all. persuadere = *Ansil. AL 148* (*Plac.?*) = *Plac. V 5, 14 = V 46, 7* alliciens dos inlicendos vel persuadendos; cf. *Ansil. AL 149* (*Gloss.*) allicit invitat suadet; 150 alliciunt suadent aut provocant; *CGL V 261, 47* adlicit suadet magis sollicitat. cf. *AL 59*.

90 al. uspiam = *CGL IV 307, 24*. in aliquo loco = *Gr. L. III 132, 5* (*Prisc.*); *VII 203, 2* (*Cassiod.*).

91 all. signum vestis = *Ansil. AL 151* (= *Abstr.*) = *CGL V 165, 22* (signus). genus vestis = *CGL IV 15, 6; 205, 26; 480, 3; V 490, 50; 590, 22*. scil. gallicula. cf. *Schol. Iuv. 3, 67*.

92 ex *Ansil. AL 152* (*Verg. 6, 582*) (*Allidas geminos...*). cf. *Schol. Stat. Theb. X 850; Schol. Bern. Verg. G. I 280; Comm. Bern. Lucan. VI 582*.

86 graecum] graece M3 om. P1

87 lemma adh. AL 86 V2

88 lemma om. D1

89 alicere V2

90 aliquo] alio D1 P3 B V6 V7 μ 1 alico P2 aloquo P1 F

92 Allibi B a. c. Alicidae μ 2 Alocidae μ 1: scil. Aloidae demini P3 a. c. Othus D1 P1 P2 P3 V3 F Otus B V2 M3 Oethus V5 ab ac β a V6 V7 μ 1 μ 2 Offialtes aa P4 β a F V2 V6 V7 Ofialtes B M3 (Ofinalten *Ansil. codd.*) Ephialtes D2 G ac μ 1 μ 2 Pellio V2

- 93 alienigena commune est, sed tamen figurate per allothetan iungitur cum neutro; sic cetera a genere composita: Graiugena.
- 94 alietus avis similis aquilae sed maior. alietus a graeco.
- 95 alietos avis qui smirlius dicitur vel sparaverius.
- 96 alienum aes pecunia feneraticia.
- 97 alienus extraneus.
- 98 aliger avis alas gerens volucris.
- 99 aliger Cupido dicitur quia cito volat.

93 = *Gr. L. II* 195, 22-196, 7; 15 (*Prisc.*). cf. *AL* 115.

94 alietus¹ - maior = *CGL V* 560, 37 alietum avis similis aquilae sed maior tamen minor vulture. cf. *Hyg. fab.* 198 alietus avis marina; *Plin. nat.* 10, 3, 11. fortasse glossa ad *Ov. met.* 8, 146; *Ciris* 536; *Verg. G. I* 406-409. cf. *AL* 95.

95 cf. *Du Cange VII* 502, I s. vv. smeriliones, simrilius; 542, III-543, I s. v. sparvarius. cf. *AL* 94.

96 = *Ansil AL* 171 (= *Abstr.*) = *CGL IV* 15, 2; *V* 264, 23; 345, 1. *IV* 474, 13 aes (alienum) p. f. cf. *AE* 77.

97 = *Ansil AL* 170 (*Verg.* 7, 68?) (-um -um). *CGL IV* 405, 25 alienigena e.; cf. *Ansil AL* 168 (*Syn.*) alienigena extraneus hospes aliunde hospes.

98 aliger avis = *CGL II* 566, 10. cf. *IV* 14, 27 alites aves aligerae. alas gerens = *CGL IV* 429, 11 (= *Verg. A. I* 663) aligerum alas gerentem = *Ansil AL* 181 (*Verg. I* 663) (*Cupidinem add.*). cf. *Ansil AL* 180 aliger Cupido eo quod alas habet. volucris = *Ansil AL* 182 (= *Verg. I* 663) aligerum pennatum volucrem. cf. *AL* 99; 116; 69.

99 cf. *Myth. Vat. Lat. II* 35, 12 Cupido pennatus, quia amor cito pertransit. cf. *Ansil AL* 180 aliger Cupido eo quod alas habet. cf. *AL* 98; 69.

93 allienigena V2 tamen figurate] transfigure V2 figurate om. D1 V5 allothetam M3 allotheta P2 V3 V2 alloteta P3: *scil. ἀλλοθώτηρα* sic] sicut V2 a genere om. D1 composita] ut *add. G* μ1 μ2

94 alietus: *scil. haliaetus* maior sed D1 alietus² ut *novum lemma* V2 V6 V7 M3 post *AL* 97 *transp.* V2 V6 V7

95 lemma *adh. AL* 94 P3 αβ R βa B V2 M3 quis V2 vulgo *add. μ1 μ2* mirilius V2 sinirilius M3 smirilius B a. e. smirilius P3 smirilius μ2 sparverius αa B F parverius M3

96 lemma post *AL* 94 (post maior) *transp.* V2

97 lemma om. D1 *adh. AL* 96 B V2

98 lemma post *AL* 96 *transp.* V6 V7 aliger] aliter V7 aligere V6 gerens alas V7

99 aligere V6 V7

- 100 **alifani** calices poculorum.
- 101 **alima** id est incorruptum quid, ut unguentum.
- 102 **alimenta** nutrimenta cibaria; hoc **alimentum** ab **alo** **alis** -lui.
- 103 **alimonia** femininum, nutritio esca substantia, dicta quod eius sumptu corpus alitur, sed **alimentum** incorporale.
- 104 **alimonia** vero corporalis intelligi potest; inde **alimones** ab alimento quo nutriuntur dicti.

100 calices *cf. Ps. Acr. ad Hor. S. II 8, 39* Allifanum oppidum Sannii volunt ubi maiores calices fiebant $\Gamma' z$ *V c.* poculorum = *Porphyr. ibid.* alifanis: genus poculi.

101 = *Rem. Mart. Cap. II 110 p. 46, 16* limma graece corruptio, alimma vero incorruptum sive incontaminatum sonat... alimma id est unguentum incorruptibile...

102 alimenta nutrimenta = *Ansil. AL 184 (Verg.?)*; *CGL IV 205, 50* (-um-um); 487, 7 alumen (alumeni *a*) nutrimentum. cibaria = *Ansil. AL 190 (Syn.)* alimenta copia cibaria annona. hoc -alui = *Gr. L. II 125, 15-8 (Prisc.)*.

103 alimonia femininum = *Gr. L. IV 194, 16 (Prob.)*. nutritio = *Ansil. AL 193 (Gloss.)*. esca = *CGL IV 206, 16. cf. CGL IV 307, 28* alimonia edulia esca alimenta impendia; 478, 15 alimonia victualia esca; *V 438, 38* alimonia escam cibum. substantia = *Ansil. AL 194*. dicta -alitur = *Ansil. AL 195 (Is. 20, 2, 2) qui plura*. sed -incorporale *cum AL 104 coniungendum*; *cf. tamen Gr. L. VII 526, 1 (Front.)* alimentum incrementum infantis, alimonia... ab alendi via quasi particula animi; *Is. 20, 2, 2* alimentum est quo alimur, alimonium alendi cura *unde Ansil. AL 201 = CGL V 165, 24* alimonium alendi curam.

104 alimonia - potest *cf. AL 103 adp.* alimones - alimento = *Ansil. AL 192 (Plac. V 6, 17 = V 46, 9; cf. V praef. V)*.

100 allifani P3 alliphani M3

101 alima P1 V3 F V2 M3 alinia *ab ac alma* β a alivia D1 P2 P3 V5 B V6 V7 μ 1 μ 2: *seil* alimma id est *om. V3 s. l. add. P3* incorruptum *iter. V2*

102 lemma *adh. AL 101 B* nutrimenta] instrumenta μ 2 cibaria nutrimenta B ciborum V3 hoc alimentum *om. B* (a)lui *om. D1 P1 P3 V5 ac* β (non F)

103 femininum] et *add. μ 1* nutritia V3 μ 1 μ 2 substantiva V6 V7 *post* dicta *transp. μ 1 om. a μ 2* sumptum V6 V7 sed *om. μ 1 μ 2* alimentum *ut novum lemma μ 1 μ 2*

104 alimonia] alia V6 V7 incorporalis V6 V7 intelligi] proprie *add. β (non B F)* (potest proprie V1) alimones *ut novum lemma V2* alimento] nutrimenta β a B M3 qui D1

- 105 **alioquin** quod si minus, quod si non, vel aliter, si alio modo feceris;
coniunctio rationalis vel collectiva.
- 106 **aliorsum** aliam in partem.
- 107 **alipedes** equi veloces, quasi alas pedibus habentes.
- 108 **alypson** est quando pro homine ingrato grata ponitur persona.
- 109 **alipites** sculptor vel plagarius id est plagas curans.
- 110 **aliptina** sculpta depicta.

105 al. - minus = *Ansil. AL 204* (= *Syn.?*); cf. *CGL IV 14, 23* a. si quominus aut si non; *IV 481, 54* a. . . sic ominus . . . quod si non = *Ansil. AL 205* (= *Syn.?*) = *CGL V 344, 48*. quod si non vel aliter = *CGL V 264, 26* (vero *add.*); *IV 307, 29* (potius magis vel *add.*). si - feceris? cf. *AL 115*. coniunctio - collectiva = *Gr. L. III 100, 15-6* (*Prisc.*).

106 = *Don. Ter. Eun. 82* aliorsum in aliam partem. = *Ansil. AL 211* (= *Abstr.*) = *Ansil. AB 290* (= *Abstr.*) (aborsum) = *CGL IV 14, 17* aliorsum altera in parte; 205, 48 (alteram in partem); cf. *CGL IV 481, 52* aliorsum altera parte. cf. *AB 80; AL 115*.

107 alip. - veloces = *Ansil. AL 216* (*Abol.*) = *CGL 15, 30; 85, 13; V 165, 25. V 345, 15* a. veloces equi. cf. *CGL IV 405, 26* (*Verg. A. VII 277*) alip. veloces; *Ansil. AL 218* (= *Verg. 7, 277?*) alipes equus; *CGL V 265, 1* alipedes equos [anfractum]; 490, 47 alipedes equus alipedum; 264, 38 alipedes [ut pasta ab olendo] et equi et volucres. quasi - habentes cf. *Rem. ad Mart. Cap. I 29 p. 20, 10* alipedes alatos pedes habentes; *Ansil. AL 217* (= *Verg. 7, 277?*) alipedes celeres pedibus. cf. *AE 72*.

108 ?

109 alipites sculptor cf. *AN 14-17; AE 38: scil. anaglyptes vel anaglyphes. fortasse* alipites sculptor ortum ex *Iuv. 3, 76 ubi geometres pictor alipites. plagarius fort. ex glossa ad Iuv. 6, 42. cf. CGL V 652, 14* alipites: hoc officium aliptum esse solet quod solent alapam in femur dare; cf. *autem Schol. Iuv. 3, 76* alipites unctor. plagarius - curans = *Pap. PL*.

110 cf. *CGL V 342, 19* anaglypha sculpta species (cf. *Is. 20, 4, 8; V 561, 9* anaglypho supersculpto. cf. *AL 109; AE 38; AN 14-17*.

105 si non] sine D1 P1 P2 P3 μ 1

107 alas] in *add.* V6 V7

108 lemma post *AL 109 transp.* P3 β a B M3 homine] honore V7

109 lemma post *AL 107 transp.* P3 β b B M3 alipites - curans] alipites unctor μ 1 μ 2 (= *Schol. Iuv. 3, 76*) plagarius D1 P1 P2 M2 F M3

110 lemma om. D2 G μ 1 μ 2 post *AL 108 transp.* P1 β a B M3 aliptina: scil. anaglypta vel anaglyptica. sculta V5 V6 V7

- 111 aliquatenus aliqua ratione.
- 112 aliquantisper aliquandiu, per aliquantum temporis.
- 113 aliquando adverbium temporis infinitum; antepaenultima acuitur ne duae partes putentur, vel causa differentiae ab aliquanto.
- 114 aliquis, alicubi, aliquando, aliunde, aliqua absolute proferuntur et infinita sunt tantum, ut 'aliquis venit', 'alicubi fuit', 'aliquando contigit'.
- 115 alio ad locum. alibi in loco. alias in alio tempore vel aliter id est alio modo. aliunde vero de loco et per locum dicitur; etiam alienus-na-num et alieno-nas, componitur alienigena aliquis aliquantus -a -um et aliquatenus adverbium et alicubi aliquandiu aliunde aliorum aliquotiens aliquando aliquantum aliquantulum, componitur et aliquantisper.

111 = *Ansil AL 225. CGL IV 478, 1 (aliquando add.). cf. AL 115.*

112 a. aliquandiu = *Ansil AL 219 (Abstr.) = CGL IV 15, 3; 206, 3; 429, 12; V 264, 27; 344, 49; IV 480, 2. per- temporis cf. CGL IV 307, 31 aliquando: tandem, aliquantum tempus. cf. AL 115.*

113 a. - infinitum = *Gr. L. III 134, 15-7; 82, 22-3 (Prisc.). antepaenultima - putentur = Gr. L. III 82, 22-3 (id.). antep. acuitur . . . vel -aliquanto = Gr. L. III 67, 18-9 (id.). cf. AL 115.*

114 = *Gr. L. III 135, 23-5 (Prisc.). cf. AL 115.*

115 alibi - loco = *AL 84. cf. adp. alias - tempore cf. CGL V 264, 44 alias dico: postea alio tempore dico. cf. AL 83. alias . . . aliter = Ansil AL 141 (= Abstr.) = CGL IV 13, 55; 205, 43; 481, 53. cf. Gr. L. VII 262, 21 (Bed.). cf. AL 83. alio modo cf. Ps. Acr. Hor. S. I 4, 63 (Γ^o b V c §) alias alio tempore, alio in loco . . . non alio modo ut quidam dicunt. cf. AL 105. alienus - alienigena cf. Gr. L. II 196, 4 (Prisc.). cf. AL 93. aliquis - aliquantisper cf. AL 112-114. aliorum cf. AL 106; AB 80.*

111 lemma adh. AL 110 V3

112 lemma adh. AL 111 V2 aliquantulum P3 D2 P4 ac V2 V6 V7 et add. P3

113 infinitivum P3 V5 antepaenultimam P3 acuta β ne - putentur om. D1 s. l. add. P3 differ V2 differre V6 V7 ab om. V6 V7

114 aliquando] aliquid V2 aliunde om. M3 aliqua] aliquando D1 P3 V3 P4 om. D2 G tantum] s. l. add. V2 om. P1 tamen V1 fuit] fui P3 βb fugit V6 V7 alicubi² - contigit ut novum lemma post AL 113 transp. P2 V5 aliquando contigit alicubi fuit D1 contingit M3

115 lemma post AL 121 transp. V2 V6 V7 alibi . . . alias . . . aliunde ut nov. lemm. μ1 μ2 alio²] loco V7 locos V2 alio modo om. V6 V7 aliunde] vel aliquo modo add. V6 V7 dicitur iter. V3 etiam] et P2 V5 V1 V6 V7 om. D1

116 **alites** volucres ab alis.

117 <alites> **altilia** quod alis alta intendunt dicuntur.

118 **alitus** -tus id est spiritus ab alo -as.

119 **Alis** fluvius Asiae interioris, regnum Medorum terminat.

120 **allium** dictum quod oleat, cuius odorem venenata fera non sustinet: leo quoque et pardus fugiunt. corporibus tamen humanis salubre est: nam sui calore deducit et mingitur ac internis medicatur doloribus. oculis vero, in cibo sumptum, caliginem inducit.

116 a. volucres = CGL IV 205, 32; *Ansil. AL* 242 (Syn.) (aves altilia add.). ab alis cf. *Ansil. AL* 241 = CGL IV 14, 27 alites aves aligeræ; *Ansil. AL* 243 (Is. 12, 7, 3) alites dictæ quod alis alta intendunt et ad sublimia remigio alarum condescant. cf. *AL* 69; 98.

117 ex *Ansil. AL* 242 (Syn.) alites volucres aves altilia + 243 (Is. 12, 7, 3) alites dictæ quod alis alta intendunt et...; fortasse unum lemma cum *AL* 116 (nam ordinem litterarum interrumpit). cf. *AL* 149; 152.

118 a. spiritus = CGL V 264, 43 alitum spiritum; *Ansil. HA* 67 halitus vapor spiritus. alitus -alas cf. *Gr. L. II* 570, 6 (*Prisc.*) ab halo -as -avi halitus nomen participiale, non halatus; cf. *III* 525, 12 (*id.*); V 477, 5 (*Eutyech.*). cf. *AL* 126. cf. *Pap. HA*.

119 cf. *Pap. HA*. cf. *Adnot. Lucan. HI* 372 Halys fluvius Asiae interioris qui Croesi regnum et Cyri medius terminabat W' C' G'.

120 ex *Ansil. AL* 129 (= Is. 17, 10, 14) + (*Ambr.* 6, 4, 28) + (= *Hipp.*) qui plura.

[115] F $\mu_1 \mu_2$ alienus - alienigena post *AL* 97 transp. ut novum lemma μ_2 aliquis - aliquantum et om. $\mu_1 \mu_2$ aliquatenus] aliquatus P3 ut novum lemma V3 $\mu_1 \mu_2$ adverbia aa F om. V2 adverbium alicubi V1 V2 V6 V7 alicubi] et add. D1 P1 P2 F $\mu_1 \mu_2$ aliquandiu ut novum lemma V3 aliquantum²] et add. P3 V3 V5 V1 βb componitur etiam aliquantisper V3 componitur aliquantisper P3 V5 V1 βb aliquantisper componitur F

116 lemma post *AL* 114 transp. V2 V6 V7

117 lemma om. a $\mu_1 \mu_2$

118 lemma om. $\mu_1 \mu_2$ -tus] -tui add. B M3 spiritum B -as V5 V1 V2 V6 V7: -is cett.

119 lemma adh. *AL* 118 B

120 alium V3 cuius - inducit om. β oleat] calida herba simile est cepis add. β sustinent D1 P1 P2 V5 μ_1 leo s. *L. iter.* P3 (leo - pardus: leopardus *Ansil. Ambr. II II*) humanis tamen D1 suo μ_2 colore V3 a. c. mungitur P3 V5 ab ac om. μ_1 cibum ab crebrius add. P2 V3 $\mu_1 \mu_2$

- 121 alius de multis dicitur, alter de duobus.
- 122 altricem nutricem.
- 123 almus -ma sanctus pulcher excelsus, ab alendo dicitur.
- 123 bis alma id est abscondita sed virgo nimia diligentia custodita.
- 124 Alma mons apud Sirmium.

121 = *Ansil. AL 250* = *AL 341* (*Is. Di. 30*) = *Is. 10, 21*; *Serv. Verg. A. XI 76*. cf. *Diff. Suet. p. 310, 4* alter ex duobus alius ex turba; *Diff. Beck p. 34, 59* alius ex pluribus dicitur, alter ex duobus; *Gr. L. I 322, 17* (*Diom.*); *II 90, 19* (*Prisc.*); *IV 473, 8* (*Don.*); *V 56, 26* (*Cledon.*); *340, 4* (*Consent.*); *VIII 279, 15* (*Front. diff.*). cf. *AL 148*.

122 = *Ansil. AL 366* (*Gloss.*) = *CGL IV 205, 44*; *481, 4*; *V 165, 30*; *438, 58*. *CGL IV 429, 20* (= *Verg. A. III 273*) (*educatricem add.*); *Ansil. AL 367* (= *Abstr.*) = *CGL IV 14, 22*; *481, 6* altrices nutrices vel educatrices; *CGL IV 14, 30*; *206, 19*; *V 263, 67*; *165, 19* altrix nutrix; *Ansil. AL 375* (= *Abol.*) = *CGL a post IV 15, 16* (*hebraeorum add.*); *V 439, 1* (*mater seu genetrix add.*); *Ansil. AL 374* (= *408 alumna*) (*Gloss.*) altrix nutrix ab alendo dicta; cf. *Ansil. AL 230* aliricem nutritorem; *245* (*Abstr.*) = *CGL IV 14, 28*; *V 625, 42* alitorem nutritorem; *246* (= *245?*) alitorum nutritorum; *365* (= *Abol.*) = *CGL IV 15, 33* altor nutritor; *CGL IV 307, 40* (*educator add.*). cf. *AL 158*.

123 almus - pulcher = *CGL III 509, 61* alma sancta pulchra; *IV 307, 46* (*candida add.*); *IV 471, 30*; *V 263, 64* alma sancta clara (*praec- 263, 64*) pulchra candida; *IV 485, 7* almus sanctus clarus pulcher. cf. *Ansil. AL 256* alma sancta; *259* (*Gloss.*) -ae -ae; *260 -i -i*; *262 -us -us*; *261* (= *Abstr.*) = *CGL IV 14, 2*; *479, 60 -um -um*; *CGL V 264, 41 -um -um* fulgidum insignem; *IV 15, 15 -a -a* clara vel lucida aut candida; *Ansil. AL 254* (*Gloss.*) alma pulchra. excelsus = *Ansil. AL 264* almus excelsus sive sanctus. ab - dicitur = *CGL V 546, 2* almus sanctus sive ab alendo; *549, 17* alma ab alendo dicta. cf. *Serv. Verg. G. I 7*; *Schol. Bern. ibid.* alma ab alendo, hic casta alias pulchra, alias nutrix significat.

123 bis = *Hier. quaest. in gen. 24, 43*. cf. *CGL IV 205, 30* alma virgo sancta hebraeum est; *31* aalma: virgo. cf. *Hier. in Is. 7, 14 p. 108*.

124 = *Ansil. AL 258* (*Eutr. 9, 17, 2*) qui plura = *Vopisc. Prob. 18, 8*.

121 allius V2 a. c. alter ut novum lemma $\mu 1 \mu 2$ duobus] unde adverbia dicuntur (dicitur V2) add. β

122 lemma om. $\beta \mu 1 \mu 2$ alitricem D1 P2 P3 alitricem V5 nutritorem R ab nutrices V5

123 lemma post AL 115 transp. V2 V6 V7 almus] id est add. D1 P3 -ma om. D1 P2 -mum add. $\mu 2$ aliendo P3

123 bis lemma om. ω praeter D1 P3 sed scil. seu, sive nimia D1 nimpha P3

124 Sirmum P3 Firmium M3

- 125 **alnus** nunc **populus** unde **naves** fiunt, dicta quod **alatur** amne. **alnus** scapularis **summitas** vel **lignum** quod est **verna**.
- 126 **alo** **alas** -avi **auram** moveo quasi ab **ala**; unde **alitus**, pro **alatus**, id est **spiritus flatus**. **alo** vero **alis** -ui, facit tam **altus** quam **alitus** secundum **Priscianum**, unde **alitor** et **altor**.
- 127 **Allobrox** **Allobrogis** de **Gallia** **Gallus**: **Rufus** dicitur.

125 **aln.** - **populus** = *Ansil. AL 265 (Verg. E. 6, 63?) = CGL IV 14, 49. cf. CGL IV 484, 8 a.: n. p. aut scapularis summitas (contam.: cf. armus). unde - fiunt = Ansil. AL 267 ("Abstr.") = CGL V 165, 26 qui plura. dicta - amne = Ansil. AL 269 (Is. 17, 7, 42) qui plura. alnus - summitas = CGL IV 484, 8. V 264, 55 alno: scapulariae summitates; 260, 6 abios: scopularios summitates. alnus: intelligendum armus Goetz. an potius alnus = ulna? cf. CGL IV 426, 26 ulna scapula extensio manus. lignum - verna = Ansil. AL 266 (= Abstr.) = CGL IV 14, 43 alnum lignum id est verna = 485, 31; V 590, 31 (vernium); IV 205, 51 a. lignum alnetanum id est vernum; cf. CGL III 596, 35; 607, 5 verna id est alnus.*

126 **alo**¹ **ala** cf. *AL 8. unde - alatus = Gr. L. II 570, 6 (Prisc.); V 477, 5 (Eutych.). spiritus = CGL V 264, 43 alitum spiritum; Ansil. HA 67 halitus vapor spiritus. flatus cf. Ansil. AL 249 (= Abstr.) a. aurae flatus; HA 65 ha. flatus aeris; 66 (= Abstr.) = CGL IV 523, 17 ha. aura, flatus; IV 84, 39 (Verg. A. IV 684) ha. aura flatus vel anilitus. alo - Priscianum = Gr. L. II 527, 22 (Prisc.). cf. AL 118; Pap. HA.*

127 **Allobrox** - **Gallus** = *Ansil. AD 642 (Abstr.) = CGL V 163, 16 (adrobus); 162, 43 (adlobrus) Allobrox Gallus de Gallias; CGL IV 14, 36; 10, 26 Allobrox Gallus de Gallia; V 261, 27, 344, 7 Allobrox Gallus civis de Gallia; IV 483, 49 Allobroges Galli. Rufus = CGL V 590, 24 Allobroga Gallus rufus; V 652, 11 Allobrox graece declinavit quod Gallus erat rufus. cf. Gr. L. VIII 119, 22 (Ars anon. Bern.); Schol. Iuv. 7, 213-214; Beck 'A.L.L.' VII, 1892, 273.*

125 **alnus** - **amne** post **alo**¹ - **flatus** (*AL 126*) *mg. transp. et exp. M3 alabatur V7 amne om. D1 P1 P3 V5 V2 nunc add. ab alnus² ut novum lemma P3 V3 V2 verna] urna P1 V5 M2 L V6 V7 μ1 μ2*

126 -avi **V3 B V2 -ui cett.** **alatus]** **alitus P2 V6 V7 alo** **alas . . . alitus . . . alatus: scil. halo . . . halitus . . . halatus. flatus spiritus βa B M3 alo² ut novum lemma V3 M3 vero om. V6 V7 -ui] et add. V1 B F M3 activum est et add. V2 V6 V7 alitus quam altus V6 V7 unde iter. V6 et add. F μ1 μ2 altor (alitor V6) et alitor P1 P3 V3 ab V1 B V2 V6 V7 M3 alitor] dicitur add. V3**

127 **Allobrox** *adh. AL 126 V2 Allobros P3 V3 B V2 M3 Allobrigis V2 dicitur om. V3*

- 128 aloe species aromatica amarissimi suci, herba resistens putredini et vermibus. aloe in India et Arabia gignitur, arbor odoris suavissimi et summi.
- 129 allopathia passio ab alio in alium transiens.
- 130 Allophili id est alienigenae. Hi sunt Philistaei vel Palaestini ab Israel separati; exorti sunt a Cesloim filio Messaim.
- 131 allogia graece convivium.
- 132 Alogii haeretici dicti quod logon, id est verbum Dei, non credunt.

128 amarissimi suci = *Ansil. AL 271 (Is. 17, 9, 28)*. aloe² - summi = *Ansil. AL 270 (Is. 17, 8, 9) qui plura. aliter CGL*.

129 = *Gr. L. III 15, 27; II 555, 14 (Prisc.)*.

130 Allophili - separati = *Ansil. AL 273 (Is. 9, 2, 58)*. Philistaei vel Palaestini = *Ansil. AL 272 (Is. 9, 2, 58)*. exorti - Messaim = *Ansil. AL 274 (= Is. 9, 2, 20)*. Allophili - Palaestini *cf. Eucher. instr. 2 p. 150, 15 alique passim*.

131 = *Ansil. AL 275 (Abstr.) = CGL IV 205, 25; V 165, 27; 264, 37; IV 482, 54 a. convivium graece diliciae; III 509, 59; V 338, 43; 583, 4 a. convivium; IV 15, 4 a. convivia. cf. III 488, 1 a. dicitur cum epulis indulgetur ita ut a rationis tramite devietur, unde et animalia ratione carentia aloga dicuntur = Aug. epist. 36, 11.*

132 ex *Ansil. AL 276 (Is. 8, 5, 26)* Alogii haeretici vocant tamquam sine verbo; logos enim graece verbum dicitur; dominum enim verbum non credunt respuentes Iohannis evangelium; *cf. Aug. haeres. 30* Alogi... tamquam sine verbo... quia deum verbum recipere noluerunt Iohannis evangelium respuentes, cuius nec apocalypsin accipiunt.

128 amarissima D1 P1 P2 P3 V1 B F M3 amarissim^a (-a s. l. corr.) M2 suci P3 V2 herba om. V6 putredine P4 vermibus et putredini μ1 μ2 aloe² ut novum lemma P3 V3 B V2 aloes V3 in India gignitur et (in add. μ1) Arabia P3 V3 μ1 μ2 summi et suavissimi M2 V1 B M3 et³] ac P1 P2 V3 F μ1 μ2

129 alopathia V2 M3 scil. ἀλλοπάθεια transiens] au (sic) add. M3

130 Allophi μ2 sunt¹ om. β (non B F) Cesloim F M3 Cesloim V6 V7 Ceslomi V2 Ceslo V1 Cesluim P3 Celio V3 V5 B μ1 μ2 Cellium P4 M2 L Ceslium D1 P1 P2 D2 G ac Messoym B a. c. Messami V2 Messiam μ2 Mesraim V3

131 allogia V2 convivium] Is. add. B hi add. V5 V1 F M3 hinc add. V3: scil. Isidorus, quod pertinet ad AL 132

132 lemma adh. AL 131 M3 Alogii B V2 Allogii P3 V3 M3: Alogi cett. longon M3

- 133 **alogus** nota quae in libris adhibetur ad mendas.
- 134 **alopecia** capillorum fluor ex malis humoribus nascens, dicta alopecia a similitudine vulpeculae quae graece alopecia dicitur.
- 135 **allotheta** variatio generis per alienationem vel mutationem.
- 136 **Alpae** urbs Galliae ubi Monicius (?) fluvius oritur.
- 137 **Alpes** proprie aerei montes Galliae: nam Gallorum lingua 'alpes' alti montes vocantur; sunt autem ubi Gallia ab Italia dividitur, unde **alpinus** et **transalpinus**.

133 = *Ansil. AL 277* (= *Is. 1, 21, 27*). cf. *CGL III 509, 60* a. nota est in libris; 489, 63 (est *om.*).

134 alopecia¹ - nascens ex *Ansil. AL 278* (*Pand. med.*) qui *plura*. dicta - dicitur = *Ansil. AL 279* (*Is. 4, 8, 1*). cf. *Cass. Fel. 5 p. 12* nomen alopeciae accepit... sicut animalis vulpeculae.

135 cf. *Gr. L. III 183, 21; 186, 13; 192, 13; 196, 13* (*Prisc.*); cf. *CGL V 549, 19* a.: alloe alias, theta positione. cf. *AL 93*.

136 = *Ansil. AL 280* (*Verg. 6, 830?*).

137 A. - vocantur = *Ansil. AL 282* (*Is. 14, 8, 18*); cf. *Verg. G. I 475; III 474* aerias Alpes. montes Galliae = *Ansil. AL 281* (*Abstr.*) = *CGL IV 14, 51* A. montes Galliarum; *IV 475, 12* A. montes Gallici; *V 560, 32* A. Galli[c]ae alti montes. alti montes = *CGL V 560, 41* A. nives lingua Gallica, alti montes. Gallorum - montes cf. *Serv. Verg. A. IV 442; G. III 474; A. X 13* omnes altitudines montium a Gallis Alpes...; *Is. 14, 8, 18*. sunt - dividitur = *CGL IV 405, 29* Alpīs mons ubi Gallia ab Italia dividitur.

133 **alogus** V3 quod P3 ad mendas] ἐμendas (ad s. l. add.) P3

134 alopecia₁] alopitia V3 V2 alopecia P3 B alopecia M3 nascens *om.* β (non F) dicta] ab add. β alopecia² M3 quodam animali add. β (= *Ansil. l. l.*) a similitudine dicitur *om.* β allopecia³ P3 αλωπηξ alopes μ1 μ2

135 alotheta M3: scil. ἀλλοθῆτα id est add. V1 B M3 variator V6 alienationem ut novum lemma M3

136 lemma adh. *AL 135* P3 B μ1 Monicius M2 L B M3 Monitius V1 V6 V7 (= *Ansil.*) Momecrius μ2 Momarius V2 Momerius D1 P1 P2 V5 F μ1 Monicrius P3 V3 Monichrius ab ac: fortasse Monoecus oritur fluvius V2

137 Alpes¹ - Galliae in mg. add. P3 montes aeri μ1 μ2 Galliae *om.* B alpes²] aieps V2 Italia a Gallia (a Galia Italia V2) β (non F) dividitur *om.* V2 unde - transalpinus post Alpes¹ transp. V2 V6 V7 transalpinus ab M3 μ1 μ2 transalpinos D1 P1 P2 F transalpinor P3 V3 V1 B V2 V6 V7 transalpinorum ac M2 L

- 138 Alpes Cuciae a Cucio rege dictae ubi est Tertona.
- 139 alphita polenta farina.
- 140 Alpis cum semper plurale sit quomodo Syrtis, tamen singulariter a poetis profertur: unum tamen Alpem et aliud Syrtim facit.
- 141 alpini venti ab Alpibus flantes.
- 142 alsi alsisti, id est frigui, ab algeo -ges alsum alsu facit, unde fit alsosus, id est frigosus.
- 143 altanus flatus qui in alto est, id est in pelago.

138 = *Paul. Diac. hist. Langob. 2, 16.*

139 = *Gr. L. I 553, 25 (Exc. Char.).* cf. AL 76.

140 = *Gr. L. II 328, 13 (Prisc.); cf. I 33, 6 (Char.); IV 195, 28 (Prob.).*

141 = *Ansil. AL 283.*

142 alsi ... frigui = *CGL IV 14, 11; 307, 49; V 345, 4* alsit frigduit; *Ansil. AL 284 (Abstr.)* alsit infrigduit; *CGL V 264, 24* alsit frigavit; cf. *Ansil. AL 136 (Gloss.)* alget infriget; 137 (= *Abstr.*) = *CGL IV 14, 10; 475, 11; V 165, 21; 264, 18* alget infrigidat. alsosus - frigosus = *Ansil. AL 285 (= Abstr.) = CGL IV 14, 12; 206, 17; 484, 17* alsosus frigosus. cf. *CGL V 264, 36* alsiosus quod alget id est frigosus; *IV 307, 50* alsosus frigidus; *V 344, 52* alsiosus frigosus. ab algeo -facit = *Gr. L. II 485, 17; 487, 3 (Prisc.).* cf. AL 79.

143 ex *Ansil. AL 293 (Is. 13, 11, 18)* A. flatus qui in pelago est per derivationem ab alto id est mari vocatus ... qui plura, ex *Serv. Verg. A. VII 27* flatus omnis, id est et qui ripae est et qui pelagi, qui altanus vocatur.

138 Curie a Curio $\mu 2$ Tortona P1 P2 Tercona V3 M3 Tritona $\mu 2$ Denthona $\mu 1$: scil. Dertona

139 alfida B

140 Alpis αa βb (non V6 V7) (= *Prisc. I L*): Alpes αb αc βa V6 V7 $\mu 1$ $\mu 2$ Syrtis] Sucis V3 tamen¹] tantum V3 a poetis singulariter (singulariter M3) βa B M3 profertur a poetis V6 V7 unum] unde V3 et om. V6 V7

141 ab] ob $\mu 1$

142 alsisti om. V2 post frigui transp. V6 V7 facit] supinum add. G facit (unde G) -fit om. αb unde facit V7 fit om. V7 alsosus] alosus V5 $\mu 1$ $\mu 2$ alisosus V2 id est] et M3 om. βa

143 est post pelago transp. β (non F) in² om. M3

- 144 altare quasi alta ara; superius tantum ponebatur.
- 145 altea malva silvatica ubique nascitur, dicta quod in altum surgat.
- 146 alteribalanis dicitur lucernarum usibus aptum.
- 147 altercor -aris, pro quo alterco, verba conicio.
- 148 alter de duobus, unde alternus -na -num et alternatim et altero -as alteratio; componitur altercari et alteruter quod est e duobus integris, alterutrius ex corrupto et integro, alteruter alter ad alterum, et contra ambo uterque, alterutrum adinvicem magis significationis duas habet partes. alterutrumque aut hoc aut illud aut utrumque.

144 = *Serv. Verg. E. V* 66 aras et diis superis et inferis consecratas, altaria vero esse supernorum tantum deorum... ab altitudine nominata. cf. *Paul. Fest.* 27, 1 altaria ab altitudine... diis superis...; *Schol. Stat. Theb. IV* 459 caelestibus... unde etiam nominata sunt altaria; *Serv. Verg. auct. A. V* 54 altaria quae superiorum deorum sunt; *Diff. Beck* p. 35, 63 = *Gr. L. VIII* 287, 19 (*Diff.*) altaria soli deo...; *Serv. Verg. A. III* 305 mortuorum arae deorum altaria; *id. II* 515 superiorum et arae sunt et altaria, inferiorum tantum arae. altare - ara cf. *Ansil. AL* 295 (*Is* 15, 4, 14) altare ab altitudine constat esse nominatum quasi alta ara; *CGL V* 438, 53 altaria arae dictae ab altitudine [perticae]; *IV* 15, 14 altaria areae in altitudinem instructae divinatorum.

145 a. - nascitur = *Ansil. 303* (*Hipp.*) (in locis multis *add.*). a. - silvatica = *CGL V* 615, 44 (vel *malvaviscum add.*). dicta - surgat = *Ansil. AL* 304 (*Is* 17, 9, 75). cf. *CGL V* 491, 2 a. ab altitudine.

146 = *Hugutio* s. v. *J. Mountford per litteras benigne missas confert Ansil. BA* 73 (*Is* 17, 7, 38): *quercus* fructus galla appellatur, ex quibus una... altera *βάλανος*, lenis ac levis et nimium perforata, lucernarum tantum usibus necessaria.

147 altercor - alterco = *Gr. L. II* 392, 24 (*Prisc.*). verba conicio = *Ansil. AL* 313 (*Syn.*).

148 alter - duobus = *Ansil. AL* 250 = *AL* 341 (*Is. Di.* 30). cf. *AL* 121. alteruter¹ - integro = *Gr. L. II* 225, 22-226, 3; 437, 16; 181, 8-10 (*Prisc.*). alteruter... ambo = *Ansil. AL* 342 (*Abstr.*) = *CGL IV* 206, 13; 308, 1; *V* 264, 15 alteruter

144 afa (-r. s. l. *add.*) P3 ponabatur V2 superius ω: supernis restituendum?

145 alta V6 V7, M3 a. c.: scil. althaea. malvea V3 dicta om. D1 P3

146 lucernarium V3

147 lemma post *AL* 148 (alteruter²) transp. V6 V7 alterco] altero M3 verba conicio om. V6 V7 conito D1

148 unde] inde B V2 unum D1 alternus s. l. M3 alternum alternatim V2 alternatum μ2 alteruter et altercari F alteruter¹] alterutrum V3 V2 de duobus V1 integris] est *add.* βα alterutrius ut novum lemma V3 alteruter²] ut

- 149 **altilis** ab alendo dicitur, id est pinguis gallina eo quod alatur.
- 150 **altitudo** commune nomen excelso et profundo.
- 151 **altilia** volatilia saginata studio.
- 152 **altilia** ab eo quod est alere dicta, quasi aletilia; saginata enim dicuntur.
- 153 **altilitas** ab alendo ipsa res quae alitur.

[148] alter (et *add. CGL*) ambo; *CGL IV 475, 10; ac post IV 14, 2* alteruter alter ambo. alteruter ... uterque = *Ansil AL 343 (Plac. V 3, 10 = V 46, 12)* alterutra pars utraque pars. alterutrum adinvicem = *CGL IV 14, 3; 308, 3* (invicem); *cf. Rem. ad Mart. Cap. I 20 p. 16, 20* alterutrum vicissim. magis - partes = *Ansil AL 344 (= Plac. V 3, 15 = V 46, 13)*. alterutrumque - utrumque = *Ansil AL 345 (= Plac. V 3, 15 = V 46, 14)*.

149 altilis ab alendo ... eo quod alatur = *Ansil AL 354 (= Plac. V 4, 2 = V 46, 16)* altilitate ab alendo id est ipsa res quae alitur. *cf. CGL V 264, 40* altilis ut pasta ab alendo; *IV 481, 1; V 589, 12* a. pasta ab alendo. pinguis *cf. Non. 101, 6* altile non solum pingue ab alendo verum etiam opulentum. gallina altilis *cf. Macr. somn. 3, 13, 12* gallinam altilem; *Petron. 65; Plin. nat. 10, 139 ex lege Fann.; Mart. 13, 62 tit. cf. AL 152; 153.*

150 *cf. AL 160.*

151 = *CGL IV 481, 2* a. studio saginata vel volatilia. a. volatilia = *Ansil AL 352 (Abstr.) = CGL IV 14, 42; 205, 34; V 165, 29; 264, 61.* saginata studio = *Ansil AL 349 (= Abol.) = CGL IV 15, 13; 205, 33; 308, 4. cf. AL 149; 152.*

152 altilia - alere *cf. Ansil AL 354 (= Plac. V 4, 2 = V 46, 16).* *cf. CGL V 264, 40* altilis ut pasta ab alendo; *IV 589, 12* altilis pasta ab alendo. quasi - dicuntur = *Gr. L. VII 297, 22 (Albin.). cf. AL 149; 151.*

153 = *Ansil AL 354 (= Plac. V 4, 2 = V 46, 16).* *cf. AL 149; 152.*

[148] *novum lemma* V3 V2 M3 alterutrum V6 V7 alterum] altrum V6 V7 alter ad alterum] (alteru)tra -trum $\mu 1$ $\mu 2$ contra] cetera P2 $\mu 1$ alterutrum] ut *novum lemma* P3 B V2 M3 adterutrum P3 alterutrum - partes *om.* V3 habent D1 alterutrumque D1 P1 P3 V5 V1 βb : alterutrum P2 V3 ab ac M2 L ut *novum lemma* P3 V3 B V2 M3 aut hoc *om.* V6 V7

149 olendo $\mu 2$

150 profundo] aug (*scil. Augustinus add. V2* altitudo (altum V3) componitur exalto (-as *add. V3*) inalto (-as *add. V3*) ex *AL 159 transp. V3* $\mu 1$ $\mu 2$

151 sagittata P3 studio] de avibus *add. β* (de avibus tantum dicitur *add. V2 V6 V7*)

152 *lemma adh. AL 151* $\mu 1$ altilia P1 P2 P3 V3 B M3 altilia D1 F V2 si qua s. l. *add. V2*

153 altilitate V3 (= *Ansil l. l.*)

- 154 altimeter quo metiuntur altitudines quoddam instrumentum est.
- 155 alto -as nutrio vel altum facio sublevo.
- 156 altrinsecus dextra laeuaque, alterutrum.
- 157 altriplex duplex dolosus.
- 158 altrix nutrix.
- 159 altum quasi alatum unde alto -as altus -tior -issimus altitudo. componitur exalto, inalto, altitronus id est deus et altifico.

154 cf. Goetz 'Sitzungs. d. Bayer. Ak. d. Wiss.' 1903, p. 284.

155 altum - sublevo cf. *Doctr. apost.* 3, 9 non altabis te nec honorabis te apud homines...; *Assumpt. Moys.* 10, 9 et altabit te deus et faciet te haerere caelo. ..cf. *Sidon. epist.* 2, 2, 1; 5, 17, 14; 8, 9, 5; *carm.* 5, 244; 7, 456; *Alc. Avit. c. Eutyech.* 5 p. 25; *hom.* 24 p. 142, 28.

156 a. - laeuaque = *Ansil AL 368* (= *Abstr.*) = *CGL IV 15, 1*. cf. *CGL IV 480, 48* (aut abinvice add.). alterutrum = *Ansil AL 369*. cf. *Ansil AL 370* a. alterutraque pars; *Plac. V 46, 17* a. alterutra pars. cf. *AL 148*.

157 = *Ansil AL 373* (= *Plac. V 7, 45* = *V 46, 20* = *V 48, 25*) altriplicem duplicem dolosum; *CGL V 591, 51* (*Scal.*); *Paul. Fest.* 7, 6 alterplicem duplicem. cf. *AR 258*.

158 = *CGL IV 14, 30; 206, 19; V 263, 67; 165, 19. Ansil AL 375* (= *Abol.*) = *CGL a post IV 15, 16* a. nutrix [hebraeorum]; *CGL V 439, 1* a. n. mater seu genitrix. *Ansil AL 366* = *CGL IV 205, 44; 481, 4; V 165, 30; 438, 58* a. nutricem. *CGL IV 429, 20* (= *Verg. A. III 273*) a. nutricem educatricem. *Ansil AL 367* (= *Abstr.*) = *CGL IV 14, 22; 481, 6* a. nutrices vel educatrices. cf. *Ansil AL 374* (= 408) (*Gloss.*) altrix nutrix ab alendo dicta; 408 alumna n. ab a. d.; 230 aliricem nutritorem; 365 (= *Abol.*) = *CGL IV 15, 33* altor nutritor; 245 (*Abstr.*) = *CGL IV 14, 28; V 625, 42* alitorem nutritorem; 246 (= 245?) alitorum nutritorum; *CGL IV 307, 40* altor nutritor educator. cf. *AL 122*.

159 altum - alatum cf. *AL 117 et Is. 12, 7, 3; cf. AL 126; 155. altitronus cf. Gr. L. VIII 185, 5* (*Ars Anon. Bern.*).

154 est om. V3 $\mu 1$

155 -as] vel add. V3 vel altum facio om. $\mu 1$ altum facio om. V3 suble-
va V2

156 dentra $\mu 2$ laeuaque] leva est quae V2 alterutrum ut novum lemma V3

157 altriplex V2

158 lemma adh. AL 157 V2 alitrix P3

159 altus -issimus om. $\mu 1$ lemma post AL 160 transp. V1 altitudo] altum
V3 exalto -tas inalto -tas V3 altitudo - inalto post AL 150 transp. V3 $\mu 1 \mu 2$
altitronus - altifico post AL 154 transp. V3 $\mu 1 \mu 2$ AL 160 P2 et altifico om.
 $\mu 1 \mu 2$ inalto] id est alto V5 V1 V6 V7

- 160 altum superius et inferius dicitur, ad utrumque pertinet. altum namque caelum dicimus et altum mare.
- 161 allubesco faveo et consentio.
- 162 alvearia praeseptia, vasa apium vel examina: hoc alveare -aris.
- 163 allucere iactare.
- 164 allucinare vana somnari.

160 altum - dicitur *cf. Ansil. AL 376 (Gloss.)* altum est et inferiore et superiore parte; *Serv. Verg. A. I 3* altum... et superiorem et inferiorem altitudinem significat; *Gr. L. VII 120, 6 (Agroec.)* a. et quod sursum et quod deorsum; *VIII 284, 26 (Diff.)* a. tam in superiorem partem elatum intelligitur quam quod ad inferiora deponitur; *Diff. Beck p. 35, 62; Is. Di. I, 14.* altum² - mare = *Ansil. AL 381 (Abol.)* = *CGL IV 485, 8; V 263, 65; 345, 6* altum mare vel caelum; *CGL IV 14, 28* a. mare vel praeclarum aut caelum; *429, 18* alto nunc mari alias caelo. *cf. Schol. Verg. Veron. A. I 3* altum significat mare... significat et caelum... *cf. AL 150.*

161 = *Rem. ad Mart. Cap. I 25 p. 18, 24* allubescat faveat et consentiat; *II 181 p. 72, 14* allubescat id est applaudebat et consentiebat. consentio = *CGL V 616, 2.*

162 a. praeseptia = *CGL IV 429, 7 (= Verg. G. IV 34).* *Ansil. AL 392 ("Abol.")* = *CGL V 165, 31* alvaria p. a.... vasa apium = *Ansil. AL 396 (Abstr.)* = *CGL IV 14, 24; 15, 18; 206, 20; V 165, 34* alvearia vasa apium; *Ansil. AL 393 (= 396)* = *CGL V 165, 32* alvaria vasa apium. *Ansil. AL 394 (= 397?)* = *CGL V 165, 33* alvaria alvares id est vasa apium; *cf. CGL IV 307, 15* alvearia vasa apium vel sina; *CGL V 264, 1* alvearia vasa apium vel sin(a) vasa. vasa - examina = *Ansil. AL 397 = CGL V 165, 35* alveare apium examina sive vasa.

163 ? an allucere: iactare (faces) integrandum? *cf. Plaut. Persa 515.*

164 = *Fulg. exp. 52 = Rem. ad Mart. Cap. V 509 p. 250, 20.* *cf. CGL V 615, 3* alluncinor id est somnio verbosior vel nugor. *cf. Ansil. post AL 378* allucinare adulescere *add. L; id. post AD 412* allucinari *add. L.* *cf. Wessner 'Comm. Ien.' VI 2 p. 126.* *cf. AL 165; 167.*

160 lemma post *AL 158 transp. V1* altum - pertinet post altum² - mare *transp. V3 μ1* altum² - mare post inalto (*AL 159*) *transp. P2* superius] dicitur *add. et exp. V3* utrumque] enim *add. μ1 μ2* dicimus post mare *transp. β* post namque *μ1 μ2*

161 lemma om. *D2 G* et om. *V2* consentio] hoc alveare -ris ex *AL 162 transp. V6 V7*

162 lemma post *AL 167 transp. V3 μ1 μ2* post *AL 160 P1 P2* alvaria *V2* alveare] huius *add. B M3* hoc -aris post *AL 161 transp. V6 V7*

163 lemma post *AL 160 transp. D2 G* post *AL 161 P1 P2 V3 μ1 μ2*

164 lemma post *AL 174 transp. ac adh. AL 163 D1 P1 P2 D2 G F μ1 μ2* allucinare ω: scil. alucinari vasa *D1 P2 P3 V5 ab, M3 a. c. vasina B a. c. visa μ1*

- 165 **allucinatio** lucis alienatio.
- 166 **allucinaria** vana somniaria.
- 167 **allucitae** somniatores.
- 168 **alluere** perfundere concurrere inundare, unde **alluvium** vel **alluvio** id est inundatio aquarum.
- 169 **alluvia** consumptiones riparum ex aqua.
- 170 **alluvies** etiam ab **alluo**: locus coenosus vel morbidus.

165 = *Ansil. AL 395 (Abstr.)* = *CGL IV 15, 9; 205, 27; 485, 33. cf. Paul. Fest. 23, 4* alucinatio erratio; *Non. 175, 5* halucinari aberrare unde *CGL V 642, 39* halucinari oberrare. *cf. Atto polypt. (Migne P. L. 134, 875 B)* alucinaria quasi a luce alia id est luce privata. *cf. AL 164; 166; 167.*

166 = *AL 164; cf. Fulg. exp. 52, adp. Helm; Wessner 'Comm. Ien.' VI 2 p. 100, 11.*

167 *cf. Fulg. exp. 52* alucinare . . . tractum ab alucitas quos nos conopes dicimus . . . *cf. Wessner 'Comm. Ien.' VI 2 p. 126. cf. AL 164; 165; 166.*

168 **alluere** perfundere = *Ansil. AL 417 (= Abol.)* = *AD 412 (id.)* = *CGL IV 11, 5* adluit perfundit. concurrere = *Ansil. AD 413 (?)* adluit (*perperam* adnuit *Lindsay*) concurrent (-it). inundare *cf. Ansil. AB 211 (= "Abol.")* abluro lavo munda-vero; *213 (Gloss.)* = *CGL IV 202, 8; 486, 10* abluit emundat; *Ansil. AB 215 (= Abstr.)* = *CGL IV 3, 25* abluit mundat lavat; *Ansil. AB 219 (= Abstr.)* = *CGL IV 4, 29; V 161, 9* ablutione inundatione sordium. **alluvium** - aquarum *cf. CGL V 490, 52* alluvione inundatione; *IV 205, 23* alluvione inundatione aquarum; *Ansil. AD 418 (= Abstr.)* = *CGL IV 8, 41; V 162, 44* alluvione inundatione sordis; *Ansil. AB 219 (= Abstr.)* = *CGL IV 14, 34; 485, 23* ablutione inundatione sordium. *cf. AL 169; AB 64; 65.*

169 = *Ansil. AL 415 (Abstr.)* = *CGL IV 14, 47* = *Ansil. AD 421 (Abstr.)* (adl.); *CGL V 162, 46* (adl.) **alluvia** consumptio riparum ex aquis; *Ansil. AL 418 (Is. Di. 40)* = *Is. 14, 8, 42* **alluvium** consumptio riparum ex aquis. *cf. AL 168.*

170 = *Ansil. AL 416 (Abol.)* = *AD 416 (id.)* **alluvies** locus cenosus vel morbi-

165 lemma adh. AL 164 V2 licis V2 a. c.

166 vasa P2 P3 M3 sompnaria V3 V2

167 allucinatae μ1 alluctae V3

168 lemma adh. AL 167 V2 post AL 162 transp. V3 μ1 μ2 alluere V3 V2 M3: aluere cett. inde P3 V2 om. β (non F V2) **alluvium** vel **alluvio** inde F V2 **alluvium** ut *novum lemma* B V2 M3 **alluvio**] indeclinabile add. V7

169 consumptiones] aquarum add. et exp. V2

170 lucus V6 scenosus B moribundus V3

- 171 **alluvius** ager quem paulatim fluvius in agrum reddit.
- 172 **alveus** fluminis meatus vel concava navicula unde **alveolus** diminutivum vasculum quodlibet vel **alvearia**.
- 173 **alumen** a lumine dicitur quod lumen praestat coloribus tinguendis.
- 174 **alumnus** qui nutrit ab alendo dictus, licet etiam qui nutritur alumnus dicatur.

[170] dus. cf. *CGL V 438, 46* alluvies locus cenosus vel mors (cf. *CGL a IV 11, 4* morbosus: maris *Buech.*); *IV 11, 4 a.* locus scenosus vel obscurum. locus coenosus = *CGL IV 404, 34; V 339, 20; 345, 12; 590, 67 (Scal.); 625, 41. V 589, 30 (Scal.)* allutes et allutia loca caenosa; *V 589, 42 (Scal.)* ablutes ablutium loca caenosa. cf. *AL 168; 169.*

171 = *Ansil. AL 419* (= *Is. 15, 13, 10*). cf. *AG 30.*

172 **alveus** - meatus = *Ansil. AL 402* (*Verg. 7, 33*); *398 (id.)* (-eo fl. -u). cf. *Ansil. AL 400* (= *Abstr.*) = *CGL IV 14, 14* **alveus** sinum fluminis; *CGL V 264, 2* **alveum** profundum vel sinus (sine *cod.*) fluminis; *IV 307, 16* **alveum** fluvii canalibus; *473, 49 a.* canalis fluvii. concava navicula = *Ansil. AL 401* **alveum** rem concavam + *399* (= "*Abstr.*") **alveo** cumba navicula... e. q. s. cf. *Gr. L. IV 202, 31 (Prob.)* **alveum**... cavam esse demonstrat. **alveolus** - vasculum cf. *Schol. Iuv. 5, 88* **alveolis** vasis...; *CGL V 652, 15* **alveolis** discis. cf. *AL 176.*

173 = *Ansil. AL 406* (*Is. 16, 2, 2*).

174 = *Ansil. AL 409* (*Is. 10, 3*) **alumnus** ab alendo vocatus, licet et qui alit et qui alitur **alumnus** dici potest, id est qui nutrit et qui nutritur, sed melius tamen qui nutrit. *Plac. V 3, 2 = V 46, 21* **alumna** ab alendo dicta: nam quae alit et quae alitur **alumna** dici potest id est nutrix, et quae nutritur et nutrit, sed melius tamen quae nutritur. cf. *Serv. Verg. A. XI 33. CGL V 546, 10* **alumnus** et qui alit et qui alitur, id est nutritor sive nutritus.

171 alluvus V3

172 allveus P3 a. c. fluminis - navicula post alvearia transp. V2 V6 V7 aleolus M3 diminutivum] dicimus V6 V7 vasculum] vasculinum P3 ac masculinum D1 P1 P2 V5 F $\mu 1$ alnearia P3 alvearius V6 V7

173 dicitur a lumine $\mu 1$ $\mu 2$ lumen om. D1 praestat B M3 tinguendis ab ac βa V6 V7 M3, P3 a. c. (= *Ansil. L L*) tingendis aa F B $\mu 1$ $\mu 2$ om. V2

174 alumpnus V3 licet om. V1 B M3 etiam] et M3 nutritur] et add. βa etiam add. M3 alumpnus V3 dicitur alumnus βa B M3

- 175 *aluta* pellis caprae a luteo colore dicta.
- 176 *alvus*: inde *alveus*, unde *alvearia*, *alveolus*.
- 177 *alvus* interius receptaculum cibi, *venter* aspectus ipsius partis extrinsecus; modo facit haec *alvus* -lvi, veteres vero hic *alvus* dixerunt.
- 178 *alvus curiae* polipticum scriptum commentaria codicilli tabulae monumenta annales historiae libri.
- 179 *alvus praetoris* nomina curialium, ubi sunt scripti qui sunt recitandi, tabula est et habet albis litteris scriptos iudices et senatores.
- 180 *allux* pollex in pede.

175 cf. *Serv. Verg. E. IV 44* luto colore rubicundo... pro 'croco luteo'; nam crocum lutei coloris est unde et *aluta* pellis (alba per naturam *add. Serv. auct.*). cf. *CGL V 616, 11* *aluta* est *lutta* id est pellis rubicunda id est pargium. *caprae*: cf. *Verg. E. IV 43-44* *aries*... croceo mutabit vellera luto.

176 cf. *Serv. Verg. A. VI 412*. cf. *AL 172*.

177 *alvus*¹ - extrinsecus = *Ansil. AL 421* (*Is. Di. 38*). cf. *Serv. Verg. A. II 20*. modo - dixerunt = *Gr. L. II 269, 1; 163, 1; 169, 8* (*Prisc.*); cf. *I 21, 19* (*Char.*); *VII 107, 12* (*Caper*); *VIII 129, 7* (*Ars Anon. Bern.*); *Paul. Fest. 7, 18; Serv. Verg. A. II 51; Non. 284, 22; Diff. Suet. 311, 33*.

178 = *Ansil. AL 425* (*Syn.*).

179 *alvus* - curialium = *Ansil. AL 426* (*Verg.?*) (*albus*). ubi - senatores = *Ansil. AL 427* (*Abstr.*) = *CGL IV 15, 5; V 165, 37; 264, 35* (*album... conscripti; scriptos om.*). cf. *CGL IV 206, 18* *albus* - recitandi; *tabula* est in *albis litteris*. cf. *AL 178; 41*.

180 = *CGL IV 205, 28; V 591, 10* (*allex*); *438, 47* (*pedes*); *339, 39* (*pollus vel pollux*); *IV 405, 28* (*pollix*); cf. *Paul. Fest. 7, 15*.

175 *aluta* B V2 *alluta* M3 a. c., *cett.* id est *add. ab* luceo V3

176 *lemma post AL 174 transp.* P4 *ac* inde] unde P3 V2 B M3 *alvens* V2 unde *om. β* (*non F*) *alvearia*] unde *add. μ1 μ2* *alveolus om. ac*

177 *interitus* M3 *venter*] *neuter* M3 *aspectus*] *aspectu* D1 P4 *ut novum lemma* V2 *parcis ab* *intrinsicus* M3 *haec alvus -lvi*] *haec avus avi B alvus* inde *ut novum lemma* V2 *alvi om. M3* *hic*] *hoc* P2 V3 *ab ac F*

178 *lemma adh. AL 177* D1 P1 P2 F *μ1 μ2* *alvuus B alvius μ2 alius* D1 P1 P2 F *μ1*: *scil. albus* *codicilli V2 codicelli M3, B a. c.* *tabulae om. M3* *monumenta B (= Ansil. H E I)* *momenta μ2* *annalis* D1 P1 P2 V3 *βb* (*non V6 V7*)

179 *albus μ1 μ2* *scripta quae sunt recitanda μ1 μ2* *et¹ om. D1*

180 *alux M3*

AM

- 1 **am** *περί* Graecam praepositionem significat, ut 'amplector amputo ambio', ubi interponitur b.
- 2 **amma** avis nocturna ab amando dicta; haec et strix dicitur a stridore.
- 3 **amabo**, mei **amabilis**, comicum adverbium.
- 4 **Amadryades** deae fontium a gentilibus dicuntur, quas et nymphas quidam montium dicunt.
- 5 **Amalech** interpretatur lingens terram, vel populus lambens sive relinquens, vel lingens populum sive declinans.

1 = *Gr. L. III* 57, 17; *cf. II* 29, 19 (*Prisc.*). *cf. AM* 125 bis.

2 amma - nocturna = *Ansil. AM* 1. *cf. Loewe GL. N. 160; Roensch 'Rhein. Mus.'* XXX, 1875, 454. ab - stridore = *Ansil. AM* 2 (*Is. 12, 7, 42*) qui *plura*.

3 *cf. CGL V* 549, 24 amabo id est blande vel dulcis meus; *Gr. L. V* 59, 25 (*Cledon.*) amabo blandientis est significatio; 231, 36 (*Pomp.*) amabo verbum blandientis; *Don. Ter. Eun.* 537 amabo interiectio est amantis etsi verbum sonat; *id. Andr.* 85 (sodes) exhortantis vox est ut amabo; *id. Eun.* 656 mea et mea tu et amabo... mulieribus apta sunt blandimenta; *CGL V* 537, 14 mea tu carissima mihi.

4 Amadryades - dicuntur = *Ansil. AM* 11 (= *Is. 8, 11, 97*) A. deas fontium gentiles vocaverunt. quas - dicunt *cf. Serv. Verg. A. I* 500; *Philargyr. I Verg. E. II* 46.

5 A. - terram = *Ansil. AM* 12 (*Hier. nom.*). vel¹ - relinquens = *Ansil. AM* 13 (= *nom. Bibl.*). relinquens *cf. Aug. psalm.* 82 A. populum linquens. vel² - declinans = *Ansil. AM* 14 (= *nom. Bibl.*) a. ablingens populum vel declinans populum. populus lambens = *CGL V* 338, 53. *cf. Roensch 'Rhein. Mus.'* XXXI, 1876, 455. *cf. Hier. nom. hebr.* 3, 2 A. populus lambens vel lingens; 12, 12; 81, 1 A. populus brutus sive populus lingens; *Eucher. instr.* 2 p. 141, 20 A. populus lambens sive restinguens, *aliūque passim*.

1 lemma om. V3 μ1 μ2 *cf. AM* 125 bis. a.m. V6 V7 am *περί* amn e-ri M3 ain rieri V2 am neri V5 V1 V6 V7: am veri *cett.* aplector ab ac βα ubi - b om. V1 ubi] ut L V1 vero D1 P2 b B i V2: 1 *cett.*

2 amma] mina V2 et om. V3 trix P3 V3

3 lemma *adh. AM* 2 V2 annuabo V3 ambo P3 amo bonum V6 V7 mei] unde μ2 om. V6 V7 an mea? ambabilis V2 a. c. mei amabilis om. μ1

4 Amadriales V3: *scil. Ham-* a] in V2 gentilibus B M3: gentibus *cett.* quae V2, B a. c. nimphae V2 vocant V3

5 relinquens] linquens V6 V7 labens B M3 vel lingens om. V3 V6 V7 lingens] linquens D1 sive] vel M1 V1 V2 V6 V7 M3

- 6 Amalthea proprium illius caprae quae Iovem in Creta nutritiv.
 7 amanare extra manare.
 8 amandat relegat, extra, longe mandat.
 9 Aman interpretatur iniquitas.
 10 Amani a quo dicti sunt Amanitae; vocatur populus meus.
 11 Amanus mons Ciliciae vel mons Cappadocum qui et Taurus dicitur; interpretatur deus vigiliarum; diabolus exprimit.

6 cf. *Serv. Verg. A. VIII* 354; *G. I* 205; *Schol. Stat. Theb. IV* 105; *III* 25; *IV* 784; *Myth. Vat. Lat. II* 16; *III* 15, 10 p. 256, 20.

7 cf. *Ansil. AM* 17 (*Abstr.*) = *CGL IV* 16, 7; 308, 10; *V* 265, 21; 345, 18 amanet extra manet, ubi fortasse amanere. cf. *CGL II* 237, 46 amaneo ἀποκοιτῶ; 15, 50 amansit ἀπεκοιτήσεν; *IV* 405, 35; *V* 591, 11 amansit expectavit; 439, 7 amansit pectavit seu expectavit.

8 am. - relegat = *CGL IV* 405, 34. cf. *Serv. auct. Verg. A. III* 50 amandare est sub specie legationis aliquem relegare. extra - mandat = *Ansil. AM* 16 (*Plac. V* 5, 15 = *V* 46, 22) amandata extra mandata. amandari enim extra mandari est quod proprie ad hominem refertur ut si quis suum (suum *om. Plac. R*) relegat aut in longinquo transmittat. cf. *CGL IV* 308, 28 amendat extra commendat vel seponit; *V* 265, 14 amendat extra comme(n)dat quod dicimus; *Ansil. AM* 133 (= *Abstr.*) = *CGL IV* 15, 37; 477, 19; *V* 166, 5 amendat effugat aut longe mittit vel extra commendat; 491, 11 amandat reponit commendat; 345, 23 amendat respondit commendat. cf. *Ansil. RE* 827 relegabit in exilio (vel) aliquo longe misit; *Plac. V* 96, 21 = *V* 144, 6) relego in exilium vel aliquo longe mitto. cf. *AM* 65; 7?

9 = *Ansil. AM* 15 (*Orig. nom.*). = *Hier. epist.* 22, 21.

10 cf. *Ansil. AM* 214 (*Euch.*) Ammi, a quo dicti sunt Ammanitae, vocatur populus meus = *Is.* 7, 6, 28. de Amman- pro Ammon- cf. *Aug. quaest. hept.* 5, 35; *civ.* 16, 13; *Hier. chron. a. Abr.* 820; *Sulp. Sev. chron. I*, 47, 5; *Lib. gener. a.* 334 *chron. p.* 118, 103; *Chron. Alex. chron. I* p. 118, 246.

11 mons Cappadocum = *Schol. Weber Lucan. III* 244 (*B. Bc. Voss.*); *Vib. Seq.* 6, 14. Ciliciae ... qui et Taurus dicitur cf. *Hier. quaest. hebr. in gen.* 10, 21 ab Ammano et Tauro Syriae Coeles et Ciliciae montibus.

6 Amalthea D1 P1 P2 V5 V1 F V6 V7 μ1 μ2 Almatea M3 a. c. Cretam V2 nutriit M3 nutrit V3 V2

8 lemma post *AM* 9 transp. D1 P3 V5 *AM* 7 V2 mandat longe V6 V7

10 lemma adh. *AM* 9 B M3 Amoni V3 Amania μ1 Amonitae V3 a quo add. μ1 μ2 vocantur V2 id est add. V6 V7 meus] diabolus exprimit ex *AM* 11 transp. V6 V7 (exprimit *om.* V6)

11 Amanum P2 P3 V3 ββ (*non* V6 V7) Ciliciae V5 V2 V6 V7 μ1 μ2 Si-

- 12 amaracus genus floris iucundi odoris ab Amaraco puero qui, dum ferret unguenta casu lapsus, ex confusione et commixtione odorem creavit.
- 13 amaritium unguentum, unde optima unguenta amaritana vocantur.
- 14 Amaryllis -dis, proprium feminae.
- 15 amare ardenter, diligere vero levius intellegitur.
- 16 amarina genus virgulti amari.
- 17 Amarthat Cappadocum lingua A(u)g(ustus) men(sis).

12 a. - odoris = *Ansil. AM 19* a. genus floris iucundum habens odorem. cf. *CGL IV 429, 21* (= *Verg. A. I 693*) a. genus floris iucundi; 16, 5; *V 265, 24* a. genus floris. ab - creavit ex *Ansil. AM 21* (*Is. 17, 9, 14*) + 22 (*Is. 4, 12, 8*) qui plura; cf. *Serv. Verg. A. I 693; Myth. Vat. Lat. I 34; II 182.* cf. *AM 13.*

13 = *Ansil. AM 22* (*Is. 4, 12, 8*) qui plura. cf. *Ansil. AM 20* (*Gloss.*) = *CGL V 165, 8* amaracus: genus floris unde et amaracinum unguentum fit. cf. *AM 12.*

14 cf. *Verg. E. I 5; 29; II 15; 53; III 81; VIII 77; 78; 101; IX 22.* aliter *CGL: A. Roma.*

15 ex *Ansil. AM 24* (*Is. Di. 17*). cf. *Non. 682, 28* amare vim habet maiorem, diligere autem est levius amare.

16 = *Ansil. AM 26* (*Gloss.*). cf. *Serv. auct. Verg. G. I 265* ... genus salicis ... quae nunc quoque amerina a rusticis dicitur. cf. *AM 70.*

17 = *Ansil. AM 29* (*Mens.*) = *CGL V 165, 39.* cf. *Ideler I 422.*

[11] cilae V1: Siciliae cett. vel om. aa (non V3 V5) V1 βb mons² om. V1 βb (non F) Cappadocum om. P4 ac L V1 Capadocum M3 qui M3: quem cett. dicitur om. V1 B M3 dens V2 dia^{bolum} (-bolum s. l.) P3 exprimit om. V6 diabolium exprimit post *AM 10 transp.* V6 V7

12 amariacus D1 P1 P2 P3 F V2 M3, B a. c. Amaraco] amaro D1 ex] et V3 et om. P3 et commixtione om. P2 β

13 lemma post *AM 14 transp.* V6 V7 amaricium M3 amaricum P3: scil. amaracinum unguentum] unguenta P1 unguenta optima V3 ac B μ1 μ2 amaritana: scil. amaracina

14 lemma adh. *AM 13* V2 ante Amarillis] Vergilius add. V2 -dis om. ab ac βa μ1 μ2

15 lemma adh. *AM 14* P3 vero] sic V3

16 lemma om. μ1 μ2

17 Amarthat F V2 Amaritha P3 Amarchat cett.: scil. Amarthath Augustus mensis scripsi cl. *Ansil.*: agmen ω dicitur] interpretatur μ1 μ2

- 18 **amarus** a sapore tractum; est enim insuave.
 19 **amaror** amaritudo.
 20 **amartha** miser.
 21 **amarthias** peccata.
 22 **amarthetes** miseros.
 23 **amartigenia** graece de peccatorum origine.
 24 **Amasias** interpretatur populum tollens.
 25 **Amasenus** fluvius Volscorum.
 26 **amasius** dictus quod sit pronus ad amorem.

18 ex *Ansil. AM 36 (Is. 10, 10)* a. a sapore translatum nomen habet. est enim insuave nec novit quenquam ad consortium suum aliqua invitare dulcedine. *scđ.* 'homo' amarus.

19 = *Serv. Verg. G. II 247* amaror . . . est sermo Lucretii (*IV 224*) et vera lectio ipsa est; nam multi 'amaro' legunt, ut sit 'sensu amaro'. *cf. Gell. I 21.*

20 = *Ansil. AM 30* amarthes (amartha *H E I* amarthec *L*) miser; 31 (= 30) amartetes miseros. *cf. AM 22.* miser: *i. e.* peccator.

21 = *CGL II 504, 58; 548, 1; III 459, 45* peccatum ἀμαρτία; *II p. XI* amartis peccatum, amartion peccatorum; *cf. II 554, 13 ἀμαρτήματα* delicta peccata. *cf. Inscr. christ. Diehl 1558* . . . amarthias meas in(du)lgere. *cf. AM 23.*

22 = *Ansil. AM 31 (= 30); CGL III 509, 63* miseros amarcetes (ἀμαρτίτας *Buech.*). miseros: *i. e.* peccatores. *cf. AM 20.*

23 = *Prud. ham. inscr.* Hamartigenia *trad.*, id est de origine peccatorum *add. pars codd.* *cf. AM 21.*

24 = *Ansil. AM 37 (Is. 7, 6, 70).* *cf. Hier. nom. hebr. 40, 18* Amasa populum tollens vel levans.

25 *cf. Serv. auct. Verg. A. VII 685.* A. fluvius qui Anagninenses agros inrigat; *Vib. Seq. 1, 12* A. fluvius Privernatium.

26 = *Ansil. AM 38 (Is. 10, 5); CGL V 615, 25.*

18 insuave] carpens amaras (*Verg. E. I 78 ubi* carpetis) *add. V2*

20 lemma *adh. AM 19 V3 V2* amarcha *V3 B M3 μ1* amarchas *μ2*

21 amarcha *μ2* amarchus *μ1* pecunia *μ1*

22 lemma *adh. AM 21 B V2* amarchetes *D1 V3 F B μ1 μ2* miser *μ2* misericos *M3 a. c.*

23 lemma *adh. AM 22 B* amarchigenias *V3* amarthigenias *P2* amarchigenia *M3* amarthigenta *B*

24 lemma *adh. AM 23 B*

25 lemma *adh. AM 24 B V2* Vulscorum *P3 V3 B V2 M3*

26 pronus] prius *V3*

- 27 **Amatheus** interpretatur delinquens.
- 28 **Amathus** insula Veneris.
- 29 **amaxa** graece axis dicitur.
- 30 **Amazones** feminae bellatrices, dictae quod simul viverent sine viris, quasi ama zoin; sive quod adustis dexterioribus mammis unimammes dicuntur.
- 31 **Amazones** Gothorum mulieres a viris relictæ.
- 32 **amae** vasa sunt in quibus sacra oblatio continetur ut vinum.
- 33 **ambages** verborum circuitus, obliquitates, incertum iter ab **ambigo**, unde **ambigosus** circulosus, **ambagibus** plenus.

27 = *Ansil. AM 43 (Orig. nom.) = Lib. geneal. chron. I p. 167, 155.*

28 = *Ansil. AM 45 (Veneris om.) + Serv. Verg. A. X 51.*

29 = *Serv. Verg. G. II 271 axi: septentrioni: nam ἄμαξα dicitur; III 351 nam axis est septentrio qui graece ἄμαξα nominatur.*

30 Am. - bellatrices = *Ansil. AM 46 (Plac.?) qui plura; 47 (Oros. 1, 15-16, 1) qui plura. dictae - dicuntur = Ansil. AM 48 (Is. 9, 2, 64) = Serv. Verg. A I 490 + XI 651; Schol. Stat. Ach. 353; Rem. ad Mart. Cap. IX 925 p. 492, 1. cf. AM 31.*

31 cf. *Iord. Get. 7, 49. cf. AM 30.*

32 cf. *Gloss. Vatic. Reg. 203, 18 ('Musée Belge' 26, 1946, 263) ama et hamula offertorium est. cf. Du Cange I, 211, I-III s. v.; Kluge, Grundriss d. germ. Phil. p. 334². cf. AM 163; 164; AR 190; 200.*

33 verborum - obliquitates = *CGL IV 429, 24 (Verg. A. I 342; VI 29, 99). verborum circuitus = Ansil. AM 54 (Syn.) = CGL IV 471, 26. IV 15, 42 (vel an- f(r)actus add.); cf. CGL V 265, 18 a. circuli vel circuitus; 261, 45 a. dubietas et circuitus; Ansil. AM 51 (Gloss.) a. circuitus. incertum iter = Ansil. AM 52 (Syn.) = CGL IV 471, 24. cf. CGL V 265, 31 a. incertum dubietas. ambigosus circu-*

27 Amaltheus B delinquens] populum tollens V6 V7 (cf. AM 24)

28 Amatheus P1 P2 F μ1 (cf. AM 27) Amatus D1 P3 B (= *Ansil.*)

30 amazoin V3 V5 V1 V2 V6 V7 amazon B M3 amazom P3: amazoin cett. sive] sine μ1 unimammes P2 V2 unimanes V6 unanimes V5 V1 V7 M3 unammes V3 inammes P3 marmes B μ2 inammes ab ac M2 L μ1 unammes D1 P1 P3 F μ2 dicantur μ1 μ2

32 lemma post AM 4 transp. μ1 μ2 amae] huius amae add. V3 ut vinum om. D1 P1 P2 V3 F μ1 μ2

33 lemma post AM 31 transp. μ1 μ2 circuitus μ1 circumitus V3 incertum μ1 certum V6 iter incertum F ambigosus D1 P3

- 34 ambio -bis -bivi seduco desidero; inde ambitus et ambitio cupido honoris.
- 35 ambigo -gis deficit praeterito.
- 36 ambesus circum euns ab edo componitur.
- 37 ambifariam ex ambabus partibus.
- 38 ambigenes loca flexuosa, amfracta, difficilia.

[33] losus = CGL V 345, 25; 615, 18 (est add.); *Ansil. AM 56* = CGL V 165, 42 a. circulosus aut pro ambages circuiens. cf. *AM 38; AN 109*.

34 ambio -bivi = *Gr. L. IV 35, 32 (Prob.)*. seduco = *Schol. Ter. Andr. 373* ambis: seduxeris. desidero cf. *Don. Ter. Andr. 373* ambis: magnarum rerum desiderium et appetitus ambitio dicitur; CGL IV 479, 22 ambitio desiderium cupiditas adulatio. inde ambitus cf. *Gr. L. II 570, 8; III 525, 12 (Prisc.) alique passim*. ambitus ambitio = *Ansil. AM 57* = CGL V 165, 43 ambitum (-at- *Ansil.*) ambitionem. ambitio -honoris = CGL V 439, 16 ambitio cupiditas aut honor[e]; cf. *Ansil. AM 89 (Abol.)* = CGL IV 16, 27 ambitio cupiditas. cf. *AM 41*.

35 cf. *Gr. L. II 560, 11 (Prisc.)*.

36 a. - esus = *Ansil. AM 59* = CGL V 165, 44 ambesas circumesas. cf. CGL V 549, 21 a. undique esas = *Serv. Verg. A. III 257; CGL IV 429, 27 ambusas comes-tas; V 439, 13 ambest circum est (cf. Paul. Fest. 4, 24). cf. Verg. A. III 257*.

37 = *Ansil. AM 63 (= Abstr.)* (ambigariam) = CGL IV 16, 39 (ambigariae). *Ansil. AM 62* ambifariam: pro duabus partibus posuit sive pro ambabus; CGL V 339, 41 am(bi)fariam pro ambabus partibus; 591, 37 (*Scal.*) a. per amborum partes.

38 cf. CGL V 491, 8 ambages loca flexuosa fracta operosa. difficilia cf. CGL IV 206, 39/40 anfracta intertortuosa et difficilia; *Ansil. AN 134 (= Abstr.)* = 137 = CGL IV 17, 16 anfractu perflexu adeunti difficile; *Ansil. AN 138* anfractu circuitu iter difficile = CGL IV 309, 9 amfractum iter difficile vel circuitus; 17, 29; 471, 35; V 265, 48 amfractum iter difficile tortuosum. cf. *Prud. c. Symm. 2, 847 ... nam multa ambago viarum anfractus dubios habet et perplexius errat ... cf. AM 33; AN 109*.

34 lemma post AM 35 transp. V1 B M3 abio V2 ambigo M3 seduco post honoris transp. V2 V6 V7 activum est add. V2 V6 V7 ambitus ut novum lemma B inde| unde D1 P1 P2 V3 F $\mu 1$ $\mu 2$ cupiditas M3

35 lemma adh. AM 34 P3 post AM 33 transp. V1 B M3 -gis om. B defuit P3 a. c.

36 lemma adh. AM 35 V2 abesus V2 circumcisis aa F

38 lemma post AM 42 transp. V3 ambigenes B V2 M3 anfracta P3 B ut novum lemma V3

- 39 **ambibalus birrus villosus.**
- 40 **ambigere** dubitare, componitur ex am et agere; inde **ambiguum** cum id quod scriptum est duas aut plures res significare videtur.
- 41 **ambire** cupere, circumire, honores appetere, ex am et ire; inde **ambitio** id est gloria, blandities, gloria forensis; **ambitosus** quoque, qui honores ambit, superbus; **ambitus** etiam, quod quando est participium paenultimam producit, quando vero nomen corripit.

39 = *Ansil. AM 310* (= *Abstr.*) (ampiballus) = *CGL IV 16, 10* (ambibalus); 480, 4 (amphibalus) amphibalus birrus villosus; *V 589, 45* (amphibulum); 632, 19 (velosum) amphibalum birrum villosum (anfimallum *Vulc. cl. Sulp. Sev. Dial. 11*); 343, 13 ampibalus hyrcus bellossus (unde ἀμφίμαλλος hyrcus v. *Nettleship 'Journ. of Phil.'* XVII 120). cf. *Ansil. AM 164* (= 310?) = *CGL V 166, 8* amfiballus birrus bellatus; *CGL V 583, 1* amphibalus birrus undique villosus; 491, 14 amphibalus bellosa; *IV 18, 5* amphibalum birrum; *Ansil. AM 163* (*Abol.*?) = *CGL V 166, 7* amfiballum birrum id est planeta (paenula *coni. Goetz*; cf. *tamen Cassian. inst. 1, 6*). cf. *CGL III 509, 67*; 488, 29 birrum amphibalum; *gloss. L apud schol. Iuv. 3, 283* *Wessner* duplex toga rubei coloris a Graecis laena est dicta... quod nunc amphibolum vocamus, olim birrum. cf. *Pap. BI* Byrrus a graeco fit vestis est amphibalus villosus; *Ansil. BI 130* (*Is. 19, 24, 18*); cf. *Du Cange I 232, III-233, I s. v. cf. AM 78; 80*.

40 ambigere dubitare = *Ansil. AM 64* (*Abol.*) = *CGL IV 16, 22; V 165, 45* ambigit dubitat; *Ansil. AM 65* = *CGL V 165, 46* ambigitur dubitatur. cf. *AM 83*. ambigere... inde ambiguus = *Gr. L. II 136, 7* (*Prisc.*). ambiguum - videtur = *Ansil. AM 73* (*Is. 2, 5, 9*) (ambiguitas); *Rhet. Her. 1, 12, 20; 2, 11, 16; 4, 53, 67; Cic. orat. 121*.

41 a. cupere = *Ansil. AM 81* (*Gloss.*) a. circumdat cupit; 83 a. cupit vel gaudet (?); 84 a. cupit contra rationem. circumire = *Ansil. AM 79* ambire circumire; *CGL IV 308, 16* ambit circumit. cf. (circuire) *Ansil. AM 82* (= *Abstr.*) = *CGL IV 15, 40* ambit circuit; 427, 17 (= *Verg. A. IV 283*) ambire circuire; *Non. 362, 16* ambire circuire et concludere... honores appetere ex *Ansil. AM 80* (*Is. Di 97*). ex - ire cf. *Gr. L. II 547, 2* (*Prisc.*). ambitio - forensis = *Ansil. AM 87* (*Syn.*) ambitio gratia blandities gloria forensis. cf. *AM 34*. ambitiosus - ambit = *Ansil. AM 91* (*Is. 10, 8*); cf. *CGL IV 479, 21* a. expetens honorem. cf. *Gell. 9, 12, 1* ambitiosus et qui ambit et qui ambitur. superbus = *Ansil. AM 92* (*Syn.*)

39 lemma post *AM 36* transp. αα om. μ1 μ2 ambiballus αα (ambyballus V3) V2 V6 V7: scil. amphiballus. birrus D2 G M2 L B V2 M3 birsus V1 birrous V6 V7: hircus cett. (cf. *CGL V 343, 13*) villiosus M3 a. c.

40 lemma post *AM 37* transp. V3 componitur om. V2 inde] unde F ambiguum ut novum lemma V2 est add. μ1 μ2 quod om. V2 duas om. V7 res om. D2 G significare] signum V6 V7

41 circuire F V2 M3 appetre μ1 ex - ire om. V2 am] an D1 P1 P2 F

- 42 **ambitus** circuitus.
- 43 **ambitus** iudicium in eum qui largitione honorem suscepit amissurus dignitatem.
- 44 **ambigna** ovis dicebatur quae cum geminos pareret cum ipsis altrinsecus positis sacrificabatur, unde dicitur quasi ex utraque parte habent agnos.
- 45 **ambitus** inter vicinorum aedificia locus duorum pedum et semis, ad circumeundi facultatem relictus.

[41] = CGL a post IV 16, 39; 308, 17. ambitus - corripit = Gr. L. II 547, 2; 570, 8; III 525, 12 (Prisc.).

42 = Ansil. AM 97 (Abstr.) = CGL IV 15, 41; 308, 18. CGL V 439, 15 ambitu circuitu; V 479, 20 ambitus circuitus vel potentia. cf. AN 109.

43 = Ansil. AM 99 (Is. 5, 26, 21) (dignitatem quam munera invadit add.).

44 = Fulg. exp. 6 (altrinsecus religatis). cf. CGL V 559, 7 ambiegnae (abiegnae codd.) oves quae geminos pariunt, quas ex utraque parte agnos lactantes; Vat. 1468 m. 3 ambignae oves ex utraque parte agnos habentes quas Iunoni offerebant quae geminos parerent. cf. Paul. Fest. 4, 26 ambegni bos et vervix cum ad eorum utraque latera agni in sacrificium ducebantur. cf. Mai VI 506; Loewe Prodr. 377; Wessner 'Comm. Ien.' VI 2, p. 108.

45 = Paul. Fest. 15, 20; Ansil. AM 98 (Is. 15, 16, 12) (semipedis). cf. CGL V 520, 15 (et ab obambulando dictus add.) = Paul. Fest. 5, 6 ambitus circuitus aedificiorum patens in latitudine(m) pedes duos et semissem, in longitudine(m) id est (idem Paul. Fest.) quod aedificium.

[41] $\mu 1$ $\mu 2$ ambitio ut novum lemma M2 V1 B V2 ambitio] derivatur add. β ambitio inde βa B F derivatur inde V2 V1 V6 V7 M3 gloria¹] regula B ambitiosus ut novum lemma ω praeter P3 qui om. βa B M3 ambit] ambre V2 superbus in mg. add. V2 ambitus ut novum lemma αa αb βb (non M3) $\mu 1$ $\mu 2$ etiam s. l. add. P3 est add. P3 quod om. V2 producit paenultimam β (non F) corripitur B correptum V7

42 lemma adh. AM 41 αa (non V3) αb βb (non M3) $\mu 1$ $\mu 2$ ambitus] id est add. V1 βb

43 lemma adh. AM 42 ω praeter V3 M3 qui] a add. V5 αb $\mu 1$ $\mu 2$ largitionem V3

44 lemma post AM 45 transp. $\mu 2$ ambigua V2 $\mu 2$ dicebatur] dicta V7 parerent V2 ipsis] illis V3 P4 sacrificatur V3 $\mu 1$ $\mu 2$ dicitur V2: derivatur cett. ex β (non F) (= Fulg.): ab cett. annos M2

45 lemma adh. AM 44 $\mu 1$ intra D1 interpretatur V6 locus om. B ad-relictus om. D2 G circumedi V2

45 bis amblesia ignorantia.

46 amblygonius dicitur ille triangulus qui hebetem angulum habet, ut hic Δ.

47 ambo id est uterque a graeco ἀμφω derivatur. ambo uterque alteruter relativa sunt et ideo vocativos non habent.

48 ambonem dicendo gradum significamus.

49 ambro devorator profusus luxuriosus glutto consumptor patrimonii ganeo popino.

45 bis amblesia ex ἀμβλύς? cf. Philop. in de An. 164, 10 ἀμβλυνσις ... fortasse potius ablepsia: cf. Serv. Verg. A. VII 647 adp. ablepsia: id est oblivionem vel negligentiam spscr. l. (cf. v. l. āblesian M; ablesian L).

46 = Ps. Cens. frg. 7, 3 p. 62, 4; Ps. Boeth. geom. p. 378, 16; 376, 9. cf. CGL IV 16, 41 a. optunsu[r]um angulum.

47 ambo¹ - uterque = Ansil. AM 58 (Gloss.) ambae utraque; CGL IV 308, 19 ambo utrique; Serv. Verg. A. I 458; VIII 142; X 759; Gramm. scriptt. passim. ambo¹ - derivatur = Ansil. AM 100 (Is. 10, 21) qui plura; Gr. L. II 20, 18 (Prisc.). ambo² - habent = Gr. L. III 23, 1-10 (Prisc.). cf. AM 79; AL 148.

48 cf. CGL V 491, 15 ambone pulpitum; 410, 6 ambone analo (scil. ἀναλογεῖον); 606, 41 (Scal.) pulpitum analogium lectrum; 381, 16 pulpita gradus in quo lector stat.

49 a. devorator = Ansil. AM 102 (Gloss.) = CGL V 165, 48. CGL IV 16, 25; 308, 20; V 265, 9; 339, 50; 345, 21; 439, 18 ambrones devoratores; Ansil. AM 109 = CGL V 166, 20 ambrones devoratores hominum. cf. CGL V 589, 14 (Scal.) ambro devorator consumptor patrimoniorum decoctor luxuriosus profusus; 583, 5 a. luxuriosus profusus consumptor sive devorator hominum (bonorum?). profusus = CGL IV 16, 11. Ansil. AM 103 (= Abstr.) = CGL V 166, 1 a. decoctor aut profusus; Ansil. AM 104 (Syn.) a. luxuriosus profusus consumptor; CGL V 583, 5; 589, 14 (Scal.). luxuriosus = Ansil. AM 104 (Syn.); CGL V 583, 5; 589, 14 (Scal.). glutto = Ansil. AM 105 (Syn.) a. elluo glutto. consumptor patrimonii = CGL IV 483, 2; V 265, 37. cf. CGL V 439, 17 a. proprio(rum) patrimonio(rum) consumptor; 589, 14 (Scal.); 583, 5. ganeo popino = Ansil. AM 106 (Syn.). ἀβρων subesse vult Sonny 'A.L.L.' X, 1898, 366. cf. AM 50.

45 bis lemma om. ω praeter V2 V6 V7 qui adh. AM 45.

46 hebetem] habentem M3 a. c. ut om. D1 hic] et haec a add. V3 Δ om. aa F V6 V7 μ1 μ2 cuius figura nullum hebetem angulum habet

47 lemma adh. AM 46 D1 P2 V5 ab ac F V6 V7 μ1 μ2 ambo¹ - derivatur om. P1 P3 βα B M3 id est] vel F μ1 ἀμφω D1 P2 F μ1 μ2 aquo V3 avi quid vi V2 am V5 V6 V7: amplius cett. derivatur] dicitur V2 V7 om. V6 a graeco - uterque² om. D1 ambo² ut novum lemma V3 V2 M3 id est add. P3 alterutrum V6 V7

49 gluto V3 V2 M3 glutton P1

- 50 Ambrones populi Scythiae qui carnibus vescuntur humanis: nam brosis graece cibus dicitur.
- 51 ambroseum odor divinus.
- 52 ambrotonos homo dicitur vel immortalis - nam brotos graece cibus dicitur -, quia inter cetera animalia cibo rationali utitur.
- 53 ambrosia esca deorum quam Latini apium silvaticum vocant.

50 = *Rem. ad Mart. Cap. II 116 p. 48, 20 apud quem Ambronum pro ambrosius legebat* (cf. *Mart. Cap. ibid. adp. ed. Dick.*) cf. *Ansil. AM 108* (*Plac. V 8, 1* = *V 47, 3* = *V praef. VI*) ambronem perfidae improbitatis a gente Gallorum qui cum Cimbris Teutonisque grassantes periere; *Paul. Fest. 15, 29* Ambrones fuerunt gens quaedam Gallica qui... rapinis et praedationibus se suosque alere coeperunt eos et Cimbrum Teutonemque C. Marius delevit. ex quo tractum est ut turpis vitae homines ambrones dicerentur. cf. *AM 49; Pap. BR brosis.*

51 = *CGL IV 483, 20* ambrosio odore divino. *IV 483, 22* ambrosius divinus odor vel sapor; cf. *Ansil. AM 110* (= *Verg. 1, 403*) ambroseae comae: ambroseum odorem unguentum divinum; *111* (*Abstr.?*) (ambroseum) = *CGL III 509, 65* ambrosium odor caelestis; *Ansil. AM 116* (= *Abstr.*) = *CGL IV 16, 1* ambrosius quidam caelestis odor vel sapor; *CGL IV 16, 2* ambroseis caelestis odoribus vel saporibus adque dulcedinis; *405, 37* ambrosia divina vel sacra; *V 439, 20* ambrosia rosea divina sive odos caelestis; *Ansil. AM 114* (*Gloss.*) ambrosive divine. cf. *AM 53; 54.*

52 cf. *AN 52.*

53 a. deorum = *Ansil. AM 107* ("Abol.") (ambrona); *CGL IV 492, 26* (*Verg. I 403; XII 419; cf. Serv. II. II.*) ambrosiae proprie deorum esca. cf. *Ansil. AM 112* a. e. angelorum; *CGL IV 405, 38* ambux cibum dicit deorum. quam - vocant = *Ansil. AM 113* (*Is. 17, 9, 80*) (de qua Virgilius (*A. I 403*)... add.). cf. *AP 43; AM 51; 54.*

50 Ambro V3 Scicie M3 Sithiae V3 V2 dicitur cibus B dicitur] vel immortalis nam brotos graece cibus dicitur add. P1 (cf. *AM 52*).

51 lemma post *AM 53 transp. β* (non F) ambroseum aa (non V5) F B V2 M3 μ2 ambrosium V5 ab ac βa V6 V7 μ1 ante ambroseum] Virgilius ambrosiae diffundit (*Verg. G. IV 415*) add. V2

52 ambros M3 a. c. ambrotones V2 ambrotos μ1 μ2 αμβροτος add. μ1 μ2 scil. αμβρωτος vel om. μ1 μ2 brotos] βροτος homo βροαμ add. μ1 μ2 cibus om. D1 dicitur² om. V1 βb

- 54 ambrosius caelestis odor vel sapor divinus, pulcher.
 55 ambulacrum spatium ambulandi.
 56 ambusilla venter.
 57 amburere circumincendere.
 58 ambubaiae mulieres tibicines Syriacae.

54 ambr. - sapor = *Ansil AM 116* (= *Abstr.*) = *CGL IV 16, 1* (a. quidam *add.*); cf. *CGL IV 16, 2* ambroseis caelestis odoribus vel saporibus atque dulcedinis; 483, 22 a. divinus odor vel sapor; *V 439, 20* ambrosia rosea divina sive o-dos caelestis; *Ansil AM 111* (*Abstr.*?) (ambroseum) = *CGL III 509, 65* ambrosium odor caelestis. divinus pulcher = *CGL IV 206, 25*; 483, 21; *V 265, 29* ambrosiae divinae pulchrae. divinus cf. *Ansil AM 114* (*Gloss.*) ambrosive (-siae): divinae; *CGL IV 405, 37* ambrosia divina vel sacra. cf. *AM 51*; 53.

55 = *Ansil AM 118* (*Abol.*) = *CGL V 166, 2*; 339, 38; 560, 48. cf. *CGL V 439, 19* (deambulatorium id est *add.*); *IV 16, 28* ambulacrum spatium ad ambulandum; 405, 39 ambulacrum spatium ambulandum (*cod. Leid.*). cf. *Ansil AM 117* (*Plac. V 7, 11* = *V 47, 4*) ambulacris locis quibus ambulatur ex commodo.

56 = *Ansil AM 122* = *CGL V 166, 3*; 583, 6; 590, 23. *V 615, 31* ambasilla est venter. ambusilla: alvus ilia *Graevius*; arvilla *Heraeus*; alvus illa, id est generis feminini, *Lindsay*.

57 cf. *Ansil AM 119* = *CGL V 345, 27* amburimur incendimur. 120 (= *Abstr.*) = *CGL IV 16, 38* a. comburimur 121 (= *Abstr.*) = *CGL IV 15, 39*; 308, 25; 485, 19; *V 265, 16* amburit incendit; *CGL IV 308, 26* ambussit consumpsit; *V 439, 21* ambusit combusit; *Ansil AM 123* = *CGL IV 485, 21* ambusta conbusta; *CGL IV 16, 4* (*Verg. A. XII 301*) a. c. vel exusta; *Ansil AM 124* (= *Abstr.*) = *CGL IV 16, 47*; 485, 20; *V 265, 20* ambustum exustum. cf. *Paul. Fest. 5, 5* ambustus circumustus = *Varro ling. 7, 31*; *Rem. ad Mart. Cap. VI 602 p. 298, 5* amburit... circumurit et incendit; 673 p. 335, 9 amburat circumurat.

58 = *Ps. Acr. ad Hor. S. 1, 2, 1*. cf. *Porphyr. ibid.*

54 lemma post *AM 51 transp. β* (non F) odor caelestis βa B M3 vel om. βa B M3 sapor V1

55 ambulacrum D1 P1 P2 P3 V3 F μ2 ambulacrum V5 ab ac β (non F) μ1

56 lemma post *AM 57 transp. β* (non F) venter] femininum vel neutrum *add.* D2 G

57 lemma post *AM 55 transp. β* (non F) amburere] ambulare V1

58 lemma post *AM 56 transp. β* (non F) post *AM 59 ac* ambubaiae D1 P1 M1 B F V1 ambubiae V6 V7 amburbagae R ambulavae V2: ambubagae P2 P3 V3 V5 ab M2 L M3 μ1 μ2 ciriace V3

- 59 amburbale vel amburbium sacrificium quod circuit civitatem.
- 60 amebaeum carmen duos introducit, sed difficilior pars respondet quia non pro suo arbitrio sed aut maius aut contrarium respondet.
- 61 Amellum genus herbae, dicta quod iuxta Mellam nascatur.
- 62 Amello proprium loci.
- 63 amoena loca dicta quod amorem praestent, iocunda, viridia.

59 = *Serv. Verg. E. III* 77 (quod urbem circuit et ambit victima); cf. *CGL V* 616, 3 amburbium sacrificium eo quod urbem ambiat id est circuiat victima; *Paul. Fest.* 5, 3 amburbiales hostiae quae circum terminos urbis Romae ducebantur. cf. *AR* 268.

60 = *Serv. Verg. E. III* 59. cf. *ibid.*, 28. pars respondet: pars respondentis, cl. *Servio*, fortasse scribendum. cf. *AM* 135.

61 = *Serv. Verg. G. IV* 278 Mella fluvijs Galliae iuxta quem haec herba plurima nascitur; unde et amella dicitur... cf. *AM* 62.

62 ex glossa quadam ad *Verg. G. IV* 271 'est etiam flos in prato cui nomen amello / fecere agricolae' ubi cui ad prato fortasse relatum est. cf. *AM* 61.

63 amoena - praestent = *Ansil. AM* 131 (*Is.* 14, 8, 33) qui plura = *Serv. Verg. A. VI* 638 + *V* 734; *Is. Di.* 1, 42 amoena autem dicta eo quod amentur; *Paul. Fest.* 2, 19 amoena... quae ad se amanda allicant id est trahant. iocunda = *Ansil. AM* 127 (*Gloss.*): cf. *Ansil. AM* 135 (= 153?) amoenibus festis iocundis; 137 amoenitas iocunditas nemorum; *CGL IV* 308, 42 amoenitas iocunditas; *Ansil. AM* 153 (*Abstr.*) = *CGL IV* 15, 43 amoenum fertilem iucundum viridem fructum facientem (fr. fa. om. *Ansil.*) sive arborum multitudo; *CGL V* 265, 6 -um fertile iucundum; *IV* 476, 14 a. fertile iucundum virile (viride?); 308, 45 a. fertile ioc. fructuosum uberum; 206, 26 a. delectabile io. viridia = *Ansil. AM* 130 amoena viridia opaca. *Ansil. AM* 153 (*Abstr.*) = *CGL IV* 15, 43; 157 (= *Syn.*) amoena virens viride silvestre; *CGL IV* 476, 14.

59 lemma adh. *AM* 58 V2 amburbale B burbale V2 circumit V3

60 lemma post *AM* 61 transp. V6 V7 amabeum V3 introducet V3 introduce V2 sed¹] vel ac quod V6 V7 difficilice V2 aut¹] ut V2 respondet] respicit V2

61 lemma post *AM* 62 transp. βa Amellum P3 V3 V5 V1 B V2 V6 V7 Amellum M3 Amelum cett. Mellam P3 V3 B V2 M3 Melam cett. nascitur V3 a. c. dicitur medicina apium (cf. *Verg. G. IV* 271-281) add. V6 V7

62 lemma adh. *AM* 61 V2 Amellum βb Amelum βa μ1 μ2

63 viridia iocunda ac βa iocunda μ1 μ2 virida D1 vivida D2 G

- 64 amen vere fideliter vel fiat, quod est hebraeum sicut alleluia, et sicut in caelo a Iohanne audita sunt, ita in terris cunctis gentibus pronuntiare. Haec duo verba ab apostolis sunt tradita. amen quod est iuramentum vel affirmatio hebraice, latine sonat verum, ad confirmandum vera esse quae dicta sunt; in fine ponitur.
- 65 amendare abscondere, extra commendare.
- 66 amentia perpetuum, dementia vero temporale est vitium.
- 67 amens sine mente.
- 68 amentum dictum quod media hasta ligatur ut iaculetur; vinculum est.

64 amen¹ - fiat = *Ansil. AM 125 (Euch. 145, 14)* a. sive fideliter aut fiat; *CGL IV 206, 24* a. fiat vel (vere?) sive fideliter; *Eucher. instr. 2, 145, 14* a. vere sive fideliter; cf. *Ambr. fid. 4, 4, 43* amen fideliter; *Hier. in Matth. 6, 11* ... quod Aquila interpretatur 'fideliter' nos 'vere' possumus dicere; *aliique passim*. amen¹ - fideliter ... quod - tradita ex *Ansil. AM 126 (Is. 6, 19, 20-1)*. amen² - ponitur = *Hier. epist. 26*.

65 a. abscondere = *Ansil. AM 132 (Gloss.)* = *CGL V 166, 4* amendabit (-vit *Ansil.*) abscondit. cf. *Pauli. Nol. carm. 19, 428; 658* ubi amendare i. q. furari. extra commendare = *Ansil. AM 133 (= Abstr.)* = *CGL IV 15, 37; 477, 19; V 166, 5* amendat effugit aut longe mittit vel extra commendat; *CGL IV 308, 28* amendat extra commendat vel seponit; *V 265, 14* a. extra commendat quod dicimus (*adde ib. 15* ablegare id est a suo loco commendare). cf. *AM 8 adp.*

66 = *Ansil. AM 150 = DE 715 (Is. Di. 144)*. cf. *Diff. Beck p. 35, 67* amens a tota mente submotus, demens deminutionem mentis patitur; *Pauli. Fest. 151, 1* demens quod de sua mente decesserit et amens quod a mente abierit; *Varro ling. 6, 44* amens qui a mente sua descendit.

67 = *Ansil. AM 146* amentes sine mente id est dementes; *CGL V 529, 12 (= Ter. Andr. 218)* amentium sine mente, insanorum. cf. *CGL IV 16, 33* amens qui mentem non habet; *V 265, 19* a. qui mentem non habet sanum.

68 = *Ansil. AM 152 (Is. 18, 7, 6)* a. vinculum est iaculorum hastilium qui (*sic*) mediis hastis aptatur et inde amentum quod media hasta religatur ut iaculetur; *Serv. Verg. A. IX 662* ammentum est lorum quo media hasta religatur et iacitur; *glossa Barthiana (Serv. III 2 p. 527, 23 ed. Thilo-Hagen)* amentum est lorum quo

- 64 vel om. P1 $\mu 1$ hebraeum] hebraicum V6 V7 auditi D1 tradita] audita B a. c. tradita sunt B amen² - ponitur om. V2 in fine] infinite V6 V7
- 65 commandare V5 V1 V6 V7 $\mu 1 \mu 2$
- 66 est vitium om. V1 βb
- 67 ameni $\mu 2$
- 68 ut] aut D1 P3 vinculum est ut iaculetur V2 est om. βa B M3

- 69 amera hora.
- 70 Amerina retinacula: vimina ab urbe Amerina dicta.
- 71 Amensias interpretatur rogans.
- 72 Amerina urbs in qua vimen multum nascitur.
- 73 Amerinum enim oppidum est Italiae.
- 74 ametabaton sine transitione: nam a sine, metabaton transitio.

[68] hasta manui alligatur quod *ius amientum ait. cf. *Paul. Fest. 11*, 2 ammenta quibus ut mitti possint vinciuntur iacula sive solearum lora; ex Graeco quod est ἄμμα sic appellata vel quia aptantes ea ad mentum trahant. cf. *CGL V 625*, 43 a. ligamentum quod est in media hasta; 615, 43 a. est iaculorum vinculum; 437, 14 adm. ligamentum missile id est quod in medio lanciae ligatur; *IV 476*, 30; *V 262*, 6; 632, 5 adm. corrigia lanceae quae etiam ansula est ad iactandum; *Ansil. AM 151 (Abol.) = CGL V 166*, 6 a. ligamentum hastae; *CGL IV 304*, 28 admentum ligamentum; *V 437*, 12 adm. lig. missile; 265, 12 amm. lig. inmissile; *IV 476*, 29 amenta ligamenta ad messem (*h. e.* missilia); 13, 42 agimenta augmenta (*vel* adm.) hastarum. cf. *Loewe Prodr. 368*. admentum ex scriptura amm-ortum censet Goetz.

69 = *Ansil. AM 159 (Verg. G. I 265)*. amer(in)a ⟨l⟩ora Goetz, Lindsay (cf. *AM 70*; 16); sed, cl. *CGL III 509*, 66 diei hora ἀμέρα, nihil supplere maluerim.

70 = *Ansil. AM 161* amerina retinacula vimen ab urbe Amerina ubi plurimum nascitur; cf. *Serv. Verg. G. I 265*; *Colum. 4*, 30, 4. cf. *AM 72*; 73; 16.

71 = *Ansil. AM 162 (Hier. nom.)* (Amesias *Ansil. Linds.*: Amensias *Ansil. H E I L*, Amessias *B*).

72 = *Ansil. AM 160*. cf. *Ansil. AM 161*. cf. *AM 70*; 73; 16.

73 = *Serv. Verg. G. I 265* ... circa Amerinum oppidum Italiae. cf. *AM 72*; 70.

74 cf. *Gr. L. II 552*, 25 (*Prisc.*). ametabaton: scil. ἀμετάβατον *verbum intr.*

69 lemma adh. *AM 68 V2*

70 viminea V3 vimena V2 Amerina²] ameridiana D1 P3 dicta om. B

71 lemma post *AM 73 (72 F) transp. β* Amenssias V2

72 lemma adh. *AM 71 P3 post AM 70 transp. β* Merina P3 in qua urbs V3 in qua] ubi β (= *Ansil. l. l.*) vimen nascitur multum F

73 enim om. V2 est oppidum B

74 lemma post *AM 71 transp. β* amethabaton M3 amentabaton V1 V5 V6 V7 μ1 sive V2 methabaton M3 metabasis P1 μ1 μ2

- 75 ametistus lapis pretiosus, unus de duodecim; unde ametistina vestis eiusdem coloris, corripit paenultimam 'sti' ante 'na'.
- 76 ametistus lapis Indicus inter purpureas gemmas tenens principatum, non ex toto igneus. ametistus praecipuus colore violaceus, flammam evibrat aureas notulasque purpureas: praetendit cor humilium Christo commorientium.
- 77 ametistizontus dicitur quia eius extremi signiculi in ametisti violam exeunt.
- 78 amfiballus byrrhus villatus vel planeta.
- 79 amfi graece utrimque.

75 a. - duodecim = *Pap. LA* lapides pretiosi. cf. *AM* 76. cf. *Bed. expl. apoc.* 3, 21 (*Migne P. L.* 92, 202); *Haimo exp. in apoc.* 7 (*ibid.* 117, 1207). ametistina - coloris fortasse glossa ad *Mart.* 1, 97, 7; *Iuv.* 7, 136.

76 ametistus¹ - igneus ex *Ansil. AM* 241 (*Is.* 16, 9, 1). cf. *Plin. nat.* 37, 121; 125. ametistus² - commorientium cf. *Bed. expl. apoc.* 3, 21 (*Migne P. L.* 92, 202 B-D); *Haimo exp. in apoc.* 7 (*ibid.* 117, 1207 D). cf. *AM* 77; 75.

77 = *Ansil. AM* 242 (= *Is.* 16, 9, 5) (extremus igniculus... exit). cf. *Plin. nat.* 37, 93. cf. *AM* 76; 75.

78 a. - villatus = *Ansil. AM* 164 (= 310?) = *CGL V* 166, 8 amfiballus birrus bellatus. vel planeta = *Ansil. AM* 163 (*Abol.*?) amfiballum birrum vel planeta; *CGL V* 166, 7 amfiballum birrum vel planeta. cf. *AM* 39 *adp.*; *AM* 80. vel planeta: paenula *coni. Goetz*; cf. *autem Cassian. instr.* 1, 6.

79 = *CGL V* 339, 57 (cf. *Adhelm. epist. ad Acirc.* p. 290). cf. *Comm. Bern. Lucan. IX* 719. cf. *AM* 81.

75 ametistus ω: scil. amethystus ametistus iter. ad marg. P3 lapis] indicus add. V6 V7 (cf. *AM* 76) vesti M3 ante na om. βa B M3 na om. V2 scilicet add. F secundum Priscianum add. βa B V6 V7 M3 Prudentium add. V2

76 ametistus¹] ametisties V5 μ1 non om. D1 ametistus² - commorientium ut novum lemma post *AM* 77 transp. β (non F) nitelasque D1 P3 purpuras V2 humilium] humiliter vero add. V1 comorientium V2 cor morientium V3

77 ametistizontus: scil. amethystizon. ametistizontus (nom.) factum est ex *Plin. l. l. ubi amethystizontas* (acc. plur.: at cf. *Is. l. l. amethystizontas nom. sing.*) extremi signiculi P2 ac L V1 V2 M3 extremi siniculi V3 extremi signaculi D1 P1 P3 V5 P4 M2 F B V6 V7 extrema signacula μ1 μ2 extremi igniculi D2 G amethysti B amestici V3 amesti V2 violam] morem μ2

78 lemma post *AM* 79 transp. P3 V6 V7 post *AM* 76 β (non F) amfiballus V3 burrus D1 vel lodix (cf. *AM* 80) add. D1 villanus M3

79 utrimque P2 V3 μ1 μ2 utrumque cett.

- 80 amfiballus birrus lodix villosus.
- 81 amfibena serpens, dicta quod duo capita habeat.
- 82 amfibia sunt genera piscium.
- 83 amfibolo ambigo dubito, unde amfibola dubia.
- 84 amfibologia dubietas dictionis ut 'aio te Eacidem Romanos vincere posse'.

80 a. birrus... villosus *cf. AM 39 adp.*; 78. lodix *cf. Ansil. LU 214 (Gloss.)* ludices sagos; *CGL V 308, 40* lodex genus sagi; *Pap. LO* lodices sagi quibus homines cooperiuntur. *cf. Iuv. 6, 195; 7, 66.*

81 = *Ansil. AM 165 (Is. 12, 4, 20)* qui *plura. cf. Comm. Bern. Lucan. IX 719* a. quod utraque parte caput habeat et utraque serpat; ἀμφίς utrimque, βαίνειν ambulare; *Plin. nat. 8, 85* geminum caput amphisbaenae...

82 = *Ansil. AM 166 (= Is. 12, 6, 3)* qui *plura.*

83 amphibolo dubito *cf. CGL II 55, 61* dubito ἀμφιβάλλω; *II 56, 3* dubitantes ἀμφιβάλλοντες. amphibolo ambigo *cf. CGL III 333, 36* ambiguus ἀμβίβολος; *II 16, 13* ambiguum ἀμβίβολον ἀμφισβήτησις; *560, 27* ambiguitas ἀμβιβολία. amfibola dubia = *CGL IV 405, 44. cf. II 56, 1* dubium ἀμβίβολον, ἄδηλον, δισταγμός. *cf. AM 84.*

84 a. dubietas = *CGL II 55, 59* dubietas ἀμβιβολία. a. -dictionis *cf. Ansil. H E I post AM 166 (om. Lindsay) = CGL IV 18, 44* a. est ambigua dictio; *Ansil. AM 167 (= Is. 1, 34, 14)* a. ambigua dictio...; *CGL III 488, 30; 508, 11; 509, 68* ambigua dictio ἀμβιβολία; *Ansil. AM 168 (= Iul. 3, 11-15)* a. ambiguitas distinctionis... *cf. Gr. L. I 271, 26 (Char.)* a. dictio sententiave dubiae significationis...; *450, 1 (Diom.)* a. vitio compositionis in ambiguo posita sententia...; *IV 395, 20 (Don.)* a. ambiguitas dictionis...; *V 295, 14 (Pomp.)* a. dubitatio in sensu constituta...; *VI 455, 1 (Sacerd.)* a. dictio ambigua dubia faciens sensuum sententiam... ut -posse *apud omnes supra laudatos. cf. AM 83.*

80 lemma om. P3 D1 (sed *cf. AM 78*) ab ac M2 L F μ1 μ2 diphiballus V6 V7 byrrus V5 V1 V6 V7 vilosus V2

81 anfibena M3: scil. amphisbaena habet V2 M3 in unum add. V2 unum in capite add. V6

83 amfibolo -dubito post dubia transp. βa V2 V6 V7 unde inde βa B M3 post dubia transp. βa V2 M3 post amfibola V6 V7 amfibola ut novum lemma βa B M3

84 lemma adh. AM 83 B amphilogia P1 philologia P3: scil. amphibolia dubietas] ambiguitas β (= *Ansil. II. II.*) Eacida μ1 μ2 (= *II. supra II.*)

- 85 amfibrachus dictus quod in utraque parte brevem habeat syllabam, in medio longam, ut 'amoenus'; nam brachys est brevis. amphibrachys huius amphibrachyis.
- 86 amfimacros graece, latine amfimacrus dicitur.
- 87 amfimacrus est cum, ex utraque parte longa, in medio est brevis syllaba, ut 'civitas'; nam macros id est longa.
- 88 Amfion quidam citharoedus perfectus atque Thebanus fuit. Haec omnia sicut plura alia per 'ph' interdum hoc quod Graeca sunt atque per 'f' Latinum quandoque scripta invenies.

85 amfibrachus - longam . . . nam - brevis = *Ansil. AM 169* (= *Is. 1, 17, 9*). a. - longam = *Ansil. AM 170* (= *Is. metr.*) (. . . longa in medio interiacente). *Gr. L. V 323, 18 (Julian. exc.)* . . . una longa in medio consistente; *122, 27 (Pomp.)* (in medio longam om.); *VI 498, 27 (Sacerd.)* in utraque parte quod Graeci ἀμφί dicunt, brevem quam illi βραχεῖαν nuncupant, continet. cf. *CGL III 509, 69* a. quod duas breves habet et longa(m); *488, 31* a. hinc inde brevis. ut amoenus = *Gr. L. VI 368, 1418 (Terentian.)*. amphibrachys - amphibrachyis = *Gr. L. II 275, 14 (Prisc.)*.

86 = *Gr. L. II 224, 14 (Prisc.)*. cf. *AM 87*.

87 a. - syllaba . . . nam - longus = *Ansil. AM 171* (= *Is. 1, 17, 10*) a. . . quod duae hinc inde longae habeat in medio inclusam brevem; macros enim longus dicitur; *Gr. L. VI 499, 2 (Sacerd.)* a. . . quod ex utraque parte longam, quam Graeci μακράν dicunt, habet. a. - syllaba = *Ansil. AM 172* (= *Is. metr.*) . . . una brevi in medio consistente; *Gr. L. V 122, 26 (Pomp.)* (in medio - syllaba om.); *323, 23 (Julian. exc.)* hinc inde longam habet syllabam una brevi in medio interiacente; *VI 368, 1428 (Terentian.)* duae longae receptam continent intus brevem; *I 479, 12 (Diom.)* dictus a duabus longis a quibus utrimque media brevis amplectitur. cf. *CGL IV 18, 43* a. ex utraque brevis. cf. *AM 86*.

88 A. - fuit = *Ansil. AM 173 (Aug. II 284, 3-4)* qui plura. haec - invenies cf. *AD 20; 31; 48; 65; 108*.

85 amfibrachus] amphibracus V3 amfibracus M3 amphiliratis V2 habet brevem V6 V7 longuam F ut] ubi V6 brachis M3 brachiis V2 est] id est β (non M3) amen add. V6 V7 amphibrachys ut novum lemma V3 B V2 M3 uius V2 amphibrachyis scripsi, cl. *Prisc. l. l.*: amphibrachiis V2 brachis B M3 amphibrachys cett.

86 amfimachros M3 aluphimacros V2 graece] a add. G latine dicitur amfimacrus ab ac amfimacrus om. G

87 longua F longam B V2 M3 est brevis syllaba] brevem habeat (habet F V2) (syllabam in medio add. B) dictio quaelibet β macros] acros V5 om. D1

88 perfectus om. V2 plura alia] pluralia ab M1 plura] supra ac M2 ph] pch V2 interdum om. B hoc om. V2 sunt graeca β (non F) sint P3 latina B V2 M3 invenies scripta V6

- 89 **amfitaba** ex utraque parte villosa tapeta.
- 90 **amfitheatrum** locus rotundus ad spectaculum factum. theatrum enim ex medio amfitheatro est, quod est semicirculi figura.
- 91 **amfiscisii** bimembres.
- 92 **Amfitrita** dea maris, matrona Neptuni.
- 93 **Amfitrites** Neptunus ex amphi id est circum et tridente quem tenet, vel est mare.

89 = *Ansil. AM 174* (= *Is. 19, 26, 5*) (*Lucil. 13 add.*). cf. *CGL V 339, 56* amphotape genus vestimenti utrimque villosum, ex *Non. 867, 26* amphotapae vestes dicuntur utrimque habentes villos.

90 a. . . ad - factum cf. *Ansil. AM 176* (= *Is. Lib. Art.?*) qui plura. a. est locus expectaculi. . . ; *CGL III 488, 32; 509, 70* a. locus spectaculi; *V 342, 28; 439, 39* a. circumspectaculum. theatrum - figura = *Ansil. AM 175* (= *Is. 18, 52, 1-2*); cf. *Cassiod. var. 5, 42, 5* a. quasi in unum iuncta duo visoria (cf. *4, 51, 5*). cf. *AM 151*.

91 cf. *CGL V 581, 38* (*Scal.*) (amfiscii); *626, 1* amfiscisii biumbres. cf. *Eustath. Bas. hex. 6, 8 p. 930 C; Rem. ad Mart. Cap. VI 607 p. 300, 3; Ambr. hex. 4, 5, 23* . . . umbram ex utroque latere transmittant. cf. *AN 107; AS 23*. amfiscisii bimembres: scil. amphiscisii biumbres.

92 = *Ansil. AM 177* (*Plac. V 4, 10(-tes) = V 47, 5*). A. dea maris = *CGL III 488, 33; 509, 71* (dicunt add.). cf. *AM 93; 94; 95*.

93 = *Arnulph. comm. Ov. Met. I 14* A.: mare a circiter ferendo litus sic dictum, vel Neptunus sic dictus ab amphi id est circum et tridente quem tenet. cf. *Fulg. Myth. 1, 4; Myth. Vat. Lat. I 107; II 9; III 5, 1 p. 171, 19*. vel - mare cf. *Claudian. 26, 337. CGL V 546, 34* A. oceanum mare; *Ansil. AM 179* (*Abol.*) = *CGL IV 16, 32; 308, 29; 477, 50; V 265, 40; 57; 345, 38; 339, 51* A. mare; *IV 364, 5* mare[m] Amphitritem. cf. *AM 92; 94; 95*.

89 amphitabula V1: scil. amphitapa (cf. *Non l. l. adp.*: amfitaba trad.) villosa V2 tabeta P1

90 amphitheatrum M3 factus P1 P3 V3 D2 P4 $\mu 2$ om. G amfitheatro] amphitheatrum D1 V5 V1 V6 V7 $\mu 1$ $\mu 2$ amphitheatrus V2 est¹ om. D1 P3 se- nu circuli V2

91 lemma adh. AM 90 V2 amphiscisii P3

92 lemma om. $\mu 1$ Amphitrica V2 Amphitria F $\mu 2$ maris] Martis D2 G matrona] materna D1 P2

93 Amphitrides P2 id est add. β tradente V2 tridentum V6 est²] in add. V6 V7

- 94 **Amfitrites** uxor Neptuni.
- 95 **amfitrius** mare, unde superiora derivantur.
- 96 **amfora** dicta quod hinc et inde levetur: recipit enim liquoris pedem quadratum, frumenti modios Italicos tres. amphoreus graece, latine haec amfora.
- 97 **amfitheosis** consecratio.
- 98 **Amfrysus** fluuius Thessaliae circa quem Apollo, ob occisos Cyclopas diuinitate expoliatus, Admeti regis pavit armenta, unde Amfrysus dicitur. inde etiam fit **amfrysus** -sia -sium.

94 = Hyg. astr. 2, 17 p. 56, 17; fab. praef. p. 12, 1. cf. Myth. Vat. Lat. II 9; Ansil. AM 177 (Plac. V 4, 10 = V 47, 5) (matrona). cf. AM 92; 93; 95.

95 a. mare = Ansil. AM 179 (Abol.) (amfotriae Ansil. Linds.: -ian L -ia H E). cf. CGL IV 16, 32; 308, 29; 477, 50; V 265, 40; 57; 345, 38; 339, 51 Amphitrite mare; 546, 34 Amphitrite oceanum mare. cf. AM 92; 93; 94.

96 a. - tres = Ansil. AM 178 (Is. 16, 26, 13). modios, tres = CGL III 488, 34; 509, 72 a. modii tres; V 340, 55 a. IV modios tenet. amphoreus - amfora² = Gr. L. II 156, 6 (Prisc.). cf. CGL II 492, 33 amphora ἀμφορεύς.

97 = Ansil. AP 167 (Gloss.). CGL III 168, 57; II 236, 59; III 171, 7; 239, 10; 510, 31 consecratio ἀποθέωσις. = AP 106; 102; 105.

98 = Serv. Verg. G. III 2. cf. id. A. VI 398 unde Schol. Stat. Theb. VI 375; Serv. Verg. A. VII 761 unde Schol. Stat. Theb. V 434; III 506; Myth. Vat. Lat. II 129, 18; I 46. cf. Vib. Seq. I 3.

94 Ampfitrites M3 a. c. Amphitrite μ1

95 amfimus B derivantur] dicitur V2

96 et om. B V6 V7 enim] nam V5 V1 om. V6 V7 μ1 licoris V3 pendem V2 modicos V3 italicos P3 a. c. amphoreus D1 βα μ1 μ2 (ἀμφορείς add. μ1 μ2) amphores cett. ut novum lemma P3 V3 V5 ab ac V1 βb (non F): scil. ἀμφορεύς, fortasse (δ) ἀμφορεύς supplendum. haec amphora latine D1 β (non F) μ1 μ2 haec om. ac amphora (-h- exp.) V3 ampura V2 (cf. Gr. L. IV 199, 17 Prob.: amfora, non ampura)

97 amptheosis V3 amphrotheosis V2 amficeosis M3: scil. apotheosis (ἀποθέωσις)

98 Amphrysus V3 B Amphirysus V2 circa] cura V3 ob occisos Cyclopas Apollo βα B M3 ob] ab (-b exp.) D2 P4, P3 a. c. obocciosus V2 Cicloclopas V2 spoliatus D1 P2 V5 μ1 μ2 (= Serv. II, II.) Ameti D1 P2 P3 B F M3 Amfrysus¹] phrysus V2 scil. Apollo dicitur om. V3 inde] unde V2 etiam fit om. βα M3

- 99 amger vulgo spatarius.
 100 amianton lapis veneficiis magorum resistens.
 101 Aminone fluvius Graeciae.
 102 amianton ligni genus; quanto plus arserit, tanto mundius invenitur.
 103 Amyclas proprium nautae.
 104 Amycus proprium fuit hominis. amicus dictus quasi animi custos.
 105 amiculus fascia pectoralis.

99 = *Ansil. AM 180 (Verg. 2, 477?) = CGL V 166, 9 amger spatarius qui vulgo; III 509, 73 aamger spatarius; cf. V 589, 15 (Scal.) = Osbern. p. 16, 46 anger spatharius, qui angit id est stringit spatham.*

100 = *Ansil. AM 182 (Is. 16, 4, 19) qui plura = Plin. nat. 36, 139 (amiantus); = Ansil. AI 18 (= id.). cf. AI 2; AM 102.*

101 = *Myth. Vat. Lat. I 45; Schol. Stat. Theb. II 433. ibid. IV 735 (fons). Hyg. fab. 169 p. 32, 5 Amymonium flumen; Plin. nat. 4, 17 (fons Argolidis).*

102 = *Ansil. AM 181 (Hier.?) (genus vel lini habens similitudinem add.); CGL III 509, 74 amiantus genus ligni. cf. Ansil. AM 182 (Is. 16, 4, 19). ex Is. l. l. si ex ipso vestis fuerit contexta ortum genus li[g]ni. cf. AM 100; AI 2.*

103 = *Ansil. AM 195 (Gloss.) A. nomen est nautae. cf. Lucan. V 520; 539.*

104 Amycus - hominis fortasse e glossa quadam ad Verg. A. I 221 'nunc Amyci': cf. enim AM 103, II adp. D1). cf. *Ansil. AM 187 Amici de gente: de Amici origine; Verg. A. V 373; XII 509; Schol. Stat. Theb. III 353; Myth. Vat. Lat. I 93; II 140. amicus - custos = Is. 10, 4. cf. Ansil. AM 211 (Is. 10, 4) ubi amicitiae custos; Gr. L. VIII 214, 19 (Comm. Einsidl.).*

105 = *Rem. ad Mart. Cap. I 7 p. 7, 19. cf. AM 116.*

99 armiger P2 F amiger V3 spatarius B V2 M3 staturius V6 V7

100 lemma post AM 102 transp. β (non F) amionton $\mu 1$ $\mu 2$ amiaton P3 V3 V5 V2 V6 V7 amiantos B magorum veneficiis B

101 lemma om. a $\mu 1$ $\mu 2$ Aminones V6 V7: scil. Amymones

102 lemma post AM 99 transp. β (non F) amiaton D1 P3 V3 F V2 genus ligni B invenietur M3 a. c.

103 Amidas B Amdas V2 Amicias D1 P3 nautae] nunc proprium fuit hominis ex AM 104 transp. D1

104 Amycus - hominis adh. AM 103 D1 post AM 105 transp. ac amicus - custos post AM 105 transp. β Amycus] graece add. D1 P3 V5 $\mu 1$ $\mu 2$ amicus] latine add. $\mu 1$ $\mu 2$ dictus om. V2

105 lemma post hominis (AM 104) transp. β (adh. V2) amiculus D1 P1 V3 V1 β b: amiclus cett. falscia V3 (fascea Rem. l. l.)

- 106 amicus ab amando, cuius diminutivum est amicusulus.
- 107 amicitia est voluntas erga aliquem rerum bonarum, illius causa quem diligit cum eius pari voluntate.
- 108 amicari ab amico dicitur; inde et amicitia et amicalis vel amicabile id est amicitiae aptus.
- 109 ami dicuntur vigiliae custodiae.
- 110 amicio -cis cooperio vestio circumligo, ab amico, vel ex am et icio: unde amicto -as.

106 amicus ab amando cf. *Hier. in Mich. 2, 7 p. 516* ab amore amicus dicitur. cuius -amiculus = *Gr. L. I 326, 17 (Diom.) amica amacula.*

107 = *Aug. divers. quaest. 31, 3; cf. Cic. inv. 2, 166.*

108 amicari - dicitur cf. *CGL V 439, 29* amicanur amicitia sociantur; *Verec. in cant. 9, 53* videntur ... amici sed non amicanur. cf. *tamen Gr. L. V 457, 27 (Eutytych.) amicus amico -as.* amicitia cf. *Gr. L. VIII 98, 6 (ars anon. Bern.) amicus -i amicitia = 108, 20 (id.).* amicalis - aptus = *Ansil. AM 185 amicalis vir amicitiae aptus; cf. 184 amicabilebus verbis pacificis sermonibus. cf. AM 132.*

109 fortasse ex glossa ad *Iuv. 14, 305* dispositis praedives amis vigilare cohortem servorum ...

110 a. cooperio = *Ansil. AM 197 (Verg. I 516) amicti cooperti. cf. Ansil. AM 202 (= Abol.) = CGL IV 16, 40 amictum cooperimentum; Ansil. AM 204 amictum cooperimentus palleum; CGL IV 429, 29 (Verg. Aen. V 421) amictum cooperimentum vel tectum; 325, 17 cooperit amictat tegit. cf. Itala Matth. 6, 29 amictus est: Vulg. coopertus. vestio = Ansil. AM 198 (= Abstr.) = CGL IV 16, 15; 478, 19; V 265, 10; 439, 25; 626, 2 amic[t]it vestit; CGL IV 308, 30 amicit vestit eo quod amictum; 478, 20 amicitur involvitur tegitur vestitur; 478, 18 amictus vestitus; 405, 40 -us operimento vestitus; 308, 33 amicitum amictum vestitum; 401, 12 vestit amicit amictat. Itala Matth. 6, 29 amictus est: vestiebatur a vestitus est h. circumligo cf. *Ansil. AM 203 amictus circumdatus operimento; 205 amictus vestimento circumdatus; Ansil. VE 529 (= Abol.) = CGL IV 192, 12 vestit circumdat;**

106 lemma adh. AM 105 D1 P1 P2 ab ac $\mu 1$ $\mu 2$ post AM 107 transp. β est om. B F amicusulus est V2 V6 V7

107 lemma post AM 104 (amicus - custos) transp. β aliquem] quem V3 pa-ri] tuetur add. V2 cum eius] cuius est V6 V7 voluntate] amicis ab amando add. B (cf. AM 106)

108 lemma post AM 106 transp. β dicitur] derivatur V7 inde om. a $\mu 1$ $\mu 2$ ab amico om. F V2 M3 amicabile vel amicalis V6 V7 $\mu 1$ $\mu 2$

110 amicio] amico V3 vestio s. l. add. M3 ex om. V6 V7 M3 amicto -as

- 111 Amycla civitas Licaoniae in qua sunt nati Castor et Pollux.
- 112 Amigdon civitas Asiana: inde amigdalina.
- 113 amigdalum graece, latine nux longa; haec dicitur nucula, id est minor nux, vel amandula.
- 114 Aminadab interpretatur concupiscentia, amans; pronepos fuit Iudae; vel interpretatur mei populi spontaneus, id est Christus.

[110] *Diff. Suet.* 308 amictus veste circumdatus. amicto -as *cf. Gloss. Sal.* amictuo avi id est cooperio vel amicio; *CGL IV* 325, 17 cooperit amictat tegit; *IV* 401, 12 vestit amicit amictat.

111 A. - Licaoniae = *CGL III* 510, 1 Amucla Licaonia (*cod.*) urbs. *Ansil. AM* 347 (*Gloss.*) Amucla urbs Laconiae sed *potius Serv. Verg. G. III* 345; 89 *auct.* A. civitas Laconicae; *id. A. X* 564 A. provinciae Laconicae civitas; *Schol. Stat. Theb. IV* 223; *IX* 769 A. civitas L. regionis. A. - Pollux = *Ansil. AM* 348 A. urbs Laconices in qua nati sunt Castor et Pollux. *cf. Schol. Stat. Theb. VII* 413 Amyclaei fratres sunt C. et P.

112 *fortasse glossa ad Iuv.* 3, 69 (Amigdone P); *cf. Schol. Iuv.* 3, 70.

113 a. - minor nux = *CGL V* 520, 7 amigdaba graece latine nux longa quam alii nuciclam vocant; *Ansil. AM* 213 (*Is.* 17, 7, 23) + (= ?) *qui plura* (amigdala; nucuglam *Ansil. H*; nuciglam *E* nucidam *I*; nuciclam *Is. Linds.*) vel amandula = *CGL III* 586, 24; 607, 16; 616, 24 amigdola amandola; *III* 316, 14 ἀμύδαλα amyndala. *cf. Verg. G. I* 187 nux plurima et *Serv. ad loc.*: id est longa: significat autem amygdalum, sed hoc graecum est τὸ ἀμύδαλον καὶ τὰ ἀμύδαλα; *Schol. Bern. ibid.* 'nux' avellana id est amygdala... 'plurima' longa: amygdalum vult intellegi.

114 A. - amans = *Ansil. AM* 215 (*Hier. nom.*) = *Lib. geneal. chron. I* p. 178, 363. pronepos - Iudae *cf. Ambr. virgin. 15, 94.* vel -spontaneus = *Hier. nom. hebr. 12, 10; 15, 14; 31, 20; 60, 8; Greg. M. in cant. 6, 13.* id est Christus = *Ambr. virgin. 15, 94.*

[110] V5 V1 V2 V6 V7 M3 (-as *om.* V2) amicio et amictus participium μ1 μ2: amico -as *cett.* amicto -as] aliud verbum derivatur *add.* V2 V6 V7

111 Amicta B Amida V2 M3 Amycla *cett.* (= *Serv. Verg. G. III* 345): *scil.* Amyclae. Licaoniae ω *scil.* Laconicae vei -es Licaoniae - Pollux *om.* V6 V7 nati sunt V1 Polus V2 Epollux P3

112 Amigdoin V5 V1 μ1 Amicdon D1 P1 F Amidon (-c- s. l. *add.*) P3 V2: *scil.* Amydon (Ἀμυδών) Amigdon civitas *om.* V6 V7 Asiane V2 unde V3 amicalina F amic dalina (dalina in *mg. add.*) V2

113 amigdalum D1 P1 P3 V5 αc βa B F V6 V7 amicaldum V2 amidalum M3 amigdalon P2 V3 αb μ1 μ2 graecum F V2 lingua B longa nux μ1 μ2 nucula B F nucluda M3 nuduca V3: *an* nucicla? id est *om.* μ1 μ2 id est -amandula in *mg. add.* V1

114 concupiscentia ω (concupiscentiam *Ansil. i. l.*) A. - Iudae] A. concupiscen-

- 115 aminea genus uvae quasi sine minio id est rubore; album enim vinum fert. amineus rubeus.
- 116 amiculum meretricum pallium lineum; hoc matronae sumunt.
- 117 amisaxatilis piscis dictus quod non nisi hamo capitur.
- 118 amitinus qui ex sorore patris, id est amita, procreatur.
- 119 Amison civitas Ponti nobilis.

115 aminea - fert = *Ansil. AM 216 (Is. 17, 5, 18) qui plura; cf. Serv. Verg. G. II 97. cf. CGL III 509, 75 aminea genus uvae; V 337, 2 amineae sine rubore; 439, 30 aminei genus vini est.*

116 = *Ansil. AM 220 (Is. 19, 25, 5) qui plura, contract.: ... hunc apud veteres matronae in adulterio deprehensae induebantur ... erat enim apud veteres hoc signum meretriciae vestis, nunc in Hispania honestatis.*

117 = *Ansil. AM 222 (Is. 12, 6, 33) qui plura. piscis = CGL III 488, 36; 509, 76 amio saxatilis p.*

118 amitinus - patris ... procreatur = *CGL IV 308, 39 am. qui ex sor. patris tui progeneratur; 38 a. qui ex patre et sorore eius generatur (progeneratur abcde). cf. Galus dig. 38, 10, 1, 6 amitini amitinae id est qui quaeve ex fratre et sorore propagantur; id. 7; Paul. dig. 38, 10, 10, 15 bis; sent. 4, 11, 4; 5; 6; cf. Non. 894. 8 amitini fratrum maris et feminae filii. sorore - amita = Ansil. AM 238 (Abstr.) = CGL IV 16, 9; 308, 36; Ansil. AM 239 (Is. 9, 6, 18) a. est so. pa. quasi alia mater; cf. CGL IV 301, 39; 482, 24 a. so. pa. vel matris. cf. AM 122; 123.*

119 = *Ansil. AM 231 (Eutr.) (nobilissima); cf. schol. Gronov. p. 439 Sinope et Amisus optima civitates Ponti; CGL V 658, 28 Sinope et Amisus civitates Ponti.*

[114] tia amans vel interpretatur pronepos Iudae fuit ab amans] Aman P3 ut novum lemma aa (non V3) ab F V6 V7 μ1 μ2 Iudae fuit D1 P1 V3 V5 ab R V1 βb (non V6 V7) fuit om. P3 vel] et V2 populi mei V3 ac β (populus meus Hier. II. II.) populi om. P1 P2 V5 ab nomen add. D1 P3 mei om. F id est] in M3

115 robore B album - fert ut novum lemma V3 βa enim om. aa F fert] facit βa B M3 (reddidit Is. Ansil. I. I.) amineus rubeus om. V3: fortasse a (sine), mineus rubeus. mineus P3 rubeus] dicitur s. l. add. P3

116 lemma adh. AM 115 a (non P3 V3) β (non V2 M3) μ1 μ2 metricum V2 meretriculum V6 lineum] dicitur add. V6 V7 sumunt V2

117 ami saxacilis M3 ami saxialis D1: scil. hamio saxatilis. dictus om. M2 L non nisi om. M2 L nisi om. V6 V7

118 procreatur] oblitio ex AM 121 transp. V6 V7

119 Amison: scil. Amisus vel -um, 'Ἀμισός civita (-s s. l. add.) M3

- 120 **amistid** vas parvissimum.
 121 **amnestitia** oblivio.
 122 **amita** soror patris, quasi alia mater dicta.
 123 **amita magna** avi soror.
 124 **Amiternum** oppidum fuit Campaniae.
 125 **amites fustes**, pali.

120 *fortasse ex glossa ad Hor. C. I 36, 14; cf. Porphy., Ps. Acr. ibid.; CGL V 521, 50 (= Is. 20, 5, 4) amistes species poculi quae ductim, id est uno spiritu, bibitur. cf. Sidon. epist. 22 epilog. 5 inter schyphos et amystidas tuas; Gr. L. IV 29, 15 (Prob.) = VI 480, 16 (Sacerd.) haec amystis huius -dis, nomen lectum in Horatio. fortasse ex abl. amystide (Hor. l. l.), nom. amistid effectum.*

121 = *Ansil. AM 248 = AD 432 (Gloss.) (adnestia) amnestitia oblivio. cf. Ansil. AM 249 (Oros. 2, 17, 15) amnestiam id est abolitionem malorum sapientissimi Atheniensium vocaverunt; CGL V 341, 58 amnestiam abolitionem. cf. Val. Max. 4, 1 ext. 4 haec oblivio quam Athenienses amnestiam vocant. cf. AM 128; AD 50.*

122 = *Ansil. AM 239 (Is. 9, 6, 18). cf. Paul. Fest. 13, 8 a. patris mei soror; Inst. Iust. 3, 6, 3 a. est patris soror; Paul. dig. 38, 10, 10, 14 alibi passim; Gaius dig. 38, 10, 1, 5 alibi passim. cf. AM 118 adp.; AM 123.*

123 = *CGL IV 308, 37. cf. Paul. dig. 38, 10, 10, 15; sent. 4, 11, 4; Gaius dig. 38, 10, 1, 6. cf. Is. 9, 6, 25 amitae meae mater mihi amita magna est... cf. AM 122; 118.*

124 *cf. Serv. Verg. A. VII 710 Thilo-Hagen, adp. (gl. T in mg. add.).*

125 *cf. Ansil. AM 240 (Abol.) = CGL IV 16, 23; 479, 16; V 166, 12; 265, 7; 345, 20 amites fustes aucupales; Paul. Fest. 19, 17 amites perticae aucupales; CGL V 439, 31 amites perticae aucupum (vel cupum codd., h. e. aucupum). cf. Porphy. ad Hor. epod. 2, 33 amites... forculae quibus retia... in aucupio suspenduntur; Ps. Acr. ibid. amites dicuntur cinti in quibus ligantur retia; CGL V 441, 58 aucu-*

120 *amistide V6 V7 amistitio V2 (cf. AM 121) amistis μ 1: scil. amystis. parvissimum] ad potandum aptum add. μ 1 μ 2*

121 *lemma om. α μ 1 μ 2 amnesticia V2 M3 amnestico B amnestia F aminesticia β a amnesina V7 post AM 127 transp. V6 V7: scil. amnestia ($\alpha\mu\eta\sigma\tau\iota\alpha$) oblivio post AM 118 transp. V6 V7*

122 *lemma om. V2 patris] matris P2 dicta om. P3 (= Ansil. Is.)*

123 *lemma post AM 121 transp. V2 post AM 125 V3 F μ 1 μ 2 soror avi ab ac μ 1 μ 2 (= CGL l. l.) soror] patris add. V6*

124 *Campaniae fuit ab ac μ 1 μ 2 Campa P3 dicta add. P3*

125 *lemma post AM 122 transp. V3 F μ 1 μ 2 post AM 127 P1 amites D1 P1 V3 V2 V6 V7 μ 1 (= Ansil. l. l.) amittei P2 P3 F amitei V5 ab ac β a B M3 μ 2 pali P3 V3 B V2 M3 palli cett.*

- 125 bis am graecam praepositionem $\pi\epsilon\rho\iota$ significat, ut 'amplector amputo ambio', ubi interponitur b.
- 126 amnis fluuius ab amoenitate dictus, frondibus redimitus.
- 127 Amner patris lucerna interpretatur.
- 128 amnestia abolitio malorum.
- 129 amnites lapis durus similis vitro.
- 130 amodum fere valde.

[125] pales in quibus retia suspenduntur; cf. *Is.* 18, 7, 3 (= *Serv. Verg. A. V* 208 *Thilo-Hagen adp., schol. T*) trudes amites... id est ferrati fustes. fustes pali = *Ansil. FU* 337 (= *Is.* 5, 27, 16) = *PA* 217 (*Is.* 20, 13, 2) fustes... quos palos rustici vocant.

125 bis = *AM* 1. = *Gr. L. III* 57, 17 (*Prisc.*).

126 = *Ansil. AM* 254 (*Is.* 13, 21, 3) amnis fluuius est nemore et frondibus redimitus et ex ipsa amoenitate vocatus.

127 = *Ansil. AM* 244 (*Greg. nom.*) A. sermone nostro patris lucerna dicitur = *Eucher. in II Reg.* 2 = *Greg. M. reg. past.* 3, 16; id. in *I Reg.* 5, 71 A. pater meus lucerna; *Hier. nom. hebr.* 34, 16 Abner pater meus lucerna vel pater lucernae.

128 = *Ansil. AM* 249 (*Oros.* 2, 17, 15) amnestiam id est abolitionem malorum sapientissimi Atheniensium vocaverunt; cf. *CGL V* 341, 58 amnestiam abolitionem; *Ansil. AM* 248 (*Gloss.*) = *Ansil. AD* 432 (*Gloss.*) (adnestia) amnestitia obliuio. cf. *Val. Max.* 4, 1 ext. 4 haec obliuio quam Athenienses amnestian vocant. cf. *AM* 121; *AD* 50.

129 = *Ansil. AM* 255 (= *Is.* 16, 4, 29) (nitro). cf. *Plin. nat.* 37, 167.

130 a. fere = *Gr. L. IV* 559, 26 (*Serg.*) a. pro fere et aliquem modum adpositum esse saepe (significat)... valde = *Ansil. AM* 259 (= *Abstr.*) = *CGL IV* 15, 44; 16, 20. = *Ansil. AD* 460 (= *Abstr.*) = *CGL IV* 8, 32; 404, 38; 483, 37; *V* 341, 35. cf. *CGL V* 530, 36 (= *Ter. Ad.* 403) (adeo); 437, 14 admodum itane val-

125 bis lemma om. ω praeter V3 $\mu_1 \mu_2$ $\pi\epsilon\rho\iota$ veri post am transp. V3 amputo om. V3 ambio iter. V3 b] I V3

126 lemma post *AM* 127 transp. D1 P3 V5 ac β redimitus frondibus V2

127 lemma post *AM* 125 transp. D1 P3 V5 ac β Abner V3 interpreta-
tur] latine add. β (non L) amnestitia (amnesia V7) ex *AM* 121 transp. V6 V7

128 lemma post *AM* 129 transp. V2 V6 V7 amnesia V2 amnesia M3 abo-
litio aa (non P2 V3) F B V6 V7 M3 abolito ac β a abolitio V2 ablatio V3 obli-
uio (cf. *AM* 121) P2 ab $\mu_1 \mu_2$ malorum] $\alpha\mu\eta\sigma\iota\alpha$ add. $\mu_1 \mu_2$

129 lemma post *AM* 127 transp. V3 durus lapis V3 $\mu_1 \mu_2$ vitro] valde
ex *AM* 130 transp. V6 vitro ω : an emendandum nitro ex II. supra II.?

130 lemma om. α $\mu_1 \mu_2$ post *AM* 128 transp. V6 V7 amodum V1 V2 V6

- 131 amor inhians habere quod amatur, cupiditas est; eoque fruens, laetitia; fugiens quod ei adversatur, timor; id si acciderit ut sentiatur, tristitia; proinde mala sunt ista si malus est amor, bona si bonus. Sancti ergo metuunt, cupiunt, gaudentque dolentque: metuunt poenam aeternam, cupiunt vitam aeternam, dolent differri a re, gaudent in spe. Item metuunt peccare, cupiunt bene agere, dolent in peccatis, gaudent in operibus bonis et in similibus. Nam, ut ait Apostolus (*Vulg. Cor. II 7, 8-11*): 'Tristitia apud Deum poenitentiam operatur, mundi autem tristitia mortem'.
- 132 amo -as -at, inde dicitur amator amatrix amatio amarius -a -um amasius -sii amabilis -bilior -bilissimus amabiliter amicus -i amor -ris; componitur inde amicus, unde amicitia et amicor -aris; componitur adamo -as, adamans -tis, adamantinus -a -um, et deamo deamas, et redamo -as. amo -as, unde amasco et amaturio defectivum.

[130] de; *Plac. V 4, 12* (cf. *V 44, 26*) admodum (*supplevit Deuerling*) valde adverbium est comprobantis vel probantis. cf. *AD 58*.

131 amor¹ - si bona sunt = *Aug. civ. 14, 6*. sancti - mortem = *Aug. civ. 14, 9*. metuunt - dolentque = *Serv. Verg. G. IV 219*.

132 amator amatio cf. *Gr. L. I 169, 33* (*Char.*) ab amare appellatio amatio, nomen amator. amatio cf. *Gr. L. III 454, 11* (*Prisc.*); et *CGL V 637, 15* amatio amor. amator amatrix cf. *Gr. L. III 456, 28; 494, 29; 215, 25* (*Prisc.*). amarius: an amatorius? an amatus? amasius = *Gr. L. I 343, 11* (*Diom.*) ab amare et

[130] V7 M3 admodum M2 L F, B a. c. ferre V2 valde post AM 129 transp. V6

131 cupiditas est om. D1 P3 eoque scripsi cl. *Aug. l. l.*: eo quod ω iactitia] q add. et exp. B furgiens ac et fugiens quod adversatur P1 F μ1 μ2 ei V3 V2 om. M3: et cett. adversantur V3 tristitia¹] est add. V3 bona si bonus a V2 V6 V7 μ1 μ2 bonus est si bona sunt βa (sunt in mg. add. M2) bona si bona sunt F B M3 cupiunt¹] capiunt V5 ab V1 V6 μ1 aeternam¹ V6 V7 μ1 μ2 et βa B F e V2 om. cett. aeternam² V6 V7 μ1 μ2 et βa B M3 e V2 om. cett. differri a re] differire V7 spem V6 V7 et similibus ab nam om. V6 V7 ut² om. μ2 ait] ut add. D1 apud] secundum D1 P1 P3 V5 ac β deum iter. V6 ut ait apostolus add. V6 V7 operatur poenitentiam D1 autem om. V2 tristitia²] tristitiam V2

132 amarius -a -um] amatus -a -um D1 P3 om. ab μ1 μ2 amasius ut novum lemma V2 M3 amabiliter] aliter ut novum lemma M3 amicus ami V3 (ut novum lemma) B V2 M3 om. μ1 μ2: amicus id est cett. (amo)ris] amaris B componitur¹ om. μ1 μ2 componitur¹ - redamas] et deamo adamo -as unde adamans -tis adamantinus (-tius B) βa B adamo -as adamans -tis adamantinus et deamo V2 componitur¹ - defectivum] et deamo amor (-r exp.) -as unde amasco et amaturio quod deficit. adamo (ut novum lemma) adamas unde adaman (-s. l. add.) -tis adamancius M3 (adam)as] unde add. P3 V5 ab ac V1 F V6 V7 ada-

- 133 amocrisis genus gemmae arenis et auro intermixtus.
- 134 amodo deinceps.
- 135 amoebaeum carmen dicitur cum duo paribus versibus canunt et aut maius aut contrarium alter respondet.
- 136 amoliri dissipare amovere abducere.

[132] amasios amatores dicebant veteres...; unde CGL V 560, 47 amasios amatores. amus -i: scil. hamus. cf. Is. 10, 5 amicus ab hamo id est a catena caritatis unde et hami quod teneant. amicitia = Paul. Fest. 14, 12 amicitiae vocabulum ab amore deducitur; Cic. Lael. 26 amor... ex quo amicitia nominata est. amicor cf. Gr. L. II 438, 18 (Prisc.) amico -as; V 4.7, 27 (Eutych.) amicus-amico -as; cf. AM 108. adamo cf. AD 8. amo -amasco = Gr. L. I 343, 11 (Diom.); II 428, 12; III 471, 9 (Prisc.). amaturio = Gr. L. II 429, 13 (Prisc.); VI 200, 2 (Victorin.); VIII 7, 19 (Sedul.).

133 a. - gemmae = Ansil. AM 258 (Gloss.) (ammochrisus). arenis -intermixtus = Ansil. AM 257 (Is. 16, 15, 5) am. ha. auro intermixtus, nunc brattearum nunc pulveris habet quadrulas: gignitur in Persida = Sol. 37, 13; cf. Plin. nat. 37, 188 in ammochryso velut auro harenis mixto. cf. Pap. HA.

134 cf. Th. I. L. I p. 1960, 10-25, s. v.

135 = Serv. Verg. E. III 28; cf. ibid. 59. cf. AM 60.

136 amoliri dissipare = Ansil. AM 260 (Abstr.) = CGL IV 16, 12; 483, 3; V 491, 13 amolire dissipare. amoliri abducere = Ansil. AM 261 (= 305?) (Gloss.) = CGL V 345, 28 (amolire); IV 483, 4 (amoleri). amoliri amovere cf. Don. Ter. Andr. 707 amoliri dicuntur ea quae... submoventur; Rem. ad Mart. Cap. VI 698 p. 347, 6 remouent amoliuntur; Comm. Bern. Lucan. V 355 amolitur remouet. cf. Liv. 28, 28, 10 amolior et amoveo nomen meum. amovere abducere = Ansil. AM 305 (Gloss.) = CGL IV 16, 19. cf. CGL IV 308, 48 amovere abducere subtrahere; 308, 47 amoveo: adigo cogo abduco expello.

[132] mantinus -a -um om. $\mu 1$ $\mu 2$ deamo] de amos D1 deamas om. F deamas redamo P3 ab ac F redamo D1 P3 V3 reamo P2 redeamo $\mu 2$ om. F: readamo cett. (redam)as om. P3 amo -as² ut novum lemma V3 F V2 (post AM 130 transp. F V2) amaturio P3 amartio D1 amatio P1 defectivum] quod deficit βa F V2 M3

133 lemma post AM 134 transp. D1 P3 βa B M3 amoicis P2 amatrisis V2 amocrisis B: scil. ammochrysus et] de add. V6 V7 intermistus V2 intermixtus $\mu 2$ intermixtae V5 V1 V6 V7 $\mu 1$

134 lemma adh. AM 132 (amus -deamo) V2 post AM 132 transp. D1 P3 βa B M3 om. V6 V7 amo V2

135 amoboum P2 amoboeum (-e- exp.) V3 amoeboeum P3 B amoebocum M3 amoebotum V2 maius] magis B respondet alter B respondet] egestum ex AM 137 transp. V2

136 abmovere V2 a. c., ut novum lemma M3

- 137 amolum flos farinae tenuis, dictum quasi a mola egestum.
- 138 amomum dictum quod sicut cinnamomi odorem habeat, frutex botruosum semen reddens sibi conexum, flore albo; bonos somnos suavificat.
- 139 Amons potens fortis vel populum divellens.
- 140 amona calamus mensurae.
- 140 bis Ammon id est dolor eorum sed dolens: rex Ammonitarum id est populi maeroris.

137 = *Ansil. AM* 262 (*Is.* 20, 2, 19) *qui plura*. (tenuissimum prae levitate de mola egestum unde et appellatum quasi a mola). *cf. Diosc.* 2, 84 amilu appellatum est ab eo quod mylos mola Graeci dicunt id est sine mola fit; *Gr. L. VII* 107, 13 (*Caper*) amolum, non amulum, quod non molatur. *aliter CGL III* 587, 32; 617, 22 amolum polenta; 608, 6 (pulenta).

138 = *Ansil. AM* 267 (*Is.* 17, 8, 11) *qui plura. cf. Ansil. AM* 266 (*Is. Art.*); *cf. Serv. Verg. E. III* 89; *IV* 25.

139 = *Hier. nom. hebr.* 66, 31 Amos potens vel fortis... in populum divellentem transfertur; *cf. 51, 20* Amos fortis sive robustus vel populus avulsus sive populum avellens; *Eucher. instr.* 2 p. 143, 12 Amos potens vel fortis aut populum debellans; *cf. Ansil. AM* 299 (*Euch.* 143, 12) Amos interpretatur fortis vel potens; 300 (= *Euch.* 143, 12?) Amos potens vel fortis aut populum vellens. *aliter Ansil. AM* 301 (*Hier. nom.*) = *Lib. geneal. chron. I* p. 180, 407 Amos interpretatur verecundus; 302 (= *nom. bibl.*) Amos interpretatur populus albus; *Is.* 7, 8, 12 Amos populus avulsus. *cf. AM* 145.

140 ? *cf. fortasse Hier. nom. hebr.* 37, 5 amma cubitus, mensura non brachium.

140 bis *cf. Hrab. in paralip.* 2, 19 (*Migne P. L.* 109, 372 A) Hanon qui interpretatur 'dolor eorum' quis melius intelligi potest quam diabolus, qui Ammonitarum

137 amolum: *scil. amylum, ἀμυλον* quasi *om.* M3 quasi dictum V3 a] e V3 (de *Ansil. Is. II. II.*) egestum post *AM* 135 transp. V2

138 amomum V2 amonum M3 sicut *om.* μ1 μ2 cinamomum V6 ei namomum V2 habet V6 V7 furtex V3 fructes V2 botruosum P3 V3 V2 M3 botrosom P1 rotrorsum B: botryosum *cett.* reddens] redolens D1 V5 F μ1 bonos] hominum V6 V7 μ1 μ2 *om.* V5 somnos] supernos D1 bonos - suavificat: *cf. Is.* 17, 8, 11 *Linds.* ... odore etiam bono; somnos suavificat. *Ansil. H E I* odore etiam bonos somnos suavificat, unde *Papias* bonos - suavificat.

139 Amons: *scil. Amos.* divolens V3

140 lemma post *AM* 136 transp. ab

140 bis lemma *om.* ω praeter D1 P3 sed D1 P3: *scil. seu* dolens P3 diabolus D1

- 141 Amon interpretatur fidelis nutricius vel populus turbidus in se confidens.
- 142 amoniacus sal sub arenis, in Cirenea invenitur.
- 142 bis Amon filius David id est donans.
- 143 Ammon dicitur Iuppiter id est arenarius vel aries Libyce. Nam dum in Libya Bacchus sitiens Iovem oraret, dicitur in similitudinem sibi arietis apparuisse fontemque ostendisse, et ideo sibi templum fecisse in quo cornutus aries pingitur.
- 144 Amorreus interpretatur amarus vel viliabundus, dictus ab Emor patre Siche-
chem qui fuit filius Chanaam, unde Amorrei dicuntur.

[140 bis] spiritalium . . . rector videtur esse, populi videlicet maeroris? populi maeroris cf. *Hier. nom. hebr.* 3, 4 A. filius populi mei vel populus maeroris; 15, 27; 24, 25 = *Greg. M. in I Reg.* 5, 62 A. populus maeroris.

141 A. -nutricius = *Ansil. AM* 268 (*Hier. nom.*) = *Hier. nom. hebr.* 60, 11 qui plura; *Eucher. instr.* 2 p. 142, 22; *Hier. nom. hebr.* 53, 8 A. fidelis vel nutrien-
s vel onus; cf. *Ansil. AM* 269 (= *nom. bibl.*) A. fidelis vel onustus = *Hier. nom. hebr.* 60, 11. populus - confidens = *Ansil. AM* 271 (*Aug. Psalm.* 82, 7-8).

142 = *Ansil. AM* 272 (*Is.* 16, 2, 3). cf. *Plin. nat.* 31, 79.

142 bis ? cf. *AM* 140 bis.

143 Ammon - arenarius = *Myth. Vat. Lat. IH* 3, 9 p. 164, 43. Ammon - Iuppiter cf. *CGL IV* 444, 18 (*Verg. A. IV* 198) Iuppiter insignis (?) qui in finibus colitur Africae; *V* 107, 15 Hamon Iovis. cf. *ib.* 16 Hamon Liber pater. aries Libyce = *Serv. auct. Verg. A. IV* 196. nam - pingitur ex *Serv. Verg. A. IV* 196; *Myth. Vat. Lat. H* 80; *Schol. Stat. Theb. III* 476; *Hyg. astr.* 2, 20; *Schol. Germ. Arat. p.* 144, 1-9 (*Strozz.*). cf. *AR* 149. cf. *V. de Angelis 'SCO' XIX-XX*, 1970-1971, 99-105.

144 A. -amarus = *Ansil. AM* 296 (= *nom. bibl.*) A. amarus vel amaritudo; *Hier. nom. hebr.* 2, 22 A. amarum vel loquentem; *Bed. hex. II* (*Migne P. L.* 91, 97 B) A. amarius; *CGL V* 338, 52 Amorrei amari. cf. *Ansil. AM* 291 (= *nom. bibl.*) Amorrei interpretantur amarescentes; 292 (*Orig. nom.*) Amorrei interpretantur in amari-

141 lemma om. L vel] id est V1 B om. V2 V6 V7 turpidus V2 tbidus (-io- add. s. l.) M3

142 lemma om. V6 V7 amoniacum B M3 scil. hammoniicus Cirenea αa V1 B V2 M3: Cirena cett. invenitur] est D1 P3

142 bis lemma om. ω praeter D1 P3 donans P3 donatus D1

143 Amon V3 V2 Libyce] Libee V2 Libyae V6 V7 μ1 μ2 Bachus V3 V2 M3 sitiens] eiciens P3 oraret] caret V2 arietis sibi D1 P3 V5 μ1 μ2 dicitur sibi in sim. arietis β (non F) μ1 μ2 similitudinem βa V2 M3 μ1: similitudine cett.

144 vili habundus P3 vivabundus P2 Chanaam βa B μ2 Chanaham V2 Canahan F: Thanaam cett. vel viliabundus - dicuntur] unde Amorrei. filius fuit Cha-

- 145 Amos interpretatur fortis, vel potens, verecundus, vel populus albus; propheta domini fuit.
- 146 Amoth interpretatur aqua paterna.
- 147 ampelloprasson id est aritillum in vineis nascitur. ampelos agrios vitis a-grestis alba. ampellos leuce seu ebryonia. quam Latini vitem albam vocant. succus baccharum eius lac uberibus siccis praestat.

[144] tudinem adducentes vel loquentes; *Prosp. in psalm. 134, 11; Aug. in psalm. 134, 20; Cassiod. in psalm. 134, 11; Is. quaest. in num. 39, 2* Amorrei amaricantes. viliabundus = *Ansil. AM 295 (Orig. nom.) = Lib. geneal. chron. I p. 167, 147.* dictus - Sichem = *Ansil. AM 293 (Is. 9, 2, 59).* qui - dicuntur = *Ansil. AM 294 (= Is. 9, 2, 23).*

145 A. - potens = *Ansil. AM 300 (Euch. 143, 12?). cf. Ansil. AM 299 (= Euch. 143, 12) (aut populum vellens add.); Hier. nom. hebr. 66, 31; 51, 20.* A. verecundus = *Ansil. AM 301 (Hier. nom.) = Lib. geneal. chron. I p. 180, 407.* vel - albus = *Ansil. AM 302 (= nom. bibl.). cf. AM 139.*

146 = *Ansil. AM 303 (Orig. nom.). cf. Lib. geneal. chron. I p. 172, 248* Ammon (*Amman T*) ... aqua paterna.

147 ampelloprasson - nascitur = *Ansil. AM 306 (Gal.). cf. Plin. nat. 24, 136.* ampelloprasson - aritillum = *CGL II 24, 33 aretillum ἀμπελόπρασσον; III 88, 54 anpe-loprason aretillum; 266, 14 ἀμπελόπρασσον aretillum; 317, 48; 535, 35; 543, 14; 549, 43.* ampelos agrios - alba = *Ansil. AM 307 (= med.?) qui plura. cf. Plin. nat. 27, 44.* ampellos leuce - praestat = *Ansil. AM 308 (Is. 17, 9, 90) qui plura. cf. Plin. nat. 23, 23; 27, 17; Scrib. Larg. 79.* ampellos leuce - bryonia = *CGL IH 553, 62 bryonia bite alba; 536, 6 bryonia ampiololeuce; cf. 536, 49 bryonia aruntia sive vites alba.*

[144] naam (Canaan M3) vel viliabundus (vili abundus V6 V7 vili abundans V1) interpretatur. Amorrei (*ut novum lemma* M3) ab Emor patre (patris V6 V7) Sichem β

145 Amors V3 fortis vel potens] potens fortis μ1 μ2 om. α potens] Amos interpretatur *ut novum lemma* add. β fuit domini V3

146 aqua] benigna add. et exp. V3

147 ampelos prasson μ1 ampelloprasson μ2: scil. ampelloprason id est om. β (non F) μ1 μ2 aritillum αα (non V3) ββ artillum ab ac βα articillum V3 aridelum μ1 μ2 ampelos] ampellos P3 B M3 *ut novum lemma* M3 ampelos agrios] ampello sagrios V3 V2: scil. a. agria ampellos *ut novum lemma* M3 leucos μ1 μ2 seu] sive P3 V3 V5 B V2 V6 M3 (sine M3 a. c.) ebryonia P3 V3 B V2 M3 ebryonia cett.: scil. ex *Ansil. nec non Is. II. II.* sive bryonia *apud Papiam factum est* seu ebryonia albam vitem μ1 μ2 vocant om. V6 V7 uberibus siccis lac β (non B) lac siccis uberibus B lachuberibus siccis α μ1 μ2 praestat] om. P1 cuius folia ederae similia ex *AM 148 transp. B*

- 148 **ampelos mellana** vitis nigra eademque labrusca, cuius folia hederæ similia.
- 149 **Ampiles** Tuscorum lingua Maius mensis.
- 150 **Amphisa** provincia Graeciae.
- 151 **amphitheatrum** circum spectaculum.
- 152 **amphicirtos** dubius circus, paene plenilunium.
- 153 **amplestia** crapula.

148 = *Ansil. AM* 309 (= *Is.* 17, 9, 91) qui plura. cf. *Diosc.* 4, 178.

149 = *Ansil. AM* 311 (= *Mens.*) = *CGL V* 166, 13.

150 = *Schol. Weber Lucan. III* 172 (B.: saec. XIII-XIV). cf. tamen *Comm. Bern.*; *Annot. super Lucan. ibid.*: A. civitas.

151 = *CGL V* 342, 28; 439, 39. cf. *CGL III* 488, 32; 509, 70 a. locus spectaculi; *Ansil. AM* 176 (= *Is. Art.*?) a. est locus expectaculi e. q. s.). cf. *AM* 90.

152 cf. *Mart. Cap. VII* 738 p. 373, 7 luna dimidiata maior quae dicitur ἀμφικυρτος; *VIII* 864 p. 455, 14 ἀ. . . id est maior dimidia, minor plena; *Macr. somn. I* 6, 55 ἀ. . . inter medietatem ac plenitudinem; *Firm. math.* 4, 1, 10; *Amm.* 20, 3, 11.

153 = *CGL IV* 477, 44 (aplistia); *V* 339, 52 (aplestia). cf. *V* 226, 56 aplestia crapula vel saturitas; *IV* 207, 4 aplistia saturitas crapula. cf. *Sirach.* 34 (31), 17. cf. *AP* 49.

148 ampellos M3 ampelos - labrusca om. B cuius - similia adh. *AM* 147 transp. B mellana] melas μ1 μ2 μελα add. μ1 μ2 lambrusca P3 V2 (= *Ansil. H E* D) hederæ] edem, p. c. eden, M3

149 Ampiles P3 V3 B M3 Ampilles V2: Amphiles cett. Madius β (non F; B a. c.)

150 lemma om. D1

151 lemma om. α in mg. add. P1 adh. *AM* 150 μ1 carum B spectaculari V2

152 lemma post *AM* 155 transp. V2 V6 V7 amphicirtos scripsi: amphicircos P3 V3 V5 V1 B V2 μ2 amphicircos M3 amphicircus V6 V7 amphicirculus cett. scil. amphicyrtos, ἀμφικυρτος paene] quasi D1 μ1 μ2 plene M3 om. P2 V3 ab penilunium B M3

153 lemma om. μ1 μ2 post *AM* 151 transp. V2 post *AM* 148 V6 V7 post *AM* 154 P3 V3 V5 ampestia V3 amplestra V6 V7: scil. aplestia (ἀπληστία)

- 154 **amplare** amplaris coclea; signum campana.
- 155 **amplector** et **amplexor** communia sunt, sed quod inde est frequentativum. nam amplector -eris, amplexor vero -aris facit, quasi ex utraque parte ligare.
- 156 **amplitudo** est potentia aut maiestatis aut aliquarum copiarum magna abundantia.
- 157 **ampliopia** caliginatio oculorum.

154 **amplare** - coclea cf. *CGL IV* 472, 35 **aplare** cocla; *V* 626, 3 **amplare** cōtla; 589, 1 **aplare** cochlear; *Gr. L. VIII* 43, 3 (*Asper*) sic declinandum . . . **aplare** cochleare . . . ; 47, 12 (*id.*) **aplare** cochleare dici debet; 299, 13 (*Orth. Bern. III*) altare neutrale, **amplare** sine m scribendum. **amplare** coclea: *scil.* **aplare** cochlear. signum campana cf. *CGL V* 624, 29 toral(ia) sunt sedes clocarum; *Du Cange II*, 375, II s. v. cloca 2. *contaminantur duae glossae*: **amplare** coclea (*scil.* cochlear) et coclea (*scil.* cloca) signum campana.

155 **amplector** - communia cf. *Gr. L. II* 393, 5; 381, 3; 436, 9; 567, 17 (*Prisc.*); *VIII* 50, 10 (*Ps. Asper*). cf. *Ansil. AM* 327 (*Plac. V* 6, 2 = *V* 47, 8); *CGL V* 520, 3. frequentativum cf. *Gr. L. VII* 107, 14 (*Caper*) = *Diff. Suet.* 313 **amplector** semel, **amplexor** saepius; *Gr. L. II* 470, 1 (*Prisc.*). nam - ligare ?

156 = *Aug. divers. quaest.* 31, 3 (maiestas); cf. *Cic. inv.* 2, 53.

157 = *CGL III* 597, 40 amblyopia caligo oculorum. cf. *CGL III* 599, 49 amblyopiae dracomata; *Cass. Fel.* 29 p. 56, 18 a. id est obtusionem visus.

154 *lemma post AM 155 transp.* βa B F M3 *post AM 156 V2 V6 V7* amplaris *om.* V2 V6 V7 cloca P3 V3 B V2 M3 cloaca V6 V7 cocla V5 V1 signum campana *om.* V2 V6 V7

155 *lemma post AM 153 transp.* β (non V6 V7) **amplector** et **amplexor** αa (non D1) V1 βb **amplexor** et **amplector** D1 ab ac M2 L μ1 μ2 sunt *om.* B sed **amplexor** frequentius *add.* V2 sed - frequentativum *om.* P1 P2 μ1 μ2 sed] et V1 *om.* V6 V7 quod *om.* V1 B M3 quod inde (*i. e.* *e verbo lemmatico* **amplector**: cf. *ex. gr. AN* 229) *scil.* derivatur, *i. e.* **amplexor** est *om.* V2 frequentativum] frequenter D1 V5 β (non B) nam - ligare *om.* α (non D1) μ1 μ2 nam *om.* D1 **amplector**²] **amplexor** V6 V7 -aris vero V6 V7 -eris - vero *om.* D1 parte *om.* V2

156 *lemma post AM 154 transp.* β (non V6 V7) aut¹] vel V7 *om.* V5 μ1 μ2 magna *om.* B copiarum magna V6 V7 abundantia magna P2 F μ1 μ2 abundantia D1 P1 P2 V5 βb (non V2) μ1 μ2 habundantia P3 V3 ab ac βa V2

157 *lemma om.* β (non V6 V7) μ1 μ2 **ampicopia** P4 ac: *scil.* amblyopia.

[157 bis **amplum** quod late patet et per multa diffunditur.]

158 **amplius** quasi in utraque parte plus.

159 **Amri** interpretatur crispans meus.

160 **Amsanctivalles** quidam locus Italiae cuius valles descendunt ad inferos, id est ex omni parte sanctus.

161 **amvalles** secreta loca convalles quasi circumvallatae.

162 **amula** vas vinarium.

163 **amulae** dicuntur quibus offertur devotio sive oblatio, similes urceolis.

164 **amunt** extraneus.

157 bis = *Mar. Victorin. rhet.* 1, 5 p. 172, 7.

158 ?

159 = *Ansil. AM* 346 (*Is.* 7, 6, 77) = *Ansil. OM* 63 (= *Is. ibid.*). cf. *Ansil. OM* 62 (= *nom. bibl.*) = *Hier. nom. hebr.* 43, 2.

160 A. - Italiae . . . id est - sanctus = *Serv. Verg. A. VII* 125; 565. cf. *CGL V* 338, 26 *amsancti* undique sancti. cuius valles - inferos cf. *Serv. Verg. A. VII* 563 ibi *aditus* esse dicitur inferorum.

161 = *AN* 259. *amvalles*: fort. ex corrupto *amsancti* valles. cf. enim *AM* 160 *II adp.*

162 cf. *AM* 163; 32; *AR* 189; 199.

163 *amulae* - oblatio cf. *Lib. Pontif. p.* 157, 3 ut oblationem et *amula* ministraretur; *Donatio Tiburt. a.* 471 p. *CXLVI b* 42 *amulam* oblatorium. similes urceolis cf. gloss. *Sal.* *amulas* fialas altiores in similitudine urceoli ringili; cf. *AIID. GL. IV* 33, 7. cf. *AM* 32; 162; *AR* 189; 199.

164 = *Leg. Langob. Ro.* 224, I; III; cf. 235; *Li.* 23; 55; 98; *Ahi.* 11. cf. Gloss.

157 bis lemma om. ω add. *Mombricius*

158 lemma adh. *AM* 154 V2 *amplius* B in om. M3

159 lemma adh. *AM* 160 V2 *crispans*] et add. P2 V3 P4 *meus* om. μ 1

160 *Amsanctivalles* μ 1 μ 2 *Amsinivalles* V3 *Amsimvalles* V5 V1 *Amsunvalles* B *Am* sunt valles V7 *Amsimulavalles* (-l¹ exp.) M3 *Amvialles* V6 *Amsinvalles* cett. *Amsanctivalles* - descendunt adh. *AM* 158 V2 ad inferos - sanctus post *AM* 158 *transp.* V2 *vales* M3 id est - sanctus om. V6 V7 *sanctus* scripsi: *sancti* M3 *sanctos* cett.

162 lemma post *AM* 163 in mg. add. P1 *anula* P3 *vinarium* vas μ 1 μ 2

163 oblatio μ 1 *utolis* (-e- s. l. add.) M3 *vitreolis* B

164 lemma om. P1 ac M2 μ 1 μ 2 post *AM* 165 *transp.* D1 P2 V3 V5 ab L *F* post *AM* 160 P3 *amut* P3 a. c. *ammunt* V2 ante *amunt*] tamen add. L V1 B M3 *tantum* add. V2 inde add. V6 V7

- 165 amurca faex olei a mergendo dicta.
- 166 amussis regula qua utuntur artifices ad dirigenda saxa, unde examussum.
- 167 amussus tacitus, non mutiens.

[164] *Cav. 4 ad Ro. 224 (M. G. H. L. IV p. 652)* aamund id est a se extraneum; *Gloss. Vat. 5 (ibid.)* aamund o se extraneu; *Gloss. Matr. 33 ad Ro. 235 (ibid.)* a-mund id est liber. cf. *Cremascoli 'Aevum'* 40, 1966, 58-59; *V. de Angelis, 'Studia Philologica' I*, 1977, 133-134.

165 a. - olei = *Ansil. AM 349 (Gloss.)* = *CGL III 549, 9; 542, 28; IV 309, 3; 485, 46; V 166, 15* = *Schol. Bern. Verg. G. III 448. Ansil. AM 351* = *CGL V 166, 17* amurga faex olei Virgilius (*G. I 193*) . . . ; *CGL V 265, 8* a. fex olei aquam olei. cf. *Schol. Bern. Verg. G. I 194* a. umor expressus ex oleo id est feces olei; *Serv. Verg. G. III 448* a. amaris olei sordibus; *Plin. nat. 1, 15, 9* amurca sanies haec est eius amara; *Colum. 1, 6, 24* oleis expressa amurcae sanies. a mergendo dicta = *Ansil. AM 352 (Is. 17, 7, 69) qui plura*.

166 = *Ansil. AM 353 (Plac. V 8, 2 = V 47, 9)* a. regulae vel tabulae quibus utuntur artifices ad saxa unde adverbium diximus examussum. cf. *CGL V 265, 33* amusis regula fabri aequalis qua tabulae diriguntur; *IV 486, 26; V 590, 32* amusis regula fabri[cae] qua tabulae diriguntur; *V 649, 6 (= Non. 14, 3)* amusis regulae fabrorum [semidictum]; *II 566, 16* amusa regula norma; *V 560, 46* amusis tabula[m] lubricata[m] (*scr. rubricata*: cf. *Gr. L. I 198, 26*) unde examussum; *V 439, 43* amusim aequamen levatum (levamentum? cf. *Non. 14, 14*); *V 491, 12* amusim aequamen levamen. cf. *Varr. quaest. Plaut. Non. 14, 14* amussis est aequamen levamentum, id est apud fabros tabula quaedam qua utuntur ad saxa coagmentanda; *Non. 14, 3* est enim amussis regula fabrorum quam architecti cum opus probant rubrica inlinunt; *Paul. Fest. 70, 21* amussis . . . regula fabrorum est vel, ut alii volunt, ferramentum quo in poliendo utuntur; *6, 1* amussim regulariter tractum a regula ad quam aliquid exaequatur quae amussis dicitur; *Gr. L. I 198, 26 (Iul. Rom. ap. Char.)* amussis . . . est tabula rubricata quae dimittitur examinandi operis gratia an rectum opus surgat.

167 = *CGL IV 405, 43. cf. CGL V 520, 14; 560, 44* (amissum) amussim tacite loqui, quod mutire interdum dicitur; *Paul. Fest. 6, 1* quidam amussim esse dicunt non tacite, quod muttire interdum dicitur loqui. (cf. *gr. μένω*).

166 amissis V2 amusis M3 regula iter. in mg. P3 dirigenda P3 ad dirigenda] addigenda V6 examussum D1 P3 B M3: examussum $\mu 1 \mu 2$
 167 amusus P3 V3 B V2 M3

AN

- 1 ana graece sursum; est autem interiectio deprecantis.
- 2 Anna interpretatur gratia eius, id est dei gratia fecondata.
- 3 anabibazon id est sursum scandens.
- 4 anabs dubium.
- 5 anabatra id est pulpita, gradus scaenae.
- 6 anaboladgium pallium, amictus lineus feminarum, quo humeri operiuntur; quod Graeci vel Latini sindonem dicunt.

1 ana - sursum = *Ansil. AN 1* (*Is. 20, 4, 8*). cf. *CGL III 510, 2* sursum ἀνά; *II 194, 20; III 124, 32; 128, 4; 465, 5* susu ἄνω; *II 231, 26* suso ἄνω; *III 475, 33* susum ἄνω, pro sursum vetuste. est - deprecantis = *Ansil. AN 2* (= *Is. 6, 19, 22*) (anna).

2 = *Ansil. AN 3* (= *Is. 7, 6, 59*) qui plura. Anna - eius = *Aug. civ. 17, 4; Hier. nom. hebr. 34, 11; 64, 4*. cf. *CGL IV 17, 41* Anna gratia; *V 340, 52* Anna gratia [filio dei]; cf. *Roensch 'Rh. Mus.' XXXI, 1876, 456*.

3 = *Rem. ad Mart. Cap. I 45 p. 27, 8; VI 604 p. 298, 15; VIII 816 p. 432, 5*. cf. *Chalc. comm. 88* ima vero (lineae pars) secans aequae sursum versum maiorem orbem anabibazon; *Serv. Verg. A. V 835* medium caelum meta est ἀναβιβάζοντος circuli qui medius est inter ortum et occasum.

4 = *CGL IV 405, 45* (anaps). *Ansil. AN 62 (Abstr.) = CGL IV 16, 44* anceps dubius; *V 265, 44* (= *Non. 368, 13*) a.: dubium; *Ansil. AN 67 (Verg. 4, 603) = CGL IV 474, 32* anceps dubia incerta; *CGL IV 309, 5* anceps dubius incertus vel dubius (?) capitis; *Ansil. AN 65* anceps duplex sive dubius; *CGL IV 429, 35* (= *Verg. A. V 589*) ancipitem dubiam et dolosam; *IV 478, 12* ancipitem dubium. cf. *AN 55*. anabs: scil. anceps.

5 = gloss. φχψμ apud *Schol. Iuv. 7, 46 Wessner*.

6 a. pallium = *Ansil. AN 4* (= *Abstr.*) = *CGL IV 17, 15* anabolagium palleum; *471, 47* anapolagium palleum; *V 520, 16* anaboladium pallium vestimentum. amictus - dicunt = *Ansil. AN 5* (= *Is. 19, 25, 7*) (anaboladium: amictorium add.). cf.

1 anna V2 V6 V7, B a. c.

2 interpretatur] a add. V6 V7 eius om. D1 id est dei gratia om. V2 gratia μ1 gratia dei D1 D2 G M3 fecondata P1 ab ac βα V2 μ1 μ2: fecundata αa (non P1) βb (non V2)

3 anabibazon P3 anna bibizon V2

4 lemma adh. AN 3 V2

5 anabatra V2 anabrita B M3 anabrata cett.: scil. anabathra. scaenae gradus V6 V7 cene M3, B a. c.

6 anaboladgium αa F V2 V6 V7 anabolagidium B anabolagidium M3 anabolad-

- 7 **anachoresis** est heremus graece, inde **anachorita** heremita, reclusus, qui deserta petit et solus habitat.
- 8 **anacreontica** metra quae Anacreon composuit.
- 9 **anacephaleos** recapitulatio graece.
- 10 **anacoluton** est ubi invenitur 'quot' sine 'tot', vel contra, ut illud (*Prosp. epigr. 64* [63]): 'quot sunt summa bonis ima parata malis.'
- 11 **anacoluton** figura est quae aliquid dicit quasi praetermiserit ante.

[6] *Ansil. AN 6* (= *patr.*).

7 anachoresis - heremus = *Ansil. AN 7* (*Gloss.*). anachorita heremita = *Ansil. AN 8*; *CGL V 412, 23* (cf. *reg. Bened. 1, 4*) anachorita graece heremita. reclusus cf. *CGL II 169, 24 marg.* anachorita recessor. qui - habitat = *Ansil. AN 9* (*Is. 7, 13, 13*) qui plura; *Hier. epist. 22, 34. cf. CGL II p. XIV* anachorita solitarius.

8 = *Ansil. AN 10* (= *Is. 1, 39, 7*). cf. *CGL III 489, 1* anacreontium genus metri; *510, 4* anacreonticum metrum.

9 = *CGL IV 18, 39* anacephaleosis recapitulatio; *V 442, 56* (= *Clem. Rom. rec. VIII 39*) anacephaleosin r.; = *Fortunat. rhet. 2, 31 p. 119, 30*; *Aug. quaest. hept. 7, 10*; *Cassiod. rhet. 20 p. 503, 15*; *Rem. Mart. Cap. V 564 p. 283, 4*; *Eucler. instr. 2 p. 161, 11*.

10 a. - tot cf. *Serv. Verg. A. II 331. quot sunt: cf. Prosp. l. l. quo sint. cf. AN 11.*

11 cf. *Serv. Verg. A. II 331*; *Gr. L. VI 457, 23* (*Sacerd.*). cf. *AN 10.*

[6] gium αb αc βa $\mu 1$ $\mu 2$: scil. anaboladium, ἀναβολάδιον. feminarum] a add. V1 B M3 sidonem V2

7 anachoris ris (resis V6 V7) V2 V6 V7 est om. V6 V7 anachoreta P3 anachorita M3 diserta B a. c. reperta V6

8 lemma om. V6 V7 anaccontica V2 anaecuntica M3 quae - composuit] ab Anacreon proprium (est add. βa) β (non B)

9 anacephaleos P2 P3 B anacephaleos M3 a. c. anacephaleos V3 anacephaleos D1 P1 F anacephaleos V2 (anaceph. p. c.) anacephalos cett.: ex ἀνακεφαλαιῶς, ἀν ἀνακεφαλαιῶς? graece recapitulatio P1

10 anacoliton P3 V3 B M3 anacoliton V2 est add. V2 quot¹] quod V5 αb $\mu 1$ sine] sive V2 M3 tot] quot B a. c. econtra $\mu 2$ quot² in mg. P3 sunt om. D1 post bonis transp. M3 ima] una V2 parata] patientia V6 V7

11 anacoliton P3 V3 B V2 M3 est figura V3 αc βa B M3 quae] ad add. V6 V7 dicit] dicunt αc M2 praemiserit V2 (cf. *Serv. l. l.*... cum non praemiserit...)

- 12 **anadiplosis** congemminatio verborum ut (*Cic. Catil. 1, 2*) 'hic tamen vivit, vivit', vel quando ex ultimo loco praecedentis versus, sequentis iteratur principium, ut illud (*Verg. E. VIII 55*) 'certent et cygnis ululae, sit Tityrus Orpheus / Orpheus in silvis, inter delphinas Arion'.
- 13 **anafora** repetitio eiusdem verbi per principia versuum ut (*Vulg. num. 24, 3, 4*) 'dixit Balaam filius Beor, dixit homo cuius odoratus in naribus eius'.
- 14 **anaglifa** vasa graece dicta quod superius sint sculpta.
- 15 **anaglifica** inde, id est emines pictura.

12 a. -vivit² = *Ansil. AN 13* (*Is. 2, 21, 3* etiam in senatu venit *add.*). congemminatio verborum cf. *Ansil. AN 15* (= *Iul. 5, 25*); *CGL III 488, 61; 508, 13; Loewe GL. N. 148; Gr. L. IV 398, 1-4 (Don.); I 445, 7 (Diom.); Bed. rhet. 609, 4-9.* vel - principium = *Ansil. AN 15* (= *Iul. 5, 25*) = *Gr. L. IV 398, 1-4 (Don.); I 445, 7 (Diom.); cf. Bed. rhet. 609, 4-9; Gr. L. V 458, 4 (Sacerd.); I 281, 4 (Char.); V 302, 26 (Pomp.); Mart. Cap. 5, 534 p. 265, 12.* ut - Arion = *Ansil. AN 14* (= *Is. 1, 36, 7*).

13 = *Ansil. AN 16* (= *Is. 1, 36, 8*) + (= *Iul. 5, 26*) qui plura; cf. *Gr. L. VIII, p. XLVIII (Bern. 16)* qui omnes recte *Vulg. l. l. perhibent: dixit - homo cuius obturatus est (cuius odtus atus est Ansil. H) oculus, dixit auditor sermonum dei...* a. versuum cf. *CGL III 488, 62 a. rep. verbi in eodem versu; 508, 14 a. relatio vel repetitio verbi eiusdem versi (!); Gr. L. I 445, 13 (Diom.) a. relatio eiusdem verbi aut similis per principia versuum = IV 398, 5-8 (Don.); Bed. rhet. 609, 10-18 a. relatio cum eadem dictio bis saepiusve per principia versuum repetitur; Gr. L. I 281, 15 (Char.); V 302, 33 (Pomp.); VI 458, 7 (Sacerd.).*

14 = *Ansil. AN 17* (*Is. 20, 4, 8*) (anaglava *Linds.: anacliva Ansil. H* anaglava *E* anaglavia *I*) qui plura; cf. *CGL V 342, 19* anaglifia sculta species; *561, 9* anaglypho supersculpo. cf. *Serv. Verg. A. V 267* aspera signis hoc est ἀνὰ γλυφά; *Vulg. reg. III 6, 32; Eucher. in reg. III 17; Gr. L. VIII 174, 23 (quaest. gramm. cod. Bern. 83).* cf. *AE 38; AL 109; 110; AN 15; 16; 17.*

15 cf. *Plin. nat. 33, 11, 49; Eucher. in reg. IH 17; Vulg. reg. III 6, 32.* cf. *AN 14 I adp.; AE 38; AL 109; 110; AN 16; 17.*

12 anadiplosis V2 a. c. tamen vivit vivit scripsi (cf. *Ansil. l. l.*): tamen viverit (iunuitur V6 V7) β vivit vivit tamen α μ1 μ2 versu μ1 μ2 principium iteratur β (non F) ut - Arion om. β cygnis] signis D1 P3 cignum V5 Tytir (-us s. l. *add.*) P3 silvis] et *add.* P3 delphinum P3 Arion om. αα

13 anphora V2 principium V2 Balaam] Abham V2 Baβham (-a s. l. *corr.*) B eius] iteratur *add.* μ1 μ2

14 anaglifa: scil. anaglypha sunt P3 sculpta sint βα culpta V2 inde *add.* V3

15 lemma om. V2 anaglifica P1 P2 αc M2 L F B M3 anaglifaca D1 P3 ana-

- 16 **anaglifarius** sculptor.
 17 **anaglifi** sculpti.
 18 **anaglip** id est propter culpam.
 19 **anagoge** ducens sensum ad superiora; locutio est quae de praemiis futuris et caelesti vita futura, apertis vel mysticis sermonibus, disputat.
 20 **Anagnia** civitas versus Campaniam.
 21 **anagoge** excelsa intelligentia, superior sensus.

16 cf. *Schol. Iuv. 9, 145* anag. plastae; *Ambr. Tob. 13, 43.* cf. *AN 14 I adp.*; 15; 17; *AL 109; 110; AE 38.*

17 cf. *CGL V 342, 19; Is. 20, 4, 8; Serv. Verg. A. V 267 Thilo-Hagen adp. (gl. D); ibid. Harvard adp. (gl. G).* cf. *AN 14 I adp.*; 15; 16; *AL 109; 110; AE 38.*

18 = *Lex Langob. Ro. 189* ... componat pro culpa, id est anagrip, solidos vigin-
 ti. cf. *Ro. 188; 189; 214; Li. 127. cf. Gloss. Matr. 26 ad Ro. 214 (M. G. H. Leges IV p. 652)* anagrip id est manu agrippare carnem unde *Hugutio* anagrippa propter culpam, vel anagripa manu agrippare carnem; *CGL V 491, 27* anagrip agrippare carnem feminae cum manu. cf. *Gloss. Cav. 2 ad Ro. 188 (ibid.)* anagrip id. faida aut inimicitia; *Gloss. Vat. 3 ad Ro. 188 (ibid.)* anagrip faidam vel manu aliquis apprehendere; *Gloss. Cav. 142 ad Ro. 188 (ibid. p. 656)* anegrip id est secretum mulieris. cf. *Du Cange I 237, III-238, I s. v.; Bruckner, Sprache der Langob. 202.* cf. *Cremaşcoli, 'Aevum' 40, 1966, 59; V. de Angelis, 'Studia Philologa' I, 1977, 133-134.*

19 unde? cf. *AN 21.*

20 fortasse e glossa quadam ad *Verg. A. VII 684. aliter Serv. ibid.*

21 an. - intelligentia = *Ansil. AN 18 (Gloss.)*. sup. sensus = *Ansil. AN 19 (= Abstr.) = CGL III 488, 73; 509, 55; IV 18, 21; V 416, 16 = Euch. instr. 2 p. 161, 9 = Hier. in Matth. 10, 9; 10. cf. CGL IV 472, 42 a. superior intellectus aut superior sensus; II p. XIII a. moralis sensus scripturae.* cf. *AN 19.*

[15] glyfica V5 anaglypha V3 ab V1 V6 V7 µ1 µ2: scil. anaglyptica inde om. P1 µ1 µ2 post *AN 14 transp. V3* id est] est M3

16 lemma post *AN 17 transp. M1 V1 B V2 V6 V7 M3 (adh. V2)* sculptor] pictor βa B M3 (cf. *AL 110*)

17 lemma post *AN 14 transp. V2 adh. AN 16 P3* anaglifi om. V2

18 lemma om. µ1 µ2 post *AN 21 transp. ac β* anagripa (-a exp.) V2: scil. anagrip

19 est om. P1 quae] quod V6 V7 de om. V6 V7 futuris] futurus V2 futura vita ab

20 lemma post *AN 21 transp. µ2* Anagina V2

- 22 **analensia** id est anathemia: hinc vitia epilepticorum creantur ex anathemia stomachi in cerebri superiores partes. dicta analensia eo quod sanas partes capitis sensu privet. Nascitur autem vel fit ex negligentia stomachi aut ex nimio cibo aut potus frigidos bibendo sive nimium cogitando vel ex digestionem ciborum aut ex luxuria.
- 23 **analetica** id est resolutoria, quod est medium volumen commenti super perihermenias, appellavit Boethius ubi omnes syllogismi rhetoricae artis resolvuntur.
- 24 **annalia** opera per singulos annos.
- 25 **annales** consules.
- 26 **annales** libri annua continentes acta. **annales** eorum quae nostra aetas non novit; **historia** quae vidimus.

22 = *Ansil. AN 20 (Gal.)*. cf. *Petr. 47* anathymiasis in cerebrum it et in toto corpore fluctum facit; *Theod. Prisc. log. 42, 43*.

23 a. - resolutoria = *Boeth. herm. pr. 2, 10 p. 135, 6; 4, 10 p. 293, 27*.

24 = *Ansil. AN 23* (annalia) = *CGL IV 18, 13* (annualia). cf. *CGL IV 206, 47; 309, 27* annales libri qui totius anni ordinem continent; *IV 17, 10* annales annorum capitulares; *Ansil. AN 25* = *CGL V 166, 19* annales antiqui libri singulorum annorum historiam continentes; *Ansil. AN 24* = *CGL V 166, 18* annales ann(u)os aut libri annua acta continentes; *CGL IV 309, 26; V 266, 7* annales annuos; *IV 429, 41* (= *Verg. A. I 373*) annales laborum: libri annorum gesta continentes. cf. *AN 26; 267*.

25 = *Ansil. AN 21 (Gloss.)*. fortasse annuales.

26 annales¹ - acta = *Ansil. AN 24* = *CGL V 166, 18* annales annos aut libri annua acta continentes. cf. *Ansil. AN 25* = *CGL V 166, 19* annales antiqui libri

22 lemma post *AN 18 transp. ac β* analensia¹] analepsia μ1 μ2 scil. ἀναλέμψια id est om. B anathemia¹] anathema P3 scil. ἀναθυμίασις epilepticorum P3 V3 B V2 M3 μ2 anathemia²] anathema P3 stomachi¹] stomaci V2 dicta - luxuria om. β analensia² P3 anale...ba V2 autem] aut μ2 vel¹] aut P2 indigestione D1 P1 P3 μ2 (digestione *Ansil.*).

23 analeutica V2: scil. analytica id est resolutoria post perihermenias transp. V2 iter. V6 V7 resolutoria D1 om. V6 V7 commentum om. V6 V7 perihermenias μ2 perihermenias M3 perihermenias D1 P2 V3 V5 ab ac βa V6 V7 μ1 perieremias P3 perihemmia B ierminias P1 F germenias V2 Boetius om. V6 V7.

25 lemma adh. *AN 24 V3 V2* annuales V3

26 annales¹ - acta om. V6 annales²] annuales V3 ut novum lemma P3 V3 B

- 27 Ananias dei gratia interpretatur, vel ovis hebraice.
 28 anaginosco graece legere.
 29 anamarteton voluntarie peccantium, voluntarium peccatum.
 30 anamnesis commemoratio eius quod oblitos fuisse nos fingimus.
 30 bis anancitide gemma.

[26] singulorum annorum historiam continentes; *IV* 206, 47; 309, 27 annales libri qui totius anni ordinem continent; *IV* 17, 10 a. annorum capitulares; 429, 41 (= *Verg. A. I* 373) annales laborum: libri annorum gesta continentes. cf. *AN* 24; 267. annales² - vidimus = *Ansil. AN* 29 (= *Is. I*, 44, 4) ... historia est eorum temporum quae vidimus; annales vero sunt eorum annorum quae aetas nostra non novit ... = *Serv. Verg. A. I* 373 hi. est eo. te. quae vel vidimus vel videre potuimus dicta ἀπὸ τοῦ λοροπεῖν id est videre; annales ... eorum temporum quae ae. no. non novit; cf. *Gell.* 5, 18, 1; 6.

27 A. - interpretatur = *Ansil. AN* 36 (= *Is.* 7, 8, 24) qui plura. cf. *Ansil. AN* 35 (= *nom. Bibl.*) Ananeel dei gr. interpr.; cf. *Hier. nom. hebr.* 66, 31 Ananias gratia domini; 55, 29 Anania gratia dei; 53, 9 Anania gratia dissipata sive gratia dei; 12 Anania gratia dei vel donans dominus. ovis? cf. *AN* 32; 33.

28 = *CGL III* 327, 24; 508, 3 legere ἀναγινώσκειν. cf. *Gr. L. III* 232, 10; 463, 26; 464, 13 (*Prisc.*).

29 a. - peccantium = *Ansil. AN* 32; *CGL III* 510, 7 voluntarie peccantium ἀναμαρ(τ)ήρων (*contaminatam glossam errate suspicatur Goetz*). anamarteton: scil. ἀναμαρτήρων. voluntarium peccatum: scil. ἀναμαρτήρων voluntarium peccatum. glossa ex altera orta (cf. *Ansil. I. I.*); immo anamarteton inpeccantia; cf. *Cassian. conl.* 23, 7, 1; 19, 1, 20 anamarteton id est inpeccantiam; *Aug. quaest. hept.* 5, 52 tamquam ab omni peccato mundum et immunem hic dixerit ἀναμαρτήρων id est si-ne peccato; *Hier. epist.* 132, 3. sed cf. *Ansil. AN* 31 (*Gloss.*) anamarteton inpeccantium (inter peccantium *H*) acta.

30 = *Ansil. AN* 33 (*Is.* 2, 21, 37). cf. *Quint. inst.* 9, 2, 106.

30 bis *Ansil. AN* 34 (*Is.* 16, 15, 22) qui plura; cf. *Plin. nat.* 37, 192.

[26] M3 V2 novit] vidit D1 P2 V3 V5 ab μ1 μ2 quae vidimus om. D2 G quae] non add. V6 V7

27 Annamas M3 hebraice] qui (et add. μ2) Sydrach lingua chaldaea quod interpretatur decorus meus add. ab μ1 μ2 (= *Ansil. AN* 36)

28 anagmosco B annaginasco V2 anaginasco μ1 ἀναγινώσκω add. μ1 μ2

29 anamarteton scripsi: anamartheton V5 V1 V6 V7 anamarthethon D1 P1 P3 F anamarcheton B anamarchethon M3 anamarthecon V2 anamathethon P2 anamatheton V3 anamantiton ab ac M2 L μ1 μ2: scil. ἀναμαρτήρων voluntarie] voluntate μ1 μ2

30 anamnesis V5 μ1 anamnusis B ananimis V6 V7 anaminisis (anamisis a. c. M3) cett., fortasse graece scribendum. fingimur V2

30 bis lemma om. pe praeter V2 V6 V7 gemina V2

- 31 **analogia** initium vel rectitudo alicuius verbi.
- 32 **Ananeel** interpretatur dei gratia.
- 33 **Ananias** dei gratia interpretatur, idem et Sidrach lingua Chaldaea, quod interpretatur decorus meus.
- 34 **anapaestus** pes ex duabus brevibus et longa ut 'bonitas'; dictus quia remissionibus et ludis hic pes magis sit dicatus.
- 35 **anarchias** ubi nullius est potestas.
- 36 **annare** natare.
- 37 **anas** ab assiduitate natandi avis dicta, ex quo genere quaedam germaniae dicuntur, quod plus ceteris nutriant.

31 = *Ansil. AN 30 (Plac. V 4, 16 [vitium v. l. cod. a] = V 47, 11). cf. Gr. L. I 384, 15 (Diom.); V 197, 20 (Pomp.)* analogia proportio = *CGL IV 18, 45. alia apud CGL IV 18, 37; V 338, 23; III 509, 54 etc. cf. AN 163; 164.*

32 = *Ansil. AN 35 (= nom. bibl.) = Hier. nom. hebr. 52, 30; 53, 11 A. gratia dei; cf. 53, 10 Ananehel cui donavit deus.*

33 = *Ansil. AN 36 (= Is. 7, 8, 24). cf. AN 27 I adp.*

34 a. - bonitas = *Gr. L. V 323, 8 (Juliani Excerpta). dictus - dicatus = Ansil. AN 37 (Is. 1, 17, 7). a. - longa cf. CGL IV 18, 42 a. ex utraque longus.*

35 cf. *CGL V 342, 26 a. sine principatu.*

36 = *Ansil. AN 38 (Abstr.) = CGL IV 18, 18. cf. CGL IV 472, 8 annabat natabat; V 266, 29 annabat adnabat; Ansil. AN 56 (Verg. I 538) = CGL IV 428, 3 annavimus adnavimus; Ansil. AD 474 (Verg. I 538) adnavimus adnatabimus venimus; 475 (cf. Verg. A. IV 613) adnare adnatare adnavigare. cf. AD 60.*

37 = *Ansil. AN 40 (Is. 12, 7, 51). anas - natandi = CGL V 338, 50 aneta aenid a natando; cf. Varro ling. 5, 78 anas a nando.*

31 lemma om. β

32 lemma om. β (non F V2) Ananehel P3 Anamahel V2 as add. V2 dei gratia interpretatur V2 gratia dei P3

33 lemma adh. AN 32 V2 AN 27 D2 P4 $\mu_1 \mu_2$ post AN 30 transp. β_a B M3 post AN 30 bis V6 V7 Anamhas M3 Ananias - interpretatur¹ om. D2 P4 V2 $\mu_1 \mu_2$ Ananias interpretatur dei gratia V3 idem] qui P3 V3 V5 idem et] id est V6 V7 inde V1 interpretatur² om. V3 decor B

34 duobus V2 lingua M3 dictus] victus V1 laudis V2 pes sit magis P1 P3 V5 ac F V2 V6 possit magis V7

35 lemma post AN 36 transp. ac narchias P3 anarchia V5 ab ac β_a V6 V7 $\mu_1 \mu_2$ nullus D1 F μ_1 potestas est P3

36 lemma om. D1 adh. AN 35 V2 natare om. V1

37 lemma adh. AN 36 M3 avis om. ac β dicta] est add. V1 germaniae

- 38 annas id est contrarcha.
- 39 anasceve astructio in his rebus quae verisimiles non sunt sed pro veris proponuntur: huic contraria est catasceva quia contra fuisse repugnat.
- 40 anastasis resurrectio.
- 41 anastrophe verborum ordo praeposterus, ut (*Verg. A. III* 75) 'littora circum'. anastrophe perversio: nam ana per, strophe versio dicitur.
- 42 anathema perditio. maranatha domini adventus, syrum est; unde anathemare id est abhominari.

38 cf. fortasse *Rem. ad Mart. Cap. I* 181 p. 72, 16 ...antias id est contraria (Venus); locus corruptus...et prave expositus iudicatur a *Rem. ibid.*

39 astructio = *Ansil. AN* 41 (*Abstr.*) = *CGL IV* 206, 41; 472, 1. cf. *CGL IV* 18, 25 a. instructio; 472, 2 a. structio (ubi a. infectio vel infitatio catasceve instr. *Nettleship, 'Jour. of Phil.'* XIX, 1891, 115 vix recte); cf. *Gr. L. III* 434, 1 (*Prisc.*); *Sulp. Vict. rhet.* 3 p. 315, 2; *Iul. Rufinian. rhet.* 6 p. 61, 84. anasceve - proponuntur = *Ansil. AN* 43 (*Is.* 2, 12, 2-6) qui plura. huic - repugnat = *Ansil. AN* 42 (*Is.* 2, 12, 1) qui plura.

40 = *Ansil. AN* 44 (*Abstr.*) = *CGL II* p. XIV; *IV* 18, 10; 471, 48; *V* 266, 27. *CGL V* 345, 55 anastasin graece resurrectionem; *CGL e post II* 173, 14; *III* 488, 67 resurrectio ἀνάστασις; *III* 508, 20 resurrectionem ἀνάστασιν. cf. *CGL IV* 379, 35 anastasis restitutio; *IV* 279, 35 resurrectio restitutio; *Aug. locut. gen.* 19.

41 anastrophe¹ - circum = *Ansil. AN* 45 (*Is.* 1, 37, 16). anastrophe¹ - praeposterus = *Gr. L. I* 460, 26 (*Diom.*); *IV* 401, 9 (*Don.*); *VIII* 271, 19 (*Comm. Einsidl.*); *Bed. rhet.* 614, 16; *CGL III* 488, 64; 508, 16 a. ordo praeposterus; cf. *III* 510, 8 a. regressio. anastrophe² - perversio cf. *Gr. L. VI* 466, 12 (*Sacerd.*) a. per-versus ordo; *Carmen de figuris* 157 *rhet.* 69 a. reversio. cf. *AN* 175.

42 anathema - est = *Ansil. AN* 49 (*Euch.* 146, 6). *Ansil. AN* 50 (= *Euch.* 146, 6) anathema maranatha in adventum domini = *CGL IV* 206, 45 anathema maranatha

[37] ω (= *Ansil. H I*, germaneae *Ansil. E*): scil. germanae.

38 anas V2 id est] adest P2 om. V3 contrarchas V2 retrarcha V6

39 astrictio V5 ab ac βa V6 V7 μ1 μ2 costrictio B constructio M3 ponuntur P2 V3 ab F μ1 μ2 huic] hic μ2 est contraria μ1 μ2 est om. V2 catasceva P3 catascaena M3 repugnat om. V6 V7

40 lemma adh. *AN* 39 V2 anastasis D1 P3 anáthesis (-s- add. s. l.) V3: anastasis cett. anastasis] id est add. ab

41 anastrophe¹ - circum post anastrophe² - dicitur transp. ut novum lemma V2 anastrophe¹] anastroe (-h- s. l. add.) V2 praesterus V2 praepositus V1 B M3 littoria cura V3 anastrophe² ut novum lemma V3 P3 V2 M3 nam om. μ1 μ2 versio om. D1

42 lemma post *AN* 44 transp. V2 V6 V7 adventu βa F M3 syrum] irum

- 43 anathematizo vel anathemo -as quod est maledico.
 44 anate sollicitudine cura.
 45 annates proximi.
 46 anatomici medici membra aperientes vel alta scrutantes interpretantur.
 47 anatomen apertionem.

[42] perditio in adventu domini; *CGL V 265, 39* amaratha siĉ diĉ (Syriace dicitur *Roensch*) perditio in adventum domini (cf. *Roensch Rh. Mus.* XXXI, 1876, 456); *Ansil. MA 756* (*Euch. 146, 5-6*); *CGL IV 257, 59* maranathema in adventum domini. cf. *Pap. MA.* anathema perditio = *Ansil. AN 48* (= *Abol.*) = *CGL IV 18, 36*; *V 266, 50* (= *Eucher. instr. 2 p. 146, 5*). cf. *CGL IV 472, 30* anathema abominabilis perditio. anathemare -abominari = *Ansil. AN 51* (*Abstr.*) = *CGL IV 17, 1*; *472, 31* anathematus abominatus; *CGL V 265, 60* anathematum abominatum; *IV 206, 32* anathematus abominatus perditus; *309, 4* anathematus abominatus exsecratus foris missus; *IV 301, 21* abominatus abiectus demissus anathematus; cf. *CGL IV 206, 42*; *V 410, 4* (*de canon.*) anathema abominatio. cf. *AN 43*.

43 cf. *Th. l. L. II 20, 64-80 s. v.* cf. *AN 42*.

44 = *Ansil. AN 47* (*Plac. V 7, 22* = *V 47, 12*). cf. *Paul. Fest. 26, 24* anatem dicebant morbum anuum id est vetularum ...; *CGL II 17, 14* anas γῆρας κατ' ὁργὴν θεῶν.

45 = *CGL V 339, 37*. cf. *CGL IV 13, 27* agnatos propinquos; *V 339, 29* agnatas cognatas (a n a t u s cognatus *cod. Epinal.*). cf. *Ansil. AG 143* (*Syn.*) agnatus propinquus proximus. annates: *scil.* agnati.

46 anatomici -aperientes cf. *Aug. civ. 22, 24* medicorum diligentia ... quos anatomicos appellant ... cf. *AN 47*.

47 = *CGL V 339, 23. 441, 43* (-e -e); cf. *Cael. Aur. acut. 1, 8, 57* per apertionem quam Graeci anatomian dicunt. cf. *Loewe GL. N. 118* anotomia. cf. *AN 46*.

[42] V2 id est om. βa B M3 abhominare F V2, M3 a. c. om. P3 *scil.* abominari.

43 lemma post *AN 41 transp.* V2 V6 V7 amatematizo M3 a. c. -as add. V5 V1 V6 V7 vel anathemo om. V3 μ1 μ2 (anathem)as om. V1 -avi add. αa F V6 V7 -vi add. V2

44 lemma post *AN 45 transp.* β (non F) annate M3 sollicitudines V5 μ1 solitu^{ne} (-ne s. l. add.) V2 solitudinis V7

45 lemma om. D1 F post *AN 43 transp.* β (non F) annantes P3

46 lemma post *AN 42 transp.* V2 post *AN 44* βa B M3 V6 V7 anathomici M3 membra M3 aperientes M3: apperientes *ceff.* alta] alia P1 P2 P3 V3 scrutantes M3 interpretantur V5 V1 V6 V7 M3 μ2 om. P2 V3 μ1

47 lemma *adh.* *AN 46* V2 anathomen M3 apercionem M3

- 48 **anatus** miser.
- 49 **anathole** oriens.
- 50 **Anathot** nomen civitatis, vicus tribus millibus distans ab Hierusalem.
- 51 **anatrupa stomachi**, hoc est sensum evertens: cum quis vomit quod accipit.
- 52 **anbrotonos** homo, quia brotos graece cibus, quia solus utitur rationali cibo.
- 53 **ancea** ferrum in scuto quod manu tenetur.

48 = CGL IV 472, 10; V 266, 41; 439, 45; 626, 4; 632, 23 (-um -um). cf. II 17, 6 anatus δακτυλιοφόρος, συμποδισθεῖς.

49 = Ansil. AN 52 (Aug.) (cf. Aug. in Iohann. 10) = Rem. ad Mart. Cap. II 106 p. 44, 18; CGL II p. XXXVII; 490, 44; 512, 35; 554, 19; III 293, 49; 426, 32; 488, 40; 507, 62 oriens ἀνατολή; III 413, 40 orientem ἀνατολήν; II 139, 49 oriens ἀνατολή καὶ ἀνατέλλων. cf. AD 6.

50 A. - civitatis = Ansil. AN 53 (Gloss.). vicus - Hierusalem = Ansil. AN 54 Anatotines viculus t. m. non longe ab H.; cf. Hier. sit. et nom. 94, 1.

51 = Ansil. AN 55 (Gal.) qui plura.

52 ? cf. CGL II 260, 36 cibus βρώσις ἡ τροφή. = AM 52.

53 = CGL V 626, 5 (ancia). 266, 42 ancia ferrum est quod manu tenetur in scuto. cf. IV 479, 28; V 266, 39; 590, 3 ancila scuti buccula quae abintus tenetur; 591, 39 antia ferrum in scuto; 589, 46 angia ferrum bucculae scuti. cf. AN 61; 119.

48 lemma adh. AN 47 V2 post AN 49 transp. βa B M3

49 lemma post AN 47 transp. βa B M3 anatholie V6 V7: scil. ἀνατολή oriens] interpretatur add. P2

50 lemma post AN 48 transp. βa B M3 Amathot μ2 Anathor B M3 Anathon V2: scil. Anathoth civi P3 distas M3 distans tribus millibus P2 V3 ab μ1 μ2 ab Hierusalem om. B

51 anatrii postomaci βa F M3 V6 V7 anatri postomaci B V2: scil. ἀνατροπή stomachi stomachi] vitium add. μ1 μ2 hic V3 quod] quid D1 quot D2 G vomit] movit M3

52 lemma om. α μ1 μ2 anbrotonos scripsi: anabrotonos V2 ambrotonos cett. graece cibus] grecibus V6 V7 solus] in add. V2 utitur] nutritur F rationali utitur V2 V6 V7

53 ancea αa (non V3) V1 βb scil. ancyla, ἀγκύλη quid B a. c. tenetur scripsi: tenet ω manus B

- 54 ancheia graece iniuria.
 55 anceps dubius an istud an illud capiat.
 56 anciae cincinni dependentes iuxta aures, ab auribus graece dictae.
 57 ancilla ab ancillos graece sustentaculum.
 58 ancon enim graece latine cubitus.

54 unde? cf. CGL II 536, 39 iniuria αἰκία; 218, 46 iniuria ἀδικία.

55 = *Ansil. AN 68* (Is. 10, 11) qui plura. cf. CGL IV 309, 5 anceps dubius incertus vel dubius (?) capitis; V 266, 17 anceps dubii capitis ex utraque parte; *Paul. Fest.* 18, 10 anceps... quod ex utraque parte caput habeat, ut secures bipennes; sed magis a capiendo, quod ex utraque parte aequè captatur, appellatum est. cf. AN 4.

56 = *Ansil. AN 423* (Is. 19, 31, 8) antiae sunt ci. de. prope aurículas graeco vocabulo ab auribus. cincinni dependentes = *Ansil. AN 421* (Gloss.) = CGL V 167, 12 (cf. Is. 19, 31, 8); cf. CGL V 440, 18; 561, 15 antiae capilli admissi (ita *Loewe Prodr.* 323. amissi *codd.*) vel cincinni per quos videantur esse priores. anciae dictae cf. *Paul. Fest.* 16, 3 a. muliebres capilli demissi in frontem appellati ex Graeco videntur; quod enim nos contra, illi ἀντίον dicunt; *Ansil. AN 422* (= *Abstr.*) = CGL IV 17, 26; 18, 34; 481, 24; V 167, 13 a. capillos quos mulieres promissos in capite componunt; CGL V 615, 30 antes vel antiae sunt capilli a fronte pendentes; IV 309, 41; 481, 22; V 266, 45 a. capilli admissi (amissi *codd.*); V 561, 8 a. feminini generis id est capilli mulierum; *Ansil. AN 464* (Plac. V 6, 34 = V 48, 3) antiis (antis *codd.*) capillis muliebribus (mulieribus *libri plerique*) ante id est a fronte pendentibus; CGL III 510, 21' antis capillus mulieris. cf. *Hildebrand p.* 13, *Loewe l. l.* cf. AN 219; 232.

57 = *Ansil. AN 68* (Is. 9, 4, 44) (ab ancillos *om.*) ancillae a sustentaculo vocatae. ancon enim graece cubitus dicitur unde et anconem dicimus, aliter *Paul. Fest.* 18, 15 ancillae... ab Anco Martio rege... vel ab anculare. ancillos fortasse ἀγκυλῖς.

58 = *Ansil. AN 68* (Is. 9, 4, 44). cf. CGL V 652, 17 (= *Iuv.* 4, 40) a. cubitus dicitur = *Ansil. AN 97* ancon graece cubitus dicitur; *Fortunat. rhet.* 3, 4 p. 123, 8 Hispani non cubitum vocant sed Graeco nomine ancona. cf. AN 70; AC 116.

54 lemma *om.* V7 μ1 μ2 post AN 54 transp. β ancheia V2 anacheia V3 ancheta B ancheria M1 L anchea V6 iniuria *om.* V6

55 lemma post AN 52 transp. β (non V7) capiat] generis omnis *add.* P2 V3 ab μ1 μ2

56 lemma post AN 54 transp. β (non V7) (adh. M3) cincinni μ2 concinni B cincinci M3: cincini *cert.* auribus] uribus V7 urbibus V6

57 lemma adh. AN 56 V2

58 ancon] ἀγκων *add.* μ1 μ2 enim *om.* V5 V1 V6 V7 μ1 μ2

- 59 ancillari id est famulari, humiliter servire, adulari; unde ancillator adulator.
- 60 ancila virga aurea.
- 61 ancyle scuti buccula.
- 62 ancyle scutum breve, rotundum, quod Romanis caelo lapsum dicitur, quod Numae de caelo lapsum dictum est quod ibi esset caput orbis, ad cuius similitudinem alia sunt facta in templo Martis; dictum quasi anxile, quod est in circuitu labrum habens: nam am circum, xilon labrum significat.

59 ancillari - famulari = *Ansil. AN 72 (Abstr.) = CGL IV 18, 28; 475, 17; V 166, 21* ancillatur famulatur prosequitur; *Ansil. AN 74 (Syn.)* ancillatur adulator famulatur. humiliter servire = *CGL IV 475, 18; V 266, 46; 626, 9* ancillari hum. servire. cf. *CGL V 637, 24 (= Non. 100, 1)* ancillatis servis (an ancillaris servis?). adulari = *CGL V 339, 24; 345, 50; 626, 8* ancillatur adulator; *Ansil. AN 74 (Syn.)* ancillatur adulator famulatur. cf. *Ansil. AN 73 (Syn.)* a. blanditur palpat adsentatur. cf. *Gr. L. VII 263, 13 (Bed.)*. ancillator adulator ex ancillatur adulator: cf. *CGL V 339, 24; 345, 50; 626, 8; Ansil. AN 74 (Syn.)*.

60 = *Ansil. AN 75 (Abstr.) = CGL IV 17, 7; 479, 29; V 266, 9; 345, 46; 491, 28* (ancil). cf. *CGL IV 309, 6* ancilia arma caelestia vel virgae aureae. cf. *AN 62*.

61 = *CGL IV 479, 28; V 266, 39; 590, 3* ancila scuti buccula quae abintus tenetur; 589, 46 angia ferrum bucculae scuti. cf. *CGL V 626, 5* ancila (= ancila) ferrum in scuto quod manu tenetur; 266, 42 ancila ferrum est quod manu tenetur in scuto (cotum *codd.*); 591, 39 antia ferrum in scuto. cf. *AN 53; 119*.

62 = *Serv. Verg. A. VIII 664 contract.*; cf. *ibid. VII 188*. cf. *Ansil. AN 76 (Plac. V 5, 2 = V 47, 13)* ancile scutum quod olim apud Romanos caelo lapsum dicitur sub Numa rege Romanorum, breve quidam (quoddam *cod. Bamberg.*) et undique rotundum: unde omnia minora scuta ancilia dicuntur; *Ansil. AN 79 (Is. 18, 12, 3)* ancile vocatur scutum breve et rotundum de quo Virgilius (*A. VII 188*); et ancile dictum ab incisione quod sit ab omni parte velut ancisum et rotundum. Ovidius (*Fast. 3, 377*); *CGL V 266, 26* a. scutum de caelo dimissum; 439, 56 a. sc. quadratum; 439, 46 a. scuto quadrato; 638, 10 a. scutum grande ad instar eius

59 ancillari - servire *post* adulator *transp.* P1 id est *om.* P1 adulari M3 adulator P3 a. c. *om.* P1 unde *om.* P1

60 lemma *om.* $\mu 1$ *post* AN 62 *transp.* β ancilla V3 V5 M3 $\mu 2$

61 lemma *post* AN 59 *transp.* β (*adh.* V2) ancille V3 a. c., V2 M3 *scil.* ancila, ἀγκύλη. buccula V2 M3 scutibula V3 scutibacula V6 V7

62 ancille V2 M3 *scil.* ancile Numae] Romae $\mu 1$ $\mu 2$ lapsum de caelo B lapsum²] lapsus V2 esset] esse M3 a. c., *om.* P2 anxile] anxille D1 P3 V2 M3 $\mu 2$ ancile P2 V5 V1 V6 V7 $\mu 1$ anxie P4 *ac* quod⁴] quid V2 am βb (*non* V6 V7): an *cett.* xilon V2 M3 xillon *cett.*: *scil.* χείλον circumxillon $\mu 1$ $\mu 2$

- 63 ancycrotum subtractio de multis cordibus, vel sicut anchora quae multam rem fortiter tenet.
- 64 Ancirae insulae in quibus colliguntur medicinalia.
- 65 Anchises pater fuit Aeneae.
- 66 Anchisoy graece, latine Anchisae facit, sicut cetera quae in -oy faciunt.

[62] quod de caelo iactatum dicitur = *Non. 889, 10* scutum grande unde etiam Numae arma ancilia appellantur; *CGL V 632, 27* a. scutum; *IV 17, 6* ancilia scuta; *V 265, 45* a. arma caelestia; *266, 4* a. scuta vel arma caelestia; *IV 479, 27* a. arma caelestia scuta; *309, 6* a. arma caelestia vel virgae aureae. *cf. Varro ling. 7, 43* a. dicta ab ambecisu quod ea arma ab utraque parte ut Thracum incisa (*cf. Dion. Hal. ant. 2, 70, 3 πέληνη Θρακία*); *Ov. Fast. 3, 377* idque ancile vocatur quod ab omni parte recisum est...; *Paul. Fest. 117, 15* ancile scutum breve... quia ex utroque latere erat recisum...; *Comm. Bern. Lucan. IX 477* ea quoniam ex omni parte amputata erant cognominata sunt ancilia; *Ps. Acr. ad Hor. C. III 5, 10* ancilia arma Romani de caelo meruisse pro virtutis insigni dicebantur... dictum - significat *e Serv. Verg. A. VIII 664*... quasi ἀμφίχειλον id est undique labrum habens.

63 = *Ansil. AN 89*.

64 *cf. Ps. Acr. ad Hor. S. II 3, 83* Anticira nomen est insulae in qua multa conficitur medicina *c* ξ; *ibid. Hor. ars 300* (Γ' f. V c ξ et Γ' f V); *Porphyr. ad Hor. S. II 3, 83* Anticyra oppidum et insula... et est Propontidis insula = *Ps. Acr. ibid. A. insula Propontidis Γ'*. *cf. tamen Porphyr. ad Hor. ars 300* locus est in Achaia Anticyra...; *Schol. Pers. IV 16* Anticyra oppidum Phocidis...; *cf. et Ps. Acr. Hor. S. II 3, 166. cf. AN 216. Ancirae scribere malui ex ordine litterarum; iteratur lemma ad AN 216 s. v. Anticirae. plurale ortum censeo ex Hor. ars 300; Pers. IV 16 ubi Anticyrae metonymice pro potione dictum.*

65 = *Ansil. AN 92* (= *Verg. A. 5, 664*).

66 = *Gr. L. II 245, 12* (*Prisc.*).

63 lemma post AN 60 transp. β adh. AN 62 V2 ancycrotum - cordibus post anchora - tenet transp. D1 P1 P3 V5 ancycrotum B cardibus V1 V6 V7: cordibus cett. (= *Ansil. codd.*): codi(ci)bus *Linds.* vel sicut om. P3 V5 sicut] ay-
kuva add. μ1 μ2 multum μ1 multas V5 res V5

64 Ancirae D1 P1 P3 V5 F V2 V6 V7 M3 Ancyre P2 V3 Ancile B Anticyrae ab ac βα μ1 μ2 colligunt P3 medicinalia colliguntur μ1 μ2

65 Aeneae fuit αα (*non* V3) V1 βb

66 lemma adh. AN 65 V2 Anchisoi M3 ἀγκίσου add. μ1 μ2 scil. Ἀγκίσου oy M3: ou cett., scil. ou

- 67 ancistrus graece, latine hamus, uncus.
- 68 Anchyseos Hellenorum lingua September mensis.
- 69 anclo pro anclos id est evacuatio, perficere, haurire.
- 70 Ancon civitas supra mare Adriaticum quam Dolopes aedificaverunt, ab ancon graece curvum vel cubitus.

67 = *Ansil. AN 150* angistrum graecum nomen est, quod latine hamus dicitur. *cf. Priscill. tract. 1 p. 11, 22* ...draconem in ancistro (*Vulg. Iob. 40, 20: hamo Itala*); *medicorum instrumentum cf. Is. 4, 11, 3* angistrum; *Cael. Aur. chron. 5, 1, 19. cf. AN 123.*

68 = *Ansil. AN 93 (= mens.).*

69 anclo pro anclos ... perficere *cf. Gr. L. II 391, 1 (Prisc.)* (anclos pro anclo). anclo perficere = *CGL V 560, 49; IV 309, 25* (ancleo) anclo perficere; *cf. V 439, 50* anclo fugio (*h. e. anclo perficere Goetz; anglo foco H.*); *491, 39* anclo vel anclos haurio vel haurior deficio perficior exerceor; *Non. 451, 5* exanclari perficere. anclo evacuatio haurio *cf. Ansil. HA 138* hausit evacuavit; *CGL IV 523, 37* haurit evacuat bibit exinanivit; *V 364, 27* hausissent evacuassent; *V 615, 14* haurio est anclo id est aquor vel video vel vulnere; *II 231, 2* haurio ἀντλῶ; *68, 23* haurit ἀντλεί, ἀπύεται. a. evacuatio = *CGL V 499, 30* exanclat evacuat; *V 568, 43* exanclat exinanio examino exhaur(i)o, evacuatio. a. haurio = *CGL V 491, 39; IV 309, 25; V 626, 16* antlat exunciat (= exanclat; exunicat *V 626, 16*) haustat haurit; *IV 17, 25* anclare haurire implere; *V 440, 19* antiare haurire aut in aliquo loco [officio merentur] laborare; *V 560, 50* anclabatur deficiebatur hauriebatur. *cf. CGL V 561, 7* antlia rota cisternae inde exantlare id est exhaurire. *cf. Paul. Fest. 10, 16* anclare haurire a graeco descendit; *67, 28* anclabris ... anclatur quod est hauritur ministraturque; *Non. 451, 2* exanclare significat exhaurire. *cf. AN 124.*

70 Ancon -aedificaverunt *cf. Schol. Iuv. 4, 40, 2* A. Graeca civitas quam Graeci in Italia condiderunt. ideo Dorica; *Adnot. super Lucan. II 402* A. nomen Dalmaticae civitatis; *Schol. Weber Lucan. ibid.* A. cinto Dalmatiae *Voss.* Ancon¹ ... ab ancon *cf. Mela 2, 64* ... inflexi cubiti imagine sedens; *Plin. nat. 3, 111.* ancon² -curvum *cf. Paul. Fest. 18, 13* ancus ... qui aduncum brachium habet et exporrigi non potest. ancon cubitus = *Ansil. AN 97* a. graece cubitus dicitur. *CGL V 652, 17 (= Iuv. IV 40)* a. cubitus dicitur; *cf. Ansil. AN 68 (Is. 9, 4, 44); Fortunat. rhet. 3, 4 p. 123, 8. cf. AN 58; AC 116.*

67 ancistrus: *scil. ἀγκιστρον*, angistrum graece] id est *add. V2* latine *om.*
V2 huncus *D1 P1 P2 V3 F uve V6 V7 hc M3 om. B μ1 μ2*

68 Anchyseos ω: *scil. Anchiseos, Ἀγχισαίος* Helenorum *M3: scil. Ellenorum*
 lingua *iter. M3* Septembris *P1*

69 anclo pro anclos *scripsi*: ando pro andor *V3 B* anelor pro anelor *V2* anelo
 pro anelor *cett.* evacuatio *P3* aurio *V2 M3*

70 Anchon *V2* civitas *in mg. P3* adnaticum *V3 a. c.* edificaverunt *B M3*
 ab cure uncini *add. V2 (cf. AN 71)* ab] an *μ2 om. ac V2 V6 V7* ancon² *ut*

- 71 **ancones incastraturae uncini.**
- 72 **anchora** quasi anca id est curva manus, dens ferreus. **anchorae** sunt quibus iactatis naves in alto detinentur, dictae quod quasi hominis manus scopulos vel arenas comprehendant. nam chira graece manus.
- 73 **anchora superior** nota est quae in libris apponitur ubi magna res est: Y. **anchora inferior** ubi aliquid vilissime denuntiaturum est: λ.
- 74 **anchras** graece carbunculus.

71 = CGL V 589, 32 ancones incantatores vel vicini = *Ansil. AN 95 (Gloss.)* = CGL V 166, 24 ancones incastratores + 96 = CGL V 340, 19 (anconos) ancones uncinos. cf. CGL V 266, 49; 490, 15 (= *Eucher. instr.* 2 p. 149, 9) anconiscos incastraturas; IV 486, 25; V 590, 1 anconiscus incastraturae. cf. *Aug. in hept.* 2, 109 anconiscos autem dicit quos vulgo vocamus ancones; *Eucher. instr.* 2 p. 149, 9 anconiscos incastraturas. Aspidiscas uncinos. cf. AN 254; AS 96.

72 anca - curva cf. *Paul. Fest.* 18, 13 ancus ... qui aduncum brachium habet ...; cf. AN 70. a. - ferreus cf. CGL IV 309, 7 ancora uncus; 483, 30 a. ferrum incurvum. a. dens ferreus ... dictae - manus² = *Ansil. AN 101 (Is. 19, 2, 15)*. anchorae - detinentur = *Ansil. AN 100 (Verg.)*.

73 anchora sup. - Y = *Ansil. AN 98 (Is. 1, 21, 24)* (... ubi aliqua res magna omnino est); cf. *Anecd. Parisin. de notis* p. 141, 5 Reiff. ... apponitur ad aliquod praecipue dictum. anchora infer. - est³ = *Ansil. AN 99 (= Is. 1, 21, 25)* (vel inconvenientius add.); cf. *Anecd. Parisin. ibid.* ... ad humiliter vel inconvenientius quid enuntiaturum.

74 = *Ansil. AN 103 (Gloss.)* anctras (antras *Ansil. I anchras H E*) = CGL V 166, 25 anctras graece carbunculus dicitur = *Is. 16, 14, 1* carbunculus autem graece ἀνθραξ dicitur; cf. *Ansil. AN 487* anthrax carbunculus vel calculus id est lapis. cf. *Marc. Med.* 7, 21 ad carbunculos et anthracas et escharas; 8, 116 ad carbunculos oculorum quos anthracas dicunt; *Scrib. Larg.* 25; *Cass. Fel.* 22; cf. AN 248.

[70] *novum lemma* ac V2 ἀγκων add. μ1 μ2 graece B V2 M3: graeco cett. (cf. *Fortunat. l. l.?*)

71 *lemma adh.* AN 70 V2 in castris (-ra- s. l. add.) M3 uncini] vicini (cf. CGL V 589, 32) M3 abnunci V6 abitinire V7

72 anchora - anchorae om. V6 V7 anca] ancia μ2 culva P3 manus] id est add. P1 P3 anchorae ut *novum lemma* M3 naves (-a- s. l. corr.) V2 om. ab μ1 dicta β (non F) vel arenas om. V1 βb comprehendat B V2 M3 chira] χερ χερσ add. μ1 μ2

73 magna est res μ1 μ2 res magna est β (non F) ubi¹ - est² om. D1 Y] T V2 ϣ B ϣ M3 om. αα βα F V6 V7 μ1 μ2 vile D1 P3 anchora² ut *novum lemma* M3 denuntiaturum M3 μ2 nuntiaturum μ1 λ] ϣ B δ M3: om. cett.

74 anchiras D1 P3 V5 anthrax μ1 μ2 ἀνθραξ add. μ1 μ2

- 75 anchras convalles vel arborum intervalla.
 76 ancuba succuba subintroducta.
 77 ancusa herba sanguinea.
 78 anctus excruciatu.
 79 Andabatae gens quaedam qui clausis oculis pugnant.
 80 andena instrumentum ferreum foci.
 81 Andes pagus unde Virgilius natus est.

75 = *Ansil. AN 102 (Plac. V 7, 3 = V 47, 14) anchras Ansil. codd. ancras Plac. R) = Paul. Fest. 10, 22 (antras); CGL V 589, 33 angrae intervalla arborum vel convalles. cf. Ansil. AN 166 (Plac. V 6, 11 = V 47, 17) angrae intervalla arborum; cf. CGL V 440, 11; 561, 12 scire (?) intervallum arborum vel spatium inter duos montes; II 566, 30 antea vallis; V 339, 1 anes vallis quam vix hebraicam vocem censet Roensch, 'Rh. Mus.' XXXI, 1876, 455. cf. Loewe GL. N. 13; Landgraf 'A.L.L.' IX, 1896, 361.*

76 ancuba succuba = *CGL V 589, 35. subintroducta cf. Du Cange VII 630, I s. v.*

77 ex *Ansil. AN 105 (Is. 17, 9, 69) qui plura: ancusa ... est enim colore sanguineo ... cf. Plin. nat. 22, 48 ... manusque inficit sanguineo colore; aliter CGL.*

78 = *Paul. Fest. 26, 23 anctos id est excruciatos = CGL IV 482, 14; V 266, 40 ancti excruciatu.*

79 A. - quaedam = *Ansil. AN 106 (Gloss.). qui - pugnant = Hier. in Iovin. 1, 36 clausis quod dicitur oculis andabatarum more pugnare; Aug. c. Iul. op. imp. 1, 19 in certamen maximum luminibus involutis, andabatarum more, processit; cf. Hier. Helvid. 5 more andabatarum gladium in tenebris ventilans.*

80 = *CGL V 589, 37 (Scal.) anclena instrumentum ferreum forte, quod ad incus spectare videtur Ducangio: cf. Du Cange I, 246, I s. v.*

81 = *Ansil. AN 107 (= "Abstr.") = CGL V 166; 26 (civitatis Mantuae vicinus add.). cf. Don. vit. Verg. p. 54 R.; Hier. a. Abr. 1948.*

75 lemma om. D1 F μ 1 anchas P3 vel - intervalla om. P4 intervalla] vel natus est add. V3 (cf. AN 81?)

76 ancuba M3 a. c.: scil. accuba

77 anchusa M3 ancisa P3 a. c.: scil. anchusa, ἀγχουσα

78 lemma adh. AN 77 V2 anctus (-t- exp.) B ancus V3

79 Andabetae P2 (= *Ansil. L H E*) gens quaedam post pugnant transp. V2 genus M3 quae P3 quod V2 pugnat V2 purgatur V6

- 82 andiolas dubias molestias.
- 83 andigaver et arrigaver id est in sanitate et infirmitate.
- 84 andra androna, viarum concursus, angiportus.
- 85 Andreas Graece virilis, secundum Hebraeos decorus vel respondens interpretatur.

82 cf. CGL IV 405, 46 anchoras molestias; V 591, 12 angores molestias. cf. CGL IV 309, 14 angor tristitia molestia dolor. an acediolas?. cf. AN 96.

83 cf. Leg. Langob. Ro. 225 et si... sine heredes mortuus fuerit et antea iudicaverit se vivo res suas proprias, id est ande-gauere et ari-gauere secundum legem langobardorum, ...; Gloss. Matrit. 30 ad Ro. 225 (M.G.H. Leges IV p. 652) andeca verc et argricauerc id est secundum legem langobardorum; Gloss. Vat. 9 (i. bid. p. 653) andecaverat lex langobardor; Gloss. Cav. 12 (ibid.) andegauere et arigauere id cui donavit vel aliquid stabile dedit secundum legem langobardorum. unde CGL V 491, 32 andeca uberg et auriga uberg secundum legem Langobardorum; 589, 38 (Scal.) anclabeo vel auricabeo id est lex langobardorum. cf. Hugutio andecabeo et auricabeo id est lex langobardorum. cf. Bruckner, Sprache der Langob. 206; Cremascoli, 'Aevum' 40, 1966, 59; V. de Angelis, 'Studia Philologica' I, 1977, 133-134.

84 andra androna = Ansil. AN 109 (= Plac. V 6, 23 = V 47, 15) andram andronam; cf. CGL III 355, 16 androna ἀνδρών. andra - angiportus cf. CGL IV 17, 40 angiportum androna viformium vel callem ubi angiportum callem, androna virorum (aedes) Nettleship 'Journ. of Phil.' XIX, 1891, 115; de tertia glossa ancipitium biformium suspicatur Housman ibid. XX, 1892, 49. cf. Serv. auct. Verg. A. II 453 'pervius usus' hos Graeci andronas vocant. cf. Du Cange I 247, II s. v., ubi 'androna' pro angiportu, quod ab antrum deducit. cf. AN 122. viarum concursus: an virorum co., cf. Paul. Fest. 20, 17 andron locus domicilii... angustior longitudine in quo viri plurimi morabantur...; Vittr. 6, 7, 5... itinera sunt quae mesaulae dicuntur... nostri autem eas andronas appellant... Graeci... andronas appellant oecos ubi convivia virilia solent esse.

85 Andreas - interpretatur = Ansil. AN 111 (Is. 7, 9, 11). cf. Hier. nom. hebr. 60, 15 Andreas decorus vel respondens pabulo; 66, 24 Andreas decus in statione vel

82 andioras D1 P1 P3 F V2 M3 anclioras B andiopas V6 V7

83 andigaver P3 V3 B V2 M3: andigauer *cert.*, *scil.* ande-gauere et¹] vel P3 V3 B V2 arrigaver D1 P1 P2 P3 B F M3 arigaver V3 V2 μ2 arrigaur V5 ab ac βα V6 V7 *scil.* ari-gauere et²] in *add.* V2 M3 infirmitate] interpretatur *add.* μ2

84 lemma *om.* μ1 post AN 86 *transp.* P3 β andrea M2 L viarum] maris μ2 concursus] cursus βα B M3 anchiportus P2

85 lemma post AN 83 *transp.* P3 β graece] genus V6 vel *om.* V2 respon-

- 86 Andreas apostolus, frater Petri, Scythiam et Achaïam praedicavit, ibique in civitate Patras crucifixus est II Kalendas Decembris.
- 87 andreia sive ichis fortitudo dicitur.
- 88 Andria dicitur fabula ab Andro, quae est insula Graecorum.
- 89 androdamnatus lapis colore niger, pondere et duritia insignis, unde et nomen traxit. praecipuus reperitur in Africa. trahere in se argentum vel aes dicitur, quique attritus, ut aematites, in colore redigitur sanguinis.
- 90 androdama gemma argenti.

[85] respondens pabulo. sed hoc violentum. melius autem est ut secundum graecam etymologiam ἀνδρὸ τοῦ ἀνδρός, hoc est a viro, virilis adpelletur. A. - virilis = *Ansil. AN 110* (= *Euch. 143, 24*). cf. *CGL IV 18, 32; V 345, 40* Andreas virtus.

86 = *Is. patr. 70* (*Migne P. L. 83, 151*).

87 = *Rem. ad Mart. Cap. II 130 p. 57, 7* est autem fortitudo, quae Graece andreia sive ychis dicitur, unde ychyros fortis, qua omnia adversa vel superantur vel tolerantur. cf. *CGL II 225, 11* fortitudo ἀνδρεία; 73, 13 f. ἰσχύς ἀρετή; 333, 47; 556, 31; III 75, 55; 168, 34 f. ἰσχύς; III 469, 22 f. ἰσχύς, ῥώμη.

88 cf. *Don. praef. An. 1*.

89 = *Ansil. AN 112* (= *Is. 16, 4, 17*) (androdamantus); cf. *Plin. nat. 36, 146*. cf. *AN 90*.

90 = *Ansil. AN 113* (= *Is. 16, 15, 8*) qui plura; cf. *Plin. nat. 37, 144; Solin. 33, 21*. glossam *Ansileubi* androdama gemma argenti nitorem habens...prave truncavit *Papias*.

[85] dens B M3 μ2 splendens P3 V5: resplendens *cett.* interpretatur *om.* P1 V2

86 apostolus in *mg.* P3 Petri] apud *add.* μ1 μ2 in *add.* ac Sithiam V3 V2 M3 Patras] patris D1 ubique V3 II] pridie V3

87 lemma post *AN 84 transp.* P3 β andreia] ἀνδρεία *add.* μ1 μ2 sive] ἰσχύς *add.* μ1 μ2 ἰχίς (-c- s. l. *add.*) V2 ychis P3 V3 ischys μ1 μ2: ichis *cett.* dicitur fortitudo V6 V7

89 lemma *om.* β andro damnatus P3 androdapnatus (-p- *exp.*) V3 androdamnatus *cett.*: scil. androdamantus (cf. *Ansil. Is. l. l. et Is. Linds. adp.*) ex *Plini acc.* androdamanta. argentum dicitur vel aes μ1 μ2 dicitur *om.* P2 quique] qui (-que in *mg. add.*) P3 attritus μ2 sanguinis *om.* P3 V3 ac

90 andromada αb androuna V6 V7 andronda βα B M3 androndo V2 androdna F argenti αa (non V5) μ1 μ2 argentea V5 β

- 91 **Androgeus** Minois regis filius.
- 92 **androgynos** -us qui utrumque habet sexum: **ander** enim vir, **ginez** mulier graece.
- 93 **androgei** gens quaedam, id est hermafroditum.
- 94 **Andromeda** filia Cephei, regis Aethiopum, a Minerva inter astra locata propter Persei virtutem, qui eam a periculo draconis liberavit.
- 95 **Andromache** uxor fuit Hectoris.
- 96 **anediosus** taediosus.

91 = *Ansil. AN 115* (Gloss.) A. Minois regis Cretensium et Pasivae (filius). cf. *Schol. Stat. Ach.* 192 = *Myth. Vat. Lat. I* 43, 9; cf. *id. I* 3, 9; 204, p. 64, 41; *II* 121, 13; 122; *Hyg. fab.* 41 p. 70 *alique passim. aliter CGL IV* 429, 36 A. unus Graecorum.

92 = *Rem. ad Mart. Cap. I* 34 p. 22, 16 Ermafroditos autem dicimus homines utriusque sexus quos androgios (sic) vocamus: aner vel ander graece vir ginez mulier. cf. *Plin. nat.* 7, 34 utrimque sexus homines quos hermaphroditos vocamus, olim androgynos vocatos; 7, 15; *Lact. inst.* 1, 17, 9; *Aug. gen. ad litt.* 3, 22, 34; *Physiogn.* 98; *Oros.* 5, 4, 8. cf. *Aug. civ.* 16, 8 ... nemo unquam androgynaecas aut hermaphroditas nuncupavit, unde fortasse *CGL IV* 405, 47 androgynaeca hermaphroditus, hoc est nec vir nec mulier. cf. *AN* 93; 150.

93 cf. *Ansil. AN 114* (= *Aug. II* 140, 15-21) qui plura. cf. *AN* 92 I adp.

94 = *Hyg. astr.* 2, 11. cf. *Hyg. fab.* 64 p. 62, 15; *Lact. Plac. narr. fabb. Ovid. V* 1; *IV* 19; *Myth. Vat. Lat. I* 73.

95 = *Ansil. AN 116* (= *Verg.* 3, 319).

96 = *Ansil. AN 118* (Abstr.) = *CGL IV* 17, 4; 474, 30; *V* 166, 27; 345, 43; *IV* 309, 30 (annoediosus). cf. *Nettleship 'Journ. of Phil.'* XIX, 1891, 115; *Diez I* noja. cf. *AC* 69; fort. cf. *AN* 82.

91 lemma om. D1 Androgeus] andros graece V6 V7 regis Minois P2

92 androgynos V5 μ 1 androgynosus μ 2 androgynosus cett.: scil. androgynos vel -us (cf. *AR* 206) sexum habet V1 β b hermaphroditus add. μ 1 μ 2 ander ut novum lemma ω praeter P3 M3 aner μ 1 $\alpha\nu\eta\rho$ add. μ 1 μ 2 vir om. V2 virum V6 V7 $\gamma\upsilon\nu\eta$ add. μ 1 μ 2 vir ginez] virgines M3 gynez μ 2 gyne P1 P2 μ 1 gines B

93 lemma om. μ 1 androgeni] id est add. D2 G quaedam] est add. V6 V7 id est] vel D2 G om. ac V7 μ 2 emafroditum V1 B M3 ermofrodita V2 ermafrodit D1 P1 P2 V3 F hermafrodita μ 2

94 Aetphopum μ 1 Eciopum M3 virsetutem M3 a. c. draconem M3 a. c. liberavit] eripuit P1

95 Hectoris fuit ab Herculis aa F

96 anediosus B anedius (-os- s. l. add.) M3: fortasse accediosus thediosus M3

- 97 anelus -a -um, componitur ex an et alo -as, anxius angustus; unde anhelō -as id est anxio; inde anelitus id est incitatio spiritus vel flatus, et anelia id est agonia.
- 98 anne, nonne, an vero adverbium interrogandi.
- 99 anemos graece ventus dicitur.
- 100 anesis requies.
- 101 aneson graece, Latini dicunt anethum.

97 anelus -alo -as cf. *Gr. L. II* 25, 10 (*Prisc.*). anelus angustus cf. *Ansil. AN* 119 an(h)ela: angustia; *CGL V* 412, 33 (*reg. Bened.* 64, 30) anxius: angustiosus. anelo -as... anxio cf. *Th. I. L. II* 201, 43-55 s. v. anelitus - spiritus = *Ansil. AN* 123 (incitator s.) = *CGL IV* 476, 7; *V* 266, 35 (incitatio s.). flatus cf. *Ansil. AL* 248 (= *Abstr.*) alitus: aurae flatus; *CGL IV* 84, 39 (*Verg. A. IV* 684) halitus: aura flatus vel anilltus (= anhelitus). anelia - agonia = *Ansil. AN* 122.

98 cf. *Ansil. AN* 124 (*Gloss.*) = *CGL IV* 473, 11; *V* 266, 37 anne an vero; *Ansil. AN* 505 (*Gloss.*) ann[u]e aut (an?) vero. cf. *Gr. L. II* 101, 9-16 (*Prisc.*).
99 = *Ansil. AN* 126 (*Is. 11, 1, 7*).

100 = *Ansil. AN* 128 (*Gal.*) anesin id est requiem; *CGL II* 226, 11 requies ἀνεσις. cf. *Rem. Mart. Cap. IX* 940 p. 501, 12 anesis remissio... = *CGL II* 226, 11; *III* 205, 69 remissio ἀνεσις.

101 = *Ansil. AN* 129 (*Is. 17, 11, 6*) aneson Graeci dicunt, sive, ut Latini, anesum... qui plura. cf. *AN* 102.

97 anelus-alo -as om. μ1 adh. *AN* 96 M3 unde - anxio post alo -as transp. V6 V7 (al)as] -avi add. D1 anxius angustus om. μ2 anxius ut novum lemma ω praeter V3 V2 μ2 anxius] tussis anela add. V2 (*Verg. G. III* 496) anhelō D2 G anxio] ansio V2 virgilius tussis anela add. V2 inde anelitus] anelitus unde β anelitus ut novum lemma M3 id est om. F incitatio P2 incitatus M3: incitator cett. et² om. D1 anelia D2 G aneli B

98 anne - an vero] anne sive an non μ2 an vero ut novum lemma ω praeter P3 V2 M3 interrogandi] Virgilius tussis add. P1 (cf. *AN* 97)

99 dicunt V2

100 lemma om. M3 anesies D1 ανεσις add. μ1 μ2

101 lemma om. μ1 μ2 anesos P3 anesis B Latini F V2 (= *Ansil. I. I.*) latine cett. dicunt F V2 V6 (= *Ansil. I. I.*) dictum D1 P1 P2 V3 βa B M3 dicitur V7 om. P3 V5 ab ac anethum om. V5 V1 V6 V7: scil. anesum (ἀνισον)

- 102 **anethum** herba omnibus cognita, acerrime fervens, mictualis est.
- 103 **anethum**, cum h, herba hortolana: in cibo sumpta calefacit et stringit, odorifera; prohibet etiam sternutamentum, naribus opposita.
- 104 **anethinum** unguentum ex anetho et oleo factum.
- 105 **annet** fulget.
- 106 **anfemerinus** cotidianus synochus, ex colera nascitur.
- 107 **anfiscii** graece dicuntur qui ex utroque latere umbram transmittunt; nam circa meridiem in austrum umbram mittere putantur.

102 = *Ansil. AN 129 (Is. 17, 11, 6). cf. Plin. nat. 20, 185-95 de aneso. cf. AN 101.*

103 a. -h = *Ansil. AN 131 (Plac. V 6, 3 = V 47, 16). herba - opposita = Ansil. AN 132 (Hipp.). cf. Plin. nat. 20, 189.*

104 = *Ansil. AN 130 (= Is. 4, 12, 10) (unguentum est sincerum).*

105 cf. *CGL IV 476, 41; V 589, 48. V 491, 25 annet splendet fulget micat; 541, 7 annuit fulgit; 560, 56 annare fulgere. cf. (nitet) CGL IV 368, 50; V 313, 52 nitet splendet; IV 124, 11; 262, 12; 541, 48 (nitit); V 121, 29; 313, 51 nitet splendet lucet; cf. (enitet) CGL IV 63, 22; 513, 6 enitet splendet; 63, 12 enituit effulsit [aut magnus extitit vel exilit]; 513, 7 enituit fulsit aut magnus extitit; 336, 10 enituit splenduit reffulsit (vel eff.). annet: *Goetzio videtur subesse candet vel albet; de ardet suspicatur Graevius. an nitet? ([a]nitet, ubi it > n). enitet coniecit Loewe GL. N. 139.**

106 = *Ansil. AN 133 (Gal.) qui plura. cf. Cass. Fel. 59 p. 147, 21 typus cotidianus graeco vocabulo amphemerinos sive cathemerinos appellatur; Plin. nat. 28, 228 genus februm... amphemerinon. cf. AG 54; 55; AU 41.*

107 = *Ambr. hex. 4, 5, 23 esse dicuntur in meridiano qui amphiscii vocantur eo quod umbram ex utroque latere transmittant. cf. Rem. ad Mart. Cap. VI 607 p. 300, 3; Eustath. Bas. hex. 6, 9 p. 930^c = CGL V 591, 38; 626, 1 a. biumbres. cf. AM 91; AS 23.*

102 lemma adh. AN 101 V5 V1 V6 V7 M3 anethum om. V5 V1 V6 V7 M3: scil. anesum (ἀνισον) frequens V6 V7 mictualis D1 amictualis V6 V7 (cf. *Is. Linds. adp.*) est om. P3

103 cum] per V3 s. l. P3 cum h om. V2 ortulana M3 calere facit B et stringit om. V6 V7 odorifera - opposita om. β etiam prohibet ac strenutamentum V3 apposita D1 P3 recte: opposita cett. (oppositum *Ansil. l. l.*)

104 lemma post AN 105 transp. P2 V3 ab F μ1 anethium μ2 anetum add. V6 V7 factum] olentis aneti (*Verg. E. II 46*) add. P1

105 lemma om. V7 post AN 103 transp. P2 V3 ab F μ1 post AN 106 V6 adh. AN 104 M3 annec M3

106 lemma adh. AN 105 P3 anfemerinus: scil. ἀμφημερώς cotidianus P1 V3 F V2 M3 cothidianus P2: quottidianus cett. sinothus V3 om. β

107 anfiscii M3 anfiscii V2 anterscii V3: anfisci cett. gens add. P3 gentes add.

- 108 **anfiperi** circumcirca graece.
- 109 **anfractus** circuitus, iter difficile, dictum quod in utraque parte frangatur.
- 110 **angeli** graece, hebraice malaoth, latine nuntii; officii nomen est cum mittuntur, spiritus vero nomen naturae est, quod semper sunt.
- 111 **angelium** annunciatio.
- 112 **Angelici** haeretici quidam qui angelos colunt.
- 113 **angaria** publica officia dicuntur.

108 = *Gr. L. III 41, 15 (Prisc.)*.

109 a. - difficile = *Ansil. AN 138* anfractu circuitu iter difficile; *CGL IV 309, 9* anfractum iter difficile vel circuitus. cf. *CGL IV 17, 29; 471, 35; V 265, 48* anfractum iter difficile tortuosum; *IV 206, 39/40* anfracta intertortuosa (itinerata tortuosa?) et difficilia; *Ansil. AN 134 (= Abstr.) = CGL IV 17, 16* anfractu per flexu adeunti difficile. circuitus = *Ansil. AN 135 = CGL IV 18, 24; V 266, 16; 345, 29. CGL IV 471, 34* anfractus circuitus, alias flexus. dictum - frangatur cf. *Varro ling. 7, 15* anfractum est flexum, ab origine duplici dictum ab ambitu et frangendo. cf. *AM 38; 33; 42*.

110 = *Greg. M. in evang. 2, 34. cf. Ansil. AN 139 (Is. 7, 5, 1-4; 26-33) qui plura ... angelorum autem vocabulum officii nomen est, non naturae. semper enim spiritus sunt, sed cum mittuntur vocantur angeli ... angeli ... nuntii cf. CGL IV 476, 45 (= Eucher. instr. 2 p. 160, 2; 405, 19 angelus nuntius gaudii; Aug. civ. 15, 23; gen. ad litt. 5, 19, 37.*

111 = *Ansil. AN 142 (= Is. 6, 2, 43).*

112 = *Ansil. AN 141 (= Is. 8, 5, 18); cf. Aug. haer. 39* Angelici in angelorum cultum inclinati ...

113 cf. *Paul. dig. 50, 5, 10* angariorum praestatio; *Hermog. dig. 50, 5, 11* angariorumve exhibitio; *Char. dig. 50, 4, 18, 21* patrimoniorum munera ... veluti ... anga-

[107] D1 V5 dicuntur graece β a B M3 qui] que M3 a. c. transmittunt] emittunt B austum V5 V1 V6 V7 F μ1 putantur] ambr (scil. Ambrosius) videtur add. M3

108 lemma adh. AN 107 B V2 anfiperi: scil. ἀμφὶ περὶ graece circumcirca P1 graece om. V6 V7 dicitur add. μ1 μ2 circa M3 circum circa ω

109 iter] tunc B difficilis F dicunt B in om. M3 frangantur P3, M3 a. c. franguntur D1

110 hebraice om. μ1 latini V2 malooth M3 (malaoth Is. Linds.: cf. adp. malaoth B C T) est² iter. V3 sunt] gg (scil. Gregorius) add. V2

111 lemma post AN 112 transp. V2 V6 V7 adh. AN 110 ω praeter V3 V2 V6 V7 M3 anuntiatio V3

112 collunt V2

113 lemma adh. AN 112 V2 dicuntur officia V2

- 114 Ange nomen montium cum coronis.
 115 anger cruciator vel serpens.
 116 angitudo anxietas ab ango vel angulis quia in diversa se torquet.
 117 angina glandula, morbus faucium, tubera porcorum.

[113] riae...huiusmodi obsequia...tributiones huiusmodi; 4 angariarum prae-
 bitio; cf. *CGL V 491, 38* angaria compulsio vel vi coagens; 589, 20 (*Scal.*) anga-
 ria: Anianus 'qui agrum locat ut angariam accipiat' ex *Osbern. p. 31*; cf. *Loewe*
Prodr. 50.

114 cf. *Vulg. Iudith. 2, 12* venit ad magnos montes Ange qui sunt a sinistro Ci-
 liciae.

115 anger cruciator cf. *Ansil. AN 162* angor dolor cruciatio; *CGL IV 478, 2*
 angit maeret cruciatur; 477, 15 angeris anxiaris cruciaris; *V 560, 60* angere lace-
 rare cruciare. anger serpens = *Rem. exp. in Prisc. inst. de nomine pronomine et*
verbo, cf. M. De Marco 'Aevum' 26, 1952, p. 511 l. 16 in r desinentia...tertia
 declinationis... 'anger angeris', quod serpens intellegitur... anger cruciator: vel
 angor cruciatio, vel anget (*pro -it: de quo cf. AG 59; CGL IV 405, 21*) cruciatur.

116 a. anxietas = *CGL IV 309, 11; V 626, 10. IV 309, 48* anxietas angitudo
 suspirium. angulis - torquet cf. *apud Ansil. AN 168 (= Is. 12, 4, 1) quae de an-*
gue dicitur.

117 a. - faucium = *CGL V 491, 34; 626, 11 (vel add.). cf. CGL V 491, 18*
 anguina[ria] morbus faucium dolor (dolus *codd.*) de inguine; *III 597, 43* angina-
 [cis] faucium dolor; cf. *Paul. Fest. 7, 21-22*... unde (*scil. a † anchedellin † i. e.*
ἀρχεω τὴν δειρὴν) et faucium dolor angina vocatur; cf. *CGL V 649, 9 a.* mor-
 bus ab a(n)gendo (cf. *Non. 50, 7* angina genus morbi eo quod angat); *IV 484, 19*
 annuina morbus. glandula = *Ansil. AN 143 = CGL V 166, 29* angina glandu-
 lae; *Ansil. AN 147 (= 143) = CGL V 166, 32* angine glandulae; *CGL IV 17, 12;*
480, 6; V 590, 26 angina glandulae; *491, 17* anguina glandula; *652, 18* angina
 tubera sive glandula. tubera = *Ansil. AN 146 = CGL V 166, 31. cf. CGL V*
652, 18 a. tubera sive glandula. morbus faucium...porcorum = *Serv. Verg. G.*
III 497 a. dicitur porcorum morbus qui occupat fauces...

114 cum coronis post *AN 122 transp. P2 om. V3*

115 ager V3

116 angitudo *aα (non P2) ac M2 L F B M3* angicudo V2 angietudo V6 V7
 angitudo P2 *ab V1 μ1 μ2* anxitas V5 *ab ac βa V6 V7 μ1* vel) *ab add.*
 V3 *angulus μ2 angelis B* torquent P2 V5 V1 F V2 V6 V7 *μ1 μ2*

117 lemma post *AN 138 (vivifico) transp. V2* angina M3 anguina P2 tur-
 ba V1

- 118 **angere** sollicitare, afficere, cruciare.
 119 **angia** ferrum intra bucculam scuti.
 120 **angilla** serpentina ab angue.
 121 **Angitia** nemus Marsiae.
 122 **angiportus** vicus sine exitu, vel locus desertus sine conventu ubi flexura est, vel angustus et flexuosus in modum anguis, refugium navis, aedium atrium; hic angiportus -ti et hoc angiportum.

118 a. sollicitare = *CGL V 345, 44* angit sollicitat. *cf. CGL IV 309, 10* a. soll. vel stimulat; *206, 35* a. praefucat soll. stimulat; *Ansil. AN 144 (Abstr.) = CGL IV 17, 8* a. soll. aut stimulat vel taedio afficitur; *IV 478, 3* a. cruciat vel soll. vel stimulat taedio afficitur (!) vel consignat; *V 266, 5* a. soll. vel stimulat vel maeret. afficere cruciare = *Ansil. AN 159 (Syn.)* angit afficit vel cruciat (*de afficere absol. cf. AF 10; 18*). *cf. Ansil. AN 154 (= Syn.?)* a. strangulat aut taedio afficit; *144 (Abstr.) = CGL IV 17, 8; 478, 3.* cruciare = *CGL IV 478, 3; 478, 2* a. maeret cruciatur; *V 560, 60* angere lacerare cruciare; *IV 477, 15* angeris anxiaris cruciaris.

119 *cf. CGL IV 479, 28; V 266, 39; 590, 3* ancila scuti buccula quae abintus tenetur; *V 626, 5* ancila (= ancila) ferrum in scuto quod manu tenetur; *V 266, 42* ancila ferrum est quod manu tenetur in scuto (cotum *codd.*); *V 589, 46* angia ferrum bucculae scuti; *V 591, 39* antia ferrum in scuto. *cf. AN 53; 61.*

120 a. serpentina = *Ansil. AN 145 (Gloss.) = CGL V 166, 30.*

121 *cf. Plin. nat. 3, 106; Vib. Seq. 4, 1* (Lucaniae); *Serv. Verg. A. VII 750.*

122 angip. - anguis = *Ps. Acr. ad Hor. C. I 25, 10* angiportum alii dicunt vicum sine exitu quasi in loco deserto et sine conventu, ubi fletura esset; alii dicunt vicum angustum et flexuosum in modum anguis vel ipso secreto serpentibus tutus quasi anguis portum ΑΓαV. refugium navis = *CGL IV 405, 49* anguiportus ref. navis vel via sine exitu hoc est profugatus quodam; *V 342, 17* angiportus refrigerium (*scr. refugium Goetz*) navium. aedium atrium = *Ansil. AN 148* angiportus aedium atria. *cf. AN 84? sed cf. CGL V 209, 35 (ad Plaut. Pseud. 971)* in angiporto quasi in anfractu partium (*cf. II adap.*) aedium huius aedificiorum. hic -angiportum = *Gr. L. II 262, 17 (Prisc.); VIII 127, 30 (ars anon. Bern.); cf. Non.*

119 angia: *scil. ancyla, ἀγκύλη* intra αα ab intus βb (*non V6 V7*): inter cett. bucculam V3 buccalum μ2 buccula V1 βb (*non B*)

120 angilla αα β μ2 angillia μ1 anguilla ab ac angue] vir (*scil. Vergilius*) add. V2

121 *iemma post AN 118 transp. G* Angicia M3 μ2 Agicia μ1 Ancracia (*corr. Angicia*) V3 Marseiae P2 V3 ab Maryca μ1

122 exitus V3 ab ac sine²] sive V3 flexura] fluxum V6 V7 et¹] vel D1 P1 P2 F μ1 modum] cum coronis ex AN 114 transp. P2 atrium P3 V3 βb (*non F*): artium cett. hic om. V6 V7

- 123 angystrum graece hamus.
 124 anglare haurire.
 125 anguis serpens dicta quod sit angulosa id est tortuosa.
 126 anguilla ab angue dicta quod ei sit similis, quae cum fortius premitur, citius labitur.

[122] 279, 6 a. generis masculini, ut apud multos. neutri.... angip. - atrium cf. CGL II 566, 43 angiportus angustia; IV 478, 6 a. angustus portus; V 421, 45 = 430, 27; 340, 48 (cf. Euseb. eccl. hist. 9, 8) a. angustus locus; II 566, 36 -um angusta porta; V 491, 23 a. portum angustum; V 439, 57 -o porto (!) sive vico angusto; IV 17, 40 -um androna viformium vel callem; II p. XII -us viae angustae inter minores vicos quae exitum ad muros aut nullum aut angustum habent; IV 17, 32 a. aedium materia (maceria?) vel aediculae; 477, 43; V 265, 50; 345, 32 a. loca secreta. cf. Paul. Fest. 16, 10 angiportus iter compendiarium in oppido eo quod sit angustus portus id est aditus in portum; Don. Ter. Eu. 845 a. vicum non pervium via publica; ibid. Ad. 578 a. angusta et curva via quasi anguiportus, ... alii quod inter portus sit locus angustus hoc est inter domos ...; Ulp. dig. 50, 16, 59 inde (a portu) angiportum dictum est. cf. AN 84.

123 = Ansil. AN 150 angistrum graecum nomen est quod latine hamus dicitur. cf. AN 67 adp.

124 = CGL IV 17, 25 anclare haurire implere; V 440, 19 antiare haurire aut in aliquo loco [officio merentur] laborare. cf. V 560, 50 anclabatur deficiebatur hauriebatur; IV 309, 44; V 626, 16 anclat exunciat haustat haurit; 491, 39 anclo vel anclor haurio vel haurior deficio perficio exerceor. cf. Paul. Fest. 10, 16 anclare haurire a graeco descendit ...; 67, 28 ... anclatur id est hauritur ministraturque. cf. AN 69 I adp.

125 anguis - angulosa cf. Ansil. AN 168 (= Is. 12, 4, 1) ... anguis quod angulosus sit et numquam rectus. id est tortuosa cf. AN 116. de 'anguis' fem. cf. Gr. L. II 160, 17 (Prisc.); Non. 281, 21; Gr. L. I 90, 13 (Char.).

126 = Ansil. AN 172 (= Is. 12, 6, 41) (... ut quanto fortius presseris tanto citius elabatur) qui plura.

- 123 angystrum] ἀγκυστρον add. μ1 μ2 scil. ancistrum (ἀγκιστρον) amus V2
 124 lemma om. D1 P3 adh. AN 123 V2 anglare P1 V3 βb (non V6 V7) angiare P2: anclare cett. aurire V3 V2
 125 quod] quae M3 sint P1 D1 μ1 id est] vel P2 cortuosa V3 anguilla ab angue dicta in mg. add. P2 (cf. AN 126)
 126 sit ei B sit om. P1 elabatur P1

- 127 anguilla qua coercentur in scholiis pueri, quae vulgo scotica dicitur.
- 128 anicii invicti dicuntur. anichos enim graece invictus dicitur.
- 129 Anien -nis; inde Anienus -na -num.
- 130 Anien fluvius quarto milliario ab urbe.
- 131 anie interpretatur quasi ananoia id est recognitio vel quasi aneia id est libertas.
- 132 anniferme anni numero.

127 = *Ansil. AN 171 (Is. 5, 27, 15) = CGL V 615, 24; 591, 50. cf. V 491, 30* an(guilla) genus flagelli; *schol. Γ Hor. S. I 3, 119* scutica . . . est flagellum puerorum ex corio, quod alio nomine angulla (sic) vocatur. *cf. Plin. nat. 9, 77* anguillis crasius (*scil. tergus*) eoque verberari solitos tradit Verrius praetextatos . . .

128 = *Gaudent. serm. 15 (Migne P. L. 20, 333)*. anicii invicti = *Ansil. AN 22 post add. P2. cf. CGL III 129, 8* invicti ἀνίκητοι. anichos invictus *cf. CGL II 227, 59; III 73, 7; 129, 7; 290, 1; 337, 49; 453, 6; 488, 45; 490, 19* invictus ἀνίκητος.

129 = *Gr. L. II 208, 1 (Prisc.)* Anio etiam Anienis quod antiqui secundum analogiam Anien nominativum proferebant + 75, 20 (*id.*) . . . in significatione possessiva . . . e longa ut . . . 'Anienus'. *cf. Gr. L. VIII 111, 19 (Ars Anon. Bern.)* Anio et Anien . . . Anienis. *cf. tamen Gr. L. IV 9, 28 (Prob.); VI 474, 30 (Sacerd.)* Anio Anienis. *cf. AN 155.*

130 = *Ansil. AN 185 (Eutr. 2, 5). cf. Serv. Verg. A. VII 683* Anio fluvius haud longe ab urbe est. A. fluvius *cf. CGL V 266, 31; IV 481, 23* Anienis fluvius Italiae. *cf. AN 155.*

131 = *Rem. ad Mart. Cap. I 7 p. 8, 1. cf. AN 142.*

132 = *Ansil. AN 187 (Gloss.)*. an 'anni serie'? e locutione quadam anni ferme (. . .) lemma anniferme ortum suspicatur Grilli. *cf. AN 133; 157; 159.*

127 cohercentur V3 V6 V7 M3 choercentur D1 P1 P2 F coerentur V5 ab ac βα B μ1 pueri in scholis V3 scolis V3 M3 μ2 scutica μ2 stutica P4 L V1 μ1 stotica D2 G M2 stotica ac dicitur om. V2

128 anitii V5 V1 V6 V7 aniceti μ1 *scil. recte* inucti V2 dicuntur invicti D1 P3 dicuntur] ἀνίκητος *add. μ1 μ2* anicos M3 anchos V6 V7 anicetos μ1 *scil. recte, ut novum lemma* V3 M3 enim om. V6 V7 dicitur invictus βα V2 V6 V7

129 Anien -nis] Anienenis V3

130 miliario M3

131 quasi¹] quas M3 ananosia V2: ἀνάγνωσις vel ἀνά -νοια? anagoge V1 α-
vavoiα *add. μ1 μ2* id est recognitio om. M3 aneia scripsi (*cf. Rem. l. l.*) ancia V2 an-
tia βα V6 V7 M3 atia B annua P3: anna cett. id est² s. l. V2 id est libertas om. P2

132 anni ut novum lemma V3 numeri P1 F μ1 μ2

